

FAŞİZME, EMPERYALİZME, SOSYAL-EMPERYALİZME, SOVENİZME VE HER TÜRLÜ GERİCİLİĞE KARŞI

Halk Demokratik Partisi

Temmuz 1991, Yıl: 2, Sayı: 7

Aylık Siyasi Dergi

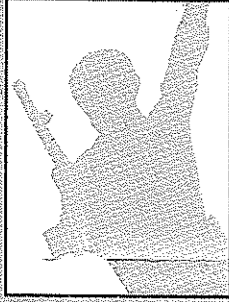
Fiyatı: 5000 TL (KDV Dahil)

Emperyalist liderin alçakça hesaplarla ülkemize yaptığı politik seferini

Protesto

Edelim!

ŞEHİTLERİMİZİ SAYGIYLA ANIYORUZ!

14.6.1991
A. Asker Doğan

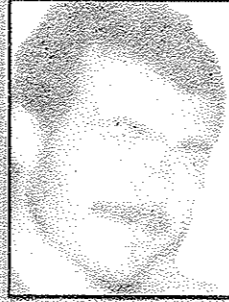
M. Şefik Karaağaç

KORKMADIK

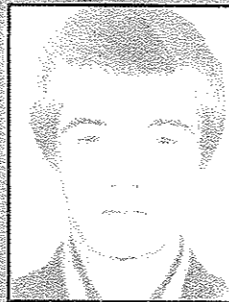
Geri durmadık
kaçmadık
sarılmaktan acılara
Düşmüştük kucağına sevdamın
ve
tırmadık omuzlarına yaşamın
varmak için doruklarına
ve senin
ve bizim

ve bilcümle alemin gülsün diye yüzü
görsün diye sofrası
bir dilim ekmeği
ve bir kaşık çorbayı

KAPANMASINDAN KORKMADIK GÖZLERİMİZİN

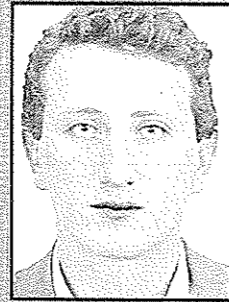
1.6.1990
Haşim Gözoğlu

Hüsnü Çavuş

Hüseyin Gözlü

Necmettin Büyükkaya
Münir Dışkaya
Selim Martin
Bedri Bilgiç
Mustafa Kılıç
Yakup Göktaş
Şehmuz Babut
Mustafa Tunç
Ali Güven
Arif Coşkun
Abdülkadir Kaya
Hüseyin Aydın
Ömer Çorak
Mustafa Gülmez
Halil Ülkü
Mevlüt Çınar
M. Ali Baloğlu

"Kaç kişi kaldı yıldızsız gecelerde,
Korkusuz içen
Adım HAZIRAN...
HAZIRAN seni Hazana birde gömeceğiz."

**BAĞIMSIZLIK DEMOKRASİ VE
SOSYALİZM MÜCADELESİNDE ŞEHİT
OLAN;
GÜRKAN ÖZDEMİR**

**Yaşamın onurumuzdur.
UNUTMADIK
UNUTTURMAYACAĞIZ!...**

Hasan Şensoy, A. Hülya Özzümrüt, T. Türker Demirci, A. Salim Bayar, Mahmut Ocak, Mehmet Or, Remzi Karakaş, Nurdogan Köroğlu, Osman Karabulut, İrfan Hüytemiz, Cemalettin Metin.

halk demokrasisi

Ocak Yayınları Adına Sahibi:
Hüseyin Yıldız

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Hasan Ceylan

Yönetim Yeri:
Ankara Cad. Cağaloğlu Yokuşu,
Fevzibey Han No: 43/9
Sirkeci-İstanbul
Tel: 511 63 21

Dizgi
Rosa Dizgi

Baskı
Aydınlar Matbaacılık
544 76 29-30

Dağıtım
Hürriyet Dağıtım

Abone Koşulları
Yurtiçi
6 Aylık 30.000 TL
1 Yıllık 60.000 TL

Yurtdışı
Birim Fiyatı: 5 DM
6 Aylık 30 DM - 15 \$
1 Yıllık 60 DM - 30 \$

Yurtiçi Hesap No:
Hüseyin Yıldız
Akbank Nurosmaniye Şb.
Hes. No: 8983-9/AOO/01

Yurtdışı Hesap No:
Hüseyin Yıldız
Akbank Nurosmaniye Şb.
Döviz Tevdiat Hesabı
Hes. No: 6338-8BU6/01

İlan Koşulları:
Arka Kapak: 1.000.000 TL
Kapak İçi: 800.000 TL
Tam Sayfa: 600.000 TL
1/2 Sayfa: 400.000 TL
1/4 Sayfa: 200.000 TL

SUNU

Merhaba;

Hakim sınıfların "yasa" olarak devlet terörünü meşrulaştırmaya çalışma hazırlıkları ile bu kanunun yürürlüğe konulmasından bu yana, dergimizin 4.5. ve 6. sayılarında "bu yasanın gelip geçici sıradan bir sindirme hareketi olmadığı, silahlı karşı devrimin çeşitli milliyetlerden emekçi halkımıza karşı topyekün bir savaş ilanı olduğunu" belirtmiş ve "bunun böyle olduğu çok geçmeden anlaşılacak" demiştik.

Gerçekten de devlet terörü yasası son dört aydır ülkemizin gündemine ağırlığını koymuş ve toplumsal muhalefet için her açıdan tarihi bir dönemeci ifade edecek kadar belirleyici özelliği olan bir sorun haline gelmiştir.

Ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesinin ivme kazandığı alanlarda katliamlara varırılan faşist devlet terörünün, şehirlerde de işçi sınıfı ve devrimci halk muhalefetine yönelmemesi mümkün değildi. Ulusal ve sosyal kurtuluş mücadeleleri ile ekonomik ve siyasi krizin ulaştığı düzey, faşist iktidarı, kendisinden olmayan herkese düşman olma zorunluluğunu silahla ifade etme noktasına getirmiştir. Onun için; yine bu sayımızda emperyalizme göbekten bağımlı bir avuç komprador burjuva ile büyük toprak ağalarının "bu cennet ülkede" saltanatlarını uzatmak için başlattığı bu açıkça saldırıya ve buna karşı geliştirilmesi gereken toplumsal karşı koyuşun nasıl olması gerektiğine dair yazılara ve emperyalist haydut Busch'un "gezisi" ile başlatılan katliamlara ayırdık. Mayıs ayı ile başlayıp Haziran ve Temmuz ayında devam eden işçi ve memur eylemlerine İşçinin Dosyası'nda yer verdik. Öncünün Dosyasına ara verirken, güncelliği nedeniyle ulusal sorun ile ilgili yeni bir yazı dizisinin yayınına başladık. Ayrıca diğer yazılarımızla da günceli yalamamaya çalıştık.

Bugüne kadar toplatılma engeline takılmayan tek sayı olan 2. sayımız hakkında da 6 ay sonra dava açılıp, her sayı için peş peşe sağnak halinde para ve hapis cezaları ile davaların açıldığı bu zor dönemi de okuyucularımızın katkıları ile aşma ve 8. sayıda buluşmak umuduyla...

Dostlukla.....

İÇİNDEKİLER

Başyazı	4
Emperyalist lider Bush'un politik seferini protesto edelim!	6
İşçi Dosyası	9
Eğitim ve bilim emekçilerinin gelişen sendikal mücadelesi	14
Kan içici Bush'a Özal'ın jesti: Katliam!	17
Seçim hükümeti bu ülkenin sorunlarını çözer mi?	20
Mültecilik üzerine	23
Ulusal soruna ilişkin tavır ve özeleştiri	40
Ulusal Sorun 1	42
Balkanlar'da kaynayan kazan: Yugoslavya	52
Terör yasasına karşı mücadelede ideolojik sapmaların olumsuz etkileri üzerine	60
Haberler	71
Basın açıklamaları	72
Okur mektupları	74

Ülkemizi dışardan gözle-
yen insanlar, halkımızın sab-
rına şaşırıyor! Faşizm her-
gün onların birkaç evladını
tavuk gibi boğazlarken, çit
yok! Herkes boğazını cella-
dın bıçağının önüne uzatmış
bekliyor. Sıra bazen gece
bazen gündüz geliyor kendilerine.
Cebinde "güvenlik görevlisi"
kimliği taşıyan ve son model
otomatik silahlarla donatılmış
besilli kimseler, gecenin geç
saatlerinde, ihbarcılarının
gösterdiği kapıları ani omuz
ve tekme darbeleriyle kırarak
içerde hiç canlı kalmayana
kadar tarıyorlar. Ertesi gün
gazetelerde birbirlerini başarı-
larından dolayı kutlayan polis
ve emniyet müdürlerinin mesajları,
hiç bir zaman olayı izleme olanağı
bulamayan gazetecilerin korkudan
dili tutulmuş birkaç operasyon-
zedeyle yaptığı fıslı ve kendilerinin
şamar oğlanı yerine konularak tarak-
lanması ve makinelerinin akibetiyle
ilgili öykülerle birlikte çıkar.
Başları yerlerden sürünerek
saygısızca morga taşınan ölü-
lerin yakınlarına, komşuları
morgun önünde onları dikkatle
uyarır ve denetler: "aman alçak
sesle ağla, taşkınlık yapma!"
Çünkü, devletin öldürdüğü
insanlara ağlamak, can güvenliği
bakımından tehlikelidir! Emperyalist-
lerle üç günde bir düzine sadakat
antlaşması yapan devletin "güven-
liği" için bütün namuslu yurttaşların
canı fedadır! Sokaklarda, caddelerde,
eğlence yerlerinde, vapurda, trende,
otobüste sayfalarının çoğu iş ilanı,
pornografi ve gönenc fotoğraflarıyla
dolmuş gazetelerin

BASİYAZI

ilgili haber bölümlerini insanlar
birbirinden sakınarak okur.
Görünüşte bu insanlar insan hayatıyla
kasaplık bir hayvanın hayatı arasındaki
farkı anlayacak kadar uygar ve
modernidir. Fakat nasıl oluyor da
komşularının yargısız idam infazına
perdelerini örterek sessiz kalıyorlar,
şaşarsınız! Sosyal bilinç ve aydınlanma
bakımından daha geri olan Diyarbakır ve
çevresindeki insancıl öfke, İstanbul,
Ankara, İzmir gibi daha ileri kentlerde
utanç verici bir sessizliğe dönüşüyor!
İster istemez kendi kendinize so-
ruyorsunuz: İnsan uygarlık bakımından
ilerledikçe, insanlık sorunları karşısında
daha mı aldırılmaz bir hale gelir;
bu ters bir durum değil mi?

Bu son derece haklı bir gözlemdir.
Birkaç demokratik ve insancıl kurulu-
şun üç-beş paragraflık basın açıklaması
veya 50-100 kişilik protesto gösterisi
toplum olarak onur kurtarmaya yeter mi?
Kaldı ki sorun "onur kurtarma" sorunundan
da öte, biz-

zat kendi yaşama hakkımızı savunma
sorunudur. Komşularınızın yaşama
hakkını, sizden farklı düşünse bile,
sizin dışınızdaki insanların yaşama
hakkını ortadan kaldıranlar, size özel
bir ayrıcalık tanımaz; gün gelir sizin
de bu dünyaya fazla geldiğinizde karar
verir ve sizin kapınızda tekmelemeye
gelirler. O zaman, komşularınız bu kez
sizin için perdelerini örter, evin
kurşunlardan güvenceli bir köşesinde
sizi tarayan silahların gümbürtüsü
içinde yükselen çığlığınızın kesilmesini
beklerler.

Oysa adı "hukuk devleti" olan bir
ülkede yaşıyorsunuz. Başta "yaşama
hakkı" olmak üzere sayısız "insan hakkı"
sözleşmesine imza atıp yükümlülük
kabul etmiş bir ülkenin yurttaşısınız.
Oysa sayıları on milyona varan kentleri
dolduran sizler canileri lanet tükür-
güyle boğacak kadar kalabalık ve
onlardan yürekliniz.

Son günlerde yaşanan olayların
dehşeti kadar, toplum olarak suskunluğumuz
da dehşet vericidir.

Bu cinayet ve toplu kıyımların artışının
Amerika Birleşik Devletleri Başkanı
George Bush'un 20 Temmuz'da "ekonomik
ve siyasi işbirliği", "stratejik işbirliği"
vs. gibi son derece canalıcı konularda,
artık tamamen toplumdan tecrit olmuş
ve ayakta kalmayı yürüttüğü militarist
şiddetle başarabilen bir iktidarla yeni
kölelik anlaşmaları imzalamak üzere
yapacağı "ziyaret"le bağlantılıdır.
Gerek Diyarbakır olayları, gerekse
İstanbul'daki olaylar bütünüyle

bu çerçevede ortaya çıktı. Özellikle
İstanbul ve Ankara'daki kanlı operasyon
ve kıyımların bağlantısını bizzat yeni
İçişleri Bakanı Mustafa Kalemli açıkladı.
Sözde Bush'a karşı "eylem hazırlığı
içinde bulunan"ları "büyük dosta" karşı
"Türkiye'yi küçük düşürecek" bir şey
yapmasınlar diye yargısız idamla cezalandı-
rmıştır. Daha Bush'un gelişinden çok önce,
bununla ilgili geniş operasyonlar yapılacağı
açıklanmıştı. Özellikle "Bush'a karşı bir
eylemde bulunma olasılığı olan kişilerin
önceden gözetim altında bulundurulması"
nin tasarlandığı vurgulanıyordu. Yani
İstanbul ve Ankara'da öldürülenler
doğrudan Amerikan Başkanı'nın "onuruna"
verilen ikramlardır! Açıkça, ABD emperyaliz-
mine karşı halkın yurtseverlik ruhu gözaltına
alınıyor, acımasız bir vahşetle öldürülerek
yok edilmek isteniyor!

Diyarbakır'daki gelişmeler ise, "çevik kuvvet"
in Silopi'ye yerleştirilmesi planıyla ilgili-
dir. Kırk yıldan beridir Türkiye'ye yerleş-
tirilmek istenen bu emperyalist güç, Kürtler
Saddam korkusundan, Türk şovenizmi de
Türkiye'deki Kürt başkaldırısının tehdidi
gerekçesine dayandırılarak nihayet yerleş-
tiriliyor. İki, zaten Körfez krizinden beri iş-
lenen bir gerekçedir. İkincisi ise, peş peşe
yürütülen ve Vedat Aydın'ın katledilmesi ile
doruğa ulaştırılan seri cinayetlerin Kürtleri
galeyana getirmesi sayesinde yaratıldı.
Çünkü Türk egemen sınıfları, sözde "bölücülük"
korku-

suyla emperyalistlere her türlü tavizi öteden beri ver-
meyi tek çözüm yolu olarak görmüştür;
bölgeye yerleştirilen sayısız NATO ve Amerikan
askeri üssünün esas olarak bu "tehdide"
dayandığı düşünülürse, özellikle Kürt bölge-
sindeki bu cinayetlerin Amerikan kaynaklı tertip
ve entrikalar çerçevesinde olduğu anlaşılır.
Hükümetin Amerikan isteklerine gönül-
den bağlılığı, emperyalist ABD tertiplerini
sözde "Kürt tehlikesi"ne karşı gerekçe olarak
ileri sürmesine ve buna karşı "Çevik Kuvvet"
gibi emperyalist bir gücün Silopi'de konuş-
landırılması için Türk şovenizmini ikna etme-
ye yaradı. Nitekim hemen "Çevik Kuvvet"
in düşünülen yere yerleştirilmesi, daha
Bush'un gezisi gerçekleşmeden, önce kabul
edildi. Bu gelişmelerden kısa süre önce
PKK'ya karşı "Çokuluslu Güç"ün Apachi
helikopterlerinin kullanılması, "Çevik
Kuvvet" in nasıl kullanılacağı konusunda
mesaj vermeye amaçlıyordu ve gelişigüzel
bir "içişlere karışma" "hatası" değildi.

Son gelişmeler komprador burjuva ve
feodal güçlerin tipik davranışını birkez
daha vurguluyor: İktisadi kriz karşısında
halkın boğazına sarılmayı, eğer halk buna
tehlikeli bir tepki gösterirse, halka küçük
iktisadi tavizler verip emperyalistlerin askeri
ve ekonomik desteğini alıp, halka karşı
yoğun bir siyasi saldırıya geçmeyi benimse-
mek. Yani ekme verip özgürlüğü almak.
İşçilerin, memurların ve köylülerin artık

daha fazla sıkboğaz edilemeyeceği,
patlama noktasına geleceği iktidar tarafından
güçlü bir tehdit olarak sezildi. Hemen
memurlara bir miktar ücret artışı (düşünü-
lenin iki katı) sağlandığı; hızla bir genel
greve doğru yönelen büyük işçi kitlesinin
toplusözleşmelerini çözümlenmek üzere
diyalog başlatıldı, kısa süre sonra da
"enflasyonun çok üzerinde" bir ücret artışı
sağlanacağı açıklandı; yine aynı dönemde
köylü üreticilerin borçları ve taban fiyatları
konusunda da aynı yönde bir açıklama
yapıldı. Bütün bu gelişmeler birkaç istisna
dışında işçi, köylü ve memur hareketini
duraksama içine soktu. Buna karşılık anti-
emperyalist ve anti-faşist devrimci hareketlere
karşı, anti-terör yasasından da faydalanılarak
azgın bir siyasi saldırı başlatıldı.

Emekçiler, bütün bu taktiklerin sizlerin
emeğini daha uzun vade sömürebilmeyi,
sizin devrimci girişimlerinizi bastırma
amacına dayandığını unutmayın! Özgürlük,
demokrasi ve bağımsızlık küçük ücret
artışlarından bin defa daha değerlidir.
Aslında iyi ücret ve yaşama koşulları,
ancak iyi bir demokrasi mücadelesi
yürütülebildiği zaman sağlanabilir ve
onunla sıkı bir bağı vardır. ABD emperyaliz-
mi ile yapılması planlanan anlaşmalar,
özgürlüğümüzü tam da bizi susturabil-
mek ve daha iyi sömürebilmek üzere
dolara, NATO tanklarına ve "Çevik Kuv-
vet"e tahvil ediyorlar. Buna izin vermemeliyiz!

**Dünya gericiliğinin hamisi
Emperyalist sistemin elebaşı
Mazlum ulusların, halkların katili ve düşmanı
Emperyalist ABD'nin Başkanı George Bush'un alçakça
hesaplarla ülkemize yaptığı politik seferi**

Protesto Edelim!

Cevdet YILMAZ

Amerika Birleşik Devletleri Başkanı George Bush, Türkiye tarihinde emperyalist ABD uşaklığında en ileri ve en utanmaz noktada bulunan Özalcı iktidardan yeni kapitilasyonlar koparmak üzere Türkiye'ye geliyor. 19 Temmuz'da başlayıp 22 Temmuz'da tamamlanacak "ziyaret", bir dizi uşaklık anlaşmalarıyla "yükü bir program" çerçevesinde gerçekleştiriliyor. İlk uluslararası seferini Körfez bunalımı sırasında Bush - Gorbacov buluşması için Helsinki'ye yapan SAM-28000 adlı 747-200 B tipi, özel "Uçan Beyaz Saray" uçağıyla Türkiye'ye gelen ilk ABD Başkanı olma ayrıcalığı yaratacak "gezi" kuşkusuz çok önemlidir. Bu yüzden "yükü program"a uygun olarak, içinde Başkan'ın çalışma odası, kırmızı telefonu, gizli haberleşme araçları, uydu bağlantıları, şifre çözücüler, faks, TV video sistemleri, ses geçirmeyen kabin, ameliyathaneye dönüşebilen toplantı salonu roketsavar sistemi ve nükleer patlamalardan etkilenmeyen iletişim özellikleriyle

gösterişli bir uçakla geliyor. Şimdiye kadar 50 küsur özel telefon görüşmesiyle, ABD'nin istemedi her dediğini yapacak kadar uşaklıkta özel ilgi ve ayrıcalığı hak etmiş Özal ve iktidarıyla, Türkiye'nin Ortadoğu'daki jandarmalığını geliştirip pekiştirme fırsatını kullanıyor ABD. Çünkü, 12 Eylül'ün sivil giysili uzantısı faşist Özal kliği artık sonuna doğru yaklaşıyor. Tabii bu gezinin amaçlarından biri de başlayan seçim atmosferini, sadık uşak Özal kliğinin yararına etkilemektir. Çünkü, ABD'nin yönetim üzerindeki denetimi için, SHP içinde planan Baykal Amerikancılığı şimdilik başarısızlığa uğramış bulunuyor. Bütün destekleme çabalarına rağmen üretilmiş bulunan sahte liberal Batılı görüşlü Mesut Yılmaz liderliği ANAP'ın başsağı gidisini önlemeyebilir. Seçim sonunda gelecek yeni hükümetlerin ANAP iktidarı gibi Amerikan istekleri karşısında uysal ve köle ruhlu olmayabilir; o yüzden her ihtimale karşı fırsat eldeyken yeni kapitilasyonlar imzalamaya geliyor ve kuş-

kusuz bu gösterişli geziye değişiyor.

Gezinin kendisi bile emperyalist ABD ile Türkiye arasındaki statüyü; Amerikan emperyalizminin Türkiye'nin içişlerine pervasızca müdahale ve müstemleke müamelesini vurguluyor. Nerdeyse bir ordu kadar olan sayısız uzman heyet ve komisyonlar, güvenlik ve koruma görevlileri ile bir haydut ordusu gibi adeta Türkiye'yi iki-üç günlük işgale geliyorlar. Gezi güzergahı ve güvenlik tedbirleri, Amerikan yetkilileri tarafından belirleniyor. Amerikan "terör uzmanları" ve Bush'un özel danışmanlarının isteğine uygun olarak toplumu ve aydınları yatıştırarak psikolojik mesajlar hazırlanıyor, olası protestolara karşı önceden geniş operasyonlar yapılarak, ülkedeki anti-emperyalist mücadelede göze batan devrimci ve yurtsever insanların gezi boyunca "gözaltında bulundurulması ve hareketlerinin izlenmesi/denetlenmesi" Türk hükümetinden "rica" ediliyor. Yani emperyalist elebaş Bush'un ülkemize gelişiyle, ülkemizin yurtse-

verliği, halkımızın anti-emperyalist ruhu gözaltına alınıyor! Emperyalist elebaşlar ülkemizde özgürce dolaşabilsin ve ülkemizdeki kendi uşaklarıyla özgürlüğümüz ve bağımsızlığımız üzerinde özgürce entrika çevirebilsinler diye, gezi boyunca halkımızın özgürlüğü biraz daha kısıyor ve faşist terör biraz daha artırılıyor. Nitekim, sözü edilen "Bush Operasyonları" günlerdir kanlı biçimde sürdürülüyor. Kürdistan'da Vedat Aydın cinayetiyle tam bir kitle katliamına dönüşen faşist devlet terörü, İstanbul'da da bir günde bir düzine devrimcinin kitle katliamıyla devam etti. Bush'un onuruna verilen kurbanların bu kadarla kalmayacağı anlaşılıyor. Anti-emperyalist ve anti-faşist direniş odaklarına gözdağı veriliyor, toplum karanlık illegal devlet güçlerinin terörü altında sindirmeye, anti-emperyalist gösterilerden korkutarak caydırmaya çalışıyorlar. Gerilla direnişlerine karşı, özellikle Kürdistan'da çok uluslu gücün Apache helikopterleri kullanılıyor.

Gezinin kendisi bile bu kadar içişlerimize karışma şeklinde yürütüldüğüne göre, gezi programını oluşturan ikili anlaşmanın ne nitelikte olduğu kendiliğinden ortaya çıkar. Bush'un politik seferinin tarihi belirlendiği günden beri yürütülen diplomatik "işaretleme" daha çok Kürdistan üzerinde ve "Çevik Kuvvet" in yerleştirileceği Silopi/ üzerinde yoğunlaşıyor; bu yüzden de faşist terör ve gözdağı en çok orda gerçekleştiriliyor. Hemen hemen gelen bütün üst düzey Amerikan yetkilileri, bölgeye uğrayıp "inceleme" yapmadan geçmiyor.

Irak Kürdistan'ındaki durum ve sözde "Kuzey Irak'lı Kürtlerin korunması" bahanesiyle Türkiye Kürdistan'ında konuşlandırılmak istenen emperyalist "Rapid Deployment For-

ce=İvedi Konuşlandırma Birliği" ya da diğer adıyla "Çevik Kuvvet", uzun zamandan beridir Türkiye'ye dayatılan emperyalist istektir. 1950'lerde İngilizlerin Türkiye'nin NATO'ya kabulü için içinde yer almasını istediği "NATO Ortadoğu Kuvvetleri Komutanlığı" projesi, Menderes hükümeti söz vermesine rağmen iktidardan düşürülmesi sonucu gerçekleştirilmedi. 1980'deki "Savunma İşbirliği Anlaşması"nda da dayatıldığı halde gerçekleştirilemeyen bu istek şimdi gerçekleştiriliyor. Nitekim Diyarbakır olaylarından hemen sonra, Başbakan Mesut Yılmaz, daha

Bush Türkiye'ye gelip talepte bulunmadan "şimdiye kadar kamuoyuna yansdığı gibi çok Uluslu Gücün düşünüldüğü şekilde geçici olarak yerleştirilmesinin kabul edildiğini" açıkladı.

Yıllardır petrol kuyularının denetimi amacıyla ve genel olarak Ortadoğu'ya yönelik bu emperyalist askeri güce 'ev sahibi' olarak düşünülen Türkiye'nin Kürdistan bölgesi, 1988'deki Konvansiyonel istikrar görüşmeleri sırasında geleneksel silah indirimi kapsamı dışında bırakılmış (bu yüzden şimdi NATO'nun binlere varan tankı Türkiye'ye aktarılıyor) ve bu bölge, "Türkiye'nin Ortadoğuya açılan bu kapısında, Avrupa ve Batı için istenmeyen istikrarsızlıkların girme olasılığına karşı burası

asker ve mühimmat ile tahkim edilmeye uygun yer" olarak işaretlenmiştir. Şimdi Silopi'ye yerleştirilmesi kabul edilen "İvedi Konuşlandırma Birliği", Körfez bunalımı sırasında Suudi Arabistan'a indirilen "82. Hava İndirme Tugayı"dır.

Böylece, emperyalistler yıllardır yapmak istediğini, "Kuzey Irak'daki Kürtleri koruma" bahanesiyle gerçekleştiriyorlar. Oysa K. Irak'lı Kürtler bu emperyalist kuvvetin Türkiye'de konuşlandırılmasından kaygı duyduklarını ve istemediklerini açıkladılar. Ayrıca, Sovyetler Birliği gazeteleri de, bu kuvvetin kendi içişlerine ve kendilerine karşı konuşlandırıldığını belirterek karşı çıkıyorlar. Gerçekte bölge ülkelerinin hepsinin kaygısı da haklıdır.

Çünkü Batılı emperyalistlerin amacı bölge ülkelerine sınırsız biçimde tahakküm etmek ve ülkelerin işçilerine karışmaktır. Böylece, aslında bu proje yalnız Türkiye'nin işçilerine karışma anlamına gelmiyor, Türkiye'nin başka ülkelerin işçilerine de karışmanın aracı haline getirilerek büyük bir uluslararası maceranın girdabına sokulması anlamına geliyor! Zaten Bush'un bu ziyareti, Kıbrıs'tan Yunanistan'a ve Türkiye'yi çevreleyen bütün ülkelerin işçilerine karışmayı içeren bir program taşıyor. Emperyalist sistemin elebaşısı ulusların egemenlik haklarıyla oynamada sınırsız bir pervasızlık içindedir.

Türkiye Tarihinde ABD ile ilişki tarihi, her milliyetten Türkiye emekçileri için darbe, cinayetler, zindanlar, kan ve gözyaşı tarihi demektir.

İkinci dünya savaşının galip emperyalist blokunun elebaşısı olan ABD emperyalizmi, yarım yüzyıldır dünya halkları üzerinde alıkıran başkesendir. Bütün ülkelerin işçilerine kibirli ve ukalaca bir pervasızlıkla karışmakta, askeri-ekonomik-politik şantajlar yapmakta, darbeler tezgahlamakta, ülkelerin iç siyasetine alenen müdahale ederek siyasi cinayetler işlemekte, provakasyonlar yapmakta, faşist milis örgütler kurmakta, gizli haber alma örgütü CIA'sı ile ülkelerin bütün mahrem sırlarını ele geçirmekte, daha da ötesi, gerektiğinde (Panama, Küba, Grenada, vs. gibi) ülkeleri silah zoruyla işgal etmektedir. Yani ABD emperyalizmiyle "dostluk ve işbirliği" demek, canavarla aşk yapmaya benzer; ilişkiye giren ulusları aşağılayıp yaralar, kan ve irin içinde bırakır. ABD emperyalizmiyle ilişkide bulunan bütün ülkelerde gerçekte iki devlet vardır, biri legal, diğeri

onun içinde çekirdek devlet olarak örgütlenmiş illegal devlettir. ABD emperyalizmi işlerini esas olarak bu ikincisi vasıtasıyla yürütür. Çünkü bunu kontrol etmek, bunun vasıtasıyla bütün devleti ve bütün ülkeyi yönetmek daha kolay ve ekonomiktir. Dolayısıyla Türkiye'deki bütün toplu kıyım ve karşıdevrimci cinayetlerin arkasında ABD vardır;

Türkiye'deki bütün faşist yasa, tertip ve uygulamaların arkasında ABD vardır;

Türkiye'deki kontr-gerilla, sayısız faşist cinayet şebekesi en başta ABD'nin eseridir;

Türkiye'yi baştan başa donatan ve sayısız uluslararası askeri maceranın içine çağırın, kurulduğundan beri iç siyaset ve bağımsızlık hakkımıza alttan alta ve gizlice, son zamanlarda ise açık biçimde karışan sayısız askeri üs ve tesis ABD emperyalizminindir;

Halkımızın kendi kaderini belirlemesine (ilerleme ve devrim çabalarına) karşı bütün karşıdevrimci gerici güçlerin arkasında ABD vardır; bu yüzden bütün gericiler ve faşistler aynı zamanda "Amerikancı"dır;

Ülkemizin yeraltı ve yerüstü zenginliklerinin talanında, halkımızın yoksulluk ve geri yaşam biçimine tutsak kılınmasında, aptallaştırıcı gerici kültür ve propagandalarla afyonlanmasında bütün emperyalistlerden en çok ABD'nin eli ve çabası vardır.

20 Temmuz'da Ankara'ya, 21'inde de İstanbul'a gelecek olan George Bush, işte böylesine emperyalist haydutluk ve zorbalığın Başkanı'dır.

Bush, sayısız mazlum ulus ve halkın düşmanı, sayısız faşist diktatörün yürüttüğü kıyımın tertipçisi ve gerçek sorumlusu katil ABD emperyalizminin Başkanı'dır.

Bush, Ortadoğu halklarının, Körfez savaşı ile emperyalist

savaş makinesinin katlettiği, saka kat bıraktığı yüzbinlerce yoksul Irak halklarının doğrudan sorumlusudur.

Kuveyt'te yürütülen işkence, idam ve caniyane kıyımların suç ortağı ve teşvikçisidir.

Bush, yıllardır her milliyetten Türkiye emekçilerini Evren-Özal diktatörlüğüne mahkum eden faşist 12 Eylül rejiminin gerçek tertipçisi emperyalist bir gücün Başkanı'dır.

İşte bu George Bush, bir yılın haydutlukta uzmanlaşmış çetesiyile halklarımızın boynuna yeni tutsaklık zincirleri asmak, kollarına yeni kelepçeler takmak, kendi askeri maceralarına ve kanlı girişimlerine ülkemizi daha çok sokabilmek için, artık gidici olduğu anlaşılan uşaklarıyla yeni kölelik anlaşmaları yapmak üzere ülkemize geliyor.

Özgürlük ve bağımsızlığımız için, can güvenliğimiz için, başdik ve onurlu bir halk olduğumuz bu haydutlara göstermek için, emperyalist elebaş ABD'nin Başkanı'nın ülkemize gelişini protesto edelim!

Ülkemizin yeni anlaşma ve kapitilasyonlarla büsbütün emperyalizmin sıçrama tahtası haline getiren Bush-Özal anlaşmasını tanımadığımızı haykıralım ve bu anlaşmaları protesto edelim, izin vermeyelim!

-İşçiler, memurlar, köylüler, esnaflar, gençler! Çok kritik günlerden geçtiğimizi unutmayın! Anti-emperyalist ve anti-faşist direniş ve gösterileriniz emperyalist tahakküm ve faşist zulme karşı yürütülen gerilla mücadelesinin yükseltilip kolaylaştırılmasına paha biçilmez destek olacaktır! Bizi destekleyin ki, bütün emperyalist üsleri ve onların Türkiye'ye konuşlandırılmasını imzalayan işbirlikçi hainlerini ülkemizden halkın zoruyla süpürüp kovalayalım! Artık uzun süreli **Jakoben mücadele-den başka yol kalmamıştır!**

İŞÇİ DOSYASI

İşçi sınıfının politik eylemliliği devam ediyor!

Ali Çetinkaya

GİRİŞ

12 Eylül askeri faşist cuntasının çeşitli milliyetlerden emekçi halkımızın üzerine çöken kanlı elleri, hayatın her alanında olduğu gibi, işçi sınıfının üzerinde de terörünü estirdi. "hak verilmez, alınır"ı şiar edinen işçi sınıfı; yasal engellere rağmen, cunta öncesinde grevleri, boykotları yürüyüşleri, mitingleri ve direnişleriyle önlere konan zorlukları aştılar. Ancak işçi sınıfının üzerine çöreklenmiş Türk-İş gibi devlet güdümlü işçi sınıfı adına, işçi sınıfına ihanet örgütleri ve başına çöreklenen faşist sendika yöneticileri ile DISK'in yönetimindeki revizyonistlerin etkinliği ve özellikle de ML'lerin işçi sınıfı örgütlülüğüne damgasını vuramaması (ML'lerin hatasıdır), işçi sınıfını cunta karşısında eli kolu "bağlı" duruma getirdi. Bu hata ve eksikliklerin o güne kadar işçi sınıfının zorlu mücadelelerle kazandığı haklarının AFC tarafından tümenden yok sayılarak, köleleştirilmeye, susturulmaya, zapt-ı-rapt altına alınmaya, sömürünün sınırsızlığına, doğru tutarsız bir sürecin yaşanmasına bir bakıma kolaylık sağladı demek yanlış olmaz. ANAP'ın hükümet olmasıyla birlikte "göreceli" bir takım yasal değişimlere gidildiyse de esas olarak devamı olduğu cunta zihniyeti baskısı... ANAP hükümetinde de değişmedi.

Cunta sürecinde tüm grevler yasaklanmışken ANAP hükümeti

de "demokratik" görünme sahtekarlığı altında, üretimin bir çok kolunda grevleri yasaklamayı "yasal" güvencelerle korumayı sürdürdü. Belli iş kollarında grev yasağını kaldırırken, grev yapmayı adeta "yaptığına pişman olmaya" dönüştürdü. Şöyle ki, faşist resmi bir kurum olan Yüksek Hakem Kurulu (YHK) ile işçi sınıfının karşısına komprador patronların yanında bir de devletin gücü resmi olarak yerleştirildi. Uyuşmazlığı bu kurum "çözümleyecek" güya işçilerin yararına(!) karar verecek (zaten kuruluş gerekçelerinden biride budur), iktidarın yetkili bakanı da bu kurumda söz sahibi olacak!... Zaten grevlere 60 günlük yasal sınırlamalar getirildiği gibi, hükümet ikişer ayda erteleme "hakkını" "yasal" güvenceye almış durumda. Bunu keyfince kullanacak, lokavt "hakkı" işçi sınıfının tepesinde demoklasin kılıcı gibi duracak. Bunun yanında, sürgün, tazminatsız işten atılmalarda artık günlük yaşamın sıradan olayları arasında yer alacak, ve bütün bunların adıda grev hakkı olacak!...

Yıllardır sonu gelmeyen bir film gibi hergün TV, radyo ve gazetelerde "çağ atladık", "köşe döndük", "ikibinli yıllara hazırlık", "enflasyonu % 10'un altına düşüreceğiz" şunu edeceğiz, bunu edeceğiz..." bir beş yıl daha verin", "Avrupayı yakalayıp geçelim" türü komedi filmlerini aratmayan ANAP hükümetinin demagojileri ile elma şekerli yalamaya alışık reformist burjuvazi ile isimlerinin başına "K" harfi ile "S"

harfini yerleştiren karşı devrimci düzen partilerinin "ANAP demok-rasi yolunda önemli mesafeler kaydetti" masalları artık sokaktaki sıradan insanı dahi tatmin etmiyor, pembe hayaller sadece tatlı bir hayal olarak kalıyor. Çünkü işçi sınıfı ve emekçi halkımız, her gün gazetelerden pahalılık ve işsizlikten kendisini satan kadınların istatistiklerini okuyor ve yaşamın acı gerçekleriyle karşı karşıya, yüz yüze yaşıyor!...

Tüm toplumsal yapıda olduğu gibi, işçi sınıfı üzerindeki 12 Eylül psikolojisi uzun bir süre atılamadı. İlk yıllarda başlayan (1983 sonu ile 1984 başları) küçük kıpırdanmalar giderek çoğaldı, bir birini izliyerek güçlü olduğunu göstermeye başladı. Buradaki önemli nokta ise, kır ve kentün uyumlu, bütünlüklü hareket edebilmesidir. Bu ilişkiye sonuçta değineceğiz.

Özellikle geçen yıl başlayan Zonguldak maden işçilerinin şanlı grevi, işçi sınıfının direnişi açısından önemini bir kez daha tarih önüne koydu. 50.000 civarında maden işçisi, bunların aileleriyle, Zonguldak köylüsüyle, esnafıyla yüz bine ulaşan kitlesel hareket yeri-göğü inletti. Ekonomik taleplerle başlayan madenci grevi yer yer siyasal sloganlarla yankılandı. Özellikle Çankaya ve ANAP'ı hedef alması "muhalefet" partilerini bir yanıyla hoşnut ederken, giderek kitleselleşmesi Botan'larda dayanışma ile yankı bulması devrimcilerin güçleri oranında eyleme omuz verme çabaları, Ankara'ya yürüme istemi, dahası

istemlerin zorla alınmasının bilince çıkarılması... "muhalafet" partilerini öfkütüp, korkutuyordu. İnönü'sünden Demirel'ine, Ecevit'inden, Erbakan'ına... kadar tek bir söz, tek bir koro halinde birleşti tüm komprador patron-ağa kükleri; onlar iktidara tek söz söylüyorlardı; bir ağızdan, "bitirin şu işi!"...

Madenci grevine ilişkin değerlendirmelerimiz, dergimizin önceki sayılarında yayınlandı; için burada tekrarı yapmak istemiyoruz. Sadece şu yaşanan süreçte işçi sınıfının kabaaran mücadelesinde madenci grevinin önemli bir çıkış olduğunu vurguluyoruz.

Yıllardır uygulanan ekonomik politikalar, -ki bu politikalar, Özal ve benzerlerinin iddia ettikleri gibi kendi buluşları değil. Borç batağına batmış yarı-feodal, yarı-sömürge ülkelerden birikmiş borç ve faizleri geri alabilmek için emperyalistlerin mali kuruluşları olan IMF-OECD ve dünya bankasının, bu borcu borçlu ülke halkının sırtına yıkma reçeteleridir. 12 Eylül öncesi yine emperyalistlerin önerileri ile uygulanan gümrük duvarları ile örülü, iç talana dayalı "ithal ikameci sistemin" yerine, 24 Ocak kararları ile uygulamaya sokulan, "ihracata dayalı serbest piyasa ekonomisi"de iflas noktasına gelmiştir. "Büyüme", "sanayileşme", "çağ atılma" demagojisi ile uygulamaya sokulan ve 12 Eylül askeri faşist cuntası ile topluma zorla kabul ettirilen bu politikaların başarı şansı olamaz. Fabrika yapan fabrika sanayiini yasaklayan, sadece montaj sanayiine yığılmaya izin veren emperyalist formülle sanayi kurmak mümkün mü? Emperyalist ülkelerin hurda makina parklarından alınan üretim dışı kalmış artık sanayi ile emperyalistlerle rekabete girecek kalitede mal üretimine ve ticari güce erişmek mümkün mü? Elbette değil...

Peki böyleyse komprador patron-ağa devletinin yıllarca reklamını yaptığı emperyalist tekellerin

keyiflerince düzenleyerek uygulamaya soktukları "dünyada yeni iş bölümü"ne dayalı "serbest piyasa ekonomisi" yarı-feodal yarı-sömürgelerde neyi ifade eder?

Şunu ifade eder; Emperyalist ülkeler "yeni iş bölümü"nü düzenlerken, yoğun emek gerektiren, artık kendileri için karlı olmaktan çıkan tekstil vb. montaj sanayii dallarını emeğin çok ucuz olduğu yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelere kaydırmaktadırlar. Böylece bir yanda üretim dışı kalmış hurda makina parklarını sanayi kurma adı altında elden çıkarıp yarı-feodal yarı-sömürge ülkeleri yine onların paraları ile sanayi çöplüğüne çevirirken, diğer yandan da yoğun emek gerektirdiği için kendi ülkelerinde pahalıya mal olan - kendi ülkelerinde emeğin ücreti pahalıdır- tekstil vb. montaj sanayi ürünlerini emeğin alçakça sömürüldüğü yarı-feodal, yarı-sömürgelerde fason üretimle sağlayarak, hem kendi işçi sınıfını daha ucuza giydirmekte, hem de bu ülkeleri ağır sanayi değil, tarıma dayalı sanayi kurmaya zorlayarak kendi işçi sınıfını daha ucuza doyurmaktadır.

Kısaca, emeğin alçakça sömürüldüğü, "serbest pazar ekonomisi", "serbest bölge" denen reçete; emperyalist tekellerin yarı-feodal, yarı-sömürgelere bu "yeni iş bölümünde" reva gördükleri manavcılık ve bakkal çiraklığının adıdır. Daha doğrusu bizim gibi ülkelerdeki anlamı budur!...

Komprador patron-ağaların temsilcileri bir yandan "sanayi ülkesi" olduk diye böbürlenirken, diğer taraftan gümrük duvarları bir-iki santim aşağı çekilince, "bizim sanayi çok ciliz", "dışa bağımlı sanayimiz rekabete dayanamaz çöker", "biz tarım ülkesiyiz", diye zırlamaları bundandır. "Kapitalist ülke olduk" demekle, kapitalist olunmuyor. Ve küçük burjuvazinin televizyon antenleri ile telefon, elektrik direkleri sayarak barışçıl mücadelelerinin selameti için feodalizmi iyi huylu emperyalizme tasfiye ettirmeleri de

pek bir işe yaramıyor. Demagoji ile realite birbirini dışlayan iki olgudur. İktidarın yıllardır demagoji ile kitleleri "uyutma" taktiği artık tersine dönmüş durumda. Emperyalizme göbekten bağlı ekonominin kaçınılmaz bunalımları, Körfez krizi, Körfez savaşının getirdiği 15 milyar dolara yaklaşan ağır yük 50 milyar doları aşan dış borçlar ve bir o kadar iç borçlar... bu faturayı da emekçi halkımıza ödemek için yapılan sağanak halinde zamlar... bunalımı her gün biraz daha derinleştirmektedir.

90 ve 91 yılları ise, işçi sınıfının kabaaran eylemliliğinin, artan direnişinin günleriyle, aylarıyla dolmuş durumda, bir fikir vermesi açısından Mayıs ile başlayarak Haziran ve Temmuz aylarında devam eden işçi sınıfı eylemleri yer yer -Şişe Cam örneğinde olduğu gibi- sendikacıların ihanetini rağmen devam etmektedir. Bu eylemlere "açız" diye sokağa dökülen öğretmenler, memurlar, sağlık emekçileri ve taban fiatları ile tefeci tüccar sömürüsüne mahkum edilen tarım kesimi de katılarak direnişe destek vermektedir.

Bir fikir vermesi açısından 15 Haziran tarihleri ile 15 Temmuz tarihleri arasındaki eylemleri aşağıya aktarıyoruz.

HAZİRAN-TEMMUZ'DA YOĞUNLAŞAN İŞÇİ EYLEMLERİ VE SARI SENDİKA AĞALARININ İHANETİ

6. sayımızda Türkiye genelinde gelişen işçi eylemlerinin bir dökümünü okuyucularımıza sunmuştu. 6. sayıyı yayına hazırladığımız dönemde işçi eylemleri bütün hızıyla yayılarak devam ediyordu. Dolayısıyla yoğunlaşarak ivme kazanan işçi eylemlerinin özellikle Haziran ayının bir bütün olarak dökümünü verememiştik. Durum böyle olduğu içinde, biz burada tekrar 6 Haziran sonrasındaki işçi eylemlerinin dökümünü yapma gereğini duyduk. 2 Temmuz Diyarbakır'da faali-

yet yürüten sendikaların toplu sözleşme görüşmelerinin çıkmaza girmesi üzerine 9 sendika yöneticisi uyarı niteliğinde açlık grevi yaptı.

2 Temmuz İGDAŞ işçileri, toplu sözleşmelerinin çıkmaza

girmesi üzerine (250 işçi) toplu vizite ve yürüyüş eylemini yaptılar. 2 Temmuz, Sinop Cam işletmelerinde çalışan 40 işçinin işten atılması üzerine direnişe geçen işçiler, eylemlerinde başarılı oldular ve işten atılan işçileri 1 ay

izinli gösterilerek işveren tarafından geri işe almak zorunda kaldı. 2 Temmuz'da 20 bin imzalı bir dilekçeyi TBMM Başkanlığına vermek üzere yola çıkan Kamu çalışanlarına polis saldırdı. 600 Kamu çalışanı adına Ankara'ya

Tarih	İşyeri	Sendika	Eylem biçimi	İşçi sayısı
7 Haziran	Gölcük askeri işyerleri tersanesi, bakım onarım	Harb-İş	Üretimi durdurma, işyerinde oturma	6.000
7 Haziran	İstanbul gazete çalışanları	TGS	Cumhuriyet önünde protesto	100
7 Haziran	TPAO-TÜPRAS-ETİBANK MKEK, Petrol Ofisi	Petrol-İş	Yürüyüş	17.000
7 Haziran	Divriği Demir Çelik	T.Maden-İş	Yemek boykotu	1.700
7 Haziran	Aliağa Petkim	Petrol-İş	İşyerini terk	2.500
8 Haziran	Gölcük Askeri iş yerleri	Harb-İş	Sendika önünde oturma, yol kesme, yürüyüş	6.000
10 Haziran	Etimesgut 3. hava ikmal merkezi kom.	Harb-İş	E-5'e yürüyüş	12.000
10 Haziran	PAO-TÜPRAS-ETİBANK, MKEK, Petrol Afisi	Petrol-İş	Aileleriyle birlikte Yürüyüş	17.000
11 Haziran	Pendik Tersanesi	Dok Gemi-İş	Toplu vizite, iş bırakma	1.200
11 Haziran	Taşkızak Tersanesi	Harb-İş	Toplu vizite	1.500
11 Haziran	TPAO-TÜPRAS-ETİBANK, MKEK Petrol Ofisi	Petrol-İş	Yürüyüş	17.500
11 Haziran	TEK, DSI, İller Bankası, ETÜD id.	Tez-İş	Yemek boykotu	94.000
11 Haziran	Karayolları Ankara, 4. bölge	Yol-İş	Oturma eylemi, sendika önünde miting	200
11 Haziran	Adapazarı, Tekirdağ, Babaeski Gelibolu, Edirne, İzmit, vs. vs.	Yol-İş	1 gün iş bırakma	1.800
11 Haziran	MAT	Otomobil-İş	1 gün iş bırakma	150
12 Haziran	TEK, DSI, İller Bankası Etüd id.	Tes-İş	Toplu vizite	80.000
12 Haziran	TPAO-TÜPRAS-ETİBANK, MKEK Petrol Ofisi	Petrol-İş	Toplu vizite iş bırakma	8.500
12 Haziran	Camialtı Tersanesi	Dok Gemi-İş	Yarım gün iş durdurma	700
12 Haziran	Haliç ve İstinye Tersaneleri	Dok Gemi-İş	2 saat iş durdurma	1.780
12 Haziran	İstanbul memur sendikaları, (Tüm Bel-Sen, Tüm Sağlık-Sen, Eğitim-Sen, Maliye, SSK)		Sultanahmette oturma	700
12 Haziran	MSB Jnd. Gn. Kom. ve Sahil Güvenlik	Harb-İş	Yemek boykotu	36.479
12 Haziran	Karayolları 4. bölge	Yol-İş	Sendika önünde miting	2.000
12 Haziran	MSB İşçileri	Harb-İş	Sendika önünde miting	4.000
12 Haziran	Kütahya, Seyitömer ve Tunçbilek maden işçileri	G.Maden-İş	Dilekçe ve geç işbaşı	8.000
12 Haziran	Eskişehir Hava İkmal Bakım	Harb-İş	Toplu vizite	2.500
12 Haziran	Malatya Tekel	Tek Gıda-İş	Toplu vizite	2.200
12 Haziran	Pendik Tersanesi	Dok Gemi-İş	İş bırakma	1.200
13 Haziran	Diyarbakır TEK ve DSI işçileri	Tes-İş	Toplu vizite	1.550
13 Haziran	Karayolları, Köy Hizmetleri, Bayındırlık ve İSK. Bak. DLH	Yol-İş	Toplu vizite	100.000
13 Haziran	Tpo-Tüpraş-Etibank-MKEK, Petrol Of.	Petrol-İş	1 gün iş bırakma	8.500
13 Haziran	T.Denizcilik İşletmesi İstanbul Şehir			

Deniz hatları ve Hasköy Tersanesi	T.Denizciler	Yarım gün iş bırakma, toplu vizite	4.000
13 Haziran Tekel Silvan yaprak tütün	Tek Gıda-İş	Toplu vizite	400
13 Haziran Diyarbakır askeri işyerleri	Harb-İş	3 saat iş durdurma	300
13 Haziran Eskişehir Hava İkmal Bakım	Harb-İş	Tühis'e protesto	2.500
13 Haziran Pendik Tersanesi	Dok Gemi-İş	İş bırakma	1.200
17 Haziran Kartal Belediyesi	Belediye-İş	Belediye önünde Toplantı	250
18 Haziran Eminönü Belediyesi işçileri	Belediye-İş	Belediye önünde toplantı	100
18 Haziran İSKİ Aksaray çalışanları	Belediye-İş	İSKİ önünde top.	300
18 Haziran Beşiktaş Belediyesi işçileri	Belediye-İş	2 günlük iş bırakma	% 90
18 Haziran Bakırköy Belediyesi işçileri	Belediye-İş	2 günlük iş bırakma	300
19 Haziran PTT ve Maliye Çalışanları	Kam-Sen	Bodro Yakma	350
18 Haziran İTÜ Ayazağa kampüsü çalışanları		protesto	300
19 Haziran İTÜ Yemekhane işçileri		Toplu vizite	250
20 Haziran DDY işçileri	Demir Yol-İş	Toplu vizite ve yürüyüş	4.000
20 Haziran Samsun Tekel işçileri	Tek Gıda-İş	Toplu vizite ve yürüyüş	3.000

yürümek isteyen memurlar engellenmek istendi. Bu yürüyüş esnasında 54 memur gözaltına alındı.

Beyko Konfeksiyon işkolunda çalışan işçiler, işverenin haksız uygulamalarına ve işten atılmaları karşı kararlı bir direniş örneğini sergilediler. Beyko işyerinde gündemde olan haksızlıkları bir basın açıklamasıyla dile getirdiler. (Bu basın açıklaması dergimizin sayfalarında yer almaktadır).

11 Temmuz'da Çaycuma Belediyesi çalışan işçilerin ücretlerini almamaları üzerine başlatmış oldukları süresiz işi bırakma eylemleri devam etmektedir.

10 Temmuz, Kazlıçeşme Deri işçileri 57 kişinin işten atılmasını protesto eden işçilerden 14 işçinin polis tarafından gözaltına alınmasına karşı tepki olarak Deri-İş çalışanları üretimi durdurma ve basın açıklamasıyla bu durumu protesto ettiler.

Kurban bayramı tatilinin devreye girmesi ve bu tatil süresini iyi değerlendiren sarı sendika ağaları ve hükümet, aynı zamanda sermaye çevreleri Kristal-İş sendikasının başlatmış olduğu cam işkolundaki grevi sonuçlandırdılar. Kristal-İş'in işçileri sattığı tartışmasız olarak ortadadır.

Türk-İş, İLO'ya sunduğu önerisini Temmuz ayı içinde geri

çekti. İLO'ya sunduğu öneriyi geri çekmesi ile Türk-İş, hükümetin ve sermaye çevrelerinin yanında olduğunu bir kez daha sergiledi. Yıllardır İLO safsatasını yapan Türk-İş, bu öneriyi geri çekmesi, yani baraj sisteminin olduğu gibi kalmasına baştan beri taraftı. DİSK davasının beraatla sonuçlanmasının kokusunu almış olacak ki, bu önerisinden vazgeçti. DİSK'in beraat etmesi ve yakında açılmasının korkusu şimdiden Türk-İş'i sarmış bulunmaktadır. Gerçi işçi sınıfı DİSK'den fazla bir şey beklememelidir. Çünkü DİSK'in 12 Eylül öncesi icraatları unutulmuş değildir.

Özellikle Özal'ın geçmişte fiili olarak yüklediği MESS sözcülüğü geçen süreçte rağmen sözcülüğünü açığa sürdüren işçi sınıfının tepkisini daha da arttırmıştır. "Çankaya'nın işçi düşmanı" sloganı tüm işçi

eylemlerinde atılan ortak slogan olmuştur. Özal maden işçilerinin grevinde, THY grevinde... işçiler için söylediği sözler ile gerçek kimliğini bir kez daha ortaya koymuş durumda. Özal ve ANAP kraldan fazla kralcı kesilerek, fazla ücret veren varmış gibi, komprador patronlara "fazla ücret vermeyin" çığıllıkları atmaktadır. Serbest sendikacılık, özgür toplu sözleşme, özgürce örgütlenme, doğal olan grev hakkının yasalarla engellenmiş olması, legal mücadele alanını daraltan faktörler olarak işçi sınıfının karşısında durmaktadır. Ekonomik, demokratik mücadeleyle bütünleşmediği sürece, "başarılar"da göreceli olacaktır. Ücret artışı ve sosyal haklardaki kazanımlar çok kısa

Temmuz ayında grev kararı alan sendika ve işyerleri:

Tekel İşletmeleri	50.000	Tek Gıda-İş
Çay İşletmeleri	28.000	Tek Gıda-İş
Türkiye Şeker Fabrika	38.500	Şeker-İş
T. Demir Çelik İşletme	2.078	T. Maden-İş
EtiBank	8.500	T. Maden-İş
Türkiye Ziraat donatım kurumu	2.845	Türk-Metal
EtiBank	6.206	Türk-Metal
Tarım Orman ve Koy Hizmetleri	200	Tez-Koop-İş
Spor-toto	600	Tez-Koop-İş
Emek İnşaat	1.517	Toleyis
MKEK	1.161	Petrol-İş
Apuullu ve Sarımsaklı Şeker Fabrikası	215	Tarım-İş

sürede enflasyonun kurbanı olarak uçup gitmektedir. Kısa vadeli başarılar, kısa vadeli çözümler, kendiliğinden de anlaşılacağı gibi ömrü de kısa olacaktır. Bugün işçi sınıfının ve bunu destekleyen memur ve tarım kesiminin eylemlilik süreci "parti" farkı gözetmek-sizin kitleselleşerek yükselmektedir. Kamu kesiminde çalışan yaklaşık 600 bin işçiyi kapsayan toplu sözleşme görüşmelerinin sonuçsuz kalması sonucu patlayan eylemler iktidara yönelik tavır iken; Belediyelerdeki işçilerin grev ve eylemleride "muhalafet" partilerine karşı tavır olarak ortaya çıkmaktadır. Yıllardır emekçi halkımızın gelişen muhalafetini (özellikle kendiliğinden gelişen halk muhalafetini) komprador patron-ağaların farklı klikleri birbirine karşı kaldıraç olarak kullandılar. Hükümette olan "halkın düşmanı", muhalafette olan, "halkın dostu"(!) gibi gösterildi ve bu oyun defalarca oynanmasına rağmen halen devam etmektedir. Yeri gelmişken kısaca bir konuya da değinmek istiyoruz. Hakim sınıf kliklerinden birinin, hükümet diğerlerinin de muhalafet olması fazla bir şey değiştirmiyor. Çünkü hükümet olmakla, iktidar olmak farklı şeylerdir. Düzen partilerinden yalnızca birinin hükümet olması, iktidarın komprador patron-ağaların tümünün ortak iktidarı olduğu gerçeğini değiştirmez. İktidar yalnızca hükümet değil, partileri ile, ordu ile, bürokrasi ile, parlamentosu ile polisi ile istihbarat örgütleriyle, yargı organları ile hükümeti ile vb. kurum ve kuruluşların tümüne denk düşmektedir. Çünkü devlet yalnızca hükümet olan kliğin değil, komprador burjuvazi ve toprak ağalarının bütün kliklerinin devlettir.

İstanbul Kartal Halk Ekmek fabrikasında çalışan yaklaşık 500 kişilik bir grubun Büyük Şehir Belediyesi önünde toplanarak, "vur vur inlesin, Sözen dinlesin" sloganı atarak oylarını geri istemesi anlamlıdır.

Olumlu bir yaklaşım olarak ortaya çıkan İstanbul Kartal Halk Ekmek fabrikası işçilerinin tavır, faşist burjuva partilerinin arasında ayırım yapmadan protesto eylemleri, ayrıca Belpa işçilerinin Sözen ve etrafındaki rüşvetçi dalkavuklar sürüsünün bütün manevralarını boşa çıkarmak için eylem süresince gösterdikleri kararlılık işçi sınıfının mücadelesi açısından kararlı bir tutum olarak öne çıkmaktadır. Genel olarak Özal için atılan "vur vur inlesin..." sloganını, Belediye işçilerinin kurum olarak karşısına çıkan Belediye Başkanlığına (N.Sözen şahsında) yönelmesi, burjuva partilerini birbirlerinden farklarının bulunmadığının bilince çıkarılması için somut bir oğudur.

Evet, bilince çıkartılması gereken diyoruz, Çünkü çeşitli milliyetlerden işçi sınıfının ve emekçi halkımızın gerçek kurtuluşu ekonomik demokratik taleplerle (bunlar iktidara giden yolda araçtır) olmadı, olmayacaktır. İşçi sınıfı için bilince çıkartılması gereken; bilincinde, örgütlülüğe, eyleme (iktidar olmaya) dönüştürülmesi, mücadelenin ülkemizin sosyo-ekonomik yapısı gereği, esas mücadele alanı olan kırlardaki iktidar mücadelesine bağlanması gerektiği gerçeğidir.

Düzenin çarpıklığı, işçi sınıfının eylem çeşitliliği ve meydanlarda haykırdığı sloganlarla özdeşleşmiştir. İşçi sınıfı iktidardan "muhalafetine", Çankaya'sından, TRT'sine, koltuk kavgalarından, sarı-faşist sendika ağalarına... kadar düzenin tüm çirkinliklerini sloganlarıyla yüzlerine çarpmış tüm düşmanlarının...

Geçmiş hatalardan dersler çıkaran ML'lerin bugün önlerine koydukları örgütlenme ve mücadele anlayışlarına uygun olarak, kır ve kentin farklı biçimlerde yükselen sesini aynı potada eriterek, taliyi esasa tabi kılarak, iktidara giden yolda mücadeleyi kararlılıkla sürdürmektedir. Bunun yolu da dışardan angaje olmak değil, büyük bir sebat, özveri ve kararlılık

la... işçi sınıfının içinde kaynamak, erimekten geçmektedir. Karbaran işçi sınıfı muhalafetini, bilinçli disiplinli, örgütlü bir güce dönüştürmek ve giderek toplumsal karşı koyuşa dönüşen bu halk muhalafetini sosyal kurtuluş mücadelesinin kırlardaki alevi ile bütünleştirmek ML'lerin önündeki görevlerin başında gelmektedir.

İktidarından, "muhalafetine", Türk-İş'inden, Hak-İş'ine geniş bir yelpazede halk düşmanları bin bir türlü yola başvurarak, Bağımsızlık, Halk Demokrasisi ve Sosyalizmin yolunu karartmak için günün her dakikası uğraş içinde-dirler. Yasalcılığa bürünen her renkten, her renk tonundan oportünist ve revizyonist tabela "parti"lerini gerçek yüzlerini açığa çıkarmak ne kadar zorunlu ise; yine aynı ölçüde işçi ve köylü kitlelerine yabancı, onlardan kopuk, gerçek hedefe yönelmeyen, zora dayalı eylemlerinde iktidar yolunda o ölçüde başarısız olacağını kavratmak ML'lerin omuzlarına yüklenmiş tarihsel görevdir. Sendika, dernek, gazete ve dergilerin işlevlerini bir yana bırakan, bunları araç olmaktan çıkarıp, amaca dönüştüren "yeni" (!) tekelere karşı mücadelede ML'ler için ivedi görevdir. Çünkü; müslüman mahallesinde salyangoz satar gibi kapitalist ülkeler için geçerli olan, ve birer ayaklanma organı olan İşçi Sovyetlerini ülkemizde de kurmayı(!) vaaz eden anlayış komikliğine rağmen, gülüp geçmeyi değil, ülkemiz gerçekleri ışığında ML bilimi ile dezenfekte edilmeyi gerektiriyor.

Sonuç olarak, kentin kır ile bütünleştiği bir orkestra, eşi görülmemiş bir müzikte; coşkunun, uyumun, ritmin... örneği olmalı.. Orkestra şefi (parti) bu uyumun bütünlüğünü... sağlamakla yükümlü olduğunun bilinciyle hareket etmelidir.

Öncüye gönül verenler! Ülkemiz gerçeklerini yansıtan ML programı hayata uygulamak için görev başına!

Eğitim ve Bilim Emekçilerinin Gelişen Sendikal Mücadelesi Üzerine

Bütün sömürücü ve sınıflı toplumlarda olduğu gibi, T.C. yasalarında işçinin, köylünün, memurun, gençliğin, kısacası komprador burjuvazi ve büyük toprak ağalarının kendi aralarında örgütlenmesi dışında kalan hiçbir kesime örgütlenme hakkını tanımamaktadır. En sıradan, en basit bir örgütlenme biçimi olarak ortaya çıkan sendikalaşma hakkını bile tanımaya tahammül edemiyor, bu yönde kendini gösteren örgütlenmelere karşı baskıcı, zorlayıcı yasal ve yasa dışı yöntemlere başvurmakta kaçınmamakta ve gerektiğinde kapılarına kilidi asmaktadır.

Değişen dünya konjektüründe herkesimin kendini açıktan ifade ettiği, emperyalist sistemin "yeni dünya düzeni" planları yaptığı ve son olarakta orta-doğu ekseninde somutlaşan durumun bir parçası olarak, emperyalizmin ülkemizdeki temsilcileri bu yeni yapılanmayı zaafa uğratacak her türlü girişimi susturma yoluna gidilmektedir. Komprador burjuvazi ve büyük toprak ağalarının siyasi iktidarı işçinin, köylünün, memurun ve gençliğin bilinçlenmesi, demokratik-ekonomik temelde gelişen mücadelesini bile vahşice bastırma yoluna gitmektedir. Kitleler bu baskıcı ve intikamcı girişimi

me karşı tepkilerini miting, bordro yakma, toplu vizite ve Ankara'ya yürümlerle dile getirmeye çalışıyorlar. Kendi hak ve özgürlükleri için, çok sıradan eylem biçimleri olan bu girişimler bile emperyalizmin uşağı faşist hakim sınıfları ve onların kolluk güçlerini rahatsız ediyor, onları değişik baskı yöntemlerine ve kararlara itmektir. Bunun en son örneği "terörle mücadele yasası" (bize göre ise devlet terörü yasası) olarak formüle edilerek çıkarmalarıdır.

T.C. ULUSLARARASI SÖZLEŞMELERİ VE KENDİ YASALARINI HIÇE SAYIYOR

Gelişen sınıf mücadelesi içinde, her kesimin kendini değişik mesleki kuruluşlarda örgütlenmesi ve kendini bu biçimde ifade etmek, bir zorunluluktur. Bu zorunluluğun bir sonucu olarak, işçilerin sendikalarında, gençliğin derneklerde, köylülerin kooperatiflerde, mimar-mühendis-doktor vs.nin meslek odalarında örgütlendikleri gibi, memurlarında sendikalarda örgütlenmesi en tabii haklarıdır. Bu sendikalar, sınıf sendikacılığını esas olarak; tabanın söz ve kararsahibi olduğu, özellikle de var olan baskıcı yasalara göre değil; kendi öz

gücüne, meşruluğuna güven temelinde örgütlenmeleri sağlanırsa proletaryanın gelişen sınıf mücadelesine katkıda bulunabilirler. Böylesi bir örgütlenmenin giderek proletarya partisinin bir parçası haline geleceğini iyi bilen faşist hakim sınıflar, öğretmenlerin ve diğer memurların sendikalaşmasını istemiyorlar.

Öğretmenler; uluslararası sözleşmelere atılan imzalardan hareket ederek ve temeli 1989 yılında atılan, ancak tüzel kişiliğini 13 Kasım 1990 günü binlerce öğretmenin katılımıyla İstanbul Valiliğine yapılan müracaatla "Eğitim ve Bilim Emekçileri" (EĞİT-SEN) sendikası seksen yıllık öğretmen mücadelesinin birikimiyle kuruldu.

Tüzel kişiliğini kazandığı gündən beri, (öğretmenlerin daha önceki yıllarda da gelişen toplumsal muhalefet içinde yerlerini aldıklarını hep tanık olduk, daha örgütlü ve daha bilinçli olarak yer almalarıdır-) toplumsal anlayışı gereği işçi sınıfının direnişlerinde yerini almış ve vermesi gereken desteği vermeye çalışmıştır. (Zonguldak maden işçilerine verdikleri destekte görüldüğü gibi) Emperyalistlerin ve uşaklarının Ortadoğu üzerindeki emellerine karşı çıkarak,

"savaşa hayır" mitinglerinde yine yerini alarak, ayrıca basın yoluyla da propagandasını yürütmeye çalışmıştır.

Türk-İş'in Bursa mitingine katılarak, "İşçi Memur-ele İktidara", faşist gerici, şövenist eğitimi kınayan sloganlar atarak haykırmıştır. Sarı sendika ağası Şevket Yılmaz'ın demokrasi güçlerini hedef alan çirkin saldırıları ve demokrasi düşmanı olan güçleri görev başına davet etmesini protesto etmek için, son anda miting alanını terk etmesini bilmişlerdir. Eğitim emekçilerinin politik uyanıklığı, ulusal ve uluslararası alanda gelişen duruma karşı tavır geliştirmesinden dolayı ne devlet ve ne de sarı sendikalar konfederasyonu olan Türk-İş, bu kesimin (genel olarak memurların) sendikalaşmasını istemiyorlar. Bunun bir sonucu olarak, Eğitim-Sen'in yüzlerce kurucu üyesi idari soruşturmaya tabi tutulmuş, kimisine kınama, kimisine maaşlarından kesintiye gidilerek cezalandırma yoluna gidilmiştir. Bunun altında yatan niyet ise, bu yolla gözleri korkutulmak, yıldırma ve ekonomik olarak güçsüz duruma düşürmedir. Bütün bunlar sonuç vermeyince 18. Mart 1991 tarihinde Eğitim-Sen ve Eğitim-Sen'le birlikte Tüm Bel-Sen, Tüm Sağlık-Sen, Tarım-Sen vs. sendikalarının İstanbul'daki genel merkezleri hiçbir yasal dayanağı (yargı organları kararı) olmayan bir yöntemle kapıları mühürlendi. Bu hem uluslararası sözleşmeleri ve hem de kendi yasal düzenlemelerini hiçe saymaktır.

İçişleri Bakanı polis yetkileri yasasına dayanarak ve bir genelgeyle "memurların ve bazı öğretmenlerin grevli ve toplu sözleşmeli sendika kurma çalışmalarının" durdurulması için, İstanbul Valiliğine yasanın uygulanma yoluna gidilmesini

istemmiştir. İstanbul mülki amirliğide bu görevi seve seve yerine getirmiştir. Memur sendikalarının yürütmeyi durdurma yönünde açtıkları davayı kazanmalarına rağmen, mülki amirlik sendikaların açılmasına izin vererek, kendini yargı organlarının üzerinde görmüştür.

Bütün bu engelleyici çabalara karşı, Eğitim-Sen 1. Genel Kurultayının yapılmasına mani olmadılar. İstanbul valiliği tarafından izin verilmediği Eğitim-Sen kurultayı 6.6. 1991 günü Ümraniye Belediyesi toplantı salonunda tüm Eğitim-Sen temsilcilerinin katılımıyla 1. Genel kurul toplantılarını yaptılar. Hakim sınıfların yasaklama ve baskıcı tedbirleri böylece boşa çıkarıldı.

Faşist hakim sınıflar kendi içlerinde bile tutarsız davranmaktadırlar. İstanbul Valiliği kendini yargı organlarının üstünde görmüştür. Memurların gelişen sendikal mücadelesini bastırma için, kendi yasalarının yetersiz kaldığı noktada yasa dışı yöntemlere başvurmakta kaçınmıyorlar hakim sınıflar. Ancak gündən güne büyüyen, gelişen memur sendikalarına karşı yürütülen bütün engellemeler beraberinde memur tepkilerini de doğurmaktadır. Bütün bunlar, memurların sendikalaşma eğilimlerini daha da güçlendirmektedir. Memurların temel hakkı olan sendikalaşma faaliyetini hiçbir güç engelleyemeyecektir.

Yargı organlarınca yürütmeyi durdurma kararı alan tüzel bir kurumun kendi genel kurulunu yapması yasal hak olmasına karşın, buna izin verilmemesi ve sendikanın açılmaması üzerine çeşitli kurumlardan memurlar, Ankara'ya yürüdüler. Bu yürüyüş sırasında çok sayıda memur gözaltına alındı. Bunların içinde Eğitim-Sen'li öğretmenlerde vardı.

Faşist hakim sınıflar ve sözcüleri kendi yasalarını ve uluslararası sözleşmelere imza koymalarına karşın, çıkarları ile çeliştiği noktada hiçe saymaktadır. Keyfi davranış içine girmekte ve baskıcı yöntemlere başvurmadan kaçınmıyorlar. Bunların bu yolla başvurmaları; bu sendikaların sınıf sendikacılığına kaymalarını önlemek ve bundan duydukları kaygıdan ileri geliyor.

NASIL BİR SENDİKA?

Dünya ve ülke kamuoyuna karşı demokrasi havarisi kesilen bu burjuva baylar Dimitrov yoldaşında dediği gibi; "faşizm, proletarya ve sınıf sendikacılığı hareketi için devamlı ve büyüyen bir tehdittir". Halkın gelişen toplumsal mücadelesi karşısında elbetteki faşist hakim sınıflar, değişik tehdit biçimlerine başvurmaktan kaçınmayacaktır. Faşist hakim sınıfların bu denli tehditkar davranması şu anlama gelmektedir; çok iyi biliyorlar ki, yığınlar bilinçli, örgütlü ve özellikle proletarya partisi içinde örgütlü değilken, yığınlar tümüyle burjuvaziye karşı ilan edilmiş bir sınıf savaşımı ile hazırlanmadan ve eğitilmeden burjuvazinin egemenliğinin son bulması söz konusu olmayacağını ve emekçi halkın kanı üzerine kurdukları "cennetleri"nin devam edemeyeceğinin bilincindedir. Bundan dolayı faşist hakim sınıflar:

1- Sınıf ve kitle sendikacılığını esas olarak, tüm maddi değerlerin yaratıcısı, emeğin olduğundan hareket ederek, çalışma yaşamında üyelerinin ekonomik-demokratik, sosyal, hukuksal, kültürel ve özlük hak ve çıkarlarını koruyup geliştirdiği.

2- Herkesin anadilde eğitim yapma hakkını savunan, faşist-ırkçı, şöven, asimilasyoncu eğitime karşı mücadeleyi esas alan,

3- Özellikle grevli ve toplu sözleşmeli sendikaların varlığı

elbetteki komprador burjuvazi ve toprak ağalarının istemediği mücadele biçimleridir.

Komprador burjuvazi ve toprak ağalarının arzuladıkları sendikalar; kendi denetimlerinde olan, hiçbir ekonomik-demokratik talepte bulunmayan ve düzenin bir parçası olmasını isterler. Sınıf sendikacılığı temelinde gelişen hareketi boğmak, -ki ülkemiz somut koşullarında sınıf sendikacılığının hayat hakkı bulunması son derece zordur- kendi çıkarları için vazgeçilmez bir görev olarak görüyorlar. Sınıf yapıları gereği, başta örgütlü temelde gelişen (sınıf sendikacılığı da dahil olmak üzere) her türlü halk muhalefeti ni kendilerine bağımlı kılmaları, kendi diktatörlüklerini sürdürmeleri ve aksi taktirde son bulacağı bilinciyle hareket etmektedir. Bu anlamda faşist hakim sınıfların her türlü değişik baskı yöntemlerine karşı öğretmenlerde sınıf sendikacılığını esas alarak kendi temel hak ve özgürlüklerinin savunucusu olmalı, her türlü yasal ve yasa dışı baskıcı yöntemlerine karşı kendi meşruluğuna, haklılığına inanarak mücadeleyi bir bütünsellik içerisinde burjuva hukukunun ve yasalarının kendilerine tanıdığı yasal zeminde mücadeleyle yetinmemeli, proletarya partisinin kırsal alanlardaki jakoben mücadelesiyle birleşmeli ve mücadelenin bütünselliği bu yönde sağlanmalıdır.

Devlet memurlarının sınıf örgütlerinin varlığına çeşitli engeller çıkaran, faşizm, bu alanlardaki liderlerin yardımları, reformcular ve sarı sendika örgütlerinin varlığı ile bu kesimin kendi sendikaları çatısı altında kendi gerçek örgütlerini yaratması ve örgütlenmesi daha çok zorlaşmaktadır. Bu satın alınanlar aracılığıyla faşist hakim sınıflar, bu alandaki çalışmalarını kendi denetimleri altına almaya çalışırlar.

Faşist komprador patronağa düzeni, ezilen kitleleri (işçileri, köylüleri, memurları, gençleri ve genel olarak emekçi kesimleri) karşı karşıya getirmeye, aldatmaya her zaman başvurmaktan kaçınmaz. Faşizm, sınıfların varlığını sahtekarca inkar ederek ve devletin bütün halkın devleti olduğu sahtekarlığını devamlı kullanır. Dolayısıyla sendikaların ve diğer demokratik kuruluşların varlığına gerek olmadığını yalanını yaymaya çalışır. Dolayısıyla bu tüzel kurumları kendi devlet gücünün yan organları haline getirmeye özel bir önem verir. İşte memurların sendikalaşmaya yönelik faaliyetlerine karşı olarak, faşist hakim sınıflarda oda tipi bir sendika veya tüzüğü belli eğitim-İş (pasif bir dernekten öteye geçmeyen) gibi bir sendika modelini önermektedir. Milli Eğitim Bakanı Avni Akyol'un açıklamaları, bu durumun en somut ifadesidir.

Genel olarak faşizm, her zaman hem örgütsüz halk muhalefeti ve hem de örgütlü temelde gelişen sendikal mücadelenin başarıya ulaşmaması için, içten parçalamaya ve bölmeye çalışır. Bütün bunları bilince çıkararak, her türlü aykırı anlayışlara karşı bıkmadan, usanmadan mücadele edilmelidir. Elde edilen kazanımların daha da ileriye götürülmesi ve kalıcılığı sağlanması gerekiyor.

SENDİKAL MÜCADELE TEKBAŞINA YETERLİ MİDİR?

Sendikal mücadelenin esası ekonomik-demokratik bir zeminde gelişip hayat hakkı bulunduğu bilinen bir gerçektir. Ama sınıf bilinçli her kesimden devrimciler, sadece ekonomik ve demokratik mücadeleyle yetinmezler. Onlar aynı zamanda her türlü mücadeleyi, sınıf mücadelesiyle birleştirme yolunu

kendilerine esas alırlar. Bu mücadelenin kırsal alanlarda günden güne genişleyerek güç kazanan proletarya partisinin mücadelesiyle birleştirilmesi gerekir.

Türkiye'de kimi anlayışlar, sendikal ya da yasal mücadele (barışçıl) biçimleriyle hak ve özgürlüklerin sağlanacağı anlayışındadırlar. Bu anlayış sahipleri ne büyük bir yanılgı içinde olduklarını görmüyorlar. Çünkü bunlar, ülkenin siyasi ve ekonomik biçimini devlet idaresinin siyasi kimliğini objektif olarak görüp algılamaktan uzak, kendi subjektif niyetlerini varolan olguların yerine geçirmeye çalışıyorlar. Bizim gibi ülkelerde, yani yarı-sömürge ve yarı-feodal iktisadi yapıya sahip olan ülkelerde, grevli, toplu özleşmeli, ülkenin politik ortamına katılım sağlayan kitle sendikacılığına hakim sınıflar ne ister, ne de izin verir. Faşist devlet yönetimi, kitlelerin ekonomik, demokratik ve diğer temel hak ve özgürlüklerinin masa başlarında yasal olarak, ya da barışçıl bir temelde alınamayacağı gerçeğinden hareket edilerek, her türlü örgütlenmenin jakoben mücadeleye hizmet etmesi anlayışının hakim kılınması vazgeçilmez bir durumdur. Diğer yandan, kitlelerin, ekonomik-demokratik hak ve özgürlükleri için yürüttüğü mücadele içinde gelişecektir. Sorun olan, bunu siyasi iktidar mücadelesiyle birleştirmektir. İşte bugün proletarya hareketi önünde ve kendini dayatan da; çeşitli kesimlerde günden güne gelişen kitlelerin ekonomik-demokratik hak ve özgürlükleri için yürüttüğü mücadelesine sahip çıkmak ve bunu siyasi iktidar mücadelesiyle birleştirmektir. Komprador burjuvazi ve toprak ağalarının her türlü baskısı gelişen mücadeleyi engellemeye gücü yetmeyecektir.

HD.Yolunda Öğretmenler

Kan içiçi Bush'a Özal'ın jesti:

KATLIAM!

Anti-Terör yasasıyla yaygınlaşan Devlet Terörü emperyalist ve militarist tertiplere dönüştü!

Cevdet Yılmaz

Anti-terör yasasından önce, Kürt köylerinde hem işkence ile, hem de aleni idam infazlarıyla insanlar öldürülüyordu, ama kentlerde daha çok işkence merkezlerinde öldürme yolu tercih ediliyordu. Buralarda Yusuf Erişti gibi, bazılarının bütünü, ismiyle cismiyle kaybedilmesi yöntemleri de artık uygulanmaya başlanmıştı. Özellikle İstanbul ve Ankara'da bir ay içinde on civarında insan işkenceden ölü çıktı. Bu sıralar revaçta olan daha çok işkenceydi ve buna karşı yoğun bir yerel ve uluslararası tepki geliyordu.

Anti-terör yasasından sonra, artık yakalayıp sorgulamak, işkenceye tabi tutmak, ölümden arta kalanların bir bölümünü "pardon" diye salmak, geri kalanı da cezaevlerine doldurup "öldürmeye beslemek" gerekiyor; kuşkulu bulunanlar, ya da öldürülmesi gerekenler veya muhbirlerin gösterdiği kapı numaralarının odalarında bulunanlar, bütün önceki zahmetli işlemlere ge-

rek kalmadan hemen orada kurşunlanıyor.

Bu yasa tartışmalı biçimde yürürlüğe girer girmez, hemen, Kadıköy'ün Hasanpaşa semtinde bir evin kapısını kırarak içerdeki Hatice Dilek ve İsmail Oral'ı alan polis ekipleri sabah morga ölülerini verdiler. Aynı tarihlerde Ankara'da Veli Geleş, yine İstanbul'da vurulması kararlaştırıldığı anlaşılan "Ulaş" adlı birine benzetilen İstanbul Üniversitesi öğrencisi Murtaza Kaya sözde "dur"! ihtarına uymadığı için öldürüldü. Nilgün Oda, Sultançiftliği'nde erkek arkadaşıyla bir jandarma ekibi ta-

rafından alınarak, astsubayın ahlak ve adalet duygusuna uygun olarak jeepin içinde "kaza"ya uğratıldı. Avcılar'da, bir eğlence yerinde eğlenirken Kürtçe konuşup şarkı söylemelerine kızan bir polis komiseri, etrafına bir dizi kafadarı toplayarak içtiği alkolün çakır keyfi ile bilinçli ve planlı olarak oturduğu masanın yanındaki yurttaşları beylik silahı ile taramaya başladı ve öğretmen Kemal Karatay'la arkadaşı Ali Alpdoğan orada öldürüldü. Kısa süre sonra, balkondan teslim oluyorum diye bağırmasına karşın Perihan Demirel de polis tarafından

taranarak "ölü ele geçirildi"!

Bu sıralarda Diyarbakır ve çevre illerindeki terör ise biraz daha farklı bir seyir izlemeye başlamıştır. İstanbul'daki aleni polis ve jandarma infazlarının yanısıra, esrarengiz bombalamalar ve öldürmeler başlamıştır. Diyarbakır İHD Şubesi, Özgür Halk ve Medya Güneşi dergilerinin büroları, HEP eski Diyarbakır il başkanı Av.Mustafa Özer'in arabası bombalandı. Şırnak Uludere İlçesi Hilal Kasabası Belediye Başkanı Yakup Kara dört arkadaşıyla birlikte, "operasyon birliklerinin" konuşlandığı ve kuş uçurtmadığı bir mıntıkada, "yüzleri örtülü, komando giysili", "meçhul" kişiler tarafından toplu olarak katledildi. Bir otomobile savurulan bomba, şoförü gibi kendisini yere atma şansına sahip olmayan Sıddık Tan'ı öldürdü. Dargeçit Belediye Meclis üyesi Ömer Kılıç, plakasız bir araçtan açılan ateşle öldürüldü. Tabii güvenlik güçlerince aleni infaz edilenler de oldu. İbrahim Sarıca, yüzlerce kişinin gözü önünde Cizre'de sokak ortasında 18 Haziran'da resmen kurşuna dizildi.

Arkasından Diyarbakır HEP il başkanı Vedat AYDIN, evinden, biri "Metin" diye biri olduğu tahmin edilen siyasi şube polisleri tarafından gece 23,45'te alındıktan dört gün sonra, "meçhul kişiler" tarafından işkenceyle öldürülmüş olarak Maden köprüsünün altında bulundu.

Bu olayla faşist devlet terörünün artık önemli politik amaçlara yönelmiş tertip ve entrikalara dönüştüğü açığa çıktı. Çünkü bu olayların yoğunlaştığı dönemlerde, yükselen gerilla eylemlerine karşı, sözde kendilerine saldırdığı safsatasıyla çokuluslu güç üssünden Apachi helikopterleri kaldırılarak gerillala-

ra karşı kullanıldı. Böylece bu kuvvetlerin, Kuzey Irak'taki Kürtleri Saddam mezaliminden kurtarma iddiasının ne kadar sahte olduğu, esas amacın anti-emperyalist hareketleri ezme ve emperyalist çıkarları korumak için Silopi'ye yerleştirilmesi planlanan "Çevik Kuvvet'in buraya yerleştirilmesi olduğu ortaya çıktı.

Bu seri kıyımların yarattığı öfke Diyarbakır'a birikip Vedat Aydın'ın cenaze töreninde kitlesel bir patlamaya dönüştü. Burada emperyalist ve iktidarın militarist tertiplerinin çapı daha da çarpıcı biçimde ortaya çıktı. İçinde milletvekilleri, siyasi parti liderleri, insan hakları ve diğer demokratik kuruluş yöneticilerinin, yerli ve yabancı basının yer aldığı onbinlerce kitlenin üstüne otomatik tüfeklerle ateş açıldı, yüzlerce kişi yaralandı, en az 14 kişi daha öldürüldü ve binlerce kişi işkence merkezlerine toplatıldı.

Seçim hükümetinin başkanı olduğu sanılan Mesut Yılmaz, kitlesel kıyımı faşist karakterine uygun olarak savundu ve işte cinayetlerine tepki gösteren herkese böyle yapacağını açıkladı, canileri değil, caniliğe tepki gösteren kitleleri suçladı. Hemen arkasından da Çevik Kuvvet'in Silopi'ye yerleştirilmesinin kabul edildiğini açıkladı.

Herkes bu kitle kıyımlarına son verilmesini beklerken, İstanbul ve Ankara'da başlatılan "Bush Operasyonları"yla bir günde 11 kişi daha, binlerce insanın gözü önünde öldürüldü.. Bush öncesi devlet terörü hiç bir sınır tanımadan İstanbul'da İbrahim Erdoğan, Niyazi Aydın, Hasan Eliuygun, Nazmi Türkcan, Yücel Şimşek, Ömer Coşkunırmak, Cahit Özkaya, Zeynep Eda Berk, Mustafa Üstündağ, Hakkı Doğan, Bülent Taşova, Ankara'da Dikmen Fintöz

ve Firdevs... alçakça katledildiler. Bu katliamdan öncede Beşiktaş'da Perihan Demirer, Avcılar, Hasanpaşa katliamları devlet tarafından gerçekleştirilmişti. Yeni İçişleri Bakanı Mustafa Kalemlı, cinayetleri haklı göstermek için ordan burdan, arşivlerden toplanmış bol miktarda silah bomba ve "döküman" göstererek, operasyonların devam edeceğini söyledi. Operasyonların gerekçesini de dolaylı olarak açıkladı: bunlar ülkemizi ziyaret edecek olan bir devlet başkanına karşı yapılan kanlı hazırlıklardır! Bu ünlü ülkenin "Devlet Başkanı" ülkemizde onlarca yurtseverin kellesi sunularak karşılanıyor iktidar tarafından! Çeşitli milliyetlerden yiğit halkımız elin emperyalist zalimine yurtseverliğin kellesini mi sunacaktık ülkemizde?! Ne var ki bugünkü somut koşullarda, faşist zulme dur diyemiyoruz, evlatlarımızın katline dur diyemiyoruz, onurumuzun ve bağımsızlığımızın emperyalistlere peşkeş çekilmesine dur diyemiyoruz!

Hükümet bir yandan akıl almaz bir zulüm uygularken, diğer yanda bizleri üç-beş kuruluşluk komik ücret artışlarıyla oyalamaya çalışıyor. Yüzbinlerce işçinin tepkisini Türk-İş Başkanı Şevket Yılmaz'la başlatılan oyalama "diyaloğu" ile durdurmaya çalışıyor.

Zulümle sonuç almak isteyenler elbette yanıldıklarını göreceklerdir. Özgürlük küçük ücret artışlarından daha önemlidir. Ülkemizin emperyalist üslerle doldurulmasına, komşularımıza karşı militarist bir şantaj aracı olarak kullanılmasına ve bizlerin faşist zulüm altında onur kırıcı bir yaşama boyun eğdirmelerine izin vermeyeceğiz. Yiğit halkımız faşizme ve emperyalizme karşı daha kararlı ve daha sert direnmek zorundayız.

Özel Sayı: 2

FAŞİST DEVLET TERÖRÜ YASASINA HAYIR!

Emekçiler, gençler, aydınlar!

12 Nisan 1991'de çıkarılan "terörle mücadele kanunu", terörle mücadele adı altında gerçekte bu ülkede yaşayan bütün emekçileri, gençleri, aydınları, tüm anti-faşist hatta sıradan muhalif yurttaşları polis devleti ve devlet terörünün boy hedefi yapan bir kanundur. İktidarın "terörle mücadele" iddiası tamamen sahtedir. Gerçekte ihtiyaç duyduğu faşist devlet terörünü bu ad altında kamufle ediyor. Siyasal iktidar ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi ve bir dizi toplumsal sorun karşısında düştüğü aczi, her türlü muhalif hareketi el altında bulundurduğu bu kanunun öngördüğü şiddetle kapatmaya çalışıyor. Yapısal olarak her gün daha çok adaletsizliğe başvurma gereksinimi duyan feodal ve kompartor sınıfların iktidarı, buna paralel olarak azgın bir şiddet politikasına doğru kayıyor. Geçici idari tasarruf ve hükümet karamameleriyle yürütülen bu şiddet sistemi, şimdi anayasal bir kural haline getiriliyor. Bu çok açık bir durumdur. Zaten mayasını ekonomik anarşi ve siyasal şiddetin meydana getirdiği bu egemen sınıfların "terörle mücadele" iddiası gülünçtür. Olsa, olsa, egemen sınıflarla emekçi halkımız arasında tırmanan mücadelede, halkın direnme eğilimine karşı egemen sınıfların daha çok şiddete başvurma isteğidir. İşte "terörle mücadele kanunu"na ruh veren budur. 12 Eylül cuntasına yol açan faşist "24 Ocak tedbirleri"ydi. Yeni faşist "istikrar tedbirleri"de bu yasa gereksinimine yol açmış gözüküyor.

Bu yasa, iktidarın halka karşı, sinsi, saldırgan ve adaletsiz politikalarının çok açık bir göstergesidir. Bu yasayla 140, 141, 142. maddeler kaldırılarak düşünceler özgür kılınmadı; tersine, düşünceler "terör" kapsamı içine alınarak, aşağılandı ve ağır cezaya tabi kılındı. Şimdi artık düşünce "suçunu" işlediğiniz zaman, terörist sayılacaksınız; hücre tipi cezaevlerinde tabutluklara konulacaksınız, birbiriyle temas kuramayacak ve haberleşemeyeceksiniz, yakınlarınızla açık görüş yapamayacaksınız, üçten fazla avukat tutamayacaksınız, savunma hakkının mahremiyeti sizin için geçerli olmayacak ve avukatınızla taraf durumunda olan siyasal iktidarın memurlarının gözetiminde görüşebileceksiniz, size özel bir infaz sistemi uygulan-

cak, ek olarak altından kalkamayacağınız ağır para cezalarına çarptırılacaksınız! Ahlaksız işkenceci ve muhbirlerin elinde oyuncak olacaksınız. Ve onlar hiç bir zaman hiç kimseye hesap vermeyecek, tersine korunacak ödüllendirilecektir. Tabii bütün bunları eğer resmi militarist görevlilerin kurşunlarından ve işkencecilerin vahşetinden hayatta kalabiliyorsanız ancak yaşayacaksınız.

İktidar bu yasa ile cezaevlerini boşaltmadı, bütün Türkiye'yi cezaevine dönüştürdü! Ek olarak da cezaevleri halkın anti-faşist, anti-feodal, anti-emperyalist direnişinin gömüldüğü bir mezarlık olarak hazırlandı. Bu iktidarın halka karşı neler düşündüğünü anlamak için Maraş, Çorum, Sivas, Balgat vs. gibi sayısız kitle kıyımcısı faşist paramiliter güçleri nasıl büyük bir özenle dışarı saldırdığına bakmak yeterlidir.

Yani demek istiyorlar ki, sizler geçmişte iyi şeyler yaptınız, gelin şimdi gene aynı şeyi tekrar beraber yapalım. Bu durumu sadece faşistlerin lehine bir eşitsizlik değil, ondan daha esaslı özelliği, halkın demokratik direnişini işte böyle kitle kıyımçılarına izin mesajı ile tehdit etmektedir.

İktidarın "terörle mücadele" iddiası doğru olsa, sendika, demek, vakıf vs. gibi yasal toplumsal örgütlenmeyi tehdit eder biçimde yasa düzenler mi? Bu yasa ile her türlü şey bahane edilerek, zaten göstermelik olan örgütlenme özgürlüğü tamamen yok edilmez mi? Halka karşı böyle sine ve zalim bir iktidar boşuna böyle yasal düzenlemeler yapmıyor, uygulamayı düşündüğü şeyleri yapıyor!

İktidar adaletsizlikte, eşitsizlikte, belli bir zümre ve politik kesimi kayırmada, kazanılmış hakları yoketmede ölçüyü öylesine kaçırdı ki, 12 Eylül cuntasının askeri mahkemeleri bile "el insaf" demek zorunda kaldı, birçok askeri mahkeme, yasanın iptali için Anayasa Mahkemesine başvurdu! Düşünün ki, bu iktidarın elinden adalet, cuntanın askeri mahkemelerine sığınmış durumdadır.

Bu yasanın en bariz özelliklerinden biri, basını susturma, para ve hapis cezaları karşısında görevini yapamaz hale getirmesidir.

Emekçiler, faşist düzenlemelerden zarar gören bütün ezilenler!

Devlet terörü yasasıyla ezilmek istenen "terör" veya "bölücülük" değildir, senin direnişindir. Kırılarda savaşa tutuşan ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesidir. Susturulmak istenen özel bir basın şirketi değil senin sesindir, senin söz özgürlüğüdür! Böylece seni uysal, yumuşak başlı köleler gibi yönetmek ve sömürmek istiyorlar! Senin sendikalarını, derneklerini vs'ni işlemeze hale getirerek, seni örgütsüz köle yığınına dönüştürmek istiyorlar!

□Söz ve basın özgürlüğünü uluslararası basın ve insan hakları kuruluşlarına bırakmamalı, sen savunmalısın, bu işi ancak sen yapar ve gerçekleştirirsin!

□Komprador patron-ağa devletinin faşist "istikrar tedbirlerine" ve faşist yasa düzenlemelerine karşı sessiz kalmamalısın! Her ne kadar iktidar senin faşist girişimlere karşı "baskı"nı yasaklayıp cezalandırmak istiyorsa da sen genede bu "baskı"yı elden bırakmamalı ve faşist girişimlere karşı direnmelisin.

□Emperyalist Lider Bush'un "ziyareti" öncesi son kertesine çıkarılacak olan, faşist devlet terörüne teslim olma, emperyalist liderin yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelere yaptığı her "ziyaret" öncesi halkın hakkı tepkisini bastırmak için emperyalistlere göbekten bağlı usakların uyguladığı faşist teröre geçit verme, sloganlarıyla haydut başını protesto et!

□Bu ülkenin sokaklarında, köylerinde, evlerinde yaşayan herkes faşist devlet teröründen payına düşeni şu veya bu ölçüde alacaktır. Sen faşizm tarafından kıyılan, işkenceye uğratılan, aşağılanan olmamalısın, özgür, onurlu, demokratik yaşamaya layıksın.

□Hasanpaşa, Gaziosmanpaşa, Beşiktaş, Avcılar'da estirilen, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesinin ivme kazandığı bölgelerde; Diyarbakır, Dersim, Şırnak, Batman ve Mardin'de katliamlara varılan faşist devlet terörünü engellemek için;

-*"Terörle mücadele kanunu"/Faşist devlet terörüne hayır!*

-*Basın üzerindeki devlet terörüne hayır de!*

-*Örgütlenme özgürlüğü üzerindeki baskılara hayır de!*

-*Senin cezaevlerindeki yiğit sesin olan, devrimci tutsakların yavaş yavaş öldürülmesine hayır de!*

-*Dağbaşı, sokak ortası infazlarına hayır de!*

-*Faşizme karşı direnişini yükselt! Kahrolsun faşizm!*

-*Yaşasın Demokratik Halk İktidarı!*

Dipnot: Özel sayımızın dağıtımını genişçe yapamadığımız için, tekrar yayınıyoruz.

Seçim Başbakanı Mesut Yılmaz'ın "bir yıl içinde" yapılacağını açıkladığı seçim,

bu ülkenin toplumsal sorunlarını çözer mi?

All Çetinkaya

Haftalardır düzen partilerinin kongre faaliyetlerini izliyoruz. Bir sürü hır-gürden sonra ilk sonuçlanan ANAP kongresi oldu. Onların acelesi vardı çünkü, aylardır hazırlığı süren, bir sürü diplomatik gidiş-geliş ve "istişare"lere yol açan Amerika Birleşik Devletleri Başkanı George Bush, 20 Temmuz'da Türkiye'ye geliyor. İç ilişkiler bastırılmış, Özal'ın ANAP ve hükümet üzerindeki otoritesi konusunda ABD ikna edilmiş ve güven verilmiş olmalıydı. Amerika'nın isteklerine daha uysalca boyun eğen ve sorun çıkartmayan, tamamen Özal'ın emirlerine uyan bir ANAP yönetimi ve hükümet, Özal-Bush görüşmesinin konu edindiği anlaşmalar için eri elverişli durumdur. ANAP'ın faşist ve gerici güruh sürüsünden oluşan milletvekillerinin ayrıca köle ruhlu ve onur fukarası oluşu, küçük bazı sızlanmalara rağmen Özal'ın iradesine teslim oldu ve Mesut Yılmaz işbaşına geldi. Böylece gezinin amacını teşkil eden Amerikan istekleri konusunda yoğun çalışmalar başladı. Daha gezi gerçekleşmeden, en önemli konulardan biri olan Çevik Kuvvet'in Türkiye'ye konuşlandırılmasını hükümet kabul ettiğini açıkladı.

Bütün bu gelişmelerin yanı sıra, SHP ve DYP, bunun "seçim hükümeti" olmasını dilediler ve bu konuda kamuoyu oluşturmaya başladılar.

Mesut Yılmaz-Erdal İnönü görüşmesinde, seçim ve yeni birse-

çim yasaasının hazırlanması konusu tartışıldı. Başbakan M.Yılmaz, seçilme yaşının 25'e, seçmen yaşının da 18'e düşürülmesini düşündüklerini bazı başka değişiklikler yapma iyiliğinde bulunacaklarını açıkladı.

Kısacası, seçimle ilgili ayrıntılar ve tarih üzerinde mutabakat sağlamakla sınırlı bir diyalog olduğu anlaşıldı. Demokrasi, seçim güvenliği, halk iradesinin özgürce belirlenmesi ve seçilmiş kimselerin yasama ve yürütme erkini kullanabilirliği anlamına gelen, MIT, Kontr-gerilla, Özel Harp Dairesi, siyasi şube adı altında işkence ve zulüm uygulayan kontr-gerilla merkezlerinin dağıtılması konusu diyalogun içinde tek sözcük bile yer almadı.

Bu atmosfer içinde seçime dönük çalışmalar başlamış bulunuyor. Mesut Yılmaz, "en geç bir yıl içinde seçimin yapılacağını" (sanki daha geç yapmanın yasal imkanı varmış gibi!) açıkladı. Hemen arkasından "seçim" esprisine temel olan halk iradesinin belirlenmesi konusunun en büyük handikapı oluşturan asıl sorunun, seçme ve seçilme yaşı, oy barajı vs. gibi ayrıntılar değil, faşist devlet terörü olduğu ortaya çıktı. Böylece faşist "terörle mücadele kanunu"nun, seçimler üzerinde devlet terörünün baskısını hissettirerek Amerikancı klik lehinde sonuçlar sağlamakla ilgili amacı belli oldu. Özellikle Kürdistan'da oluşan etkili muhalefet odakları yoğun silahlı-bombalı gizli ve açık devlet güçlerinin sal-

dırısına uğramaya başladı: çeşitli basın kuruluşları, insan hakları derneği ve bazı parti mensupları saldırıya uğradı. HEP eski il başkanı Mustafa Özer'in arabası bombalandı. Kısa süre sonra Dargeçit Belediye Meclis Üyesi SHP'li bir kişinin de bulunduğu dört kişi arazide konuşlandırılmış operasyon komandoları tarafından arandıktan sonra, arkasından gönderilen yüzleri maskeli aynı komandolar tarafından birkaç yüz metre ötede katledildi. Bununla ilgili "kuşku" olay vs. gibi anlamsız gevezelikler sürerken, HEP Diyarbakır İl Başkanı Vedat AYDIN gece "siyasi polis" tarafından alındıktan sonra kayboldu ve dört gün sonra Maden ilçesinin bir köprü altında idam edilmiş olarak bulundu. Vedat Aydın olayı ile Kürdistan'da büyük öfkeye dönüşen olaylar serisi, Diyarbakır'da yığınsal patlamaya dönüştü. Bu öfke de kitleler üzerine otomatik silahlarla ateş açılarak, binlerce kişinin yaralanması ve onlarca kişinin katledilmesiyle söndürülmek istendi. Ama ayaklanma, emperyalist uşağı faşist güruhun, itirazsız, çevik kuvvet'in Silopi'de konuşlandırılmasına ikna etmeye yetti. Ki zaten hükümetbunu kabule dünden hazırlanmıştı, bütün mesele, diğer faşist-şöven kesimleri buna ikna etmektir. Sözde K.İrak'taki Kürtleri "koruma" adına, Türkiye Kürdistan'ına, buradaki Kürtlerin haklı ve devrimci tepkisi "ikna edici" bir gerekçe olarak emperyalist bir kuvvetin yerleştirilmesi

sağlanıyor.

Böylesine emperyalist tertiplere alçakça alet olan ve buna sonsuz kolaylıklar sağlayan "terörle mücadele kanunu" vs. yasal düzenlemeler, ülkenin her yanını dolduran emperyalist askeri üsler ve oralarından ülkenin içişlerine burnunu sokan, içsorunlarda Apache helikopterleri uçuran bir durum yaratılmış olduktan sonra, "seçim yasaası" en demokratik biçimde düzenlense, Amerikancı ve faşist olmayan bir parlamentaryet siyasal bir çoğunluk oluşsa bile ne yazar?!

Seçim; seçme ve seçilme hakkı, halk kitlelerinin tarih boyunca uğruna büyük mücadeleler verdiği siyasal bir hak ve hiç bir zaman küçümsenemez. Yüzyıllardır işçiler, köylüler, kadınlar, gençler bu hakkı elde etmek için mücadeleler veriyor ve hala yeryüzünün birçok bölgesinde bu mücadeleler devam ediyor. Son yüzyıl içinde, egemen sınıflar, emekçilerin bu hakkını engelleyemedikleri yerlerde içeriğini boşaltarak kendileri için zararsız hala getirmeye, emekçiler de gerçek bir seçme ve seçilme hakkı için mücadele veriyor. Dolayısıyla günümüzde artık salt bir seçme ve seçilme hakkının var olması yeterli değil, onun gerçek olup olmadığı önemlidir; çünkü günümüzde, sorun bu hakkın görünüşte varlığı-yokluğu noktasında değil, gerçeği ile sahtesi arasındaki ayırım ve mücadelede ortaya çıkıyor. Türkiye'de bu hak yaklaşık bir yüzyıldır göstermelik biçimiyle vardır. Ama gerçek anlamda bir demokrasi, seçme ve seçilme hakkı hiç bir zaman var olmadı.

Seçme ve seçilme hakkı, her şeyden önce toplumsal yönetim erklerinin belirlenmesi, bütün yurttaşların bu erklerle katılabileceği hakkı demektir. Elbette en demokratik burjuva toplumlarında bile, emekçilerin seçim yoluyla yönetimi belirleme ve bunu gerçekten kullanabilmesine dolaylı etkenlerle olanak yoktur. Çünkü, egemen sınıflar, yönetim

erklerinin asıl belkemiğini teşkil eden, seçime tabi olmayan, ordu, polis, adliye, vs.siyale birlikte ekonomik güç ve başka sosyal ayrıcalıklarla ayrıca örgütlüdür; bunu seçim yoluyla oluşan parlamentolarla değiştirebilmek ancak istisnai belli koşullarda olanaklıdır. Bu istisnai koşullar bugün hemen hemen yok gibidir. Ancak seçme ve seçilme hakkının sahte, göstermelik biçimi, burdaki dolaylı faktörlerle etkisiz kılınmasından farklıdır. Göstermelik seçme-seçilme hakkı, dolaysız faktörlerle; bir yığın yasal sınırlama, politik hile ve entrikalarla, doğrudan siyasal şiddet ve militarist şantajla belirlenmektedir.

12 Eylül cuntası, zaten göstermelik olan seçim sistemini öylesine kaba ve uydurma hale getirdi ki, seçim artık tamamen gülünç bir komediye dönüştürüldü. Parlamentaoya karşı güçlendirilen faşist devlet örgütlenmesi, devlet içinde gizli devlet çekirdek örgütlenmesiyle büsbütün parlamento ve sivil baskı gruplarının denetimi dışına çıkarıldı. Şimdi artık herkesin açıkça hissettiği gibi, "gizli devlet" olgusuyla karşı karşıyayız. Özel Harp Dairesi, MIT ve Kontr-gerilla ile bu olgu, cuntanın komik seçim yasaasının düzeltilmesiyle ilgili mücadeleden çok daha önemlidir. Bu olgu "terörle mücadele kanunu" ile daha da çarpıcı ve canalıcı hale geldi. "Gizli devlet", legal devletin kurumlarında konuşlandırılmıştır; bu kurumların içini dolduran kimselerden hangisinin gizli, hangisinin legal olduğu belli değildir. Bu keyfi biçimde oluşmamıştır, Türk egemen sınıflarının aczi ve ihtiyaçlarından doğmuştur. Türkiye gibi yarı-sömürge ülkelerde, emperyalistler ve yerli uşakları el altındaki devlet, iki yönetsel işlev bulunduruyorlar; çoğu kez aynı silahlı görevlilere gerektiğinde üniforma giydirerek işlerini yaptırıyorlar, gerektiğinde de üniformaları çıkartıp yüzlerine kara bir maske örttürerek kullanıyorlar.

Nerede ne yapacağı belli ol-

mayan, sürekli politik cinayet ve katliamlara karışan böylesine tayin edici biçimde devlet fonksiyonunu yüklenmiş gizli faşist MIT, kontr-gerilla örgütleri dağıtılmadan, özel tim ve korucu sistemi-ne, kendi başına bir cinayet şebekesi haline gelen "siyasi şube" polisliği ve DGM'lere son vermeden, yapılacak seçimlerin bir anlamı olabilir mi? Seçim yoluyla bugünkünden farklı olarak devlet işlerini yasal çerçevede ve cinayet çetelerini halkın üstüne salmadan yürütmek isteyen bir parlamentonun oluşması halinde, bunu yapabilir mi. Elbette yapamayacağı ortadadır. Gerçekte bugünkü faşist hükümet bile asıl icraatını bu canî çetelerine dayandırdığı halde, o bile zaman zaman bunları kontrol edememektedir. Böyle bir parlamento faşist hiyerarşiye göre örgütlenmiş, tepeden tırnağa silahlı gizli devlet gücü karşısında hiç bir şey yapamaz, tersine, MIT, kontr-gerilla, CIA, özel tim ve daha bir sürü tasması etkili karanlık güçlerin elinde bulunan örgütlerin tertip, provakasyon ve şantajlarının oyuncağı haline gelir, ya da böyle halk düşmanı bir devletin aleti ve çirkin bir örtüsü durumuna gelir.

Bu parlamentonun faşist çoğunluğunu bir tarafa bırakırsak, bir seçimle geleceğin parlamentaryet çoğunluğunu oluşturabilecek "sosyal demokrat", "halkçı", "sosyalist" partiler bile, Vedat Aydın'ın öldürülmesi, cenaze töreninde HEP otobüsünün polis tarafından bombalanıp taranması, milletvekilleri, parti yöneticileri ve basın mensuplarının öldürülmesine dayaktan geçirilmesine karşı etkili bir tepki ortaya koymaya cesaret edemediler. Bunlar mı faşist devlet teröründen halkı koruyacak, demokratik bir yönetimi yürürlüğe koyacak? Bunlar, halk düşmanı militarist faşist devlet örgütleriyle başa çıkabilir mi, onları, sözde bütün yönetsel erkleri belirleyen, "ulusun kayıtsız şartsız egemenliği"ni temsil eden parlamentonun yönetim ve disiplini altına alabilir

mi? Bunlara karşı oy çoğunluğundan başka bir gücü bulunmayan, gevşek, kararsız, bir vuruşta dağılabilen bu partilerin oluşturaçağı parlamenter çoğunluk, her türlü faşist rezaletin yuvası haline gelmiş ordu ve polis teşkilatına, Özel Harp Dairesi'ne, MİT'e, Kontr-Gerilla'ya özel tim ve bilim cinayet ve entrika çetelerine hükmedebilir mi? Hangi parti ne kadar "halkçı" olursa olsun, halkın bunlara karşı silahlı direnişini örgütleyip, silaha silahla karşılık verip bu kokuşmuş vahşi cinayet örgütlerini gerilla tüfeği ile darma duman etmedikçe halkın yararına hiçbir şey yapamaz! Çünkü halkın bunlara karşı silahlı zoru örgütlü değilse, hiç bir şeyi yok demektir. Durum da onu göstermiyor mu? Silahsız halk bu çetelerin elinde kurbanlık koyun gibidir. Silahsız halk, gelişigüzel yerlerde yerlere yatırılır, tokatlanır, aşağılanır, joplanır, gece veya gündüzün herhangi bir saatinde evleri, eğlence yerleri basılır, işkence tezgahlarına çekilir canı üzerinde öldürülmeye eyelenir, ya da beşer onar evlerinde, orda burda katledilir! Son günlerde emperyalist elebaşı Bush'un onuruna otuza yakın kurban sunuldu; halkın yurtseverliğine, protesto isteğine gözdağı vermek için İstanbul ve Diyarbakır'da iki-üç gün içinde otuz civarında Kürt ve Türk devrimci öldürüldü.

Türkiye'de demokratik, özgür bir yaşam kurabilmek, cinayet çetelerinden arındırılmış sağlıklı ve devrimci bir toplum yaratabilmek böyle uyduruk seçimlerle ve bu partilerle olamaz. Bu iş, tabelalarıyla sokakları süsleyen yasal partilerin yapacağı bir iş değildir. Gerçek bir halk iktidarı ve demokratik yaşam, emperyalist haydut ve onların işbirlikçilerinin onur kırıcı oyuncağı olmayan bir toplum, ancak, halkın jakoben mücadelesini militanca örgütleyen, halkın silahıyla ve gücüyle bütün faşist cinayet örgütlerini halkın zoru ile dağıtıp yerle yer eden proletarya partisinin ve

devrimi örgütlerin işidir. Halkın kendi özgürlüğünü kazanması için zora başvurmaktan başka yol kalmamışken, "demokratik bir toplum" kurma iddiasında olan SHP lideri İnönü, bütün bu apaçık gerçeğe karşın, tersine, bu devletin faşist silahlı güçleriyle halkın daha küçücük olan silahlı güçlerinin tasfiyesini istiyor, "devletin silaha silahla karşılık vermesini" alkışlıyor. Bu devletin halk düşmanı niteliğini hiç tartışmıyor, onaylıyor. Böyleleri faşizmden kurtulmak isteyen halka yardımcı olabilir mi? Halkın haklı ve kaçınılmaz silahlı direnişini örgütleyen devrimcilerin silah zoruyla tasfiye edilmesini dileyen biri demokrat bile olabilir mi? Demokrat bile olamayan siyasi partilerin parlamentoda oluşturacağı çoğunluk faşist devlet düzenine karşı hem de Türk parlamentosunun bu güçsüz ve uyduruk yapısıyla demokrasiyi nasıl kurabilir? Sanki halkı canından bezdiren, işkence, baskı, gece operasyonları, keyfi gözaltılar, polis ve kontr-gerilla cinayetleri değil de devrimcilerin tam da bunlara karşı yürüttüğü silahlı mücadelemiş gibi, direnişin silah zoruyla tasfiyesini diliyor.

Bugün içtenlikle halktan ve demokrasiden yana olan herkes, biran önce uyduruk bir seçime gitmekten çok, halkın üzerinde terör estiren MİT, kontr-gerilla vs. faşist örgütlerin dağıtılması üzerinde durur ve bir seçim için en başta önşart olarak bunu ileri sürer. Çünkü, bugün bunların varlık biçimi demokratik bir seçim, halk iradesinin özgürce belirlenmesi, özgürce örgütlenme, seçim ve siyasal çalışma yürütmeye imkan vermiyor.

Emekçiler,

Bugün gizli devlet olarak adlandırılan MİT, Kontr-Gerilla gibi bütün faşist cinayet örgütleri dağıtılmadan;

"Terörle mücadele kanunu" yürürlükten kaldırılmadan;

"Özel tim", "çevik kuvvet" ve

"siyasi polis" yasal ve hukuki disiplin altına alınıp keyfi terör, mesken basma ve cinayet işleme, siyasi faaliyet ve örgütlenme hakkına tacizkar ve yıldırıcı müdahalesine son verilmeden; kendisini parlamentonun üstünde gören "milli güvenlik kurulu" sistemine son verilmeden;

Ve en sonunda da halkın iradesinin belirlenmesini imkansız hale getiren "seçim ve siyasi partiler kanunu" yürürlükten kaldırılıp demokratikleştirilmeden, yapılacak seçime katılmayın! Böyle bir seçimi protesto edin!

İktidar ve muhalefetiyle ege-men sınıflar, bir demokratik seçim için bunu yapmadıkları takdirde, bu işi kendi her türlü direnişiniz ve jakoben mücadelenizle yapacağınızı gösterin ve öncünün saflarında gerçek demokrasi, özgürlük ve halk iktidarı için mücadeleye katılınız! Kendi özgürlüğünüz kendi insanca ve onurluca yaşamınız için sınıf bilinçli proletaryanın jakoben mücadelesine vereceğiniz destek, faşist bir seçim komedisinde kullanacağınız bir oydan bin defa daha değerlidir. Unutmayın ki, faşizme karşı özgürlük pasif bir oyla, o da demokrat bile olmayan partilere vererek kazanılmaz, dövüşerek, direnerek, devrim için militanca mücadelelerle kazanılabilir; bu mücadelenin gerçek öncüsü, faşizme karşı her dönem militanca döğüşen ve sayısız önder, üye ve sempatanını şehit veren proletarya partisidir. Öncüye destek verip onu güçlendirmen, kendi bağımsızlık, özgürlük ve demokrasi mücadelesini güçlendirmen ve anlam kazandırman demektir. Bunun anlamı, ülkem üzerindeki emperyalist tahakkümü, emperyalist üs ve kuruluşları yerle bir edeceğim; komprador ve feodal güçlerin faşist zulmünü yerle bir edeceğim; kendi demokratik halk iktidarımı kurma kararındayım demektir. Bundan daha güzel bir özlem ve daha güzel bir kavga, daha değerli bir siyasal etkinlik olabilir mi?!

GEÇ KALMIŞ BİR ELEŞTİRİ;

MÜLTECİLİK ÜZERİNE

H.Gün

Ön bir açıklama ile bu politik hastalığın (mülteçliğin) üzerinde durmak gerektiğine inanıyoruz. Söylediğimiz, yazdığımız eleştirilerin "tamamı" mülteci "örgütleri", örgütlü mültecileri esas almaktadır. Baskı, zulüm, işkenceden... yılmış sıradan insanlara (konumlarından, toplumsal yapılanmadaki yerlerinden, sınıf bilincinden uzak oluşlarından dolayı) söyleyecek fazlaca sözümüz yoktur. Yazımızın muhatabı mülteci "örgütler", örgütlü mültecilerdir. Altını çizerek bunu belirtmeyi gerekli görüyoruz. Sanatçı, yazar... deyim yerindeyse aydın kesim içinde mülteçilik sorununda söylenecek fazla bir şey "olmadığı" kanısındayız. Zira, aydınların yapıları gereği militan mücadeleye katılmaları beklenemez. Ülkenin zor koşullarında ise yurtdışına çıkmaları "doğal"dır. Kendisine devrimci, ML diyen örgütlerin, bireylerin mücadeleden kaçtığı bir süreçte, aydınlar için bu "hak" haydi haydi geçerli olur. "Örgütsel görevin" ardına sığınmadan, gerçekte de örgütünün verdiği görevleri yerine getirmek için "mülteci" olanlarada bir sözümüz yoktur.

Şu süreçte bu yazıyı kaleme almamızın bir nedenide, yeni çıkarılan "şartlı tahliye yasası" ile, mültecilerin yurda dönme istemleri ve yaklaşımlarıdır.

"Her başarısız devrimden ya da karşı-devrimden sonra, yurt-

dışına kaçan mülteciler arasında ateşli bir faaliyetler gelişir. Birbirlerini arabayı çamura saplamış olmakla, ihanetle ve öteki ölümcül günahlarla suçlayan çeşitli tonlarda parti grupları kurarlar. Bunlar, anavatanla etkin ilişkileri sürdürürler, örgütlenirler, tertiplere girerler, bildiriler ve gazeteler basarlar, yirmidört saat içerisinde her şeyin yeniden başlayacağına, zaferin kesin olduğuna yemin ederler ve bu umutlara kapılarak hükümet koltuklarını paylaşırlar. Anlamak istemedikleri kaçınılmaz tarihsel koşullara değil, bireylerin raslansal hatalarına bağladıkları hayal kırıklıkları doğal olarak birbirini izler, karşılıklı yakınmalar üst üste yığılır ve genel çekişmelere yol açar. 1712'nin kralcı mültecilerinden bugüne kadar bütün mülteci derneklerinin tarihi budur; Mülteciler arasında sağduyu sahibi ve aklıbaşında olanlar, fırsat bulur bulmaz, bu verimsiz hır-gürü bırakırlar ve daha yararlı şeylere yönelirler." (1)

MÜLTECİLİK: IDEOLOJİK-POLİTİK HASTALIK

Yukarıda aktardığımız uzunca alıntı yaklaşık 120 yıl önce Engels tarafından kaleme alınmış; ancak, günümüzdeki mülteçilik olayına bakışta, mülteçilik için değişmeyen "alın yazısı" gibidir. Neden değişmemiştir mültecilerin "alın yazısı"? Bize göre mülteçilik ideolojik-politik bir

hastalıktır. Tedavi edilmediği sürece, yüzyıllar, bin yıllar geçsede, mültecilerin alın yazısı değişmeyecektir. Hastayı kurtarmak sorunun çözümünü sağlamadı tüm toplumsal bozukluklarda. Önemli olan, hastalığın nedenlerini ortadan kaldırmak, hastalığı tedavi etmektir!...

12 Eylül askeri faşist cuntasının gelmesiyle birlikte, tüm devrimci, demokrat, ilerici örgütlerde olduğu gibi ML partide de mülteçilik hastalığı başladı. Adeta "Malta Gribi" gibi örgüt ve bireylerin üzerine çökerek, kırıp geçirmeye yüz tütü. Canları tatlı olan "önderler", "kadrolar", "militanlar" soluğu sınırlarda aldılar. Karadan, denizden, havadan kaçan-kaçana, uçan-uçana... Batan gemiyi ilk önce fareler terk edermiş", bu baylar fare kadar yüreklilik gösteremediler. Fare fare iken, gemi batarken kaçıyor. Bu bayların gemileri batmamış, su almıştı; gemiyi fırtınalardan koruyup, dolan suları boşaltıp, engin ufuklara yelken açacaklarına (şüphesiz ki çok büyük zorluklarla karşılaşmayı göze alarak) gemiyi terk etmeyi tek çıkar yol olarak gördüler ve bunu da yaptılar!

Mülteci "örgütleri" ve mülteci bireyleri bu duruma getiren nedenlerin altında yatan gerçeklik ne idi? Düne kadar "devrim" diyen, "en önde" koşan, "ML" olduğuna toz kondurmayanları hangi toplumsal koşullar bu duruma getirdi? Bunların ideolojik-politik sınıfsal kökenleri nedir?

Nedir mültecilik?

MÜLTECİ: Başka bir ülkeye veya yere sığınmış olan kimse; sözlükteki tam karşılığında mülteci için bunlar yazılı. Sözcük olarak sığınmak, insanda ilk anda (algısal düzeyde) kulağa hoş gelmeyen bir ses yarattığı gibi, kaçmayı, korkmayı, yardımı, muhtaçlığı, ummayı... (kavramsal düzeyde) anlıyor insan.

KAÇMAK: Neden kaçmak? Mücadeleden. Nasıl bir kaçış? Arkana bakmadan, nasıl olursa olsun. **KORKMAK:** Neden korkmak? Cunta'dan, can korkusu. Dünyaya insan bir kez geliyor, o gelişini de bir takım değerler uğruna, üstelikte bile bile "harcamak" kolay mı? Mültecinin önünde daha yaşayacağı günler, aylar, yıllar var. Oysa mücadelede tutuklanma, işkence, zindan, idam ya da kent varoşlarında, bir dağ başında sorgusuz sualsiz ölmekte var. Olmadı; zindanda gençliğin "çürüyecek", direnişler, grevler, sürgünler... Yada mücadelenin engin ufuklarında zorluklar; sığınak, korunak, yiyecek, giyecek... Bunlarda yetmez, birde mücadele etmek gerekiyor...

YARDIM: Kimden yardım? "Burjuva demokrasisi"nin olduğu batılı ülkelerden. Nasıl yardım? Mültecilik statüsünün tanınması ya da vatandaşlık hakkı; sosyal yardımlar. Ondan sonrası mı? Mücadele "vermeyi" görün siz. Mangalda kül, taş üstünde taş kalmayacak! (Fransa'nın dışındaki tüm batılı ülkeler mültecilere ekonomik yardım yapıyorlar. Bakınız; T.Kurtuluş. Sayı 43, Mayıs 1991)

Kendi kendini "sorgulamayla" başlayan tavır, süreçte de örgüt, parti... "değerlendirmesine" yönelir. Sonuçta ise, hatalı olan politikanın - programın... kendisi olur çıkar. Mülteci ise zemzem suyuyla "yikanıp arınmış, tüm günahlarında bağışlanmış". Örgüt red, parti red, politi-

ka red... ve yeni tahliller(!) Amerikayı bir kez daha "keşfetmenin" verdiği gurur ve kibirle, geçmişin bir değerlendirmesi!

Değerlendirme! Önemli bir olgu. Mültecilerin geçmişi değerlendirilmede (kendi parti yada örgütlerini) birleştiren ve "ayrıştıran" ortak noktalar çıkıyor karşımıza. Hepsinin de ortak özelliği birbirlerini "arabayı çamura saplamış olmakla" suçlamaları, "yeni" örgütler(!) "yeni" partiler (!), "yeni" gruplar(!) ve eski parti, örgütlerine karşı tüm "silahlarını" ateşlemeleri. Adını değiştir, hikaye seni anlatır. Yurtdışına çıkışları gönüllü değil(!) bir "zorunluluğun" ürünü olduğu ortak yanlarıdır. Hepsinde sınırı geç-

Kendi kendini "sorgulamayla" başlayan tavır, süreçte de örgüt, parti... "değerlendirmesine" yönelir. Sonuçta ise, hatalı olan politikanın - programın... kendisi olur çıkar. Mülteci ise zemzem suyuyla "yikanıp arınmış, tüm günahlarında bağışlanmış". Örgüt red, parti red, politika red... ve yeni tahliller(!)

meden, geçtikten sonra "üzülmüşler", "kahrolmuşlar"... ve en kısa zamanda da "yurda dönüp, mücadelenin en ön saflarında yerlerini alacaklarına yemin etmişler."

Mülteci olmak için çok zorluk çekmişler; bir sürü belge, bilgi... kolay mı? Ah şu partilerimiz, örgütlerimiz yok mu! Neden birde örgütlenmede "mülteci komitesi" kuruyorlar? Neden mülteci olmanın yollarını öğretmiyorlar? Koç gibi "yiğitlere" Viyana, Köln, Zürih, Milano, Paris... kapılarında ecel terleri döktürüyorlar?

Yabancı dil zorluğu çekmişler; oysa, örgütlerin geleceği önceden tahlil ederek, bu "yiğitlere" dil öğretilmeliydi! İngilizce, Fransızca, özellikle Almanca... Ne kadar zorlanmış mülteciler,

gittikleri ülkede insanlarla anlaşmıyorlar, dil bilmemek ne kadar zorluk çıkarıyor sosyal yaşamda. Örgütlenmede "Yabancı Dil Komitesi"de olmalıydı ki, bu mülteci "yiğitler" zorluk çekmesin. Ne kadar büyük "hata", geleceği "görememe", politik "kör-lük" öyle değil mi mülteci bay-lar?

Ekonomik zorluklarla karşılaşmış mülteciler. Buda büyük bir hata örgütler açısından! Birde "mülteci olacaklara para verme komitesi" olmalıydı örgütsel yapıda. Kolay mı, yaban ellere "mücadele" vermeye gidiyorlar! Ülkemizin suyu çıktı, birde Avrupa'dakileri "kurtaracaklar." Bu "şanlı" "görevdeki" insanlara pa-

ra verilmeliydi ki, yaşamda zorluk çekmesinler, öyle değil mi? Avrupa'nın sosyal yardımı geç ve yetersiz olmuş mültecilere!...

Literatürde birde sürgün var. Sözlük anlamıyla karşılığı ise: "ceza olarak belli bir yerin dışında veya belli bir yerde oturtulan kimse." Biraz daha açmak gerekirse; devlet ve iktidarı elinde bulunduran sınıf(lar)ın - çıkarlarına ters düştüğü ölçüde, burjuva kliklerine karşıda kimi süreçler de uyguladığı gibi- esas olarak sömürüyü, sınıfları.. ortadan kaldırmayı amaçlayan örgütlerin bireylerine karşı uyguladığı yöntemdir sürgün. Osmanlı'da, saltanatın paylaşımında sık sık saray darbeleri ve sürgünler yaşanmış; dönemin aydınları da bu politikadan nasiplerini alanlar olmuştur. "Bizim" mültecileri-

miz ise, bu Osmanlı aydınları kadar dahi yürekli olmadılar; devlet-iktidar... kovalamadan, kendileri kaçmanın yollarını aradılar, buldular ve kaçtılar!

Bu mülteci sürüsünün durumlarının daha iyi anlaşılması açısından objektif olgulardan örneklemeye yapmanın daha da çarpıcı olacağına inanıyoruz.

MÜLTECİNİN ORTAK ÖZELLİĞİ:

"Ülkem, halkım.. çığıllıkları. Bir gün yeniden bir arada olacağız (oysa biz hiç göremiyoruz). Size kavuşacağız. (Türk filmlerindeki kör kadının yıllar sonra gözlerinin açılması ve kaybolan çocuğuna kavuşması kadar trajik) ve mücadelenin en önünde yer alacağız. Demokrasi mücadelesi vereceğiz.. falan, filan."

Birde madalyonun öbür yüzü var. Eviden, toprağından, köyünden... sürgün edilmek istenen, zorlanan, horlanan, dövülen, işkence edilen, öldürülen... Dersimlileriyle, Mardinlileriyle, Siirtlileriyle, Hakkarilileriyle... yiğit, yoksul halkımız! Ne garip çelişki, değil mi? Sınıf bilincine "ulaşmış", "önderler"(!), "kadrolar"(!), "militanlar"(!)... can telaşıyla, arkalarına bakmadan kaçıyorlar. "Sıradan" emekçi halkımız ise, yerini yurdunu terk etmemek için canla başla savaşım veriyor. Tarih yazıyor, tarih yaratıyorlar; hem de kanlı destanlarla!... Mültecilerimiz mi? Uzay boşluğuna düşmüş bir müftünün namaz kılmak için Kible'yi bulmakta güçlük çekmesi kadar dramatik duruma düştüler.

MÜLTECİLİĞİN TEMELİNDE YATAN İDEOLOJİ:

"Sınıflı toplumda, herkes, belli bir sınıfın üyesi olarak yaşar ve her düşünce biçimi, istis-

nasız, bir sınıfın damgasını taşır."(2)

Mültecilik olgusunda bir düşünce ve bir yaşam biçimi olduğu tartışma götürmez bir gerçekliktir. Bir düşünce biçimine bürünen mülteciliğin sınıfsal temeli ise (yer yer burjuva etkileri, etkilenmeleri olmasına rağmen) küçük burjuva katmanına dayanmış olmasıdır. İdeolojisinde (burjuva ideolojisinden etkilenir, sonuçta onun ürünüdür) küçük burjuva ideolojisidir. Tüm sınıflarda olduğu gibi, küçük burjuvazide siyasal ve toplumsal yapıda, politik, hukuki, bilimsel, felsefi, moral, estetik... değerleri, kendi çıkarlarına göre uyarılması ve bunun uğraşısını vermesine dayanır. Yani ideolojisini toplumsal yapılanmada hakim kılmaya çalışır, bunun mücadelesini verir. Toplumsal yapıdaki çelişki, çatışmalarda... küçük burjuvazinin tavırı kendine has özellikler taşır. Şöyle ki:

"İnsanların varlığını belirleyen şey, bilinçleri değil, tam tersine onların bilinçlerini belirleyen toplumsal varlıklarıdır." (3)

Bu materyalist tahlili irdelediğimizde, bireylerin, katmanların, sınıfların... toplumsal yapıdaki yerlerini belirleyen etmenin (bu aynı zamanda bilinçlerinin belirlenmesinde temel oluşturur) varlıkları olduğu; para, mal, mülk... olarak ortaya çıkmıştır. Bu bilimsel tahlilin ışığında küçük burjuvazinin toplumsal yapılanmadaki yerini belirleyebilmek için, onun (küçük burjuvazinin) mülkiyet ilişkilerine... bakmak yeterli olacaktır.

Küçük burjuvazi, tüm toplumsal çatışmaların özünü oluşturan özel mülkiyetten yanadır, mülkiyetçidir. Bireyci ve bencilidir. Kendi çıkarlarını tüm değerlerin, tüm toplumsal yapılanmaların... üzerinde tutar. Bireycilik, küçük burjuvaziye özel mülkiyet ilişkilerinin kazandırdığı (özellikle feodalizmin tam çözülmüş,

burjuva demokratik devrimlerinin tamamlanmış... olduğu batılı ülkelerinde, bu özellikler küçük burjuvazide daha açık, gözle görülür, elle tutulur, reel bir olgudur. İnsanın insana yabancılaştırılmasındaki çarpıklığa tipik bir örnektir. Çünkü kapitalizmin sundukları... bir özelliktir. Çünkü kapitalizmin özünde yatan da özel mülkiyet, daha fazla sömürü, daha fazla kar... sürekli kazanma hırsı!...

Kapitalist burjuvazinin bu kazanma hırsı aynen küçük burjuvazide de kendini gösterir. Ancak, küçük burjuvanın yeterli olmayan sermayesi... kapitalizmin canavarca işleyiş yasalarında, küçüğe yaşama hakkı tanıması; küçük burjuvaziyi sürekli tedirginlik, kaygı elindekileri kaybetmekle yüz yüze kalması; dahası, sürekli bir baskı altında olmasından, sınıf atlama isteği olmasına rağmen, kapitalizmin işleyiş yasalarına göre pek mümkün olmaz, küçük burjuvazinin sürekli düşlerinde hayallerinde kalır bu özlem..) dolaydır ki, büyük sermayeye karşı çıkar ve kendisinde ezilmişliğine koşut olarak devrim cephesinde yer alır. Bu yerleş her zaman ikircikli, tutarsız, kaypak ve dönem dönemde karşı çıkmalara dahi dönüşebilir. Ancak, demokratik devrimde çıkarları olduğundan, devrime omuz verir.

Küçük burjuvazinin toplumsal varlığına koşut olarak düşünsel dünyasında dardır, ufku bir kaç adım ötesine dayanır. Burjuva dayatması "böyle gelmiş böyle gider" felsefesi(!)ni sosyal yaşamda küçük burjuva sahiplerine, bunu bir yaşam biçimine dönüştürür. Örgütlenmedeki zorluğu da bu anlayışından, bu felsefesinden(!) kaynaklanmaktadır. Kendisini baskı, zulüm, sömürü... hedeflemediği sürece kılını kıpırdatmadan, varolanla yetinmeye çalışır. Zor günlerin atlatacağını düşünür ve geleceğe

yönelik dayanılmaz hayallerle gününü gün eder. Ne zamanki çemberin daraldığını görür, kendisinde hedef alındığını hissederek; o zaman "yandım anam" çığlıklarıyla ortalığı ayağa kaldırır. Düne kadar "güllük-gülistanlık" iken, bir anda artık o "en önde", "en ihtilalci", "en devrimci"... kesilir ama bu anlık ve görecelidir. Çünkü, küçük burjuvazinin "isyanında" saman alevi gibidir, bir anda parlar, bir anda da söner gider.

Küçük burjuva, hayatın her alanında bireycidir, bencildir ve kendi çıkarları, kendi geleceği, yaşamı... onun için paşa biçilmez değerdedir. Dünyanın değil, evrenin merkezi olduğunu düşünür, o hayalle yaşar. Alçakgönüllü olma ondan uzaktır, kendini övme, öne çıkarma hastalık derecesinde bir tutkudur. Her şeyin bedelsiz, kolay, özellikle kendine en ufak bir piske dahi dokunulmadan çözülmesini düşler. Arkşam yatağında bunun hayalleriyle yüreği dolup-taşar. Sabah kalktığında yaşamın tüm acı çıplaklığı gözlerinin önündedir ve küçük burjuva bir kez daha "devrim" olmadığını için kahrolur, ezilir!...

Zor görevlerden kaçınır, yapısı gereği bürokratik işlere daha sıkı sarılır. Onun için üç bildiri, iki afiş, ajitasyon - propaganda... yeterlidir, hemde fazlasıyla! Görevini yapmanın mutluluğu, huzuru... içindedir. Çünkü yaptıklarının birer araç değil, amaç olduğunu, en azından kendisi için bir amaç olduğunu algılar. Daha çokta teori ile uğraşır, bol bol okur. İyi söylevler verir, bol alkış almayı ister. Teorinin yeterli olduğunu, bir kaç sözle sınıfı ayaklandıracağını, çünkü "gerçeklerin gün gibi ortada olduğunu" belirtir; mücadelenin basitten karmaşığa doğru giden, zor ve engebeli yolu görmez ya da görmemezlikten gelir.

İdeoloji ve politikasının biçimlendirdiği karakterinde uzlaşmacılık kendini yaşamın her alanında gösterir. Parçayı bütüne feda etmek yerine, genel yaklaşımı bütünü parçaya feda etmek eğilimindedir. Yeterki ortalık "yatışsın", sorunlar "çözül-sün", daha açıkçası sorunların üstüne kül serpmek, onun sorunları çözmedeki "ustalığıdır". Eleştiri-özeleştirmeden kaçınır, "önemli değil"lerle kapatır!

O, bir barışseverdir, barışçidir. Her türlü savaşa karşı olduğunu ilan eder. Enerjisini bu yönde harcar, "örgütülüklerle" girer. Gösteri, yürüyüş mitinglerle... sorunları çözeceğini, savaşları silahlanmayı... önleyeceğini düşünür. "Sınıflar üstü"(!) savaş karşıtlığı yerine, tüm savaşların sonu olan sınıf savaşımı, sınıfsız toplum istemini de reddeder!...

O, aynı zamanda bir yeşilci (çevreci)dir. Denizlerin, Ormanların, Şehirlerin... kısacası tüm doğanın-evrenin kirlenmesi, yok edilmesine "karşı çıkarken"; bunun gerçek nedenleri olan kapitalist emperyalist tekellerin, şirketlerin, holdinglerin... daha fazla kar elde etmek için evreni yok ettiğini gözardı eder; evreni kurtarmanın yolunda ancak ve ancak sınıfsız toplum savaşımından geçtiğini, mücadelenin de bu yöndeki örgütlenme ile olacağını "kavramaz". Kitlelerin enerjisini hedefi olmayan yerlere yönelterek, gereksiz yere çar-çur eder...

Küçük burjuva devrimciliği, işçi sınıfının gelişen devrimci eylemlilikleri sürecinde fırtınalar koparır. Sınıfı örgütlemeyi bu süreçlerde hatırlar ve hemen harekete geçer. Üç-beş bildiriyle, yardım makbuzlarıyla, dergilerinde yazılarıyla bir kaç pankartıyla, yürüyüş-mitinglerde "sol" slogan ve çığırkanlıklarıyla kendini gösterir. Oysa, sınıfın örgütülülüğünün dışardan yöne-

limlerle, geçici ajitasyon-propagandayla... olmayacağını kavramaz. Sınıfın içinde erime-nin, sınıfla kaynaşmanın önemini kavramaz. Uzunsürelili, zor ve meşakkatli bir yol olan sınıf savaşımında, küçük burjuva yapısı gereği bu tür zorluklara katlanamaz. Çok somut bir örneğini Zonguldak Maten işçilerinin direnişinde de gördük. Sınıfın içinde çalışmak, örgütlenmeyi gerçekleştirmek yerine, hareketlenmenin olduğu süreçte, bir çalışması, tabanı... olmadan, sınıfla kaynaşmaya çalışmanın olamayacağı görüldü.

Küçük burjuva, kadın sorununda da kendine has yaklaşımlarıyla dikkati çeker. Nabza göre şerbet verme, onun tipik, karakteristik özelliklerindedir. Kendi ev yaşamında despottur; "evin efendisi" türü burjuva yaklaşımı benimser. Çevre ve toplumsal yapıda ise "kadın hakları savunucusu" pozlarındadır. Kimi zaman feminist eğilimler gösterir, doğruluğuna inanır, hararetle savunur; kimi zamanda bunun karşısındadır ama doğru çözümler üretmez. Daha çok beyin cimnastiği, tartışma kulübü olsun ister. "Kadın sorunu"na ilişkin bir dergi çıkararak, çok büyük işler başardığına inanır, yayınlanan her sayısından dolayı da adeta bir "başarı" sarhoşluğuna kapılır.

Evliliği gerekli görür, tutucudur, dayatmacıdır; adeta tapu belgesi "sağlam" bir cüzdani gerekliliği görür. Fazla sürmez, ardından "serbest aşk"tan yanadır; aşk adına, sevda adına her türlü yozlaşma, tüm değerleri çiğneme onun için doğal bir yaşam biçimidir. "Bugün bununla, yarın onunla" olmak, onun için "farklı tad"lara ulaşmaktır. "İki insan arasındaki ilişki"dir nihayetinde, "karşılıklı isteniyorsa, gerisinin ne önemi var"tır, yaşamındaki mantığın özü. Oysa sevginin bir emek olduğunu, karşılıklı payla-

şım, yeniden yeniden üretile-rek engin ufuklara ulaşılacağını kavramaz!

Küçük burjuva şıpsevdir; görür görmez vurulur -görmese de olur- o, "güzele" her zaman aşiktir, her zaman sevmeye hazırdır. Bir ilişki başlamış, daha bitmemiştir, pürüzler, sorunlar çıkmıştır; tartışma sürecidir ama, o yenilerini bulmakta gecikmez. "Ne yapsındı bu dünyaya bir kez gelmiş, yaşamayı bilmek gerek"miş. Bu, onun gurur kaynağıdır, övünür, böbürlenir, çevresine ballandıra ballandıra anlatır, işin içine, birazda gizem kattı mı, tamam'dır onun için. Hemde bir kaç "ilişki" onun için "gururlandırıcı" bir durumdur.

M.Gorki, küçük burjuvanın tipik özelliklerini belirtirken şunları söylüyor:

"Çok yemek, pek az çalışmak, pek az düşünmek."(4)

Küçük burjuvanın yaşam tarzına bakıldığında, ayrı ülkelerde de biçimsel farklılıklar göstermiş olsa bile, küçük burjuva yaşam tarzı hep aynıdır. Yemeğe düşkünlüğü ile bilinir ve "karnı doymadı" deyimi küçük burjuva için söylendiğinden yaklaşımları daha iyi anlaşılır. Düşünmeyi de sevmeyi; onun "felsefesinde" düşünmenin o kadar önemi yoktur. Çünkü "söylenebilecekler" söylenmiştir, kendisinin de söyleyecekleri "aynı" şeyler olduğuna göre, ne gereği var düşünmeye'dir. Toplumsal çatışmalarda güçlü olan sınıf(lar)ın yanında yer almak, "paçayı kurtarmak" onun asil görevidir. Güçlü olanlar düşünürler, taşınırlar, yaparlar, küçük burjuvada kısa sürede angaje olma çabasına girer. Çalışmaktan hoşlanmaz; kendisinin helak olması gibi bir duyguya kapılır. Belirli bir "ölçüsü" vardır çalışmada, "kendim için yeterli olanı yapıyorsam, bu yeterlidir" düşüncesindedir. Kollektif çalışma toplumsal üretim

ve dayanışma.... onun korkulu rüyasıdır. Azda olsa ürettiğinin paylaşımından, paylaşılmasından kaçınır. Çünkü bireycidir, kendisine çalışır!...

Küçük burjuva rahatına düşkündür. Özünde yatan hep "ben"dir. Özel mülkiyetçidir. "Bana dokunmayan yılan bin yaşasın" felsefesindedir. Çıkarıcıdır. Kibirlidir, uzlaşmacıdır, korkaktır, kaçaktır, zora dayanmaz. Düşsel dünyada yaşamak onun vazgeçilmez tutkusudur. Politik çizgisi ise, yılan eğrisini andırır. Bir bukelemun gibi duruma göre renk değiştirir; şekil ve biçimde farklılaşır, bir sıvı gibi her kaba, her kalıba uyma eğilimindedir. Her zaman mızızlanır, nazlanır, her şeyden yakını, ama değişim için mücadeleye atılmaz. Onun canı tatlıdır, hiçbir zaman tehlikeye atmaz, atmaya istemez. Var olanla yetinirken, biraz daha fazla almanın, koparmanın, kazanmanın "kurnazlığıyla" doludur kafası. Her zaman bireycidir, kişisel çıkarlarını her şeyin üstünde tutar, tüm değerleri, çıkarları için çığnemekten kaçınmaz.

Bu kadar çarpıklığı bağrında taşıyan küçük burjuvanın, "devrimci" eğilimlere yönelmesi, "ML" bilimini "kavraması" ve devrimci ya da ML bir parti-örgüte katılıp, mücadeleye atılmasıyla, belli birdeğişime uğrar-ken, hala geldiği toplumsal tabakanın, katmanın değer yargılarından bir çoğunu üzerinde taşımaktadır. İşte sorunun temelinde yatanda, bundan sonraki süreçte değişim, dönüşüm olayıdır.

Tamda bu noktada "gelişme karşıtların savaşımıdır" diyen Lenin'in materyalist tahliline uygun bir mücadele gösterir küçük burjuva. Bir yanda küçük burjuvazinin (burjuva değer yargılarına dayanır, onun etkileridir) değer yargıları, diğer yanda da proletaryanın bilimsel dünya

görüşü ML. Bu çatışma hem toplumsal hem de bireysel (bireyin içyapısında) yapıda sürüp gider ve sonuçta bir yan ağırlık kazanır, diğerini dışlar. Bu, gelişmenin ve çelişmenin iki yönüdür. Küçük burjuva yan kazanmışsa, bu, gelişmenin olumsuzluğu (negatif), ML yan kazanmışsa bu da gelişmenin olumlu (pozitif) yanlarıdır.

Küçük burjuvazinin yaşam biçiminden kesitler sunarak; ML'lerin, örgütlenmede, küçük burjuva ideolojisine-politikasına, dahası yaşam tarzına karşı uyarıcı olması, duyarlı olması ve ancak ML bilimiyle donanarak savaşımı kazanabileceğinin üstüne basarak söylüyoruz.

Mülteciliğinde özünde yatan, küçük burjuva kökenli olmaları, ideolojik-politik olarak hastalıklarının temelinde, bu kökenden gelmiş olmaları değil, küçük burjuvazinin tüm toplumsal varlığını, yaşam biçimine dönüştürmüş olmalarıdır. Özellikle de, burada dikkat edilmesi gereken nokta; tüm mülteci "örgütlerin," "örgütleri" mültecilerin Ortadoğu'yu değil, Avrupa'yı seçmeleri ve oraya yerleşmeleri, tüm mültecilerin ortak özelliğidir. Çünkü, Ortadoğu'da "alevlerin" içindedir; oysa mülteci zaten "yangından" kaçıyor!..

Ve Avrupa, "burjuva demokrasisinin"sunduğu "geniş" olanakların hayalleriyle süslü yaşamında mülteci "ateş çemberinden", "bal kovanına" düşmüşçesine Avrupa'ya sarıldı. Genel olarak yarı-sömürge, yarı-feodal... ülkelerden gelen mültecilerin kırkokenli (gençliğinde kente göçmüş) olmalarında önemli bir faktördür. Ülkelerinde, kente göçtükleri süreçte de, kent yaşamına bir anda angaje olmaya çalışırken, daha yaşamı kavrayamadan, kelimenin tam anlamıyla "kabak çiçeği" gibi açılıyorlardı. Ah, Avrupa, "özgürlükler" diyarı, sana vuruşmasın-

da kime vurulsun bu mülteci gürü. Ülkelerinde en küçük demokratik talep, en sıradan örgütlenme... dahi faşist deletin zorbalığıyla bastırılırken; Avrupa'nın "burjuva demokrasisi" mülteci için eşi bulunmayan bir "cennet" gibidir!

Terör yasasının yürürlüğe girmesiyle birlikte de, bu mülteci gürü yurda dönmenin tartışmalarına girmiş durumda. (Kaynak 2000'e Doğru, 26 Mayıs 1991, yıl 5, sayı 13) Mülteci olmaya siz karar verdiniz, sizi oraya emekçi halkımız göndermedi, şimdilerde de emekçi halkımızdan, rahat dönmeniz için yardım istiyorsunuz. Gidişiniz ne kadar trajikse, dönüşünüzde

Yazar, sanatçı, aydınların ve demokratik kuruluşların, 12 Eylül askeri faşist cunta ve onun "sivil" devamı olan ANAP iktidarına karşı yürüttükleri teşhircit... politikalarını, "bizim" mülteci örgütler ve "örgütü" mülteciler üstlendiler. Ülkeyi kurtaramadılar ama hiç olmazsa teşhircit... kampanyalarında gerekeni yaptılar. Oysa, bilinen bir gerçeklik var ki, o da bireyinden tutunda demokratik kitle örgütleri; illegal parti ve örgütlerin mücadele anlayışı birbirinden mutlak anlamda farklıdır. Demokratik kitle örgütlerinin, sanatçıların, yazarların, aydınların verdikleri mücadeleyi de kendilerine iş edinirse, illegal

Küçük burjuva devrimciliği, işçi sınıfının gelişen devrimci eylemlilikleri sürecinde fırtınalar koparır. Sınıfı örgütlemeyi bu süreçlerde hatırlar ve hemen harekete geçer. Üç-beş bildiriyle, yardım makbuzlarıyla, dergilerinde yazılarıyla bir kaç pankartıyla, yürüyüş-mitinglerde "sol" slogan ve çığırkanlıklarıyla kendini gösterir.

o düzlemde komediye dönmüş durumda. Koşun, gelin, kavganın yiğit(!) "neferleri", emekçi halkımızda sizidört gözle bekliyor! Yıllardır sizleri arıyordu halkımız, "nerede bu Avrupa fatihleri, gelsinde bizi kurtarsınlar(!)" demekten usandılar. Ama, ülkemizde değişen fazlaca bir şey "yok", halkımız yine aç, yine sefil, yine perişan. Halkımızın size sunacağı "rokfor peynirini", "Löwenbrau" birası, "macar salami"... yok. O açıdan sefillik çekebilirsiniz. Ümidinizi kırmak istemeyiz, ama sosyal ve ulusal kurtuluş mücadelesinin şiddeti giderek artıyor. Sizi bekleyen "yeni" tehlikelerde olası, bilmenizde fayda var. Hoş geldiniz "yiğit" savaşçılar(!), gelin şu başarılarınızdan dolayı birde kolu-nuzu çekelim!

parti ve örgütler, o zaman bu parti ve örgütlerin yapmaları gereken örgütlenme mücadelede doğallığıyla sekteye uğrayacaktır. Mülteci örgütlerde bu işi gönüllü üstlendiler; zaten en fazla yapacakları bu idi!

Yine burada bir noktanın altını çizmek gerekiyor. Yurt içinde kalan, yakalanıp, yargılanan aydın, sanatçı, yazar, çizer, demokratik kitle örgütlerinin yöneticileri, üyeleri, DİSK, Barış Derneği... davaları cuntanın teşhircitinde önemli bir faktör olmuştur. Mültecilerin Avrupa'da yaptıkları teşhircit, tecrit propagandadan daha da boyutlu olduğu objektif bir olgudur. Bu noktada mülteci baylarımızın paylarının fazla olduğunu söylemek, gerçeği çarpıtmaktan başka bir yaklaşım değildir.

Mültecilik, küçük burjuva yaşam biçimi üzerine eleştirilerimizden sonra, ML partinin içinden çıkan mültecilere eleştirilerimizi ve partinin kısa bir "genel" değerlendirmesiyle devam edelim.

İBRAHİM KAYPAKKAYA SONRASI

I.Kaypakkaya'nın işkencede katledilmesinden ve merkezi önderliğin yedeği büyük darbeler sonunda partinin örgütsel yapısında dağınıklık meydana gelmişti. Uzunca bir süre merkezi önderlikten yoksun, yöresel ve bölgesel örgütlenmelerle yürütülen mücadele sonucunda; partinin toparlanmaya yöneldiği bir dönemde (76) "Merkezi önderliği" oluşturan KK (Koordinasyon Komitesi), İK'nın ilişki kurmadığı, kurmak istemediği "ikinci tasfiyecileri" parti saflarına alarak belli bir güç oluşturmaya çalıştı; İK'nın temel teorik tespitlerini alttan alta tasfiye etmeye ve kendi oportünist-revizyonist düşüncelerini partide hakim kılmaya çalıştılar. Partiyeye sahip çıkan yoldaşların yürüttüğü mücadele sonucunda, KK'nın oportünist yüzü açığa çıkarıldı ve tasfiye edildiler. Bu dönemde İ ilinin kadrolarının yürüttüğü mücadele belirleyici oldu. KK'nın tasfiyesinden önce, KK tarafından parti saflarına alınan bir "grupçuk" kısa süre içerisinde hizipçi faaliyetlerinden dolayı (üç dünyacıydılar aynı zamanda) saflardan atıldılar. Bunlar MZ hizibi diye ortaya çıkarıldılar; süreçte de "Kurtuluş Yolu" adını aldılar. Ve ilk sendikal örgütlenmemiz olan İleri Maden İş Sendikası'nda çok küçük bir grup olmasına rağmen, bu hizipten yana tavır koyan sendika yöneticilerinden dolayı, MZ hizibinin elinde kaldı.

Üzerinde durmak istediğimiz esas nokta, neden, sonuç ilişkilerinden çok, hiziplerin ideolojik-sınıfsal yapıları ve düştüğü müz hatalar.

lerinden çok, hiziplerin ideolojik-sınıfsal yapıları ve düştüğü müz hatalar.

KK'nın tasfiyesinden sonra oluşturulan ÖK (Örgütlenme Komitesi), yerel, bölgesel örgütlenmeler arasında Koordinasyon, örgütlenme, parti birliğini... sağlamayı yerine getirdi ve 78. 1. konferansını da örgütledi. 1. konferansla birlikte yeniden merkezi yapıya kavuşan parti; teorik düzeyde İK'nın düşüncelerini savunmasına rağmen, pratik ve örgütsel olarak, bunu yerine getirmede.

Pratik içerisinde yetişmiş, yetkinleşmiş ve pişmiş olmalarına rağmen, 1. konferansta MK'ya seçilenler; 1) Pratikten kopmaları, 2) Bürokratik yapıya bürünmeleri, 3) İK'nın politikasını pratikte uygulamak yerine; yani uzun vadeli politikalar belirlemek yerine, o dönemde özellikle kentlerde yoğunlaşan faşist saldırılara karşı genel devrimci şiddete kendilerini kapırdılar, asılan görevlerini bir kenara ittiler, 4) Bir yoldaşın (I.Hanoğlu) hatasını, genele mal ederek "tüm eylemler bize tabidir, bizim onayımızdan geçecek..." türü aşırı sağcı bir kararla gelişmemizin önüne en büyük engeli kodular, 5) Kır örgütlenmesinin esas olduğu, çığırkanlıklarını yapmasına rağmen, kadroların büyük bir bölümünü kentlerde topladılar, 6) Kır örgütlenmesinde de bilinen, belli yörenin dışına çıkılmadı (dar bölgecilik) çıkmadılar... Belki hatalar daha da uzatılabilir ama bizim gördüğümüz "temel" hatalar bunlardır. Bu hataların ideolojik ve sınıfsal karakterine gelince:

Diyalektik materyalizmin en temel ve belirgin özelliği zıtların birliği ilkesidir. Her şey kendi zıddını da beraberinde taşıyor. Bu, gelişmenin kaynağıdır, biri olmadan diğeri olmaz mümkün değil, olmazsa olmaz koşu-

ludur, zıtların birliği. 1. konferansta MK'ya seçilenlerin düştüğü hatada, pratik içerisinde çıkılmaları, bir çok ateş çemberinden geçmelerine rağmen iç yapılarındaki (bireylerin iç yapılarındaki) küçük burjuva - proletarya çelişkilerinin çatışması ve küçük burjuva yönlerinin ağırlık kazanmasıyla, sağcılaştılar, ülkemizin gerçeklerine ters politika izlediler, İK'nın çizgisini bir kenara iterek, gümbürlük politika izlediler. En büyük hatalarından biride Che'ci, Kastro'cu... çizgilerden etkilenme... Bu hafta, kırsal alanın esas alınmaması, şehir "gerillacılığına" özenme biçiminde kendini gösterdi. Che'ci, Kastro'cu çizgilerin kentlerde geliştirdikleri bol "saşalı-ses getiren"... eylemlerinin etkileri 1. konferans MK'sının çizgisini önemli ölçüde etkiledi. Kentlerde "ses" getiren eylemlere ağırlık verildi, uzunca dönemde pratik mücadele alanında kentlerdeki eylemler belirleyici oldu ve partinin pratik politikasına damgasını vurdu. Şöyle olsa idi, bu politikanın fazlaca eleştirilecek yanı olmazdı. Kırsal alanda gerilla mücadelesine tabi, onu destekleyen, güç veren, soluklanmasını sağlayan... Bunun yapıldığını söylemek mümkün değil. Aksine gerilla savaşı için "geliştirilen"(!) bir tez ortaya atıldı. Gerilla savaşına hazırlık dönemi. Bu tez anti-Marksist bir yaklaşımdı, ülkemizin gerçeklerinden kopuk, ne idüğüde belirsizdi. Yapılacak bir şeyin doğası gereği, gerilla savaşına hazırlık için de bir dönem gerekiyordu. Ama bu, bizim 1. Konferans MK'sının anladığı biçimde özde değil. Çünkü bunların hazırlıktan kasıtları, somut olarak bir şey ifade etmiyordu. Kadrolarımızın... kafasında daha çokta sanki Halk savaşının önünde dördüncü bir aşamayımsı gibi konuldu hazırlık dönemi; başı-sonu belli olma-

yan, gerilla savaşını sonsuzluğa erteleyen bir anlayıştı. Oysa hazırlık döneminden anlaşılması gereken; 1) Parti tabanının var olduğu alanlara silahlı güçleri -gerillaları- yığmak, 2) Gerillalara sığınak, barınak, giyecek, yiyecek... ihtiyaçlarının hazırlanması, 3) Asgari ölçüde gerillaları silahlandırmak, 4) Basım-yayın için sığınaklar hazırlamak... gibi temel faktörlerin gereklerini yerine getirerek, savaşa girmek, savaş kararı vermek, savaşmak. İşte Gerilla savaşına hazırlık döneminden anlaşılması gereken bu. Ve böyle bir hazırlıkta, ne muğlaklığa, neden olur, nede öyle uzun uzadıya bir dönemi kapsar. Buna en can alıcı örnek ise, önderimiz I.Kaypakkaya yoldaşın pratik faaliyetidir. İbrahim, THKO ve THKP-C'den etkilenmedi, onların kentlerde "fırtına" koparmalarına rağmen, kırsal alanı esas aldı ve mücadeleyi de oradan yürütmek için kargahı kırsal alana kurdu. 1. Konferans MK'sı, bu gerçeği bile "göremediler", "görmezlikten" geldiler.

1980 Mayıs'ında İ ilinin askerlerinin başını çektiği yeni bir hizip tasfiye edildi. GKK (Geçici Koordinasyon Komitesi) adıyla bilinen bu hizibin teorik düzeydeki eleştirilerinin azda olsa "haklılık" payı olmasına rağmen, subjektif yaklaşımları ne olursa olsun objektif olarak parti yıkıcılığı yaptılar, süreç içerisinde de tarihin çöplüğüne gömüldüler. İdeolojik ve sınıfsal olarak küçük burjuva karakter taşıyan bu hizip, kır kaçınılıyla parti tarihinde yerini aldı.

Bunca deneyim ve tecrübe, parti tabanının eleştirilerine rağmen kendini bir türlü toparlamayan 1. Konferans MK'sı, ikinci konferansın hazırlığı dönemine yakın, kendi ideolojik ve sınıfsal yapılarını en somut biçimiyle, o meşhur "cezalandırma kararı" ve bir dizi işkenceci, fa-

şist halk düşmanlarının resimleri de bulunan broşür çıkartmak oldu. Çarpıcı diyoruz, çünkü o dönemde artık bu tür kararların "karar" düzeyinde fazlaca bir anlam ifade ettiğini söylemek mümkün değildi. Sağcı özlerini gizlemek için "sol" bir çıkış; sanırım subjektif niyetleri buydu. Oysa objektif olarak, bu tür bir broşürün çıkarılarak, tüm halka çağrıyla "...bunları cezalandırın...", ardından da bir tekinin dahi cezalandırılmaması, partinin prestijini sarsmıştı. Yangından mal kaçırır gibi bu broşür ortaya atıldı ama "evdeki hesapta çarşıya uymadı." Parti tabanı, militan kadrolar, MK'nın gerçek niyetini gördüler, inandırıcılığı bir yana, yoğun eleştirilere tabi tutuldu MK'si.

12 Eylül'ün yaklaştığı bir dönemde 2. konferans hazırlığına başlandı ve 12 Eylül cuntasının gelmesinden sonrada 2. konferans sonuçlandırıldı. 2. konferansla birlikte sağ çizgi mahkum edilirken; diğer yanda başını yurtdışı sorumlusunun çektiği "Bolşevik Partizan" hizibi tasfiye edildi. İdeolojik olarak yer yer burjuva etkilenmesiyle birlikte, küçük burjuva sınıfsal yapısına sahip, dar kafalı, tasfiyecil, hizipçi karakteristik özellikler taşıyordu "Bolşevik Partizan"çılar.

BİZ NE YAPTIK, NE YAPMALIYDIK?

Sanırım bu soruyu tüm partinin kadroları, militanları.. kendi kendilerine sormalı ve bu konulardaki düşüncelerini ortaya objektif olarak koymakla, geleceğimize ilişkin sağlıklı, doğru bir örgütlenme ve mücadelenin "ilk" adımını atmış olacağız. DABK'nın 87'deki tavrı, olumlu adımın "başlangıcıdır."

TC'nin ilk kurulduğu günden bu yana, Osmanlıdan devraldığı cebir ve şiddet (feodalizmin ikti-

dar politikası) kompartdor kapitalizmin faşist karakteriyle de bütünleşti ve günümüze değinde bu yolla iktidarı ellerinde tutular, tutmaya da devam ediyorlar. Yarı-feodal, yarı-sömürge; sosyo-ekonomik yapısı gereği emperyalizme göbekten bağımlı olmasının getirdiği yükümlülükler, emperyalizmin devresel dalgalanmasıyla oluşan krizin, bağımlı ülkelere kasırga misali yansımaları; yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde tam bir deprem etkisi göstermektedir. Ekonomik krizin, istikrarsızlık, yıkım ve siyasal krizle de bütünleşen bu yük devrimci durumun yükselmesiyle de kompartdor patronlar ve toprak ağalarının devlet ve iktidarında korku ve paniğe yo-laçtı... Devletin temel güçlerinden birini oluşturan orduyu devreye soktular. Daha önceki aşamada tehdit mektuplarıyla (Ordunun, F.Korutürk'e verdiği muhtıra yada mektup) geleceğini önceden duyuran ordu; 12 Eylül 1980'de ülke yönetimine el koydu. Şimdi burada 12 Eylül'ü tahlil etmek, nedenlerini, sonuçlarını ortaya koymak değil yapmak istediğimiz; 12 Eylül'ün değerlendirmesi daha öncesinde yapılmıştı.

Sorunun temelinde yatan 12 Eylül'ün geleceğini önceden görmemek ve bu görmemenin getirdiği sonuçla da, kadroların büyük bir bölümünün tutsak olması, katledilmesi ile acı gerçeğin ortaya çıkması. Bir KP'si, her şeyden önce ML'le (sınıf bilinciyle) donatılmış öncü örgüt olmasının gereği; öngöründe bulunmak bir yana, yaşadığımız toplumsal süreçte; sınıf ilişkileri ve çelişkilerini bütün yönleriyle gözlemlemek, iktidarın ve devletin politikasını iyi gözlemlemek, irdelemek, ülkedeki sınıf mücadelesinin boyutlarını, sınıfların birbiriyle olan ilişkileri ve çetin mücadelede ağırlığın hangi yöne doğru kaydığını

görmek, en başta gelen görevleridir. Bu konuda bakın Başkan Mao ne diyor:

"Devrimci bir dönemde durum çok hızla değişir, eğer devrimcilerin bilgiside değişen duruma uygun bir hızla değişmezse, o devrimciler devrimi zafere götüremezler..."(5)

MK'nın tavrı ise, değişim bir yana, ülkemizin nereye gittiğini göremeyecek kadar gerçeklerden uzaklaşmış durumdaydı.

Neden bu duruma düşüyor Merkezi önderlik? Çünkü, gelinen süreçte, öyle bir hal aldı ki; biçimselde olsa, konferanslar öncesinde MK üzerine yoğunlaşan eleştiriler ve bu eleştiriler sonucunda MK'nın çizgisinin mahkum edilmesiyle birlikte, haklı ve doğru olarak gerçekleştirilen tasfiyelerle birlikte, yeni göreve getirilen MK'da bir süre sonra, bir öncekilerin benzeri hatalara düştüler ve sonuçta da, günümüzdeki tablo ortaya çıkmış durumda. Bu tablonun "sanat" değeri bir yana, politik alandaki değeri ise, savunulan ideoloji adına hiçte olumlu olduğu "söylenemez."

Önderliğe seçilenlerin sınıfsal olarak küçük burjuva, aydın... kesimden gelmelerinin sonucunda; geldikleri sınıf ya da tabakanın olumsuzluklarını bağrında taşımalarından dolayıdır ki, ML bir önderliği yürütemiyorlar. Bu sorunun daha iyi anlaşılması açısından ustalardan bir alıntıyı gerekli gördük, bakın ne diyor ustalar:

"Onları küçük burjuvazinin temsilcisi yapan şey, onların beyinlerinin de küçük burjuvanın kendi yaşamında da aşamadığı sınırları aşamaması (çünkü, yaşamsal dünyası dar olduğu için, düşünsel dünyasında dardır... abç) ve bu yüzdende teorik olarak, küçük burjuvaların maddi çıkarlarının ve toplumsaldurumlarının pratik olarak kendilerini ittikleri aynı sorunlara ve aynı

çözümlere itilmiş olmalarıdır. Genel olarak, bir sınıfın siyasal ve edebi temsilcileri ile bunların temsil ettikleri sınıf arasındaki ilişki böyle bir ilişkidir..."(6)

Küçük burjuva karakterleri gereği: sorumlu ve önemli bir mevkiye geldiklerinde ya da getirildiklerinde, bu mevkide olmanın avantajlarından da yararlanarak, kendilerini "siyasal önderlik", "kumandan edası", "bürokratik böbürlenme", "pratikten uzaklaşma"... gibi olumsuzluklara kendini kaptırmaktadırlar. Öyleki, savunulan politika gereği, esas olarak parti kadrolarının ve parti gücünün ağırlığını ve çalışma alanlarını kırsal alanda kurmaları gerekirken; kırsal alanın vermiş olduğu zorluklar, aşırı özveri, komünist fedakarlık; hem toplumsal, hem siyasal hem de zor doğa koşullarına karşı mücadelenin zorlukları; bu küçük burjuvaları her zaman ür-kütmüş; kentlerde yaşamının (büyümenin) de etken olmasından dolayı; kentlerin "rahat", "çekici", "renkli"... yaşam koşulları kıra göre nispeten daha kolay olması da, bu küçük burjuva "önderleri" sadece "gerillacılık" yapmak ama gerilla mücadelesinin gerçek örgütlenme ve savaşımını yürütmesini engelleyici faktör olmuştur.

Bu küçük burjuva "önderler" kırsal alanda da görevi gereği çalışma yapmak durumunda kaldılar. Ama, buradaki çalışmalarında da, yine geldikleri toplumsal yapı gereği; olması gereken değil, olanla yetinme; savaşma değil, savaşmama; savaşım isteyen kadro ve gerillaları pasifize etmenin yol ve yöntemleriyle çalışma "görev"lerini sürdürdüler. Bugüne kadar kırsal alanda faaliyet yürüten önderlerin büyük bir çoğunluğu, çalışmalarını bu biçimde sürdürdükleri bilinen bir gerçektir.

Bu durumun daha iyi kav-

ranması açısından, ustalardan bir alıntıyla, daha iyi anlaşılmasının doğru olacağını düşünüyorum. Savaştan kaçma yöntemi, sadece bize has değil, tarihselliği içerisinde tüm küçük burjuvaların genel olarak başvurdukları yöntem, üç aşağı beş yukarı birbirinin benzeri durumundadır.

"Gerçek bir savaşım beklemek gerekli idiye, bu savaşım yürütülmesinde kullanılacak silahları elden bırakmak, gerçek-tende pek orjinal bir tutumdur. Ama, küçük burjuvaların ve onların temsilcilerinin devrimci tehditleri; hasmı yıldırma yolunda basit girişimlerden başka bir şey değildir. Ama onlar çıkmazca saplanınca ve kendilerini uygulamaya geçirmek zorunda görecektir kadar güç ve tatsız bir durumda kalınca da, bunu, amaca giden yolda hiçbirşeyden kaçınmayan ve canla başla geri çekilmek için bahaneler arayan, ikincil bir tarzda yapıyorlar. Kavgayı haber veren gözkaştırıcı başlangıç, kavganın başlaması gerektiği anda, zayıf bir mırıltı halinde yitip gidiyor. Oyuncular kendilerini ciddiye almaz oluyorlar ve eylem iğneyle delinen bir kuru barsak gibi acıklı bir şekilde foslu-yor..."(7)

Yukardaki alıntı, parti gerçeğini ne kadar yansıttığını kabul etmek gerekiyor. Küçük burjuva önderlerin, "savaşma tehdidi", yaşanan süreçte sadece bir "tehdit" olarak kaldı, öyle damgasını vurdu ve savaşın başlaması gerektiği süreçte, bu küçük burjuva baylar, geriye çekilmenin ya da parti politikasını saptırmanın hizipler örgütlenmenin ötesinde bir şey yapmadılar. Kendilerine yönelik ML muhalefeti, İK yoldaşın teorisiyle donanmış ve partinin gerçek sahipleri olan kadrolarda, yalnız politikalarla eritmenin yöntemini, "bilerek" yada "bilmeyerek" yaptılar. Dağlara çıkarılan ve si-

lahlı bir güç olarak kırlarda bulunan gerillalara; savaşma yetkisi vermeden, sadece dolanma, barınma, korunma...dan öteye gitmeyen ve gelişmenin önünde de en büyük engeli teşkil eden bu sağcı politikalar sonucunda; parti militan ve kadrolarına çok pahalıya patladı ve onarılması "güç" yaralar açtı. Bunu daha iyi somutlamak için, biraz daha açmak gerekiyor. Gerilla savaşımının gelişme ve güçlenmesindeki temel ve en önemli faktör; savaşma sanatını, bizzat savaşarak öğrenmele-ri gerçeğidir. Gerillalar savaşım içerisinde olmadığı süreçte; giderek savaşma yeteneklerini yitirirler, düşman karşısındaki çevikliğini kaybederler; sadece kırlarda dolanma, giderek savaşma isteğini de azaltır, savaşma şevkini kırar; kurnazlığı ve taktikler geliştirmelerini kaybederler; giderek kendisine olan güvenleri ve doğal olarak sonuçta partiye olan güvenleri sarsılır; (bu konuda sevindirici olan, partinin silahlı gücünün, özellikle kırsal alandaki gücün, partiye değil, izlenen çizgiye karşı, oportünist-revizyonist şeflere karşı güvensizlikleri ve ML tavrı koymaları son derece önemli ve gurur kaynağımızdır...) barınma, korunmalar ve nöbetlerde giderek önemini yitirir ve sonuçta da bu sağcı çizginin neden olduğu korkunç kayıplarla karşılaşırız ve nihayetinde de karşılaştık. Burada, şunuda belirtmekte fayda var; elbetteki, biz kimsenin burnunun dahi kanamadan iktidarı almak isteriz ama bunun mümkün olmadığının da bilinciy-le, devrim mücadelesinde kaçınılmaz olan kan dökülmesini de kabul ederiz. Bunun için doğru politikanın, doğru stratejiyi ve taktiklerin, doğru örgütlenmenin... önemi de buradan geliyor. Yani "gerilla mücadelesi" adı altında, dağlara çıkarılan silahlı güçlerin savaşma yetenekleri,

izlenen sağcı politikalar sonucunda, yitirildi ve çok basit hatırlardan dolayı, onlarca yoldaşımız katledildi, düşman tarafından. Gerilla savaşının, oynak, esnek, vur-kaç, izsiz, sessiz, hareket, tez toparlanma, tez dağılma, fırsat kollama, düşmana beklemediği darbeler vurma.. gibi önemli taktiklerini, bu sağcı politikalar sonucunda; geliştirilmesi, güçlendirilmesi ve daha üst boyutlara sıçratılması engellendi. Gerilla savaşının yaratılması adına, dar bölgeliğe düşüldü ve bilinen bölgenin dışında da önemli bir gelişme olmadı. Bu bölgenin, düşman tarafından, bizim esas ve hemen hemen tek silahlı güç bulundurma alanı olduğumuzun bilinmesi, düşman güçlerinin yer yer giriştiği katliamlarla, kayıplarımız daha da üst boyutlara sıçradı. Oysa ki birden çok bölgelerde bu faaliyetlerimiz olsaydı; bir yada birkaç yerde yoğunlaşan operasyonları, diğer çalışma bölgelerine güçlerimizin kaydırılmasıyla, kayıplarımız da büyük bir ölçüde önlenir ve gelişmemiz-güçlenmemiz çok daha boyutlu ve toplumsal olurdu.

Sanki günümüz gerçeğinde bizim durumumuzu yansıtmak istercesine ustaların şu sözleri bugün bile ne kadar büyük öneme sahip olduğunu göstermesi açısından buraya aktarmak istiyoruz:

"...Her yeni tarihsel evrede, eski hataları derhal yakalamak üzere nasıl geçici olarak ortaya çıkarılarsa..." (8)

Her "yeni" süreçle birlikte, geçmiş hataların özeleştirisi verilip, yeni bir çalışma şevkiyle mücadeleye sarılan önder kadrolar, bir süre sonra, eski önderlerinin hatalarını tekrar etmekten öteye gidebilirler. Adeta, hazır, basma-kalıp teoriler ve pratiklerle İK'nın ideoloji ve politikasına uymayan bir örgütlenme ve çalışma tarzıyla, partiyi

bunalımdan bunalıma sürüklemekten başka bir şey yapmadılar. 1987'ye değin. Bir önceki aşırı sağcı çizgiye karşı duyulan tepki, 2. konferans sonucunda da önderliğin "sol" hataya düşmesiyle, partinin önder kadrolarının tutsak edilmesi ya da katledilmesiyle ortaya çıktı. Özellikle S.Cihan yoldaşın, İK çizgisini hayata geçirmede önemli rolü olduğu ve bu politika doğrultusunda adımlar attığını kabul etmek gerekir. Süleyman yoldaşın önderliği sürecinde gerilla faaliyeti için önemli ve olumlu adımlar atıldı. Ancak, Süleyman yoldaşında, içinde bulunduğu süreç ve geldiği yerin konumu itibarıyla daha dikkatli, daha özenli, daha tezcanlı toparlanma ve cunta'ya karşı kadroları koruma politikası izlemesi gerekir; Süleyman yoldaşa "sol" bir "hataya" düşerek, kentlerde kaldı ve nihayetinde de düşmanın eline geçip, ser verip sırmeyen komünist bir miras bırakıp, işkencede katledildi. Aşırı sağ çizgiye karşı yürütülen mücadelede başarı elde edilirken, sağa karşı tepkiyle, süreçinde (cuntanın gelmesi) etkisi, yani politikaların yaşama uygulanmasına, kadroların, militanların politikaya adepte olmadan... Cuntanın operasyonlarıyla, parti büyük yaralar aldı. 1. MK'nın sağcı ve İK'nın politikasının-örgütlenmesinin reddiyle örtüşen pratik çizgisi sayesinde partinin kadrolarının, militanlarının "tamamına" yakının kentlerde bulunması, partinin ağır yaralar almasında en önemli etken oldu. Çünkü, 2. konferans, cunta koşullarında yapılmış ve S.Cihan önderliğindeki parti çizgisi bütünlüğü itibarıyla uygulanamadan, önder yoldaş katledildi.

Bundan sonraki süreci, partimizin değerli öncüleri Manuel Demir, Baba Erdoğan'ın yazılarında (Halk Demokrasisi, sayı

4-5) dile getirdiler. Bu görüşlere bir bütün olarak katıldığımızı belirtiyor, şehit düşen yoldaşlarımızın önünde bir kez daha saygıyla eğiliyoruz.

Üzerinde durmak istediğimiz nokta, partimizin dışındaki tüm siyasal hareketlerin reddettiği iki çizgi mücadelesinin partimize yansımaları, partimizi "eleştiren" siyasetlerin ve bugüne değin partiden tasfiye edilen bilim oportünist ve revizyonistlerin öne sürdüğü ve "her konferanstan sonra MK'larını tasfiye ederler, yeni seçilenlerinde ömrü, yeni konferansa kadar sürer" türü dogmatik, mekanik "eleştirileridir.

İKİ ÇİZGİ MÜCADELESİ

Sınıflı toplumlarda, sınıf mücadelesi en şiddetli biçimiyle tarihsel süreçte varlığını devam ettirmektedir. Toplumsal yapıdaki sınıf mücadelesinin parti içine yansımada, iki çizgi mücadelesinin kendisidir. Çünkü, parti, sınıflı toplumların ürünü olduğu için, sınıflar üstü bir konumda yoktur.

Hiziple, iki çizgi mücadelesi, hem biçim hem de öz yönünden birbirinden ayrı iki olgudur. Hizipler, parti ya da örgüt içerisinde illegal örgütlenerek, partiyi ya da örgütü bilinçli olarak yıkmayı amaçlarken; iki çizgi mücadelesi, partiyi oluşturan insanların düşüncelerinin açıkça çatışması; bu çatışma sonucunda da, birinin diğerini tasfiye etmesidir. Bu, hem toplumsal mücadelede, hem de parti içi mücadelede, gelişmenin özünü oluşturur. Yani, maddede, düşüncede bilimde, sanatta, kültürde ve nihayetinde toplumsal yapıdaki çelişkilerin birbirleriyle (aynı zamanda diğerleriyle) çatışması, gelişmenin vazgeçilmez koşuludur. Lenin bunu çok özlü biçimiyle şöyle ifade ediyor:

"Gelişme, karşıtların savaşıdır." (9)

Çelişkilerin varlığını sadece toplumsal ilişkilerde olduğunu iddia eden "mantık" sonuçta, doğadaki o inanılmaz gelişmeye kaçınılmaz olarak inkar etmeye zorunludur. Çünkü, toplumsal ilişkilerde olduğu gibi, doğadaki ilişkilerde de, gelişmenin özünü çelişkilerin çatışması oluşturmaktadır. Toplumsal ilişkilerin değişim-dönüşümlerinde, doğanın çatışması belirleyici bir faktör olmadıkça, etkileyici olduğuna hiç şüphe yoktur. Marks'tan önceki materyalistler, doğada varolan çelişkileri mantıklı ortaya çıkarırken, bu çelişkileri, toplumsal yapıda, bilimsel ve doğru bir tarzda ortaya koyamamışlardı. Marks, metaların değişim sürecini irdeleyerek, toplumsal yapıdaki (kapitalist toplumda) çelişkileri tahlil etti ve üretim ilişkileri sürecinde, üretkenle (işçi) üretim aletleri... sahibi (kapitalist) arasındaki çelişkinin toplumsal ilişkilerin (kapitalist toplumda) dinamiği olduğunu ve gelişen sınıfın proletarya, çürüyen sınıfın burjuvazi ve bu iki sınıfın çatışmasıyla da yeni toplumsal bir devrimin (sosyalizmin) kaçınılmazlığını gözler önüne serdi. Ve tarihinde sınıf mücadeleleri tarihi olduğunu gösterdi. Üretim ilişkileri sürecindeki (altyapı) çelişkilerin savaşımlı doğal olarak felsefe, politika, düşünce, sanat, edebiyat, kültürde.. (üst-yapı) yansıdı ve giderekte biçimlendi. Bu iki sınıfın düşüncelerinin çatışmasında (burjuva bakış açısı, idealizm-metafizik-proletaryanın bakış açısı diyalektik materyalizm) yüzyıllardır süregelmektedir.

Burjuvazi elinde bulundurduğu tüm ekonomik, siyasi, askeri, kültürel... alandaki gücünü proletaryaya, emekçi haika karşı kullandığı gibi, düşünsel olarak kendisine en yakın küçük

burjuvazinin sayesinde de ve onun vasıtasıyla proletarya partilerinin içinde de mücadeleyi sürdürmektedir. İdeolojik-politik savaşımın proletarya partileri içerisindeki burjuva "temsilcileri. Sözcüleri" küçük burjuva kökenli her renk ve her renk tonundan oportünistlerdir. Eğer proletarya partisinin sınıflar üstü bir örgütlenme olmadığını, sınıf örgütlenmesi olduğunu söylüyorsak, sınıfların var olduğu süreçte de, doğallığıyla ki proletarya partisi sınıf mücadelesinin içinde savaşırken, kendi iç yapısında da farklı düşüncelerle çatışacaktır. Başkan Mao, gelişmelerin varlığını ve gelişmenin de bu çatışmalara mutlak anlamda bağlı olduğunu belirterek, şöyle diyor:

"Her süreçteki çelişik yönler, birbirini dışlar, birbiriyle savaşır ve birbirine karşıdır. Bu çelişik yönler, istisnasız, dünyadaki bütün şeylerin gelişme sürecinde (İNSAN DÜŞÜNCESİDE DAHİL- abç) bulunur. Yalın bir süreçte yalnız bir çift karşı vardır. Oysa karmaşık bir süreçte bir çiftten çok daha fazladır. Bu karşıt çiftlerde ayrıca birbirleriyle çelişiktir." (10)

Proletarya partisi içerisinde çıkan oportünist ve revizyonistlerin, çıkış nedenlerinin altında yatan ise; farklı düşüncelerin olmasındandır; yani farklı sınıfların siyasal düşüncelerinin parti içine yansımalarıdır. Dikkate değer önemli nokta ise; oportünist ve revizyonistlerin geldikleri tabakanın küçük burjuva olmasıdır, bu evrenseldir ve tüm oportünist-revizyonistlerin sınıfsal kökleridir. Küçük burjuvaziyi yazımızda anlatmaya çalıştık-parti saflarına katılan bu küçük burjuva kökenden gelme insanların, geldikleri tabakanın bir çok anti-ML yanlarını da beraberinde getirmektedirler. Mücadele sürecinde, partiye katıldıktan sonra aldığı proleter düşünce ile kü-

çük burjuva düşünceler sürekli çatışma halindedir, insanın düşünsel yapısında. Bu, yaşamında yansır. İşte bu, gelişmenin iki yönü, çatışmanın kendisidir. Sonuçta bir gelişme ortaya çıkar. Bu gelişmede iki biçimde kendini gösterir. Proleter yan kazanmışsa, bu gelişmenin olumlu (pozitif) yanındır. Küçük burjuva yan kazanmışsa, bu gelişmenin olumsuz (negatif) yanındır. Bu sürecin, mücadelenin, yaşamın... kendisinde, özünde vardır, onu inkar, gerçeği inkarın açık ifadesidir.

İki çizgi mücadelesi sonucundadır ki, Bolşevik Parti'de: Buharin, Zinovyet, Kamanev, Kruşçev..., ÇKP'de, Cen Du Sin, Li Li San, Lin Biao, Hua Kua Feng, Deng Hsiao Ping'ler ortaya çıktılar. Bunlar, bir günde, bir ayda, bir yılda ortaya çıkmış değil, belirli bir süreci parti içinde yaşadılar, düşüncelerini savundular, karşı düşüncelerle çatıştılar. ML'ler, ideolojik, siyasal, örgütsel... olarak güçlü oldukları süreçlerde, bu oportünist-revizyonistleri alt ederek, partilerden tasfiye ettiler.

Burada altını çizerek, üzerinde durmak istediğimiz önemli bir nokta ise, proletarya partisinin mutlak olarak iki çizgi mücadelesini yaratıp, yaşatacağı... anlaşılmalıdır. İki çizgi mücadelesinde söylemek istediğimiz, varolan bir olguyu ortaya çıkarmak, parti içi çatışmaların nesnellliğini ortaya koymaktır. ML'ler sonuna kadar bu amansız mücadeleyi sürdürmeli ve oportünist-revizyonistleri parti saflarından uzaklaştırmalıdır; onların parti içinde yaşamasına müsaade etmemelidir. Doğaldır ki, bu bir süreci alacaktır.

Nasıl ki bir sebzenin tohumunu toprağa gömerek, onun gelişimini tahlil ederken; önce tohum; toprak, su, hava, güneş... (partide ise, partiye katılan bireyin küçük burjuva kökenli olma-

si, bağırında anti-ML yanların bulunması), sonra filiz verme, (partide ise; eski ve yeni düşüncelerin çatışması, yeni düşüncelerin gelişim göstermesi) sonra yaprak, (partide ise; yeteneğine göre bir alanda faaliyet yürütmesi) sonra çiçek, (partide ise; çalışma alanında insanlar kazanması) sonra sebzenin ham halini, (partide ise; ML'mi kavradığı ölçüde yetkinleşmesi) sonrası ise yenebilecek sebze. (Partide ise; teori ve pratiği bütünleştirmiş bir kadro).

Ancak; sebzenin büyüme sürecinde olumsuz doğa koşulları; sel, dolu, yağmur, fırtına... gelişmesini olumsuz etkilerken, (bu dışardan gelen baskılardır)

emekçi halka hizmetinin niteliği ortaya çıkacaktır. Yeterli düzeyde (ki, bu öğrenme ve uygulamadır, sonsuza değin sürer; bir yaşam biçimine dönüşmelidir Marksizm-Leninizm) teori ve pratik kavranmadığı-yürütmediğinde de, sürecin bir aşamasında (aldığı bilince, pratiğine koşut olarak) bozulacak, çürüyecek, mücadeleyi terk edecektir.

Oportünistler için bir anda oportünist demek olanaksızdır. Öncelikle düşüncelerini öğreneceksin, karşı düşüncelerini söyleyeceksin, ikna etmeye çalışacaksın, eleştiri, özeleştiri silahını kullanarak, onu dönüştürmeye çalışacaksın. Düzeltmediğin-

Küçük burjuva karakterleri gereği: sorumlu ve önemli bir mevkiye geldiklerinde ya da getirildiklerinde, bu mevkiide olmanın avantajlarından da yararlanarak, kendilerini "siyasal önderlik", "kumandan edası", "bürokratik böbürlenme", "pratikten uzaklaşma"... gibi olumsuzluklara kendini kaptırmaktadırlar.

işsel yapısında yeterli düzeyde besin alabilmişse, olumlu bir sonuç verir ve insanın beslenmesine yarar. İç yapısında yeterli düzeyde besin alamamışsa; gelişme sürecinin herhangi bir aşamasında (yine bu, aldığı besleyici maddelere koşut olarak) bozulur, çürür, yok olur gider.

Aynı süreç ve olaylar, parti safalarına katılan küçük burjuva kökenliler içinde geçerlidir. Geldiği sınıfın olumsuzluklarını attığı ve ML'ni kavradığı (teori ile pratiği bütünleştirme anlamında) ölçüde de gelişmesi olumlu olacaktır.

Dışsal etkilerin olumsuzluğu, belirleyici olmayacak, "etkileme" düzeyinde kalacakken, iç yapısındaki çatışmalar sonucunda, partiye, proletaryaya,

de de teşhir, tecrit ile oportünizmi mahkum ederek, parti safalarından uzaklaştırılacaktır. Şayet eldeki malzeme insan değilse, bir meta olsa idi, herhangi bir zorlukla karşılaşmadan, aynı tip, aynı ölçü, aynı biçimde, üretimi gerçekleştirmek mümkün olurdu. Torna tezgahına metali yatırır ve aynı ölçülerde üretim yapılırdı. Oysa, eldeki malzeme insandır ve sınıflı toplumun ürünü olan farklı düşünceler, farklı sınıfların çıkarlarının teorisi olarak karşımıza çıkmaktadır ve ML'ler tüm bu teorilerle savaşmak zorundadır. Önderler, kadrolar, militanlar... toplumsal yapıdaki var olan sınıfların içinden çıkmaktadır; geldikleri sınıfın özelliklerini tamamen üzerinden atmadıkları gibi, sonradan olumsuzluğa düşenler de ya-

şamda görüldü. Ne yazık ki bu kadrolar, saksıda yetişmiyor, sınıf mücadelesinin içinden çıkıyorlar. Başkan Mao, iki karşıtın çatışması, birbirine dönüşümünü şöyle ifade ediyor:

"...İki karşıt yanın varlıklarının devamı için birbirlerine bağlı oluşları ile iş bitmez; asıl önemli, bu şeylerin birbirlerine dönüşmeleridir. Yani bir şeydeki iki çelişik yönün her biri, belli koşullar nedeniyle, kendi karşıtına dönüşme eğilimi taşır." (11)

Küçük burjuva kökenli bir partilinin düşünsel yapısında, küçük burjuva ve proleter dünya görüşleri çatışma halindedir ve bu süreçte, biri diğerine dönüşür, biri diğerini yadsır. Bu değişimin-dönüşümün oluşumunda ise esas olarak dış faktörler etkilerken, iç yapıdaki çatışmalar belirleyici olur. ML'yi kavramış, ideolojiyi özümsemiş ve ML bir yaşam biçimine dönüştürmüş partilinin işsel yapısındaki (düşüncelerindeki) çelişkiler çatışmaya devam ederken; küçük burjuva ideolojisine ve politikasına dönüşleri zayıf olmakla birlikte, önüne çıkan sorunları aşmadığı dönemlerde, giderek geriler, kendine olan güveni sarsılır, inançlarını yitirir ve sonuçta küllenmiş küçük burjuva "ateşi"ni yeniden alevlendirir. Bu gelişmenin olumsuzluğudur.

Olumlu yönü ise, ML'i kavrayıp, yaşam biçimine dönüştüren partilinin örgütlü yapıdaki mücadelelerinde; sınıf mücadelelerinin engin deneyim ve tecrübelerinden dersler çıkararak, önüne çıkan engelleri, sorunların özüne inerek, onu en ince noktalarına kadar irdelerek sonuçlar çıkarır ve engelleri aşmasını becerir. Buda gelişmenin olumlu yönüdür. Yine bu noktada, birinin diğerine dönüşmesi sürgit devam etmez; bu çatışmalar varlığını devam ettirdiği sürece olumlu-olumsuz dönüşümlerde doğallığıyla olacaktır. En somut örneği

ile işkencedeki tavır, insanların iç çatışmalarında hangi sınıfın kazandığına kendisinde, partiside.. tanıktır. O süreçte iki dünya görüşü en şiddetli biçimiyle varlığını gösterir. Direnme ile çözüme arasındaki gel-gitli düşünsel iç çatışmalar, insanın beynini kemirir durur. Bu noktada partiye bağıllık, devrime inanma, halka güvenme proletaryanın dünya görüşü ve kızıl bayrağı yükseklerde dalgalandırma şiarıdır. Diğer yanda ise; "şundan birşey olmaz"la başlayan çözüme, küçük burjuvazinin tutarsızlığı, kaypaklığıdır! Bu, iflah olmazlığıyla ifratada dönüşebilir. Bir kez çözülmeyen bir daha çözülmez mantığı ne kadar hatalı ise, bir kez çözüleninde iflah olmayacağı o ölçüde hatalıdır. Bu çatışma süreçte yine birbirine dönüşme eğilimi taşır ve pratik yaşamda da örnekleri çoktur.

İşte, insanların düşünsel yapısındaki bu iki dünya görüşünün çatışması, örgütlü yapıda da, parti içinde de doğallığıyla yansıyacaktır.

Geçen uzun sürece rağmen, proletarya partilerindeki görüş ayrılıklarını yadsıyan, bunun iki çizgi mücadelesinden başka bir şey olmadığını "görmeyen", pratik olarak artık gün gibi ortada olan proletarya partileri içindeki tasfiyelerin, oportünist-revizyonist düşüncelerini inatla savunan ve partiyi, toplumsal yapıyı "yıkma" için örgütlenen bu farklı düşüncelerin sonuçta vardıkları nokta DOĞMATİZM'dir. Çünkü dogmatikler, realiteden, çelişkilerden... hareket etmek yerine, İNANÇLARINI öne çıkarırlar ve KANLARI ile bütünleştirerek sonuca varırlar. Ve dogmatiklerin inançlarına, kanılarına göre de proletarya partisi, saf, tüm toplumsal çelişkilerden, çatışmalardan arınmış, mükemmel bir makina gibi işle-

yiş içerisindedir. Çünkü, proletarya partisinde ML'mi yutmuş, dört dörtlük insanlarla doludur ve onlar asla farklı düşünce taşımaz, hepsi aynı anda, aynı sorunda, aynı düşünceye varırlar ve sonuçta da hiç bir görüş ayrılığı "olmaz". Bırakalım toplumsal yapıyı, toplumun içindeki çelişkileri, parti içindeki düşünce savaşlarını... İki çizgi mücadelesini reddedenlerin kendi kendilerini geçmişten, günümüzde ve geleceğe yönelik düşüncelerini ortaya koyduklarında dahi, çelişki ve çatışmaları görecektir. Yeterki bu konuda kendilerine karşı tutarlı, samimi olsunlar, bu tavır dahi gerçeği görmekte sanırız "yeterli" olacaktır.

İki çizgi mücadelesini reddedenler, sorunlara MEKANİK yaklaşıyorlar. Partiyi adeta "tanrı" düzeyine çıkararak, tek bir düşünce etrafında birleşmiş örgütlülük olarak algılıyorlar. Oysa, bu sonuçtur. Yani tek bir düşünce, bir program... etrafından birleşmek için fikirler çatışır ve o çatışma sonucunda doğrular ortaya çıkar ve dış dünyaya karşı bu düşünceler savunulur. İç yapıda ise, farklı düşünceler çatışma halinde devam eder. Doğru ile yanlış, her konu her sorun her yaklaşımda... farklı biçimlerde kendini gösterir. Çözülen yeni çelişki(ler) ortaya çıkar. Çünkü yaşamda olduğu gibi partide de bir durağanlık yoktur; çelişki, çatışma... doğru ile yanlışın ayırımındaki temel ölçüt, ikisinin varlığı, çatışması ve bir sonuca ulaşmasıdır. Bu durum, ML'ler tarafından iş olsun diye yaratılmaz; aksine yaşamın kendisinde vardır çelişkiler. ML'ler ise, bilimsel, materyalist yöntemlerle bu çelişkileri çözümlerler.

Bir örnekleme yapmak gerekirse, partinin mücadele sürecinde, programında silahlı mücadeleyi esas aldığı ama süreç-

te parti içerisinde barışçıl mücadeleyi savunanlar ortaya çıktığı, (ki, bu ortaya çıktıda) böylesine bir sorunla karşılaşıldığında, iki çizgi mücadelesini reddedenlerin bu tür bir sorunun ortaya çıkmasına şaşırması olmaları gerekir. Çünkü, onlara göre farklı düşünceler (iki çizgi mücadelesi) olmaz, olmamalıdır.

Bu bir siyasal sorun ve iki çizgi mücadelesidir, çözümlüde bir süreci alacak tartışmalar, eleştiriler, düşüncelerin çatışmaları sonucunda, olumlu ya da olumsuz bir gelişme ortaya çıkacaktır. Sonuçta biri diğerini alt edecektir. Parti; koltukların değiştiği, koltuk sahiplerinin sürekli yerlerini koruduğu bir örgütlülük olmadığı gibi, yukarıdaki

"Ulu Şef" in her söylediğinin ML olduğu, olacağı türü anti-ML bir yaklaşım, proletarya partisinin ideolojik-politik-örgütsel-sınıfsal... yapısıyla taban tabana zıttır. Proletarya partilerinin tarihlerine algılama değil, kavrama ve sonuçlar çıkarma gözüyle bakıldığında; bu partilerin iç yapılarında farklı düşüncelerin çatışmalarıyla dolu olduğunu; adeta parti tarihlerinin farklı düşüncelerin çatışmalarının tarihi olduğunu görecektir. Proletarya partileri, sınıf düşmanlarına karşı silaha başvurarak savaşım yürütürken, iç yapıda da sınıf işbirlikçilerine, oportünistlere, revizyonistlere ve her türlü sapmaya karşı, ideolojik, politik, örgütsel... savaşım verdiğini, proletarya partilerinin tarih sahnesine çıktığından bu sürece değin gördük; sınıflar olduğu sürece bu mücadele devam edecektir. Çünkü, parti STATİK bir yapıya sahip değildir, aksine DİNAMİK bir yapıya sahiptir ve gelişmesi, güçlenmesini de dinamizme borçludur. Öz olarak; iki çizgi mücadelesinin bizim irademiz dışında bir olgu olduğunu, bize rağmen olacağını ancak bu böyledir diye iki çizginin

meşru olmayacağını, bir partide programa tekabül eden iki çizgiye izin verilemeyeceğini, onun meşruluğunun savunulamayacağını söylüyor. İki çizgi mücadelesi için söylenecek söz, yazılabilecek çok şey olduğu şüphe götürmez bir gerçektir, bizce bu yeterlidir. Bu açıklamalardan sonra, partinin, özellikle 12 Eylül sonrasındaki duruma ilişkin olguları ortaya koyup, nedenleri ve sonuçları üzerinde duralım. Can alıcı sorun, partinin 12 Eylül sonrasındaki örgütsel, siyasal ve mücadele alanındaki yeri nedir bunu belirleyelim.

"Her yeni tarihsel evrede, eski hatalar yok olmak üzere nasıl geçici olarak tekrar ortaya çıkarlarsa..." (12)

Yukarıda aldığımız alıntı, hataların, "yeni" süreçlere göre yeniden ortaya çıkmasında özlü bir anlatımdır. Parti tarihine baktığımızda, partiyi taşıyıcı olmaya yönelen tüm hizipler (oportünist-revizyonistler) ideolojik, politik, sınıfsal... olarak aynı tabakanın içinden gelmekte ve birbirine benzer rolleri üstlenerek, aynı amaca yönelik, aynı oyunlar bıkmadan, yılmadan, usanmadan... sahneye koymaya çalıştılar. Adeta, adını değiştir, hikaye seni anlatır diyebileceğimiz bir rota izlemiş durumda tüm parti yıkıcısı hizipler. Parti içinde iken, onlardan daha partili davranış "gösteren" olmaz, hep önde koşmak, cereyanı göğüslemek isterler ama, bu teorik olarak ağızlarında iki yüzlüce bir yalan olarak kalır. Kendilerinden önce aynı dalaverelere başvurmuş, aynı "keskinliği" göstermiş, aynı yolu izlemiş... "büyük amcaları"nın "örnek"(!) davranışlarını, bir sonraki için bulunmaz Hint kumaşını misali, sarılırlar bilinen "teorilere". Kimisi sağ yandan çarklı, kimisi "sol" yandan çarklı, kimisi de revizyonist-troçkist kırmadır... parti yi-

kiçiklerinin. "Eğer insanları kullandıkları parlak üniformaları ya da kendilerine verdikleri gösterişli ünvanlarıyla değil de eylemleriyle ve gerçekte savundukları şeylerle değerlendirsek..." kişilerin gerçek yapılarını; ideolojik, politik, sınıfsal... dayanaklarını nesnellik ölçütleri içerisinde kavrar ve kararlarımızda o ölçütler ışığında objektif olarak verebiliriz. İnsanları, söyledikleriyle değil, yaptıklarıyla ve söylediklerini pratiğe uygulayıp - uygulamadıklarına göre değerlendirmek, partinin geleceği açısından, can alıcı bir sorunun çözümü olacaktır; izleyeceği yol ve yöntem olarak.

FÜ'LER ÜZERİNE

FÜ'lerin, 12 Eylül öncesi parti içinde dağıtılan bir yazılarında, 1973 sonrası iktidarları değerlendirmeleri ve iktidarda olan parti yada partilere göre "politika" üretmeleri sanırım, rotalarını çizmekte ilk sinyali verdikleri süreç olmalı. Sanki bizim gibi ülkelerde iktidarda yada muhalefette olan partilerin birbirlerinden nitelik olarak farkları varmış gibi.

"Demokrasilik" adına, parti işleyişini ayaklar altına almalarda, yine bunlardan "sanatçı" olan "büyük deha"nın parti işleyişine "yeni" kazandırdığı önemli bir yaklaşımdır. Öyle ki, birbirleriyle "kişisel" sorunları olan arkadaşların inatlaşmaları sonucunda, birlikte toplantılara katılmazken; bu "büyük deha" birinci ve ikinci grup olarak iki toplantıyla kararlar çıkartmaya çalışacak kadar "yetenekli", "becerikli" o ölçüde de "önderlik" yapabiliyor kaldığı cezaevinde. İçerideyken ahkam kesip, MK'ne, "...baylar, baylar, bir çulunuz dahi varsa, gidin köye serin ve mücadele edin..." derken; çıkar çıkmazda yolunu şaşırmış olmalı(!) ki, köy yerine Avrupa'ya

seçip, oradan "önderlik" etmenin daha "sağlıklı" olduğuna karar verdi. Baylar diye haykırdığı "MK" üyelerinin bir çoğunun yaptığı gibi, bu "büyük deha", ülkeyi kurtardıklarından, hızlarını alamadıkları için birde şu Avrupa'ya kurtaralım..(!) diye düşünmüş olmalı ki, soluklarını Avrupa'da aldılar. Hak etmedikleri bir prestij vardı parti içinde FÜ'lerin, bir sürede olsa sermayeleri oldu bu prestij hala da kullanmaya çalışıyorlar.

FÜ'lere verilen misyon, partinin hatası idi. Doğaldır ki, önderlere, kadrolara, militanlara... parti değer verir; onları varlığının koşulu olarak görür, her türlü tehlikeden korumaya çalışır, eğitir, geleceğin toplumsal nüveleri olarak sosyal yaşamlarını bu yönde sağlamaya çalışır. Ancak; FÜ'ler için çok daha farklı misyonlar biçildi, durumları abartıldı, birer "ilah" görülmeye başlandı adeta "yanılmaz önderler" gibi gösterildi. Bu, partinin, FÜ'leri değerlendirme sıfatlandırma.. noktasındaki hatası idi. Daha da açmak gerekirse 1. MK'nın önderleri tarafından FÜ'ler hak etmedikleri taltifler aldılar. Çünkü, 1. MK'daki oportünistlerde, FÜ'ler gibi "aynı" düşünsel yolda olan, aynı dümen suyunda yürüten küçük burjuvalardı. FÜ'lere yaklaşımdaki bu önemli hata partinin -özellikle FÜ'ler çıktıktan sonra- tabanına konmaya çalışılan dinamitlerin altyapısını oluşturdu. Bu bayların gerçek yüzleri açığa çıkana dek, parti korkunç çalkantılar yaşadı. Bugün "bölünmüşlük", "parçalanmışlık" var ise -ki vardır- bunun nedenlerinden biri de, FÜ'lerin çıktıktan sonraki süreçte yürüttükleri parti aleyhtarlığı, mücadele kaçınılılığı, parti yıkıcılığı, hizipçilik, mültecilik.. türü küçük burjuva hastalıklarıdır. Subjektif niyetleri ne olursa olsun, objektif olarak yaptıkları budur. Ülkeye gelerek, mücade-

leyi omuzlamak şöyle dursun; konferansı dahi yurtdışında yapmayı dayatacak kadar canları tatlıdır tüm küçük burjuva bayların. Kendilerini de aratmayacak, yer yer FÜ'lere taş çıkartacak kadar da mücadele kaçınılı kimi "MK" üyelerinde bulunması, açmazın bir başka yanı, madalyonun diğer yüzüdür. Ve sonuçta gördük ki, 12 Mart'ın "eski tüfekleri", tüfeklikten çıkıp, tetiği olmayan paslı mazvelere döndüler. 12 Eylül'ün "yeni tüfekleri" ise, bu "büyükleri"nin yolunda koşar adım ilerleyerek, daha şimdiden bir çoğu tetik yayını kırdılar. Mücadele etmek yerine, mücadele edenlere "farklı ses" tonlarıyla saldırmak "eski", "yeni", "tüfeklerin" ortak yanları oluşturuyor.

HATALARIMIZ ÜZERİNE

"Nasıl özel yaşamda bir adamın kendisi hakkında düşündükleri ve söyledikleri ile gerçekte ne olduğu ve ne yaptığı birbirinden ayrılırsa, tarihsel savaşımarda da, özel yaşamdaki daha çok, partilerin sözlerini ve emellerini onların kuruluşlarından ve gerçek çıkarlarından ayırdetmek, kendileri hakkında düşündükleri ile gerçekte ne olduklarını birbirinden ayırdetmek gerekir." (13)

Birey olarak bir insanın kendisi için söyledikleri bir yana, esas olarak onun sınıfsal temeli, ideolojisi, politikası ve bu karakteristik özelliklerine uygun olarak neler yaptığı, o bireyi belirleyici olan etmen olduğu gibi, partilerde de, partinin programı, tüzüğü... madalyonun bir yüzünü oluştururken, esas ve belirleyici olan, o partinin programına koşut olarak örgütlenme, mücadele... verip vermediği, o partiyi değerlendirmede temel etmen olacaktır. Elbetteki bu söylediklerimizden teorinin yadsınması gibi bir so-

nuç çıkmaz; aksine teori ile pratiğin birlikteliği-bütünleştiriciliği, o partinin toplumsal yapılandaki yerini belirleyecektir. Söylenenin, yazılanın, çizilenin mutlaka önemi vardır, ama bundan daha önemlisi o söylenenlerin pratikle bütünleştirilmesidir. Sorunun can alıcı noktasında bizce burasıdır.

Sosyal yaşamın anlaşılması ve bir ML'in sınıf mücadelesindeki yerinin belirlenmesi, belirli bir çizgi izleyerek ortaya çıkar. Öncelikle toplumsal yapıdaki çarpıklıkları, çelişkileri, görür, sömürüyü, baskıyı, sınıfları... keşfeder. (Bu, bilginin algısal aşamasıdır.) Sonrasında ise örgütlenmenin, mücadelenin, partinin... zorunluluğunu görür. (Bu, bilginin kavrama aşamasıdır.) Sonuçta savaşımın, örgütlü savaşımın gerekliliğini kavrar, mücadeleye atılır. (Bu, bilginin mantıksal aşamasıdır.) Ve dünyayı değiştirmeyi, dönüştürmeyi, teori ile pratiği kaynaştırmayla mücadeleyi (parti önderliğinde) sürdürür. Bu, olması gereken ve mücadelenin kesintisiz sürekliliği açısından bir ML'in izleyeceği doğal bir rotadır. Bu çizgi, sınıf mücadelesindeki gelişmenin olumlu yanısıdır. Doğallığıyla birde olumsuz yanı vardır, bu mücadelenin farklı süreçlerinde farklı biçimde ortaya çıkar. Hataların kaynağında yatan, mücadele sürecindeki olumsuzluğu doğuran faktörlerin tamamen ortaya çıkarılarak, mahkum edilememesi ve her "yeni" süreçte, aynı hatalar tekrar edilerek, partinin sınıf mücadelesindeki yerinin tayin edici olmayışıdır. Merkezi önderliğe seçilen ya da atanmaların bir çoğu, mücadelenin seyrinde yan çizmeye başlayarak, partinin gelişmesinin -mücadelesinin önünde engel oldular. Küçük burjuva kökenli olmaları ve bu tabakanın olumsuzluklarını tamamen atamadan parti saflarına katıl-

mış olmaları ve parti saflarına katıldıktan sonraki süreçte de bu olumsuzluklarını gidermek yerine, üstüne sünger çekmek, ya da "proleter cila" ile örtmek... gibi olumsuz yaklaşımlar sonucunda, mücadelenin sertleştiği, keskinleştiği ya da iç yapıdaki tartışmaların şiddetlendiği süreçlerde bu süngerle örtülmüş, "proleter cila" çekilmiş, o küçük burjuva yanlar yeniden açığa çıkar ve giderekte gelişip-güçlenir. Çünkü mücadele sürecinde ya sadece teorik gelişimine önem vererek, adeta bir "Marksolok" kesilmişti ya da "salt pratikçi"likle gidebildiği yere kadar sürdürmüş, sonuçta ilki sağ, ikincisi "sol" hatalara düşerek, partinin gelişiminde olumsuz çizgiler olarak kendini göstermişlerdir. Küçük burjuva kökenli insanların parti saflarına katılmasından sonraki süreçte; partinin özellikle üzerinde durması gereken nokta, bu insanların küçük burjuva yanlarının üzerine giderek, gizli ya da açık kalmış tüm anti-proleter gelişim ve eğilimleri ortadan kaldırmalı, ML'ni bir yaşam biçimine dönüştürmelidir. Çünkü, küçük burjuvanın düşünsel çürümüşlüğü, bir elmanın içine düşen kurt kadar tehlikelidir; elmayı süreçte yenilmez hale getirene kadar, bozması, çürümeye yüz tutması kadar tehlikelidir. Kaygı, kuşku, korku, yılgınlık, pasifliğin... geliştirdiği, üst yapısını bunların oluşturduğu; altyapısında bireyciliğin, özel mülkiyetçiliğin... olduğu küçük burjuvanın düşünsel dünyasına adeta bir elma kurdu gibi yerleşen "BEN"cilik, onun beynini giderek kemirir ve "Ben"nin dışında her şeyi yadsımayaya vardırır. Bu tür anti-proleter yanları bağrında taşıyan; partiye katıldıktan sonraki süreçte de bu olumsuzlukları atmayanların önderliğe seçilmesi ya da atanmasıyla, partinin politik olarak savundukları ile partik-

te yaptıkları birbirini tutmayan, tamamlamayan; tersi mücadele-örgütlenmeye götürdü partiyi. Kır örgütlenmesinin teorik olarak esas olmasına rağmen, partinin önderliğinde bulunanlar, kentlerde yoğunlaştırdılar "mücadeleyi" ve kadrolarda kentlerde toplandı. Kentlerde işçi sınıfı içerisinde örgütlenme esas olmasına rağmen; işçi sınıfının yerine gecekondularda, gençlik içinde (oda yetersiz), memurlar içinde (oda yetersiz)... örgütlenmeye gidildi. Silahlı mücadele esas olmasına rağmen, silahlı mücadelenin ülkemiz koşullarında gerilla savaşı olduğu ve buna uygun, örgütlenme ve mücadele (gerilla savaşı) vermek yerine, silahlı eylemlere yönlendi kentlerde; tek tek cezalandırmalar, kamulaştırmalar... silahlı mücadele olarak gösterilmeye çalışıldı. Oysa bunlar ey-

doğru(!) yaklaşım olarak görüldü ve süreçte bu gerici teorilerini uygulamaya koydular. Öyle ki, MK kendi kendini değerlendirmede küçük burjuva olduklarını ilan ederken, neden o mevkide hala kaldıklarını anlamak mümkün değil(!) Ama, kariyer hırsına bürünmüş bu mülteci ve "gizli" mülteci bayların kendiliğinden gitmelerini beklemek (parti saflarından), proletaryanın zora başvurmadan iktidarı burjuvaziden alacağını iddia eden "teori" kadar "gerçekçidir"(!) Ülkedeki mücadelenin zorluğu ile Avrupa'daki "mücadelenin" renkliliği; doğallığıyla kavga kaçınlarına cazip geldi ve Avrupa'da "mücadeleyi" hedeflediler ve o hedefe ulaşmak içinde koşar adım, uçar adım... batının kent varoşlarına dayanırlar. Şark cephesinde kan, zulüm, ölüm, onur, direnme, sava-

Hiç kimse, ben, hizipçiyim, parti yıkıcısıyım, mücadele kaçınıyım... demez;

lem düzeyinde kalan ve ajitasyon-propagandan öteye gitmeyen, sonuçta sempatinin örgütlülüğe dönüşmesini sağlamayan ve kentlerde yoğunlaşmış silahlı eylemlerdir. Sonuçta ise; bu "önderler" kendi hatalarını görmek, onu düzeltmek, özeleştirisini vermek yerine, sanki savunulan politikayı pratiğe uygulamışta, pratikle çelişmiş gibi; hatayı politikaya bağladılar ve bilinen teraneler okundu, aynı plaklar bir kez daha çalınmak üzere ortaya atıldı!...

Ve 12 Eylül öncesi başlayan "Avrupa'da örgütlenme" hayranlığı, 12 Eylül ile birlikte teorik olarak söylenmesede, pratik olarak "Avrupa'da örgütlenmenin" esas alınmasına dönüştü. Yılginlar, mücadele kaçınları, canları tatlı olan laf ebeleri... soluğu Avrupa'da aldılar. Partiye de Avrupa'dan "yönetmeyi", "en

şım... var iken; Garp cephesinde laf ebeliği, dernekçilik, mitingler, yürüyüşler, geceler, konserler ve şaşaalı bir yaşam! Ne yapsındı bu mülteci gürhu; zaten devrimciliği de cüce idi; onu Avrupa'da daha da "geliştirmenin" olanağı var iken, bu olanağı kullanmasın mı? Kullandılar da. Osmanlı geleneği var "mültecilerimizde"; Osmanlı Avrupa'yı ihlaka gitmiş ve belirli "başarılar" elde etmişti. Osmanlı'nın torunları "siyasal" amaçlarla Avrupa'ya gittiler; ülkemizi kurtardılar(!) birde şu gariban Avrupa'yı kurtarmalıydılar, öyle değil mi?

"MK'nın kararları da, sosyal yaşamlarını yansıtıyor mülteciilik sürecinde. "Tüm parti üye ve aday üyeleri ülkeye dönecek ve mücadeleye katılacak..." lik anda, insanın yüreğinde bir coşku seli estiriyor ama bilinen o ki,

bu kararlarda diğerleri gibi sadece karar düzeyinde kalıyor. Uygulayan ilk önce kendileri olması gerekirken, kendi kararlarına kendileri uymuyorlar. Bu yaklaşım ustaların şu sözlerini doğruluyor:

"Kağıt üzerinde her şey buyrulabilir, ama bu onun uygulanacağı anlamına gelmez." (14)

Evet, "MK'nın kararları da kağıt üzerinde kaldı, uygulamaya kendileri koymadı!

Kariyerizm tutkusu, bu revizyonist mülteci gürhunun günahlarını bağışlamada oportünist siyasetiyle da bütünleşince; bulunduğu her alanda "çiğirtkanlığa" dönüştü. Kavga kaçınılığını reddeden ve partinin gerçek sahipleri olan KIRLARIN ŞAHİNLERİNE "saldırı", kariyerist oportünistlerin pespaye malzemeleri oldu, bilinen çirkefliliğiyle. Sanki ML'lerin, revizyonistleri tasfiye etmesi için gökyüzünden ilahlar ayet gönderecekmişcesine bir beklentileri olmalıymış gibi bir tavır sergilediler. Mücadelenin kaçınların ne önderlik ne de eleştiri hakları olamaz. Bırakalım bunlarla bir konferans yapmayı, revizyonist mülteci gürhunun partiliymiş gibi görmek, ML bir parti için kendi kendini, inkarla aynı düzlemde değil midir? Aynılık öncesi ve o döneme denk düşmesi açısından aşağıdaki uzunca alıntıyı aldık, oportünist ve revizyonistlere yanıt olması için.

"Kaynaşmış bir grup halinde, sarp ve zorlu bir yolda, birbirimizin ellerine sıkı sıkıya sarılmış olarak ilerliyoruz. Düşman tarafından her yandan sarılmış durumdayız ve bunların ateşi altında hemen hemen hiç durmadan ilerlemek zorundayız. Özgürce benimsediğimiz bir kararla, düşmanla savaşmak amacıyla, daha başında kendinizi tek başına bir grup olarak ayırdığımız için ve uzlaşma yolu yerine savaşım yolunu seçmiş olduğumuz için,

bizi suçlayan kimselerin bulunduğu yakınımızdaki bataklığa çekilmemek amacıyla birleşmiş bulunuyoruz. Ve şimdi aramızda bazıları şöyle bağırmağa başlıyorlar: gelin bataklığa gidelim! Ve onları ayıplamaya başladığımız zaman da, karşılıkları şu oluyor: Ne garip insanlarsınız! Sizi daha iyi bir yola çağırma özgürlüğünü bize tanımamakta utanmıyorsunuz! Evet beyler! Yanlızca bizi çağırmağa değil, istediğiniz yere, hatta bataklığa bile gitmekte özgürsünüz. Aslında bize göre sizin gerçek yeriniz bataklıktır, oraya ulaşmanız için size her türlü yardımı yapmaya da hazırız. Yeterki ellerimizi bırakın, yakamıza yapışmayın ve o büyük özgürlük sözcüğünü kirletmeyin, çünkü bizde dilediğimiz yere gitmekte "özgürüz"; yalnızca bataklığa karşı değil, yüzlerini bataklığa doğru çevirenlere karşı da savaşmakta özgürüz!" (15)

Evet bay oportünistler; revizyonistlerin günahlarını bağışlamak için, "parti işleyişine adına"(!) "konferans"(!) adına bu kavga kaçınlarının yanında yer aldınız ve o yolun bataklık olduğunu bile bile de "kendi özgür iradenizle" seçtiniz; bu seçim sizin ne kadar doğal hakkınız ise; bu yolun bataklık olduğunu söylemeye, revizyonistlerle konferans yapma diye bir derdimizin olmadığını belirtmeye; parti tasfiyecilerini, mülteci gürhu bu revizyonistleri sınıflardan temizleyerek, İK'nın Kızıl Güzergahında KIRLARIN ŞAHİNLERİNİN'de o kadar hakkı vardır ve bu özgür iradenin, ML olmanında bir zorunluluğudur. KK'ya MZ'ye, GKK'ya nasıl tavır konduysa, partimiz, revizyonist mülteci gürhuna da yerinde tavır koyarak ML geleneklerimize sahip çıkmanın kıvancı içindedir. Artık bu gerçek, geçen sürece rağmen görülmediyse; küçük burjuva oportünizminin inadidir bu yak-

laşım. Şehit düşen yoldaşlarımızı karşı söylediğiniz küfürleri; onların kararlı mücadele, direnme ve İK'nın çizgisine olan inançlarıyla, bu uğurda şehit düşmeleri ML yanıtı oldu. Yurtdışında tatiller yerine, mücadelelenin çetin alanları olan kırları seçtiler, öyle değil mi? Kırların şahinlerini "katılıkla", "askeri bakış açısıyla..." suçlayanların, ne kadar haksızlık ettiklerini ustalardan bir alıntıyla somutlamak yerinde olacaktır:

"Devrimde, önemli bir yerin komutasını elinde tutan ve oraya saldırıya girşen düşmana, karşı koyacak yerde onu teslim eden kişi, her zaman bir hain davranışı görmeye layıktır." (16)

Evet, bu revizyonist şefler merkezi önderliği elinde tutuyorlardı ve 12 Eylül cuntasının saldırılarına karşı koymak yerine, canlarını kurtarmak için mücadeleden kaçtılar, öyle değil mi? ML'lerin, bu revizyonist mülteci gürhunun tasfiye etmesi için neyi beklentileri gerekiyordu? Hiç kimse, ben, hizipçiyim, parti yıkıcısıyım, mücadele kaçınıyım... demez; bunu itiraf etmeyi beklemek, sorunları sonsuzluk süercine yaymakla aynı paralellik taşır ki; bu anlayışta mücadele etmemenin farklı bir ifade biçimi değil mi? Revizyonistleri revizyonist kılan öge; ML'mi kendi sınıf çıkarları için değiştirme ve işe yaramaz hale getirmektir! Revizyonist mülteci gürhunun günahlarını bağışlamaya çalışan orta yolcu oportünistler, özeleştiri verebilmeyi, erdem, hatalardan arınma, tutarlı dürüst olma... olarak kavramıyor; kafalarında yarattıkları sırça köşkler ve kendi yanılmazlıklarının(!) inadı olarak sürdürüyorlar tavırlarını...

Sonuç olarak: En "yakın", yada "uzak", "en uzak" siyasal örgütlülüklerden adam kazanmak için uğraş vermek (tali olmalı) yerine; sınıfın, halkın içine

girmek, orada kök salmak ve sağlam örgütlülüğünde orada oluşturmak (esas olmak) gerekiyor. Çünkü; farklı siyasetlerin insanları belli bir ideoloji ve politik biçimi almış durumdadır. Onların ML ideoloji ve politikaya angaje olmaları daha güçtür. Yeni insanlar kazanmak, onları örgütlemek daha doğrudur. Bir sanatçının yapılmış, yazılmış bir sanat eserini "düzeltmesi" daha zordur; oysa kendisi, işlenmiş bir maddeyi alıp; ona biçim, üslup, şekil, ruh... verecek ve bu tamamen kendi eseri olacaktır. Örgütlenmede de bu yol, yöntem doğru olanıdır!

Ve son söz Dante'(İlahi Komedyadan) den: "Sen yolunda yürü, bırak ne derlerse desinler."

DİPNOTLAR İÇİN KAYNAK KİTAPLAR:

- 1) Marks-Engels, Seçme Yapıtlar. Cilt 2, sf: 453-454.
- 2) Mao Zedung, Teori ve Pratik, sf: 9
- 3) Marks, Ekonomi Politigin Eleştirisine Katkı, sf: 32
- 4) M.Gorki, Küçük Burjuva İdeolojisinin Eleştirisi, sf: 11.
- 5) Mao Zedung, Seçme Eserler, Cilt 1, sf: 376
- 6) Marks-Engels, Seçme Yapıtlar Cilt 1 sf: 508
- 7) Marks-Engels, Seçme Yapıtlar, Cilt 1, sf: 510-511
- 8) Marks-Engels, Seçme Yapıtlar. Cilt 2, sf: 324
- 9) Lenin, Materyalizm ve Ampiryo Kritisizm. sf: 413.
- 10) Mao Zedung, Teori ve Pratik sf: 62
- 11) Mao Zedung, Teori ve Pratik sf: 63
- 12) Marks-Engels, Seçme Yapıtlar, Cilt 2, sf: 324
- 13) Marks-Engels, Seçme Yapıtlar, cilt 1, sf: 505
- 14) Marks-Engels Seçme Yapıtlar, Cilt 2, sf: 458
- 15) Lenin, Ne Yapmalı, sf: 17
- 16) Marks-Engels, Seçme Yapıtlar, Cilt 1, sf: 434

ULUSAL HAREKETE İLİŞKİN TAVIR VE ÖZELEŞTİRİ

Dergimiz Halk Demokrasisi belli bir ideoloji ve siyasal düşünceyi kendisine öncü edinecek yayın hayatına başlamıştı. Benimsediği bu düşünceler doğrultusunda yayın hayatını sürdürmeyi hedeflemektedir. Bu anlamda üstlendiği misyonun farkındadır. O, sınıf bilinçli proletaryanın bu alandaki sesi olacaktır. Ve sınırlarını sürekli olarak proletaryanın ve halkın menfaatleri ile belirleyecektir. Bu anlamda, serbest kürsü olması, sınıf bilinçli proletaryanın ve halkın menfaatleriyle çelişen, yönünü saptıran, yanlış hedeflere yönelen oportünist ve revizyonist düşüncelere asla müsaade etmeyecektir. Müsaade etmediği gibi, bu tür zararlı düşüncelerin her rengine karşı da ideolojik mücadeleyi kendisi için görev bilmektedir.

Bu temel anlayış doğrultusunda, dergimiz Halk Demokrasisi'nin geçmiş sayılarına baktığımızda bazı yanlış düşünceler göze çarpmaktadır. Aşağıda açacağımız bu yanlış düşünceler, proletaryanın menfaatlerine ters düşmek ile birlikte, sınıf bilinçli proletaryayı da yanlış hedeflere yöneltmektedir.

Bu özeleştirici yazımızda, dergimizin 3. sayısında ulusal harekete ilişkin yayınlanan yazıdaki yanlış düşünceye yer

verirken, doğru düşüncelerimizi de kısaca koymaya çalışacağız. İleriki sayılarımızda ise, bu doğru düşüncelerimizi daha geniş bir şekilde açmaya çalışacağız.

Ulusal hareket konusunda, geçmiş sayılarımızın bazı yazılarında nispeten yanlış eğilimler geliştirilmekte ve ön plana, ulusal mücadele çıkarılmaktadır. Yani sınıfsal mücadelenin önüne ulusal mücadelenin çıkarılması söz konusudur, bu yanlıştır.

Günümüz Türkiye'sinde ulusal sorunun esas yanını Kürt sorunu teşkil etmektedir. Ve bu sorunun çözümü için bir çok parti ve örgüt çözümler sunmakta bir kısmı ise bizzat çözümü için fiilen savaşmaktadır. Elbette her parti, kendi sınıfsal çıkarları doğrultusunda, esas olarak bu soruna yaklaşmaktadır. Bırakalım devrimci parti ve örgütleri, irili ufaklı bir çok emperyalist devlet bile sahtekarca Kürt sorununa "sahip" çıkmaktadır. Buna bir çok örnek gösterilebilir. Ancak biz, en çarpıcılarından bir-ikisi ile yetinelim. Fransız emperyalizmi adına bayan Mitterand'ın çabaları hiç kuşkusuz tümüyle temsil ettiği sınıfın çıkarları doğrultusundadır. Yine, Özal faşistinin körfez savaşı sonrası gelişmeleri de gözönüne ala-

rak, Kürtlerin "hamili"ğine soyunması da emperyalistlerin ve uşaklarının sahtekarlıklarının ayrı bir örneğidir.

Kürt ulusal hareketinin gelişmesi, sadece emperyalistlere ve uşaklarına politika değiştirtmedi. Aynı zamanda, sosyal-faşist çevrelerden, devrimci örgütlere varana dek önemli politik değişimler oldu. Bir çok örgüt ulusal mücadelenin gelişip boyutlanmasıyla birlikte, seksiyon örgütleri kurmaya başladılar. Bu seksiyon örgütleri ise, ya sadece Ortadoğu'da her hangi bir kampta çekilmiş bir-iki silahlı fotoğraf ile ya da sadece kağıt üzerinde isim olarak kaldı.

Diğer bazıları ise, "yeni" politikalar tespit ettiklerini sanarak, önemli derecede Kürt milliyetçiliğine kul-köle oldular. Kürt milliyetçiliğine kölece teslim olan Komün çevresi bu gruba örnek gösterilebilir. Çeşitli milliyetlerden Türkiye proletaryasının önderi İbrahim Kaypakkaya'ya saldırarak sistemleştirmeye çalıştıkları bu sahtekarca politikanın ana eksenini Medya'da "milli gelişkinin ön plana geçtiği" biçimindedir.

Komün'ün kötü ve utangaç takipçisi olan Yeni Demokrasi ise, Medya'nın sadece "Güney'inde ulusal çelişki baş ç-

lişkidir" tesbitinde bulunmaktadı. Hemde bunu İ.Kaypakkaya'yı savunduğunu idda ederek yapmaktadır. Oysa, İ.Kaypakkaya'nın bu konuya ilişkin düşünceleri yıllar önce net bir şekilde ortaya konulmuştu. Yeni Demokrasici'ler neye göre baş çelişki tesbit ediyorlar? Pek anlaşılır olmadığı gibi, biraz daha açık koysalar düşüncelerini (yani kafalarının içindeki gerçek fikirlerini) İ.Kaypakkaya'dan ne kadar uzaklaştıkları da bariz bir şekilde ortaya çıkacaktır. Gerçi, bir çok konuda olduğu gibi bu konuda da, bir üçgenin iki kolu gibi açıldıkça, İ.Kaypakkaya ile aralarındaki mesafeyi aralamaktadırlar.

Diğer yandan, Kürt yurtsever örgütlerinin mücadelesi ve özellikle ön plana çıkmış ulusal başkaldırı hareketinin başını çeken yurtsever örgüt ve bu örgüt nezdinde somutlaşan milli harekettir.

İşte tamda burada, milli hareketin doğru tanımını ve nereye kadar desteklenmesi, aynı zamanda hangi yönleriyle (ideolojik olarak) mücadele edilmesi gerektiği net bir şekilde açığa vurulmalıdır.

Biz Halk Demokrasisi olarak bugüne kadar, milli hareketin bu yönlerini irdelemekten ziyade sadece devrimin dinamikleri içerisinde ulusal mücadeleyi hep ön plana çıkarmakla yetinip durduk. Elbette devrimin, dinamiklerinden biri de ulusal başkaldırıdır. Bugün vardığı boyutunda inkar edilmemesi gerekir. Yanlış anlayışlarla mücadele ederken, doğrularda yadsınmamalıdır.

Her ulusal harekette olduğu gibi Kürt milli hareketini de ilerici kılan yanlar vardır. Ve bu ilerici yanlar kesinlikle desteklenmelidir.

Nedir ulusal hareketleri ilerici kılan yanlar?

Hakim ulusun hakim sınıflarının milli baskısına, barbarlığına ve imtiyazlarına yöneldiği, aynı zamanda her türlü milli baskının ortadan kalkması ve milletlerin eşitliğini istediği için genel demokratik, muhteva ulusal hareketleri ilerici kılmakta ve kayıtsız şartsız destek sunulmasına neden olmaktadır. Ülkemizdeki Kürt milli hareketi de kuşkusuz böyle demokratik bir muhteva taşımaktadır. Ve sınıf bilinçli proletaryanın desteklemesi gereken yön esas itibarıyla bu olmalıdır.

Ama, hepsi bu kadar değil, milli hareketler daha geniş bir kapsama sahiptirler.

Aynı zamanda ulusal hareketler ezilen ulus milliyetçiliğini de körükler, hatta geliştirir. Sınıf bilinçli proletarya ezilen ulus milliyetçiliğini geliştiren eğilime asla destek olmamalıdır.

Çünkü, enternasyonalizmi köreltmekte, çeşitli milliyetlerden proletarya arasında milliyetçiliği yaymakta, aynı zamanda proletaryanın sınıf bilinçini perdelemektedir.

Diğer yandan, ulusal hareketler ezilen ulus için imtiyazlar elde etmeye yönelikse yine desteklenmemelidir. Konumuz burada ulusal hareketleri enine boyuna tartışmak olmadığı için, örnek teşkil etmesi açısından sadece birkaç yönüne değindik.

Ancak, sınıf bilinçli proletarya hangi milliyetten olursa olsun, burjuva milliyetçiliğinin bayrağı altında yer almayacaktır. Çünkü, "bilinçli proletaryanın denemiş olan kendi bayrağı vardır. Ve onun, burjuvazinin bayrağı altında safa girmesinin gereği olamaz" (Stalin)

Dahası var;

Sınıf bilinçli proletarya, demokratik halk devriminden menfaati olan herkesi, kendi bayrağı altında toplamaya çalışmaktadır. Bütün bu kesime ve sınıf mücadelesine önderlik etmelidir. Bizim gibi, homojen olmayan çeşitli milliyetlerin yer aldığı ülkelerde ise, işçileri ve emekçileri ortak sınıf örgütleri içinde örgütlemelidir.

Bu nedenle öne çıkarılması ve propagandası daha güçlü bir şekilde yapılması gereken, çeşitli milliyetlerden bilinçli proletaryanın siyasal iktidar mücadelesi olmalıdır. Bu mücadelede demokratik halk devrimi asgari program olarak seçilmiştir. Bilinçli proletaryanın öncü örgütünün sınıf mücadelesi sonucu gerçekleşecek olan demokratik halk devriminde, başta Kürt ulusal sorunu olmak üzere, diğer milliyetlerinde bu yönlü sorunları çözümlenmiş olacaktır.

Ulusal hareketlere bakış açımızı içeren özeleştirici ile birlikte kısa yazımızı, Lenin'den aktaracağımız konuyla ilgili bir alıntı ile bitiriyoruz.

"Feodal uyuşukluktan çıkan yığınların uyanışı, ilerici bir şeydir, nasıl ki bu yığınların halkın egemenliği uğruna, ulusun egemenliği uğruna her türlü ulusal baskıya karşı mücadelesi de ilerici bir şeyse, Marksist en kararlı ve en tutarlı demokratizmi, milli meselenin bütün yönlerinde, mutlak savunma görevi, buradan gelmektedir. BU ÖZELLİKLE OLUMSUZ BİR GÖREVDİR. (abç) Proletarya, milliyetçiliği desteklerken aşırı davranışlara gidemez. Çünkü daha ilerde milliyetçiliği güçlendirmeyi hedef tutan burjuvazinin olumlu eylemi başlar.

Halk Demokrasisi

MİLLETLER VE MİLLİYETLER BAKIMINDAN ÇOK ULUSLU DEVLET OLAN TÜRKİYE'DE;

ULUSAL SORUN

Ihsan Doğru

1. BÖLÜM

Heterojen uluslu Devlet olan Türkiye'de ulusal sorunun bir bütün olarak ciddi bir şekilde irdelenmesinin zorunlu ve gerekli olduğunun bilincinden hareketle, sınıf bilincini kavramış proletarya olarak bu ciddi ve önemli soruna ilişkin, geçmişten günümüze dek (İbrahim Kaypak-kaya'nın mimarlığı ve öğretmenliğinden bu yana) doğru devrimci diyalektik bir yöntemle savunusunu yaptığı temel teorik görüşümüzü bir kez daha İbrahim'in mirası üzerinde yükselterek ayrıntılı bir şekilde - günümüz Türkiye ve Kürdistan'ın özgül koşullarını gözönüne alarak ana başlıklar altında ele alarak okuyucuya sunmaya çalışacağız.

Gelinen aşamada Türkiye'de sınıf mücadelesinin seyrini önemli ve ciddi bir şekilde teşkil eden ve daha bir gündemleşen şu noktaya dikkatleri çekelim: 70'li yıllar-

dan günümüze dek Türkiye'nin özgül koşullarında meydana gelen değişiklikler ve gelişmeler niteliksel olmayıp nicelikselidir. Özcesi, 70'li yılların özgül koşullarında devrim stratejisi neyi gerekli kılıyordusa, günümüzde de aynı durum ve devrim stratejisi revaçtadır. Ulusal soruna ilişkin politik perspektifimizin ayrıntılı açıklamasına geçmeden önce konumuzla yakından ilişkili olarak 70'li yılların başında (72'lerde); ulusal sorunla ilgili evrensel olan ML'in bilimsel formülasyonlarını onun normlarına uygun olarak çeşitli milletler ve milliyetlerin yaşadığı Türkiye topraklarına ilk kez diyalektik bir metotla uyarlanmasını yaparak, temel teorik görüşleri ile sosyal-şövenist bakış açılarına ve yaklaşımlara büyük bir darbe vurmasını sağlayan ve ülkemiz sınıf mücadelesinin tarihi hazinesine zengin katkıları olan İbrahim Kaypak-kaya'yı burada bir kez daha saygıyla anmadan geçemeyiz.

Çeşitli milliyetlerden sınıf

bilinçli Türkiye Proletaryası; İ.Kaypak-kaya ve onunla özdeş olan öncünün kurulmasına dek, sınıf mücadelesinin gündemini önemli derecede meşgul eden ulusal soruna ilişkin hiçbir devrimci örgüt ve partinin ML belirlemelerine daha tanık olmamıştı derssek, gerçekleri vurgulamış oluruz. Türkiye'nin sol yelpazesinde (Kürdistan'da ki sol güçlerde dahil buna) yer alan devrimci teşkilatlar (1920'lerden 72'lere dek) sosyal-şövenizmin etkisinde kalarak gerici kabuklardan kurtulamayarak, onun girdabı içerisinde yüzmüşlerdir. Bu sosyal-şöven yaklaşımlar ve gerici kabuğun ilk kez İ.Kaypak-kaya ve onun kurucusu olduğu öncü tarafından parçalanarak kırıldığını söylersek, olan bir gerçeğe, hem de kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde parmak basmış oluruz. İşte bu gelişmeler, yani Marksist analizler sonucudur ki gelinen bugünkü aşamada, Türkiye sol yelpazesi içerisinde yer alan bir di-

çerisinde, hatta çoğunluğunda bu bilimsel belirlemeler filizlenerek meyve vermeye başladı derssek ve sosyal-şöven yaklaşım ve teorilere büyük bir darbe indirdiği, belirlemesini yapmamız somut olan gerçek gelişmelerin bir ifadesidir.

Çünkü, sınıf mücadelesinin gerek 70'li yılların başındaki kesiti, gerekse daha önceki kesitlerinde olsun, sol yelpazede yer alan tüm örgüt ve partilerin soruna yaklaşımdaki mantaliteyi ya sosyal şöven ya da onun ağır izlerini taşımaktaydı. O güne dek, yani

nin büyük bir çoğunluğu bir dizi gelişmeler sonucu gelinen bugünkü atmosferde bu yanlış ve sosyal-şöven yaklaşımlarından vaz geçerek olumlu yönde adım attıklarını da teslim etmek gerek. Ki bu olumlu adımlar ezen ve ezilen uluslardan tüm proleter ve emekçilerin kardeşçe bağlarının pekişmesine ivme katacağından dolayı sevindirici bir gelişmedir. Dün Kürt ulusunun varlığını kanıtlamaya çalışanları ve ezilen ulus için UKKTH'nı savunmaları "milliyetçilik", "bölücülük" vb. sıfatlarla nitelendirmeye çalışanların bugün, Kürt ulu-

bir kez daha vurgulayalım... Konuya ilişkin belirlemeleri ileriki bölümlerde daha ayrıntılı olarak ele alıp irdedeceğimize, şimdilik üzerinde daha fazla durmayacağız.

Mirasımız geleceğin altın çağına varmak için iyi bir kaynak! Yeterki bu mirasla layıkıyla sahip çıkalım ve onu istenilen yere doğru olanca gücümüzü doğru bir metotla seferber edelim.

İşte bugün, bu sorun karşısında bizlere düşen en büyük misyon; İK'nın soruna ilişkin kuramsal belirleme ve formülasyonlarını daha bir derinleştirerek- zenginleştirmek ve de bu bilimsel kurumları yaşamın akan damarlarına diyalektik bir metotla uygulamak olmalıdır.

Bugün, kendini tanımaz kavga kaçını, k.burjuvalar, ona ve onun bilimsel kuramlarına ne denli saldırlarsa saldırsınlar, yine de O'nun ülkenin somut koşullarının türevi olarak belirlediği diyalektik-materyalizme uyarlı ML tahlillerinin nesnellliğini ortadan kaldırmaya güçleri yetmeyecektir... O'na ve O'nun teorilerine saldırı ne iltir ne sondur. Geçmişten bugüne dek irili ufaklı bir çok K.burjuva teşkilatlar onun kuramlarına saldırdılar ama hepsinin sonu da, tek sözcükle ifade edecek olursak, kocaman bir hüsrana sonuçlandı derssek yeridir... Görev, ML'in bilimsel silahı ile bu K.burjuva kaçkınlara karşı ideolojik mücadele ederek teşhir etmekten geçer... Açtığı çığır ve üzerinde yürüdüğümüz platform sağlam. Yeter ki eşyanın tabiatına uygun bir şekilde sınıf mü-

"Ulus, tarihsel olarak oluşmuş kararlı belirli bireyler topluluğundan oluşmuştur". Ancak bu topluluk içine ne bir din topluluğu, ne bir mezhepler topluluğu, ne bir ırk ve ırklar topluluğu, ne bir aşiretler, ne bir devlet vedevletler topluluğu ve ne de bir halklar topluluğudur diyemeyiz.

İ.Kaypak-kaya'nın kurucusu olduğu öncünün kuruluşuna dek, ulusal soruna bilimsel normlarla yaklaşım doğru devrimci belirlemeler yapan herhangi bir teşkilatın olduğunu söyleyemeyiz ve gösterilemez de. Daha sarıh bir dille ifade edecek olursak, ilk ciddi devrimci çığır İ.Kaypak-kaya ve onun kurucusu olduğu öncü tarafından açıldı.

Yeri gelmişken bir noktayı daha belirtmekte yarar var.

70'li yılların başında İbrahim ve onun mimarı olduğu öncüyü ulusal soruna ilişkin yaptığı ML belirleme tahlillerinden dolayı "Kürtçülük", "bölücülük", "milliyetçilik"le suçlayan mantalite sahipleri-

sunun varlığını kabullenmeleri ve bunun da ötesinde UKKTH'nin savunusunu yapmaları elbette sınıf mücadelesi açısından olumlu bir gelişmedir. Varolan olumlu gelişmeleri yadsımak, siyasi körlükten başka bir anlam taşımaz.

Bir hususa daha dikkatleri çekerek konuyu geçelim. İK'nın o günün Türkiye için, daha doğrusu o günün özgül koşulları için yaptığı teorik belirlemeleri, 70'li yılların somut koşullarına uyduğu gibi, bugünde aynı otantikliğini koruduğunu hiç sakınmadan, çekinmeden vurgulamak isteriz... Ve aynı temel teorik tezlerin önümüzdeki devrim mecrasının şavkı olduğunu

cadelesinin gereklerini yerine getirelim...

Heterojen uluslu Türkiye'de ulusal soruna yaklaşım, devrim sorununa yaklaşımın önemli bir vechesini oluşturup onun minyatürünü vermekte olduğundan; ulusal sorunu diyalektik materyalist bir yorumla kavramakta devrim sorununu kavrayış göstergesinden başka bir anlam içermemektedir. Özcesi, çok uluslu devlet olan Türkiye'de (bu belirlemeyi çok uluslu devletlerin tümü için yapabiliriz rahatlıkla) devrim sorunu ile ulusal sorunu diyalektik olarak tam bir bütünsellik içerisinde ele almalı ve her iki soruna yaklaşım ve de duyarlılığımız bir birine koşutluk arz etmek zorundadır.

İşte bu bilinçle, Türkiye ve Kürdistan siyasi arenasının önemli bir koronusu olma özelliğini taşımakta olan ulusal sorunun daha ayrıntılı bir şekilde algılanıp bilince çıkarılması için ileride sorunu ayrı ayrı ana başlıklar altında ele alıp açıklanmasını yaptığımızda, görüşlerimizin daha net ve sarif bir tonda kavranılması, zihinlerde herhangi bir kaosa yer vermeyecek şekilde olguların ve onların zihindeki yansımaları olan kavramların kendi aralarındaki temel farklılıkların daha bir rahatlıkla bilince çıkarılması için soruna ilişkin görüşlerimize ilk önce; ULUS NEDİR? ulusu meydana getiren göstergeler nelerdir? Misak-ı Milli sınırlar içerisinde yaşayan topluluklardan hangileri ULUS özelliğini taşımakta veya korumaktadır? vb. gibi tanımlama ve kavramlara

açıklık getirmek üzere başlayacağız. Çünkü, gündemde mademki önemli bir sorun var, öyleyse o sorunun orijini öğrenmekle işe başlamalıyız öncelikle.

ULUS NEDİR?

Ulus kavramını, proletaryanın bilimsel ve de evrensel dünya görüşü olan Marksizmin bilimsel metodlarıyla irdeleyerek yorumlayan ve bu konu üzerine derin ve zengin analizleriyle Marksizmin hanesine büyük katkılarda bulunan sözcüğün tam anlamıyla konuya ilişkin olarak bizlere ışık tutan STALIN yoldaşın tanımlanmasını aktararak, açıklık getirmeye çalışalım.

"Ulus, tarihsel olarak oluşmuş kararlı belirli bireyler topluluğundan oluşmuştur". Ancak bu topluluk içine ne bir din topluluğu, ne bir mezhepler topluluğu, ne bir ırk ve ırklar topluluğu, ne bir aşiretler, ne bir devlet ve devletler topluluğu ve ne de bir halklar topluluğudur diyemeyiz. Ulusla diğer kavram ve olgular arasında temelde bir farklılık vardır. Ne kadar sözü geçen fenomen ve kavramların bazılarıyla diyalektik bir bağın içerisinde bulunursa da, yine de bu ilişki biçime denk düşmekte olup özde aynılık taşımaktadır. Adı geçen olguların ve kavramların birbirleriyle olan diyalektik ilişkisi, o görüşün ve onların düşüncedeki yansımaları olan kavramların farklı nitelikte olduklarını yadsımaz. Bu fenomenlerin hepsinin de kendine özgü farklı nitelikte spesi-

fik çelişkisi vardır. Her olguda olduğu gibi, ulus olgusunu da özgün spesifik çelişkisi var. Kavramlar somut realitenin zihnimizdeki soyut yansımalarıdır. Tüm fenomenlerin spesifik çelişkileri farklı olduğundan bu görüşün zihindeki yansımaları da farklı olacaktır elbette. İşte bu bağlamda, farklı nitelikteki kavramları muadilmiş gibi ele alıp yorumlamak, felsefi idealizmden başka bir şey değil. Materyalistler idealistlerin tersine, şeylerin kendine has özgül çelişkilerinin olduğunun bilincinden hareketle, farklı nitelikteki ve onların yansımaları olan kavramları asla birbirine karıştırmamalı ve bu yanlış yorumlayışların daima karşısında olmalı.. Çünkü diyalektik materyalist bakış açısı böyle emreder. Farklı nitelikte sahip görüşleri ve onların zihindeki tezahürü olan kavramları birbirine karıştırarak sorunlara yaklaşmak, ideolojik kaosu beraberinde getirir.

Bu bölümde yukarıya sıraladığımız tüm topluluklar (bir kaç hariç) ile ulus arasındaki farklılıkların ayrıntısına daha fazla girmeyeceğiz. Yeri geldiğinde değinmeye çalışacağız.

Gerek geçmişte, gerekse günümüz Türkiye ve Kürt sol yelpazesinde yer alan bazı mantalite sahipleri, ulusal soruna ilişkin yaklaşım ve tezlerini ortaya koyarlarken, ezilen-bağımlı ulus statüsündeki Kürt ulusunun ulusal varlığını görmezlikten gelerek ve ya halkla ulus arasındaki somut farkları yadsıyıcı, siyasi öngörülükten uzak bir biçimde

Kürt popülasyonunun tümüne birden "Kürt Halkı" deyivererek, milli baskının yalnızca "Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı" formülasyonu yerine, "Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkı" formülasyonunu ikame etmeye çalışan gerici, sosyal şöven tezleri mahkum etmek, özcesi, konuya ilişkin ML'lerin perspektifiyle gerici, sosyal-şöven teorilere sahip k.burjuva anlayış sahipleri arasındaki temel-teorik farklılıkların da bir netlikle kavranabilmesi ve ayırt edilebilmesi için, halkla ulus kavramları arasındaki temel ayrılıklara özet olarak değinmekte yarar var. Çünkü bu soruna yaklaşımda korkunç demagoji ve safsatalar hala da yapılmaktadır. Yalnız konunun ayrıntılarına geçmeden önce "Halkın Kendi Kaderini Tayin Hakkı (HKKTH) ile UKKTH formülasyonları arasında var olan farklılıkların (hem de temelden) ayrılmasına şimdilik değinmeyeceğimizi belirtmek isteriz. Bu formülasyonlar üzerine ayrıntılı olarak ileriki bölümlerde duracağız.

Halk, tarihin diyalektik akışı içerisinde oluşmuş ve bütün değişik toplumsal formülasyonlarda (ilkel komünal, köleci, Feodal, kapitalist ve komünist toplum) teşekkül edip varlığını devam ettirenken, ulus, kapitalizm öncesi toplumsal formasyonlarda oluşmamıştı. Uluslar kapitalizmin şafağında doğarak Komünist topluma geçişle birlikte ortadan yok olurken, halk, bugüne dek var olan toplumsal biçimlenişlerde var olduğu gibi, Komünist toplumda da

varlığını popülasyonu tümüyle özdeşleşerek sürdürecektir.

Bilimsel anlamıyla halk, toplumsal formasyonların tümünde toplumun gelişmesi için biricik devindirici güç olma ve her toplumsal değişiklik ve de biçimlenişlerle birlikte değişme durumunu ifade ederken; ulus, kapitalizmin şafağından önce oluşmadığından, yani kapitalizmin yükselen evresiyle birlikte ortaya çıkmayıp kapitalizmin doğuşu ile düşümdeş olarak ortaya çıkmasıyla birlikte halk da dahil bütün sınıflardan ve tabakalardan her ke-

Devlet denilince, tüm kurum ve kuruluşlarıyla (yasama, yargı ve yürütme organları) bir baskı mekanizması akla gelir. Oysa ulus denilince, baskı mekanizmasını oluşturulan kurum ve kuruluşlar değil, dört göstergeli bir bütünlük içerisinde kendi üzerinde barındıran insanların oluşturduğu ulusal topluluk anlaşılır.

simi ifade eder. Bu bağlamda da ulus kapsamı içerisinde yer alan tüm sınıf ve tabakaları (Halk kapsamı içerisinde yer alan sınıf ve tabakalar hariç) toplum ve toplumların devindirici gücü olarak değerlendirilemeyiz.

Halk, sınıfların henüz ortaya çıkmadığı ilkel komünal toplumda nüfusun bir bütünüyle özdeşken, sınıfların ortaya çıkışıyla birlikte nüfusun yalnızca belli bir kesimini (çoğunluğunu) kapsamına alarak sınıfsal bir kategoriye bürünürken, ulus ya da uluslar, tarihin ilk toplumsal formasyonunda ortaya çıkmadığı gibi, sınıfların ortaya çıkışıyla birlikte de ortaya çıkma-

mişti henüz. Dahası da, köleci toplumdan feodal topluma geçişle birlikte bile henüz doğmamıştı. Özcesi, ulus ekonomik bir kategori olarak pazarla birlikte doğmuştur.

Halkın kapsamı, toplumlara ve devrim aşamalarına uygun bir şekilde değişirken, oysa ulusun kapsamı değişmeden aynı kalır.

Halk toplumların gelişmesi seyriinde benzer rolü oynayan, her tarihsel dönemde yapılan ve yapılacak olan devrimlerde çıkarları çakışan bireylerin oluşturduğu sosyolojik bir kategori iken, ulus kategorisinde yer alan "tüm

sınıf ve tabakalardan bireylerin toplumsal gelişiminin seyriinde aynı rolü oynadığı veya oynayacağını (doğuştan, ortadan kalkıncaya dek bu böyle devam eder.) söylemeyeceğimizi altını çizerek vurgulayalım. Çünkü; tarihsel-ekonomik ve katagori olarak oluşan bu fenomen içerisinde yer alan sınıflardan bir kısmı; hem yapılan hem de yapılacak devrimlerden çıkarları olmadığı ve olmayacağı gibi, bu toplumsal devrimlerin ve gelişmenin seyri önünde engellik teşkil etmekten de geri durmazlar. Sözcüğün gerçek anlamıyla ulus; ezen-ezilen, sömüren, sömürülen bütün sınıf ve tabaka-

lardan her kesimi (ulusal olarak kendini tümüyle yadsıyan ve başka uluslardan kendini sayarak kimliğini yitiren birkaç kişi, yani istisnalar hariç) kapsamına alır.

Marks'ın deyişiyle halk, "devrimi tamamlayacak belirli unsurlar kavramıyla birleşmiştir."

Ulus'un tarihsel bir kategori olarak bir birikimi zorunlu kıldığını belirtelim. Ruhsal şekillenme birliğinin görüngüsü olan kültür birliği ve dil birliği, tarihsel bir birikim üzerinde yükselir. Ancak, aynı şekilde ekonomik bir kategoridir. Çünkü, pazar alanlarının oluşması (kapitalizmin doğuşu ile düşümdeş olarak) ve yaygınlaşması sonucu ortaya çıkar.

Oysa halk ekonomik kategori olmayıp, sosyolojik-sınıfsal bir kategori olarak; gerek pazar ilişkilerinin doğuşundan önce, gerekse sınıflar ortaya çıkmadan önce vardı ve yine sınıfların ortadan kalkmasıyla da nüfusla özdeşleşerek varlığını sürdürecektir.. Özcesi, geleceğin altın çağına doğru varma aşamasında, tek tek uluslar ve onlara özgü diller, kültürler, ekonomileri ve topraklar tek bir dünya diline, kültürüne, ekonomisine ve toprağına doğru kaynaşarak özümsemeye doğru yol alırken, halk fenomeni bütün dünya popülasyonla (nüfus) özdeşleşerek kendi görüngüsünü yine devam ettirecektir.

Bu arada, ulusların ortaya çıkışından öncesi yani kapitalizmin, sözkonusu toplumların bağrına girmediği toplumsal formasyonlarda yaşa-

yan nüfusun tümüne Marksist literatürde "halklar" deyişi kullanıldığını hatırlatalım. Yalnız, halklar kavramı ile halk kavramı arasındaki temel ayrılığa da dikkati çekmekte yarar var. Nasıl ki ulus denilince bütün sınıf ve tabakalardan her kesim (dört göstergenin tümünü üzerinde taşıyan herkes) anlaşılıyorsa, ulus öncesi ayrı ayrı topraklar üzerinde yaşayıp aralarında dil, kültür birliği taşıyan tüm sınıf ve tabakalardan herkesim halklar kapsamına girmektedir. Özcesi, halk ve "halklar" kavramı anlamdaş olmayıp, farklı görüngüleri ifade etmekte.

Yeri gelmişken, yani bu kavram ve tanımlamalardan hareketle önümüzdeki Demokratik Halk Devrimi (DHD) aşamasına uygun olarak çeşitli uluslar ve milliyetlerin yaşadığı Türkiye'de halk sınıf ve tabakalarını şöyle sıralayabiliriz:

İşçi sınıfı, yoksul ve orta halli köylüler, yarı-proleterler ve şehir küçük burjuvazisi, ayrıca, yarı-sömürge, yarı-feodal ülkeler ve ezilen bağımlı ulusların hemen hemen bir bütünü de halk sınıf ve tabakaları içerisinde feodalizm, komprador-kapitalizme ve emperyalizme karşı DHD saflarında yer alan milli burjuvazinin devrimci kanadı (sol kanadı) da girer. Oysa ulus kategorisine bütün uluslar ve milliyetlerden (missak-ı milli sınırları içerisinde yaşayan) iktidar sahibi komprador burjuva ve toprak ağaları sınıfı da dahil her kesimden sınıf ve tabaka girer:

Toparlayacak olursak:

Ulus ve halk farklı fenomenlerdir. Ve onların (gerçekliğin) zihnimizdeki soyutlanmasından başka bir anlam içermeyen kavramları yerli yerine oturtturarak kullanmasını bilmeliyiz. Eğer uygun bir biçimde kullanmasını beceremez ve birbirine karıştırırsak, ideolojik kaosa ön ayak olmuş oluruz... Öyleyse buna göre; bugün ML'lere düşen görev: "Misak-ı milli sınırlar içerisinde zorla tutulmaya çalışılan başta ağır milli baskı altında yaşayan-Kürt ulusu olmak üzere diğer azınlık milliyetleri yadsımak ve toplumdaki sınıf farklılıklarını ve de antagonizmaları gibi nesnel olguları reddede gelerek çeşitli milliyet ve milliyetlerden her kesimi "hiç ayırım(!) gözetmeksizin" hem de -ve de nüfusun tümüne birden "Türk halkı" ve "Türk Milleti" diyerek, ırkçı-şöven bir eda ile gerçekleri küllendirmeye çalışan iktidar sahibi hakim sınıflardan ve onların sözcüleri olan bürokrat-burjuvalardan tutalım da kendisine "devrimciyim-demokratım, aydınım ve sosyalistim" diyen bilumum k.burjuva yazar-çizerin ulusal sorun karşısındaki sosyal-şöven yaklaşımlarını ve buna bağlı olarak yaptıkları müthiş demagoji ve spekülasyonları boşa çıkartıp mahkum etmek için, kitleleri ML bakış açısıyla eğitip bilinçlendirmeye olanca gücümüzle hız veremeliyiz.

Konumuzun başında Stalin yoldaştan aktardığımız pa-

sajlarla "her kararlı ve istikrarlı topluluğun" ulus olarak ve adlandırılmayacağına ilişkin özet açıklamalar yapmıştık. Burada yeri gelmişken konumuz açısından önem arzeden diğer bir hususa da, yani devlet ve devlet topluluğu ile ulus fenomenlerinin farklı nitelikte olgular olduklarına ilişkin dikkatleri çekmek üzere, bu iki görüngü arasındaki farklılıklara az da olsa değinmeyi gerekli görüyoruz. Çünkü adı geçen olgular başta hakim sınıflar ve onların sözcüleri olmak üzere, k.burjuva mantalite sahiplerinden bir dizi

ki mekanizmasıdır (aracıdır)". Buna göre demek ki devlet, sınıflarla birlikte ortaya çıkmış olup sınıfların ortadan kalkmasıyla da işlevini yitireceğinden, kendisi de ortadan kalkacaktır. Devlet üretim araçlarındaki özel mülkiyet ve onun sonucu olarak ortaya çıkan sınıfların zorunlu bir ihtiyacı olarak doğarak gelişerek şekillendi. Demek ki devletin varlığı yokluğu sınıfların varlığı yokluğu ile dolaylı bir bağlantı içerisinde olmayıp, direkt olarak bağlantılıdır. Devlet, ilkesel, komünal toplum hariç, günümüze dek kurula gelen tüm toplumsal

Çağımızda (emperyalizm ve proleter devrimleri çağı) ki tarihi gelişmeler göstermiştir ki bugün Güney Afrika'da kurulu olan devlet, Güney Afrika Ulusal Devleti olmayıp emperyalistler tarafından kurulan ırkçı beyaz azınlığın devletidir. ırkçı-beyazlar Güney Afrika ulusunu temsil etmedikleri gibi, kendileri de ulusal özellik taşımamaktadırlar.

unsur ve akım gerek yazılı gerekse sözlü propagandalarıyla devletle ulus kavram ve fenomenlerini bilinçli olarak birbirine karıştırarak, gerçekleri kitlelerin gözünden gizlemek için oldukça demagoji yapmaktalar. Böylesine kavram kargaşalığı yaratarak gerçeklerin üstünü küllendirmeye çalışan gerici, ırkçı, sosyal-şöven yaklaşım ve anlayışları mahkum etmek biz ML'lerin görevi olduğundan konuya, devletin bilimsel tanımlamasını yaparak açıklık getirmeye çalışalım.

"Devlet bir sınıfın başka sınıflar (egemenlik altındaki sınıflar) (abç) üzerindeki bas-

formasyonların tümünde de egemen sınıfların kendi düzenlerini başka sınıflara karşı (egemenlik altındaki) korunması için zorunlu bir araçtır. Bu mekanizmayı zorunlu kılan sınıflar ortadan kalkınca ya dek devletin kendisi de var olacaktır. Devlet sınıfların ortaya çıkmasının sonucu gelişip şekillenip doğarken, oysa ulus veya uluslar, sınıflarla birlikte ortaya çıkmaya-ğuşundan binlerce yıl diyebileceğimiz yıllar sonrasında ekonomik olarak ancak doğabilmiştir. Birisinin varlığı yokluğu sınıfların varlığı yokluğu ile tam bağlantılı

iken, diğerinin varlığı, sınıflara bağlı olmadığı gibi her sınıf ve tabakayı (egemen-ezen, ezilen tüm sınıf ve tabakalar) kendi kapsamına almaktadır. Özcesi, biri (devlet) çeşitli ulus ve milliyetlerin yalnızca egemen sınıfını temsil eder ve onun için varken, diğeri milliyet ve ulus ayrımı gözeterek yalnızca dört göstergeyi (dil, toprak, iktisadi yaşam birliği ve kültür birliği) bir bütünsellik içerisinde kendi üzerinde bulunduran o ulustan tüm insanları ifade eder.

Devlet sınıfların ortaya çıkışıyla onların zorunlu bir ihtiyacı olarak ortaya çıkan sınıfsal bir olgu iken, ulus tarihsel-ekonomik (kapitalizmle birlikte-yani onun şafağında) olgu olarak ortaya çıkmış olup, sınıfsal bir katagori değildir. Çünkü, o, ulusa ait bütün sınıfları kapsamına alır.

Devlet denilince, tüm kurum ve kuruluşlarıyla (yasa, yargı ve yürütme organları) bir baskı mekanizması akla gelir. Oysa ulus denilince, baskı mekanizmasını oluşturan kurum ve kuruluşlar değil, dört göstergeyi bir bütünlük içerisinde kendi üzerinde barındıran insanların oluşturduğu ulusal topluluk anlaşılır. Buna göre, bugün TC devleti baskı mekanizması olarak gerek Türk, Kürt ve gerekse diğer azınlık milliyetlerin egemen-sömürücü sınıfları olan büyük toprak ağaları ve komprador burjuvazisine hizmet etmektedir. Diğer taraftan bu baskı mekanizması sınıfsal açıdan hiçbir fark gözetmeksizin Türk-Kürt ve diğer azınlık milliyetlerin işçileri ve emekçilerine

uygulanmaktadır.

Eğer ulusla devlet fenomeni ve kavramını özdeşleştirerek soruna yaklaşırsak o zaman bugünkü dünyamızda ulusal devletlerini hala da kuramayan onlarca ulusa ulus dememiz gerek(!) Irkçı-şöven hakim sınıflar soruna bu mantalite ile yaklaştıklarından egemen ezen uluslar (yani kendi adına ulusal devleti olan emperyalist ülkeler ve çok uluslu devletlere egemen-hakim ulusların) dışında kalan onlarca ulusu ulus olarak değerlendirmemektedirler. Bu yaklaşımlarıdır ki emperyalistler ve tüm hakim sınıflar geçmişten günümüze kadar aynı bakış açılarından vazgeçmeyerek aynı ilhakçı yöntemlerle ulusal kurtuluş mücadelelerini kanla ve zulümle bastırmak için tüm maddi ve manevi araçlarını kullanmaktan geri durmadılar. Geri durmalarını da beklemek saf dillik olur. Çünkü, emperyalizm ve onların uşağı hakim sınıflar her zaman ulusal kurtuluş hareketlerinin önünde engel teşkil etmeyi görev kabul etmekte. Bu da onların doğasına uygundur.

Ulusla devlet fenomenini anlamdaş olarak ele alıp irdelememek gerek. Osmanlı imparatorluğu, gerek Osmanlı devleti ve gerekse TC sınırları içerisinde geçmişten günümüze dek zorla tutulan bir dizi (Arnavut, Romen, Bulgar vd.) ulusu redde götürür. Adı geçen ulusların hemen hemen bir bütün (Kürtler ve Ermeniler hariç) kendi ulusal bağımsızlık savaşlarını utkuyla taçlandırarak (19.

yy'ın sonlarına doğru) ulusal devletlerini kurdular.

Hakim sınıflar ve onların ideologları çürümüş ve koşmuş düzen ve saltanatlarını daha uzun erimli yaşatmak için, kendi çıkarlarına ters gelen tüm gerçekleri yadsımdan kaçınmazlar. İşte bu ırkçı, şöven mantıklardır ki, başta 20 (yirmi) milyona varan Kürt ulusunun ulusal kimliğini yadsıyarak diğer azınlık milliyetler de dahil "misak-ı milli" sınırları içerisinde yaşayan popülasyo-

ilk insansı atalarımızı hayvanlardan ayıran "ilk iş", Marks'ın ifade ettiği gibi" insanların kendi geçim araçlarını kendilerinin üretmesi" olgusudur. yoksa, idealist filozofların yorumladığı ve savladığı gibi, "insanları hayvanlardan ayıran ilk iş insanların düşünmeleri" olgusu değildir. Daha da açarsak; Marks ve Engels'in deyişiyle insansı atalarımıza "hayvanlar dünyasından ayıran ne düşünme ne de dil" proletaryanın ölçütleri olgusu değildir. Çünkü dil ve düşünme olguları insansı atalarımızın üretim faaliyetlerinin ilerleyen kesitlerinde üretim sonucu olarak ancak doğabilmiştir.

nun (nüfusun) tümüne bir ağızdan "Türk halkı", "Türk milleti" demekten çekinmemektedirler. Dahası da açmazlığını daha da ilerleterek emekçilerin ve kitlelerin kafasını bulandırmak ve onlar üzerindeki nüfusunu pekiştirmek için bugünkü faşist, ırkçı devleti "bu devlet hepimizin devletidir", "bu devlet halkımızın devleti"dir müthiş demagojisini yapmaktan geri durmamaktadırlar. Bu yönlü demagoji ve sahtekarca propagandaları daha çok heterojen uluslu devletlerin hakim sınıflarınca yapıldığını vurgulayalım. Sınıf bilinçli

proletaryanın görevi, ezilen emekçileri bu yönlü gerçekleri saptırıcı ve gizleyici demagojilere karşı bilinçlendirerek uyanık tutmaktır.

Konuyu geçmeden konumuzla yakından ilişkisi olan bir noktaya daha temas ederek, açık getirmeye çalışalım:

Bir ülke veya bir ulusun toprakları üzerinde (hemence parantez açarak belirtmek isteriz ki, ulusla ülke fenomenleri farklı nitelikteki kavram ve kategoridirler.) Bir devlet kuruludur diye, bundan hare-

ketle o devletin kurulu olduğu ulusu temsil ettiği belirlemesine girmemeliyiz ve giremeyiz de. Çünkü günümüz dünyasında hiç bir ulusu temsil etmeyen, yani ora ulusuyla uzaktan yakından bir ilgisi olmayan kurulu devletlerin olduğu (emperyalist devletlerce kurulan kukla devletleri vurgulamak istiyoruz bununla) da ne yazık ki bir gerçektir. Çağımızda (emperyalizm ve proleter devrimleri çağı) ki tarihi gelişmeler göstermiştir ki bugün Güney Afrika'da kurulu olan devlet, Güney Afrika Ulusal Devleti olmayıp emperyalistler tarafından ku-

ruhan ırkçı beyaz azınlığın devletidir. Irkçı-beyazlar Güney Afrika ulusunu temsil etmedikleri gibi, kendileri de ulusal özellik taşımamaktadırlar. Güney Afrika'daki pazarı elinde bulunduran bu ırkçı azınlık, başta İngiltere olmak üzere diğer emperyalistlerce finanse (hem maddi hem de manevi olarak) edilerek her yanıyla Güney Afrika ulusal kurtuluş mücadelesine karşı korunup pohpohlanmaktadır. Gerek ulusal olarak bir özellik taşınamaması, gerekse kukla bir devlet olması açısından Güney Afrika ulusunu temsil etmediğinden meşru bir devlet olarak değil

kalkışırsak, o zaman -yer kürede bulunan üç temel ırk olduğuna göre-olsa olsa üç tane de ulus olur. Bu saçma ve bir o kadar da nesnellikten uzak belirlemelerin sahibi her kimse,veya bu zırva savları her kim savlarsa savlasın o anlayış sahiplerini, ırkçı şöven olarak belirlemek, en doğru ve yerinde yapılan bir belirlemedir. UKKTH'nı gerçek anlamıyla savunmak, ancak böylesine doğru ve nesnel bir belirleme yapmaktan geçer. Aksi, nesnel gerçeğe gözünü kapayan burjuva mentalitesinden başka bir anlam ifade etmez...

Bu somut örneklemeyle

Daha açık birdille ifade edecek olursak konuşmanın (dilin) ortaya çıkmasında belirleyici rol oynayan işaretlerin gelişmesidir. Bu el-kol işareti devinimleri zamanla çeşitli biçimlerde sesler çıkarmayı ve bu seslerin birbirlerini taklit etmelerini doğurmuştur ve artık insanlar birbirleriyle iletişimlerini birbirlerinin seslerini taklit ederek sağlıyorlardı. Somutlayacak olursak; Balıkçıların kürek çekerken "Heyamola" diye çağırışları; av hayvanlarının avlanmaları sırasında onlara yaklaşabilmek için onların seslerini taklit ederek avlanma gibi, örnekleri çoğaltabiliriz. İşte bu seslere zamanla çeşitlik anlamların yüklenmesi sonucu daha açık-seçik olan bilinçli bir iletişim aracı dil doğmuştur.

ve olamaz da. Aksini savunmak, emperyalistlerin, ırkçı ve şöven iktidarların değerine su taşımaktır. Çünkü, ırkçı-beyaz azınlığı oluşturan topluluğun bireyle arasında ırksal bir uyumluluktan,yani beyaz ırktan olmaları dışında ve bir de pazarları ellerinde bulundurmaları haricinde hiç bir benzeşimleri yoktur.Eğer ırksal benzeşimlere göre ulusları irdelemeye

açıklamaya çalıştığımız gibi devlet ve ulus fenomenleri farklı içeriklere sahip olgulardır. Farklı niteliklere sahip olgular olduklarından bu olguların soyuttaki (zehindeki), yansıması olan kavramlar da farklıdır.

Ulus, devlet ve devlet topluluğundan farklı kılan diğer etmenlerin yanında Stalin yoldaşın da önemle dikkat ettiği gibi, "ulusal toplulu-

ğun ortak bir dil olmaksızın düşünülmeceği olgusu ayırır, oysa devlet için ortak bir dil zorunlu değildir", "...burada elbette konuşulan halk dilleri sözkonusudur, yoksa yönetimleri dilleri değil"(2) Demek ki bir ulusal topluluk için o ulusu oluşturan tüm bireyler arasında dil zorunlu (ortak bir dil) ve gerekli iken,devlet ve devletleri oluşturan topluluğun bireyleri için zorunlu bir koşul değil. Çünkü, ulusun bileşimini oluşturan dört temel öğeden biri de "dil birliği"dir ve bu öğenin eksik olduğu topluluklara ulus denilemez.Oysa,devletin varlığı-yokluğu için ortak bir dilin varlığı koşul olmadığı gibi, çeşitli dillerle de varlığını sürdürebilmekte ve de sürdürebilir. Özet olarak, devlet terimiyle ve devlet topluluğu ile ulusal topluluk veya ulusal terimini anlamdaş olarak kullanmanın ML'ler açısından ne teorik, ne pratik ve ne de politik bakımdan haklı gösterilecek bir yanı yoktur ve olmazda...

Öznelere ve temsil ettikleri fenomenler bakımından farklı nitelikte olan kavramları (ulus-halk, ulus-devlet vb.) açılımını özet olarak verdikten sonra, şimdi de ulusu meydana getiren dört gösterge üzerinde sırasıyla duralım.

DİL BİRLİĞİ;

Mao'nun deyişiyle "bir sorunu incelemeye ilk önce insanların görüp hissedebildiği görünümünden başlanmalıdır, bu yoldan giderek arkalarında yatan öz araştırılmalı,

sonra da nesnel şey ve olguların yapıları ve çelişkileri ortaya çıkartılmalıdır." Lenin'in vurgulamasıyla bu diyalektik bakış açısını daha bir pekiştirecek olursak; "bir tanımlı demek, her şeyden önce verilen kavramı daha kapsamlı bir kavrama götürmekse" böyleyse bizlerde ulus fenomenini oluşturan dört ana öğeden biri olan "dil birliği" göstergesinin öznesi olan dilin, daha net ve sarıh bir biçimde anlaşılması için onun tarihsel oluşumuna az da olsa göz atarak, bu tanımlamaya bir açıklık getirmeye çalışalım.

Eğer soyutlamaları kendi başlarına, yani onları gerçek tarihinden ayrı olarak ele alırsak, bu anlamamalar kesinlikle hiç bir değer ifade etmezler. Soyutlamaları ancak gerçek tarihleriyle birlikte ele alındıklarında, bir değer ifade edebilirler.

Diyalektik materyalist anlayış, tanımlamaları analizlerin sonucu olarak yapılmasını emreder. Yani ML'ler, bir tanımlamayı yaparken veya bir sorunu irdelerken, izleyecekleri tek bilimsel yöntem, diyalektik yöntem olacaktır; o sorunun öncelikle nedenlerini araştırdıktan sonra bir sonuca varır. Özcesi, sorunlara yaklaşılan öncelikle sonuçtan değil de nedenlerden sonuca doğru giderek analizler yapar...

Çünkü ML'lerin hareket etmesi için gerekli zorunlu öncüler, keyfi temeller ve doğmalar olamaz... Tarihsel materyalist anlayışın hareket ettiği öncüler, gerçek temeller ve onların imgelemdeki

soyutlamaları yapılabilecek nesnel olgular ve temellerdir. İşte bu nesnel temaları oluşturan olgular; insanlar onların edimleri (eylemleri)dir, insanların maddi varlık koşullarıdır, hazır buldukları ve onların aksiyonları sonucu doğan yeni koşullar vb. koşullardır. Marks ve Engels'in önemle parmak basarak belirledikleri gibi; "tüm insan tarihinin ilk koşulu, doğal olarak, canlı insan varlığının varlığıdır. Gerçekte kaydedilecek ilk durum, demekki, bu bireylerin bedensel yapısı ve bu yapılışın doğurduğu bu bireylerin dünyanın geri kalanıyla olan ilişkileridir.(3)

Burada, bugün yer küremizde yaşayan onlarca ulusun farklı farklı dillerinin, ilk insansı atalarımızın hayvanlar aleminden ayrılmasıyla birlikte ortaya çıkmadığına ilişkin açıklamalarda bulunalım; Dil insansı atalarımızın yüksek memeli hayvanlardan ayrılmasıyla birlikte hemen ortaya çıkmadı. Dilin ortaya çıkışı seyrine azıcıkta olsa gözatalım.

İlk insansı atalarımızı hayvanlardan ayıran "ilk iş", Marks'ın ifade ettiği gibi "insanların kendi geçim araçlarını kendilerinin üretmesi" olgusudur. yoksa, idealist filozofların yorumladığı ve savladığı gibi, "insanları hayvanlardan ayıran ilk iş insanların düşünmeleri" olgusu değildir. Daha da açarsak; Marks ve Engels'in deyişiyle insansı atalarımıza "hayvanlar dünyasından ayıran ne düşünme ne de dil" proletaryanın ölçütleri olgusu değildir. Çünkü dil ve düşünme olguları insansı

atalarımızın üretim faaliyetlerinin ilerleyen kesitlerinde üretim sonucu olarak ancak doğabilmiştir.

İnsanlarda bu "ilk iş ayrımını" sağlayan kaynak, insanların bedensel örgütlenişleri ve diğer gelişmiş yüksek memeli hayvanların fiziksel (bedensel) yapılarılarından çok gelişkin ve farklı olmaları durumudur. Beyinlerinin diğer gelişkin ve farklı olmaları durumudur. Beyinlerinin diğer gelişkin yüksek memeli-lere oranla gelişkin ve büyük olması, insansı atalarımız için büyük durabilmeleri daha bir avantaj sağlıyordu ilk insanlara. İşte bu beyinsel olarak gelişkin -büyük olmaları ve ayakta durabilmeleri ayrıcalığı atalarımıza kendilerini kullanabilme olanağı sağlamış; bu olanaklarla bir şeyler yakalayıp/tutabilme ve oradan da gitgide üretim süreci içerisine girerek araç yapabilme becerilerini elde ettiler.

İlk iş olarak "kendi geçim araçlarını kendilerinin üretmeleri" ile yüksek memeli hayvanlar dünyasında ayrılan insansı atalarımız, kendi geçim araçları için emek harcayarak onları üretirken, aynı zamanda -dolaylı olarak- kendi maddi yaşam koşullarını da üretirler.

Bilimsel sosyalizmin kuramcıları olan Marks ve Engels'in önemle vurguladıkları gibi insanların "bu üretim tarzını, şu bir tek görüş açısından, yani bunun bireylerin fiziki varlıklarının yeniden üretimi olduğu açısından ele alınmamalıdır. Bu üretim tarzı, tersine daha o zaman (ilk geçim araçlarını üretmeye

başladıkları zaman-bn.) bu bireylerin belirli bir eylem tarzını, onların belirli bir yaşam tarzını ortaya koyuş tarzını, belirli bir yaşam tarzını temsil eder. Bireylerin yaşamlarını ortaya koyuş tarzı, onların ne olduklarını çok kesin olarak yansıtır.(4)

Demek ki, üretim tarzları insanların maddi yaşam koşullarının aynasıdır. Yani maddi yaşam koşullarını yaratan/yansıtan üretim tarzından başka bir şey değildir...

Bundan hareketle tarihi diyalektik bir yöntemle irdelenen araştırmacıların analizleri sonucu, insansı atalarımızın hayvanlar aleminden ayrılmasıyla birlikte dil ve düşüncenin ortaya hemence çıktığını söyleyemeyiz. Bunun gelişme, yani dilin doğuşu seyrine azıcık göz attığımızda, bu durum gayet net ve açık bir şekilde ortaya çıkar.

Yüksek memeli hayvanlara oranla beyinleri daha büyük gelişkin ve daha yetkin olan ve ayakları üzerinde durabilen insansı atalarımızı, toplumsal üretim faaliyeti (birlikte üretim süreci) sürecinde birbirleriyle iletişimlerini ilk başta kol-ayak devinmeleriyle sağlamaya çalışıyorlardı. Doğa koşullarının zorluğu/nüfusun artması/işlerin karmaşılaşması vb. faktörler insanları bireysel üretimden birlikte üretime geçmesini sağlarken ve bu ilk toplumsal üretimin içerisinde insanların yardımlaşmasını sağlayan/iletişim kuran kol-ayak devinmelerinden çok sonraları da el-kol işaretleriyle iletişim kurmaya

çalışmışlardır insansı atalarımız. El-kol işaretlerinin kol-ayak devinimlerinden çok sonraları ortaya çıktığına ilişkin somut gelişmeleri ilk doğan çocuklar üzerinde pekala görebilir ve de görmekteyiz. İşte bu el-kol işaretleriyle işlerini yürütme emeğini üretkenliğine koşut olarak daha bir gelişerek üst boyuta varır. Yani emekle birlikte oda kendi içinde evrimleşerek konuşmanın öncülü olur. Daha açık birdille ifade edecek olursak konuşmanın (dil) ortaya çıkmasında belirleyici rol oynayan işaretlerin gelişmesidir. Bu el-kol işareti devinimleri zamanla çeşitli biçimlerde sesler çıkarmayı ve bu seslerin birbirlerini taklit etmelerini doğurmuştur ve artık insanlar birbirleriyle iletişimlerini birbirlerinin seslerini taklit ederek sağlıyorlardı. Somutlayacak olursak; Balıkların kürek çekerken "Heyamola" diye çağırışları; av hayvanlarının avlanmaları sırasında onlara yaklaşabilmek için onların seslerini taklit ederek avlanma gibi, örnekleri çoğaltabiliriz. İşte bu seslere zamanla çeşitlik anlamların yüklenmesi sonucu daha açık-seçik olan bilinçli bir iletişim aracı dil doğmuştur.

Demek ki "konuşmanın kökeni emekte yatmaktadır. Ve insansı atalarımız emekleri seyri içerisinde; bir yandan kendi geçim araçlarını üretirlerken, diğer yandan doğayı dönüştürdükleri gibi bir diğer yandan da hem doğalarını dönüştürmekte, hem de özdoğalarını oluşturmuşlardır. Ve de tüm bu gelişme-

lerin sonucudur ki ancak özgün niteliklerini edinebilmişlerdir.

Konunun önemini Engels'in sözleriyle pekiştirelim: "İlk önce, emek; ondan sonra ve onunla birlikte, konuşma: Maymun beyninin, giderek, bütün benzerliğine karşın kendisinden daha büyük ve daha yetkin olan insan beynine dönüşmesini etkileyen en temel uyarımlar bunlardır." (5)

Sonuç olarak dil, insansı atalarımızın yüksek memeli hayvanlar dünyasından ayrılışıyla birlikte hemence ortaya çıkmayarak, üretim faaliyetinin akışı içerisinde, yani emek faaliyetinin başlamasından uzun bir süre sonrası kesitte, ancak ortaya çıkabilmiştir.

Tüm bu gelişmelerin (dil) doğuşuna ilişkin) akışının kronolojik çizelgesini yapacak olursak; Başta üretim faaliyetleri (emek) olmalı: Üzer/kol-bacak devinme/eri/el-kol işaretleri/ karşılıklı olarak seslerin taklit edilmesi artı bunlara çeşitli biçimlerde anlamların yüklenmesi konuşma (dil) düşünce (bilinç), şeklinde bir evrimleşme ile kendi özgün niteliklerini edinmişlerdir insansı atalarımız.

İşte bugünkü reel dünyamızda varlığını sürdürmekte olan yüzlerce ulus ve milliyetlerin bireyleri arasında "en önemli iletişim aracı-ortaya çıkışından günümüze/oradan da geleceğin altın çağı ve sonrasına.. dek (tek dünya dili oluşsa da) devam edecek- olan dilin tarihsel orijini özet olarak böyle...

Devam Edecek...

BALKANLARDA KANAYAN KAZAN:

YUGOSLAVYA

Alişan Çetin

Dünya çapında yaşanan sta-tüko değişikliği, sistemin en zayıf noktalarından dikiş atmasına yol açmaktadır. Sosyalizme ihanet ettiği tarihten itibaren takip ettiği kapitalizmin restorasyonu ve emperyalizme bağımlılık yolu so-nucunda halklar ve uluslar için yeni tip bir hapishaneye dönü-şen Yugoslavya, içte büyük Sırp şovenizmi, dışta emperyalizm yaltakçısı politikalarla tipik bürok-rat burjuva diktatörlüğü görünü-mündedir.

Yıllarca Sosyalist Kampa ve sosyalist sisteme ideolojik/ politik/diplomatik saldırılarda bu-lunan revizyonist Tito kliği dev-rim ve sosyalizmin inşaa yılları-nın prestijinden yararlanarak gasp ettiği parti ve iktidarı karşı-devrimci bir çizgiye oturtuktan sonra, sosyalizmden geriye dö-nüşü gerçekleştirdi. Yugoslav-ya'da bu süreç bir alt üst oluş so-nucu değil, devrimin ve partinin önderliği (TITO vb.)nin ihaneti ile üstten aşağı doğru dayatılmıştır. ML ve devrimci niteliklere sahip onbinlerce öncü insanlık dışı iş-kenceye tabi tutulup katledilirken 1951 yılının 7 Ocak'ında "Unitet pres" muhabetine Tito, 11.000 karşı devrimcinin af edildiğini açıklar. Yine 13 Mart 1962'de Nazi işbirlikçisi/karşı-devrimci 150 bin mülteci affedilmiştir. Em-peryalist sermayenin gönlünü al-mak için ödenen ağır bedellerin sadece küçük bir parçası niteli-ğindedir bunlar.

Kapitalizmin restorasyonu sü-reci ve sonrası Yugoslavya; ağır borç yükü altında emperyalist politikaların daha fazla güdü-müne girerek, -yazının gelişimi içinde geniş yer vereceğiz- sos-yalist ülkelere, Devrim ve Ulusal kurtuluş savaşlarına saldırıları ile emperyalist kampın ileri karako-lu ve müfrezesi haline geldi.

Başta Kosova bölgesinde Ar-navutlar olmak üzere Makedon ve diğer ezilen uluslar üzerinde büyük Sırp şovenizminin gölgesi eksik olmamıştır. Kent ve kır emekçilerinin özel sektör ve dev-let kapitalizminin ağır sömürsü-ne uğraması, her yılın artan oranda işsizlik ve ekonomik kay-nakları zengin, üretim kapasitesi ve gelir oranı yüksek iç cumhuri-yetlerin uğradığı pazar sömürsü bugünkü sıcak savaş ortamının ve ulusal eşitsizliklerin olduğu si-lahlı çatışma boyutunun başlıca nedenleridir.

Slovenya ve Hırvatistan'ın 26 Haziran'da bağımsızlık ilan ede-rek federasyondan tek taraflı ge-çilmesinden doğan yeni duru-mun ana kaynağı ve içsel temeli pazar sorunudur. Yugoslavya'da kapitalizmin ürettiği bu eski tip ulusal sorun, yani milliyetçiliğin hortlaması olgusu için ancak şunlar söylenebilir: "Pazar-işte genç burjuvazi için ana sorun, genç burjuvazinin ereği emtiasını pazara sürmek ve bir başka mil-liyetin burjuvazisi ile rekabetten zafer kazanmış olarak çıkmaktır. Kendi "öz" "ulusal" pazarını sağ-lama bağlama isteğinin nedeni

budur. Pazar burjuvazinin milli-yetçiliği ilk öğrendiği okuldur."Ö (Stalin) (1)

Elbette Yugoslavya'da baş-gösteren ulusal sorun ve fede-rasyonun parçalanmanın eşğin-de oluşu konjektürden kopuk de-ğerlendirilemez. Emperyalist sis-temin krizindeki derinlik ve bu-nun aşılması için geliştirilen em-peryalist politikalarının kurulu dengeleri sarsması, yeni denge-lere yönelik dağalanmalar yarat-ması gerçeğinin Balkanlardaki yansımalarıdır. Mevcut pazar ilişki-lerinden hoşnut olmayanlarla, mevcudu koruma uğraşı içinde olanların ekonomik, siyasi, diplo-matik, askeri tüm biçimleri kulla-narak etkiye bulunmaya/ yönlendirmeye çalıştığı bölgesel olaylardan biri olma olasılığı yük-sek bir örnektir.

Yugoslavya gerçeğini tarihsel gelişimi içinde ele alırsak kavra-yabilmemiz kolaylaşacak ve bü-tünlüklü bir yaklaşıma sahip ola-bileceğiz. Bu nedenle bu yeni tip halklar ve uluslar hapishanesinin Federal Cumhuriyet tarihine ge-nel bir göz atalım.

YUGOSLAVYA HANGİ SÜ-REÇLERDEN GEÇEREK BU-GÜNKÜ PARÇALAMA NOKTA-SINA GELDİ.

Nazi işgaline karşı girişilen Halk Savaşı YKP'nin önderliği al-tında başarıya ulaşmıştır. O yıl-larda partinin sınıf mücadelesin-deki tayin edici konumu ve SSCB'nin savaştaki rolüne dair giriştikleri polimiklerde şöyle dile getiriyorlardı soruna ilişkin kavra-

yışlarını: "(...) sadece ayaklan-mayı gerçekleştirmekle kalmayıp onun başarıya ulaşmasında mümkün kılan yani ayaklanma-nın iyi örgütlenip iyi yönetilmesini sağlamış bulunan YKP'nin rolü-nü unutup yada küçümsüyor-lar. Parti üyeleri, tarihlerinin en elem verici günlerinde halkı yal-nız bırakmadılar. Silaha ilk sarı-lanlar onlardı. Savaşın yolunu ilk defa onlar tuttu. Halka bağlılığın kahramanca örnekleri ilk onlar-dan geldi. Şuda bir gerçekirki o yorucu mücadelenin daha ilk günlerinden itibaren sosyalizmin büyük ülkesinin SB'nin yenilmez-liğine inanıyorduk; onun yanında yer aldık ve ortak düşmana karşı bizde payımıza düşeni yaptık." (TITO) (2)

Ancak savaşın zafer arifesi döneminde, ortaya çıkan tablo, YKP'nin önderliğinin, iktidar yıla-rında saptığı ihanet yolunun ha-bercisi niteliğindedir. Savaş sü-recinde YKP önderliğinin emper-yalistlerle ilişkilerine dair, geçmi-şi Marksist-Lenin olan Enver Ho-ca'nın gözlemlerine başvuralım:

"Bununla birlikte, bu savaş sı-rasında, kişinin, Tito grubunun SB, ABD ve Britanya arasındaki ittifaka yönelik tutumunda Anglo-Amerikalılara doğru meylettğini düşünmesine yol açan belirli ha-ince akımlar ortaya çıktı. Tito grubunun bu tutumu, daha sonra oldukça berraklaştı. O zaman biz, Titocu önderliğin batılı müt-tefiklerle, özellikle de birinci de-recede mali ve askeri yardım al-dığı İngilizlerle sıkı ilişkiler sür-dürdüğünü gözliyorduk. (...) Özellikle, savaşa girmiş olan büyük ve küçük güçler arasında bu büyük savaşın sonuçları belli olmaya başladığı zaman Titocu Yugoslavya'nın İngiliz ve Ameri-kan emperyalizminin desteğini aldığı iyice açığa çıkmıştı. O za-man SB ile Yugoslavya arasın-daki diplomatik ve ideolojik sür-tüşmeler daha açık olarak gelişti." (3)

Yugoslavya KP'nin önderliği,

komşularından toprak talebi ileri sürerek yada nüfuz kullanarak işlerine müdahale biçiminde bir dış politika izlediler. Arnavutluk, Bulgaristan, Macaristan ve Çe-koslovakya ve sınır sorunu yaşa-dığı İtalya başlıca örnekleri oluş-turdular. Özellikle Arnavutluğa yönelik çalışmaları çok yönlü tahripkar oldu. YKP önderliğinin bazı halk demokrasilerini ilhak etme planının bir parçası ve bu-günkü ulusal eşitsizlikler, pazar kavgası temelindeki ulusal çatış-malara zemin olan anlayışın Ar-navutluğa yönelik provakasyonunu açmakta yarar görüyoruz.

Özellikle Arnavutluğun kuruluş yıllarında Yugoslav politikala-rın müdahaleci karakteri sonuç-ları itibariyle daha önemli hale gelmiştir. 1946 Temmuz'unda Arnavutluk ve Yugoslav hükü-metlerinin "karşılıklı yardım ve iş-birliği anlaşmasının" imzalanma-sı ile atılan ilk adım, Yugoslav yöneticilerine üzerinde hareket edecekleri müdahalelerine meş-ruiyet kazandıran(!) basamak ol-du. Anlaşma, dar ulusal çıkarları gözetmeksizin sosyalist kardeş-lik ve her iki cumhuriyetin sosya-lizmi inşa, bağımsızlık ve ABD İngiliz emperyalistlerinin hege-monya eğilimlerine set oluşturul-ması açısından son derece de-ğerli bir mevzii olabileceken, Yugoslavya yönetiminin Balkan-lardaki halk demokrasilerine yö-nelik emelleri ağır bastı. 1947 başarılarında yürürlüğe giren sözleşme ile; gerek iktisadi gelişme düzeyi ve dolayısıyla ücret ve fi-yat dengeleri farklı olmasına, ge-rekse kısa zamanda da denge sağlama olanağı olmamasına karşın Yugoslavya'nın iki ülke para biriminin eşitlenmesi, fiyat-ların düzenlenmesinde temel üretim alanlarında ve diğerlerin-de fonların, emek üretkenliği ve emek maliyetinin farklılığı gibi önemli eşitsizlikleri gözetmeksiz-in birlik sağlama istemi ve gü-m-rük birliğine gidilmesi sonucu Yugoslav özel işletme ve tüccar-

ların Arnavutluğun cılız ekonomi-sinde kıtlık, enflasyon ve fiyat ar-tışları sonucunu yaratması yo-rumlamaya gerek kalmayan bir durumdur.

Yugoslavya ile ortak işlemler için, oluşturulan sermaye fonuna Yugoslavya tek kuruş katmazken Arnavutluk'un katkılarıyla yürü-yen işletmelerin karlarının yarısı-nı iç etmesi ayrıca düşündürücü-dür. Ayrıca bu "eşit" iktisadi an-laşmaların bir gereği olarak Yu-goslavya kredi karşılığı verdiği malların fiyatını uluslararası pa-zar fiyatlarının iki-üç katına çıkan fatura çıkartır. Özellikle 1947'de vaadettiği 2 milyar Lek'lik kredi vadini tutmaması Arnavutluk ekonomisini zor duruma sokar. Aynı tutum 1948 yılı içinde baş-gösterir.

Arnavutluğa yönelik ekono-mik sömürünün ilhak'a dönüşme-si için atılan adımlar Yugoslavya yönetiminin dar ulusalcı politikala-rını berraklaştıran niteliktedir. Bu yolda ikinci adımı atan Yu-goslav yönetimi iktisadi planlar arasında koordinasyon ve anlaş-maların uygulaması için kurulan özel komisyon'a Arnavutluk hükümetini denetleyecek ve yön-lendirecek nitelikteki hak ve yet-kilerle donatma çabası AKP ön-derliğinden geri döner.

AKP'nin 1948-49 yılı için ta-sarladığı iktisadi plan karşısında YKP önderliği 5 yıllık bir plan önerir ve planın içeriği Arnavutlu-ğun tarım ekonomisinde yoğun-laşması sanayii ihtiyaçlarını Yu-goslavya'dan karşılaması şeklin-dedir. Yugoslavya ekonomisi ile eşitsiz entegrasyonu içerir. AKP, SSCB'ye 1947 Temmuz'unda gönderdiği heyetle yaptığı anlaş-malar Yugoslav yönetiminin ken-disini sokmaya çalıştığı dar çem-beri parçalar YKP önderliği Arna-vutluğu bu çabalarını Mosko-va'daki Yugoslav temsilcisinin tehdit vari yaklaşımları ile engel-lemeye çalışır. Anlaşmaların kop-yalarını ister Yugoslavya hükü-metinden bağımsız hiç bir adım

atılmamasını ister. Başarısız girişimleri YKP önderliğini hırcınlaştırır. Onlar egemen Arnavut hükümetinin sosyalizmin anayurdu SSCB ile sosyalist kardeşlik ilişkileri çerçevesinde gerçekleştirdiği anlaşmaları anti-Yugoslav bir tutum ve Arnavutluk halkları ile Yugoslav halkları arasındaki ilişkilerini bozmak olarak gösterir ve bu temelde suçlamalar yapar.

Yine 1947 Aralık ayında Arnavutluk hükümetinin bir heyet yoluyla Bulgaristan'la dostluk işbirliği karşılıklı yardım anlaşması imzalaması benzer sorunlara yol açar. Özellikle AKP içindeki Tito'cuların başını çeken Koçi Coce'nin Yugoslavya'nın onayından geçirme çabasında boşa çıkartılır.

AKP MK'sinin kardeş KP'lerle proleter enternasyonalizm ilkele-ri temelinde ilişkileri sağlamlaştırma yönündeki açıklamaları ve bu yoldaki eylemleri, YKP yöneticilerini, AKP içinde Koçi Coce ve hizibi aracılığı ile MK 8. genel toplantısında ML çizgi ve kadroları yıpratma, tasfiye kampanyası attı. Aynı sürece denk düşen, Yugoslav yönetimi AKP MK'sine "Arnavutluğun Yugoslavya ile federatif bir temelde birleştirilmesi" için plan sunar. Ki "Balkanlardaki diğer halklar ve özellikle Bulgaristan'da dahil edilecektir. Amacımız özellikle Arnavutluk-Yugoslavya ilişkilerini incelemek olmadığı için Yugoslavya'nın halk demokrasilerine yaklaşımı, ekonomik ilişkileri ve federasyon adı altında siyasi-ekonomik ilhak modelinin Balkanlarıda kapsayan bugün tarih olmuş planlarını deşifre etmekle yetiniyoruz. Bugünkü Yugoslav federasyonunun iç yapısının, yukarıda ortaya çıkan tablo coğrafik açıdan daha küçük bir prototipi olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Yugoslavya'nın devrim süreci ve sonrası, yani iktidar yıllarına yönelik tarihsel gelişimini dış ilişkilerinden incelemeye başlamak alışlageldik bir yöntem olmayabilir. Ancak çarpıcı olguları öne

çıkarak Yugoslavya Modelinin alt yapısına dikkat çekmek amacındayız. Daha kurtuluş savaşı yıllarında emperyalistlerle pragmatist ilişkileri ve dar ulusalcı politikası ile SSCB'ye takındığı mesafeli tutum "sosyalist" bir ülke için alışılmadık olgulardır.

Söz konusu süreçte, Arnavutluk ve diğer Balkan halk demokrasileri üzerinde muhataplarının aleyhine ve eşitsiz entegrasyon tasarlayan Yugoslavya'nın siyasi ve ekonomik yapısı ve gelişmenin yönü üzerine!

Devrim ve sosyalizmin inşaa sürecinde önderlik misyonu haklı sempati ve destek kazanan ve halk yığınları içinde prestij sahibi olan YKP proletarya önderliğinde kurulan demokratik halk iktidarı sürecinde adım adım sapma içine girmiştir. Başlangıçta partinin doğrudan öncü rolünün ağırdan reddetmeksizin cepheye öne çıkarmanın gerekliliğini "kent ve kır küçük-büyük burjuvazisinin ürkütülmemesi", "müttefik emperyalistlerin komünizmle korkutulmaması"na dayandırılmakta, partinin, cephenin önderliği olarak değil, ortaklarından gösterilmesi yeğlenmektedir. Partinin gizlendiği bu süreç aynı zamanda onun ML çizgiden arındırılması ve tasfiye edilerek burjuva partisine dönüştürülmesi süreciydi. ML ve sosyalist inşaa'dan sapma gösteren Tito kliği-ne karşı partideki yaygın direnişin bastırılması uğruna devrim ve sosyalizmin inşasına başkoymuş 200.000 komünist YKP'den atılır, "komünform unsurlarına" karşı tedbir adı altında çok sayıda ML, devrimci kadrolar ve halk tutuklanıp katledilmiştir. Hapse atılan komünistlerin 30 bini aşan bir sayıyı bulduğu bilinmektedir. Parti içi temizliği gerçekleştiren Tito kliği, partinin rolü ve işlevini "eğitici" vb. demagojik kavramlarla muğlaklaştırarak

proletarya diktatörlüğünü tasfiyenin ilk adımını atmıştır. Zira Lenin, "... proletarya diktatörlüğü, KP'nin dışındaki hiçbir şeyle gerçekleştirilemez." (4) demektir. KP'nin rolünü ideoloji ile sınırlan-dırma onun proletarya diktatörlüğüne uygulama ve sürdürmedeki pratik rolünü gereksiz görerek aslında ve özünde proletarya diktatörlüğünü yadsımaktadır. Tito'cu kliğin ideologlarından Kardelje göre KP "... bir sınıf politik partisi olamaz". Yani sınıflar üstü ve salt ideolojik önderliği rolü ile sınırlı bir politik parti. Ancak kimin temsilcisi kime karşı ve kim için savaşıyor ve nasıl bir program? Soruları doğuyor bu revizyonist inciler dizisinden. Oysa Lenin: "... bir partinin gerçekten işçilerin politik partisi olup olmaması, aynı zamanda, ... onu yöneten, insanlara ve onun eylemleriyle politik taktiklerinin içeriğine bağlıdır." (5) demektir.

Tito kliği ve sözcüsü Kardelji için Leninist yaklaşımın herhangi bir anlamı yoktur. Çünkü bu burjuva grup YKP'nin ML özünü oluşturan çizgi ve kadroları tasfiye etmekle proletarya diktatörlüğünün tasfiyesinin yolunu açmış kapitalist restorasyona girişme ve Yugoslavya'yı sosyalist yoldan kopararak kapitalist dünyanın parçası haline getirme eylemindedir.

Tito kliği, Kardelji'nin ağızından proletarya diktatörlüğünü burjuva devlet aygıtı ile özdeşleştirerek işini bitirmeye çalışıyor: ona göre; "burjuva politik sisteminin özgül bir dönüşümüdür." Aradaki küçük fark ise, "tek partili proletarya devleti- yalnızca P.'nin önderleri başta bulunur, çok partili burjuva devlette ise önderler değişir." Ve aynı şekilde "birinci olarak, parti şeflerinin devlet yürütme aygıtıyla kişisel birliği eğilimi kendini onla gösterir ve bu tarzda o toplumdaki tekno-bürokratik eğilimler için bir araç haline gelir." Kardelji proletarya diktatörlüğünü bu şekilde

burjuva devlet aygıtı konumuna oturtarak yadsırken Yugoslavya sosyalist inşaa sürecindeki proletarya diktatörlüğü içinde günah çıkarma yoluna gidiyordu, ona göre "sosyalist devrimimizde başlangıç aşamasında, hiçbir zaman klasik 'Stalinist' biçimde olmamasına rağmen, devrimci demokrasinin tek parti sisteminin özgül bir biçimini tastik etti." Tabii ki bu durumu düzeltmek gerekirdi. Bu düzeltmede, Partinin "Komünistler" birliğine dönüştüğü yönetici/yönlendirici işlev ve yetkilerini yitirmiş çalışan insanların delegelerinin hiçbir ideolojik ayırım olmaksızın oluşturduğu sosyalist birliği ve bu sosyalist birlik ile iktidar paylaşımıdır. Toplumsal tüm güçlerin oluşturduğu organizmalarla bileşen, oluşturan Komünistler birliğinin tüm yetki inkarlarına karşın, proletaryanın örgütsüzleştirildiği, sınıf kurmayından yoksun bıraktığı koşullarda burjuvazinin tüm kesimlerinin varlığına ilişmeyecek, onu sosyal ve siyasal olgu olarak vareden koşullara dokunmaksızın birarada yaşayacak siyasal sistemin adı özyönetim modeli olmaktadır. Yugoslavya'da tasfiye edilen diktatörlük değil proletaryanın diktatörlüğüdür. Ancak YKP önderliğinin burjuva partisine dönüştürdüğü YKB aracılığı ile devletin, ordu, işçileri bakanlığı ve gizli polis gücüne hükmeden, gelişmeleri bu baskı aygıtının gücüyle yönlendiren, özyönetim organlarının çoğunlukla oylama işlevi ile sınırlandırıldığı sahte bir çoğulcu/doğrudan demokrasi ama açık bir bürokratik diktatörlüktür.

YKP ve sonraki süreçte YKB'liği ve önderliğini oluşturan Tito kliği, adım adım sosyalizmin kazanımlarını yokederek, Yugoslavya'yı, emperyalist ve komprador sermayenin cirit attığı bir kapitalist ülkeye dönüştürdü!

1948 sonrası Yugoslavya'nın ekonomik açıdan bunalımının en üst boyutlara ulaştığını görüyoruz. Sosyalist devletin karakteristiği, dış ticaretin devlet tekeline alınması, iç ticaretin devlet denetiminde ve giderek özel kapitalist öğelerin sınırlandırılması, onun dönüştürülerek ortadan kaldırılması ve toprakta dahil olmak üzere üretim araçlarının mülkiyetinin devlet kanalıyla toplumsallaştırılmasıdır. Yugoslavya'da YKP önderliğinin başlangıçta bu yönde attığı belli adımlar olmasına karşın, köklü ve kararlı değildi. Özellikle ekonomik bunalımın başgösterdiği SSCB'ye yönelik düşmanlık politikası yüzünden, başlangıçta sosyalist inşaanın gerçekleşmesi için gördüğü ekonomik yardımlardan yoksun kalması sonucu emperyalist sermayeye kapıları tamamen açmasınayolaçmıştır.

O şehir ve kırsal özel sermayenin yaşam koşullarını iyileştirirken, kamu işletmelerini de kapitalist yozlaşmaya uğrattır. 1950'den itibaren bir dizi kanun çıkararak, bütün devlet fabrikaları, madenler, haberleşme, ulaşım, ticaret, tarım ve ormancılık gibi kamu kuruluşlarında, devletin elinde bulunan işletmelerin "çalışma kollektifine" devri olan özyönetim sistemine geçişi sağlar. "Çalışma kollektifleri" her işletmenin bağımsız faaliyet göstermesi, işletmelerin hammaddesini temin, üretilen malların çeşidi miktarı ve fiyatını belirlemeden pazarlama ve kar bölüşümüne uzanmaktadır. Ayrıca işletmeleri sabit sermaye alma, satma, kiralama ve kiraya verme hakkına da sahip olur.

Temelde işletmelerin, mülkiyet ve işletme yetki ve haklarını çalışanlarına devri yani fabrikaların işçilere devri anti-Marksist ve sosyalizmin değil, kapitalizmin özel bir biçimidir. Lenin fabrikaların "üreticilere" devrini isteyen anlayışı eleştirmekte ve proletarya diktatörlüğünün reddi olarak

yorumlamaktadır. Bu konuya ilişkin:

"...Tek tek fabrikalardaki yada branşlardaki işçilerin kendi üretimlerine sahip olmalarının, devlet iktidarının kanunlarını zayıflatma yada uygulanmasını engelleme hakkının dolaylı yada dolaysız her meşrulaştırılması, Sovyet İktidarının en büyük çarpıtılması ve sosyalizmin tümünden reddedilmesidir." (6)

Tito'cuların sosyalizmin en yüksek uygulaması ve biçimi olarak sunduğu özyönetimin sosyalizmin reddiyesi olduğu açıkça Lenin tarafından belirtilmektedir. Sosyalizmin karakteristiği ise Anti-Dühring'te Engels tarafından şöyle belirtilir: "Proletarya siyasi iktidarı ele geçirir ve üretim araçlarını devletin mülkiyetine geçirir." Aynı yaklaşımı daha derinleştirerek Marks-Engels'in ortak ürünü komünist manifesto'da bulabiliriz: "Proletarya, siyasal iktidarını burjuvaziden tüm sermayeyi tedricen almak, bütün üretim araçlarını devletin elinde toplamak için kullanacaktır..."

Öyleyse, "işçilerin özyönetimi" tam ifadesiyle nedir?

Özyönetim modeli Bürokrat burjuvazinin kontrolü altında Kapitalist sömürü kurumlarıdır. Yeni bürokrat burjuvazi bu kurumları bankalar aracılığıyla, kredi, yatırım fonları ve nakit sermayeleri kontrolünde tutmakta, vergilendirme ve faiz ödemeleri gibi yollarla bu işletmelerin gelirin el koyabilmektedir. "Yugoslavya federal yürütme kurulu" 1961 yılı çalışma raporunu o günkü koşullarda işletmelerin 4/3 gelirin yeni bürokrat burjuva klikçe gaspedildiğini ortaya koymuştur.

İşletmelerin gaspedilen gelirleri bürokrat burjuvazinin sefahatli iktidarının devamı ve efendilerine olan kredi ve faiz borçlarını ödeme yolunda tüketilmektedir. İşletmelerin yönetimi formalite seçimlerle oluşturduğu imajı genel olarak aldattır. Bu konuda gizli atamalarla işletmelerin kontrolü

yeni bürokrat burjuvazi tarafından elde tutulmaktadır. Bu idarecilerin geniş yetkileri plan, üretimde yönetim, üretim araçları üzerinde tasarruf işçilerin kiralanması, işe alma ve çıkarma yetkisi, gelir dağıtımını planlama ve işçi konsüy kararlarını veto etme haklarına sahiptir. İşletmede idareci ile işçi arasında yüksek oranlı ücret farkından başka ödenen primler açısından da uçurum denilecek farklar vardır. Hatta Tito kliğinin itirafı üzere "bazı işletmelerde bir grup yönetici fonksiyonerin aldığı toplam prim tutarı; bütün bir kollektifin ücret fonuna eşittir." (7)

Açıkça Kamu işletmeleride sosyalist nitelik, yerini Bürokrat devlet kapitalizmine bırakmıştır. Bunun başlıca verileri sırasıyla merkezi planlamanın terkedilmesi, kar dürtüsüyle hareket edilmesi, işletmeler arası rekabetin yaygınlaşması, bu rekabetin kredi ve bankalar sistemiyle körüklenmesi vb.dir. Bu politikaların karakteristiğine ilişkin Lenin'e bir kez daha başvuralım: "...ürünlerin üretim ve paylaşımında devletin çok yönlü bir muhasebe ve kontrolü olmadan, emekçilerin iktidarı ve emekçilerin özgürlüğü korunamaz ve kapitalizmin boyunduruğuna geri dönüş kaçınılmazdır." (8)

Yugoslavya'nın günümüzdeki durumuna temel oluşturan Kapitalist rekabet ve üretim anarşisidir. Komprador bürokrat kapitalizm biçiminin dışında Yugoslavya 1950'li yıllardan beri bir özel sermaye cennetidir. Tito kliği 1953'te yürürlüğe konulan yönetmelikte "girişim ve işgücü kiralama" serbestliği ile özel sektöründe önünü açmış, yine aynı yıl çıkarılan kararname ile devlet işletmelerinin sabit sermayelerini satın alma yolunu açmıştır. 1956'da vergilendirme sisteminde özel sermayeye geniş olanaklar tanır. 61'de şahısların döviz satın alması serbest bırakılırken 1963'te özel kapitalizm ana-

yasa ile kurumlaşmıştır. Sadece 1963'te 115.000 özel işletme vardır. Bunun yanı sıra modern tefeci özel bankerlerde yaygın ve açık faaliyet içindedirler.

Toprakların çoğu azınlık bir kesim Zengin köylünün elinde toplanması, hayvan, çift sürme ve çeşitli üretim araçlarında mülkiyetin az sayıda elde toplanması kırsalda ücretli işçilerin nüfusun yarısına ulaşması yeterli verilerdir. Başlangıçta küçük üretimin yaygın olarak varolması kapitalizmin restorasyonu için potansiyel tehlike oluştururken, Tito kliği tarım da küçük ölçekli üretimin kapitalist tarzda büyük ölçekli üretime dönüşmesi için çaba! sarfedeceğini söyler 1959'da "Toprak tasarruf kanunu" çıkararak toprakların bireysel işleyen ama yönetmelik koşullarına uygun üretim yapamayanları zorunlu, adı kooperatif olan gerçekte kapitalist çiftliklere dahil eder. Detayına girme olanağından önemli ölçüde yoksun olduğumuz Yugoslavya ekonomik sistemine dair özet söyleyeceklerimiz bu minvaldedir. Ancak tüm sektörleri ayakta tutan dış sermaye yada kredi oranları ile emperyalist sermayenin Yugoslavya'da etki ve rolüne dair somut bir fikir edinilmesi gerekir.

YKP önderliğinin ihaneti, kapıları ardına kadar emperyalizme açma sonucuna varmıştır. Sadece ilk 7 yıl yaklaşık 5 milyar 460 milyon dolar yardımdan 3 milyar 500 milyon dolarını ABD yardımı oluşturmaktadır. Bu genel olarak toplam federal bütçenin ortalama % 60'ını oluşturmaktadır. Yabancı sermayeye bu kölece bağımlılık ve yen yardımlar elde etme istemi ABD ile bir dizi kölelik anlaşmaları imzalamalarına yol açar.

1952'de imzalanan "Yugoslavya-ABD ekonomik işbirliği anlaşması" ile Yugoslavya'da kapitalizmin geliştirilmesi öngörülmekte ve ABD yardımı bu doğrultuda değerlendirimi istenmek-

tedir.

Yugoslavya 1954'te ise Türkiye ve Yunanistan'la "ittifak, siyasi işbirliği ve karşılıklı yardımlaşma anlaşması" imzalayarak bu üç ülke arasında askeri ve diplomatik eşgüdüm sağlanmış ve dolayısıyla Yugoslavya'yı Nato'nun öz üyesi haline getirmiştir. 1954'ten beri ABD ile 50'den fazla anlaşma imzalayan Yugoslavya egemenliği ve bağımsızlığını ABD'ye satmıştır. Bu anlaşmalar ABD'ye;

1- Yugoslavya'nın askeri işlerini kontrol etme;

2- Yugoslavya'nın dış işlerini kontrol etme;

3- Yugoslavya'nın işçilerine karışma;

4- Yugoslavya'nın maliyesini manipüle etme ve denetleme;

5- Yugoslavya'nın dış ticaretini denetleme;

6- Yugoslavya'nın stratejik kaynaklarını sömürme;

7- Yugoslavya'da askeri ve ekonomik bilgi toplama hakkı" verir. (9)

"Tito kliği Yugoslavya'nın egemenliğini ve bağımsızlığını satmıştır."

1950'de Dış ticarete devlet tekeline kaldıran Tito kliği 1953'te işletmelere bağımsız dış ticaret yapma ve emperyalist tekellerle iş bağlantıları yapma serbestisi tanır.

1961'de ithalat-ihracat rejiminde yumuşamalar sağlayarak tümüyle dış ticarete kapitalist yolu hakim kıldı ve deyim yerinde ise egemenlik ipini kendi elleriyle çekmiş oldu. Zira "Stalin yoldaş: "...dış ticaret tekeli(nin) Sovyet hükümetinin platformunun sarsılmaz temellerinden biri" olduğunu, dış ticaret tekelinin kaldırılmasının "ülkenin sanayileşmesinden vazgeçmek" ve "SSCB'nin kapitalist ülkelerden mallarla istilaya uğraması" ve "ülkemizin bağımsız bir ülkeden yarı sömürge bir ülkeye dönüşmesi" anlamına geleceğini belirtti." (10)

Açıkça 50'li yılların sonların-

da artık yarı sömürge geri kapitalist bir ülke konumuna düşen Yugoslavya ABD emperyalizminin uluslararası sahada aktif destekçisi ve sosyalizme azgınca saldıran uşağı niteliğine büründü.

"Birinci olay: Yunanistan'da devrim. 10 Temmuz 1949'da Tito, Yugoslavya ile Yunanistan arasındaki sınırı Yunanistan'lı halk gerillalarına kapatmıştır. Aynı zamanda ise monarko-faşist Yunan birliklerinin gerillalara ortadan saldırmak üzere Yugoslav topraklarından geçmesine müsaade etmiştir. Bu şekilde Tito kliği, ABD ve İngiliz emperyalistlerinin Yunanistan'daki halk devrimini boğmalarına yardım etmiştir.

İkinci olay: Kore savaşı. 6 Eylül 1950'de yayınlanan bir açıklamada, zamanın dışişleri bakanı Edvard Kardelj Kore halkının saldırganlığa karşı haklı direniş savaşına yüzüstüce saldırmış ve ABD emperyalizmini savunmuştur. 1 Aralık'ta Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde konuşan Tito kliğinin temsilcisi, Çin'e Kore Savaşına aktif olarak "karıştığı için saldırmıştır. Tito kliği aynı zamanda Birleşmiş Milletler'de Çin ve Kore'ye "ambargo" uygulanması yönünde oy kullanmıştır.

Üçüncü olay: Vietnam halkının kurtuluş savaşı. Nisan 1954'te Cenevre'de düzenlenen Çin-Hindi konferansının hemen öncesinde Tito kliği, Vietnam halkının haklı mücadelesine, Vietnam halkının Moskova ve Pekin tarafından "savaş sonrasındaki soğuk savaş siyasetlerinin aleti" olarak kullanıldığını iddia ederek azgın bir şekilde saldırmıştır. Vietnam halkının Dien Bien Phu'yu kurtarmak için yürüttüğü büyük savaşın bir "iyiniyet belirtisi olamadığı" nı belirtmiştir.

Dördüncü olay: Arnavutluk'a karşı yıkıcı faaliyetler. Tito kliği uzun bir süreden beri sosyalist Arnavutluk'a karşı yıkıcı faaliyetler ve silahlı provakasyonlar sürdürmektedir. 1944, 1948, 1956

ve 1960'da dört kez ağır vatana ihanet olayı tertiplemiştir. Tito kliğinin Yugoslavya Arnavutluk sınırında 1948-1958 arasında giriştiği silahlı provakasyonların sayısı 470'i geçmiştir. 1960'ta Tito kliği ve Yunan gericileri, Akdeniz'deki Amerikan 6. Filosu ile işbirliği içinde Arnavutluk'a karşı silahlı bir saldırı planlamışlardır.

Beşinci olay: Macaristan'daki karşı-devrimci ayaklanma (darbe). Tito kliği Macaristan'da Ekim 1956'da meydana gelen karşı devrimci ayaklanma sırasında müdahaleci bir provakör rolü oynamıştır. Ayaklanmanın başlamasından sonra Tito, hain Nagy'nin karşı-devrimci önlemlerini destekleyen bir mektup yayınlamıştır. Tito kliği 3 Kasım'da Nagy'ye Macaristan'daki Yugoslav elçiliğinde siyasi sığınma vermiştir. Tito 11 Kasım'da yaptığı bir konuşmada bu ayaklanmayı "ilerici" olarak nitelemiş ve arsızca "Yugoslavya yolunun" mu yoksa "Stalinizmin yolunun" mu galip geleceğinin ortaya çıkacağını söylemiştir.

Altıncı olay: Ortadoğu olayları. 1958'de ABD emperyalizmi Lübnan'ı, İngiliz emperyalizmi de Ürdün'ü asker göndererek işgal ettiler. Bunun üzerine bütün dünyada, ABD ve İngiliz askerlerinin derhal geri çekilmesini talep eden bir protesto dalgası yayıldı. Birleşmiş Milletler Genel Konseyi'nin Ortadoğu'daki durum üzerine yaptığı olağanüstü toplantıda konuşan Yugoslavya'nın Dışişleri Devlet Bakanı Koçe Popoviç, "sorun ABD ve İngiltere'nin eylemlerini kinama ya da desteklemekte ısrar etme sorunu değildir" dedi. İşe ABD emperyalizminin kontrolü altında olan Birleşmiş Milletler'in el koymasını önerdi.

Yedinci olay: Tayvan Boğazındaki olaylar. 1958 sonbaharında Çin Halk Kurtuluş Ordusu, ABD emperyalistlerinin Tayvan Boğazındaki provakasyonlarını geri püskürtmek ve ABD emper-

yalizminin uşağı Chang Kai-shek'i cezalandırmak için Quemoy'u bombaladı. Tito kliği ise Çin'in bu haklı mücadelesini "bütün dünya için bir tehlike" ve "barış için zararlı" olarak niteledi.

Sekizinci olay: U-2 uçağı olayı. 1960'ta ABD, Sovyetler Birliği'nin hava sahasını ihlal etmek üzere bir U-2 istihbarat uçağı göndermiş ve böylece Paris'te yapılacak olan dört büyük gücün konferansını sabote etmiştir. Tito kliği 17 Mayıs'ta bir açıklama yayınlamış, Sovyet hükümetinin o zaman takındığı doğru tavra saldırmış ve bunu "büyük ölçüde anlaşmazlık" yaratma tavrı olarak nitelemiştir.

Dokuzuncu olay: Japon halkının ABD'ne karşı yurtsever mücadelesi. Haziran 1960'ta Japon halkı ABD'ne karşı haklı yurtsever mücadelesinde o güne dek görülmemiş büyüklükte bir eylem yürüttü. Tito kliği ise ABD emperyalizmini savunarak, ABD'nin Japonya'yı işgalinin "Japonya'da siyasi yaşamın demokratikleştirilmesine katkıda bulunduğu"nu belirtti. Aynı şekilde "ABD emperyalizmi japon ve Çin halklarının ortak düşmanıdır" diyen Japonya sosyalist partisinin müteveffa başkanı Inejiro Asanuma'ya bu sözlerinden ötürü saldırmış ve onu "aşırı uçta bir çizgi izlemek"le suçlamıştır.

Onuncu olay: Endonezya halkının mücadelesi. Tito kliği Endonezya halkının ABD emperyalizmine karşı mücadelesini sabote etmeye çalışmıştır. Endonezya'da milliyetçilerden, dini çevrelerden ve komünistlerden oluşan bir milli birlik hükümeti olan "Nasakom" kabinesinin kurulmasını engellemek için adice faaliyetlerde bulunmuştur.

Onbirinci olay: Kongo olayı. ABD emperyalizmi Birleşmiş Milletler bayrağı altında 1960 yazında Kongo'ya karşı silahlı saldırıya giriştiğinde, Tito kliği yalnızca Birleşmiş Milletler'de ABD emperyalizminin lehine oy kullan-

makta kalmamış, aynı zamanda ABD emperyalizminin isteğine uygun olarak Kongo halkının kanlı bir şekilde bastırılmasına doğrudan katılmak üzere Kongo'ya hava kuvvetleri personeli göndermiştir.

Onikinci olay: Laos sorunu. ABD emperyalizmi Ocak 1961'de Laos'a müdahalesine hız verdiğinde, Tito kliği ABD'nin "gerçekten barışı ve Laos'un tarafsızlaştırılmasını istediği" görüşünü yaymıştır. ABD emperyalizmi Mayıs 1963'te Laos'ta siyasi suikastler ve silahlı çatışmalar düzenlediğinde, Tito kliği "bütün suçu ABD'ne yıktıkları için" Laos'taki yurtsever güçlere saldırıdır.

Onüçüncü olay: ABD'nin "İlerleme için İttifak" programı, ABD Ağustos 1961'de çeşitli Latin Amerika devletlerini, Latin Amerika halklarını köleleştirmek için ABD'nin yeni bir aleti olan "İlerleme için ittifak" programını imzalamaya zorladı. Bu saldırı programına Latin Amerika halkları karşı çıkarken, Tito kliği bunu "Latin Amerika ülkelerinin ihtiyaçlarına büyük ölçüde cevap veren bir şey" olarak niteleyerek övdü.

Öndördüncü olay: Çin-Hindistan sınır çatışması. Hindistanlı gericilerin Çin-Hindistan sınırında gerginlik yarattıkları 1959'dan beri Tito kliği, Hindistan gericilerinin Çin'e yönelik yayılma, saldırı ve provakasyon siyasetini sürekli desteklenmiştir. Açıkça "sınırların belirlenmesi bu yüzyılın başında tamamlanmış ve meşhur Mc Mahon hattı şeklinde ifade bulunmuştur" yalanını yaymıştır. Doğruyla yanlışı karıştırmak için elinden geleni yapmış, Çin'in "Hindistan'la sınırını keyfince zorla yeniden düzenlemek istediği" ve Hindistan'a karşı "saldırıda bulunduğu" yalanını yaymıştır.

Onbeşinci olay: Küba devrimi ve Karayipler bunalımı: Tito kliği Küba'ya saldıran bir dizi

açıklama yapmış, Küba'nın "sadece devrime inandığı"nı, Küba devriminin "devrimin yolu konusunda bir model değil, bir istisna" olduğunu söylemiştir. 1962 sonbaharındaki Karayipler bunalımı sırasında Tito kliği ABD emperyalizminin saldırısını, "Küba devriminin ABD firmalarının narsılarına basmasıyla sorunlar ortaya çıkmıştır", "eğer ABD, yakın komşusu Küba'da roket üslerinin kurulmasından huysuzlanıyor deniyorsa, bu anlaşılabilir bir şeydir" şeklinde gerekçelerle savunmuştur." (11)

Yugoslavya'nın, sosyo ekonomik niteliği ve siyasal karakterine dair delillendirmeler çoğaltılabilir. Ancak buraya kadar dile getirdiklerimizde açıkça anlamak mümkündür ki, "zengin" iç cumhuriyetler tarafından zorlanan parçalanma olgusunun altında, Yugoslavya'yı pençesine almış emperyalist sömürü, federal cumhuriyetin ağır ekonomik borç yükü ve federasyonun kontrolünü sırp bürokrat burjuvazisinin elinde tutması yatmaktadır.

Tito'nun 1980'de ölümüyle birlikte federasyonda rotasyon başkanlık sistemi getirilmişse de insiyatif yitirmek istemeyen Sırp yöneticileri Hırvatistan'ın başkanlığına engel oluşturmalarıyla, merkezi bürokratik klikten kopmaya eğilimli Sloven ve Hırvatistan egemenleri bu iç diplomasi sorununu "bağımsızlık" için manevra fırsatı görüp adım attılar. Hırvatistan'ın başkanlığa ilişkin isteminden çok daha güçlü olan "pazarına sahip olma" istemi Hırvat burjuvazisini harekete geçirdi. Slovenya ve Hırvatistan'ın ekonomik gelişkinliği ile Avrupa'ya entegre olma sorunu daha az görülmektedir. Bu durumun, Avrupa içinde cazip kabulde tolerans unsuru olduğu hesabı hızla Sloven ve Hırvat egemenlerine nüfuz eden düşünce oldu.

Emperyalist sistemin 80'li yıllarda sistemin tıkanıklığını gidermek amacıyla yarı-sömürge ül-

kelere dayattığı İMF reğetelerinin ağır borçlanma, yüksek enflasyon ve işsizlik, sektörlerde üretim düşüşü, ticari yaşamda (piyasa) durgunluğu gibi sorunları bu tip ülkelere taşıması ile sosyal ve siyasal istikrarsızlığın istisnasız derinleşmesi yaşanmıştır. Rakamlarla ifadesi yaklaşık olarak % 200'e doğru koşan enflasyon yıllık 4,5 milyon dolar bütçe açığı ile, 20 milyar doları aşan dış borçlar. 90 yılı için % 23, 91 yılı ilk 4 ayı için % 19'luk sinai üretim düşüşü ve 20 şirketten 6 bininin iflası Yugoslavya ekonomisinin içinde bulunduğu durumun vahimliğine yeterince gösterge olmaktadır.

Bu ağır yükün boyunlarına binmesini hazmedemeyen kimi iç cumhuriyetlerin askeri harcamalar ve federal bütçe için ayrılan fon miktarına karşı çıkmaları sonucu federal hükümetin bütçe belirsizlikler nedeniyle yabancı yatırımcılar ve yabancı bankalar yatırım ve kredi istemlerine olumlu yanıt vermiyor. Yarı yarıya düşen turizm gelirlerinde ilaç olamayacağı üç aylık ömür biçilen döviz rezervleri ile tıkanıklığın son kertesine gelen Yugoslavya'ya İMF'de 2.3 milyar dolarlık ek kredi vaadini vermemektedir. Uygulanan değil ama uygulanması "gereken" hükümetin sıkı para politikasında işçi ve memur ücretlerinin ödenememesi nedeniyle başta Sırbistan olmak üzere Hırvatistan, Karadağ, Makedonya cumhuriyetlerinin karşılıksız para basması ile kağıt üzerinde kalması, enflasyonun % 70'in altına düşürme hedefini hayal kılıyor. Tüm bunlara federasyon içinde bürokrat burjuvazinin Sırbistan'ı kayırdığı, diğer cumhuriyetleri daha ağır mali sorumlulukla karşı karşıya bıraktığı ve sömürüden diğer iç cumhuriyet egemenlerine düşen payın küçülmesini eklersek Slovenya ve Hırvatistan burjuvazisinin attığı adım, daha fazla anlam kazanır.

Ağır ekonomik bunalımla, federasyonda Sırp ulusal baskısının özgün biçimlerinin değişen ağırlıkta Cumhuriyetler üzerindeki gölgesi, emperyalistlerin bürokratik devlet kapitalisti, sosyal-emperyalist/sosyal-faşist ülkelerde milliyetçiliği ve ulusal çatışmaları körüklemesi ile birleşmektedir. Bugün dünyanın hiçbir ülkesinde emperyalizmin değişen oranlarda gizli/açık müdahalesinin olmadığı sosyal bir olay-yoktur. Yugoslavya pazarına sahip olan, aslan payını alan emperyalistlerle bu pazara daha etkin girmek isteyen ve bir diğerinin aleyhine olacak gelişmeleri körükleyen emperyalistlerin parmağını sorgulamamak hata olur. Bugünkü somutta Slovenya ve Hırvatistan burjuvazisinin kendi pazarlarından söz sahibi işbirlikçiler olarak ilk elden emperyalistlerle sömürü ilişkilerini sürdürmek istemeleri kaçınılmazdır. Federasyon kimi cumhuriyetler için hamallık ve kar kaybıdır. Bu durumda "alan memnun-veren memnun" bir ilişki biçimine hazır olmaları, bunu birazda umut etmeleri dünyanın bugünkü konjektürel gerçekliğinin farkında olmaları sonucudur ki bir başka olasılık el altından bazı Avrupalı emperyalistlerin desteğini almış olmalarıdır. 25 Haziran günü dünyaya ilan edilen iki ülkenin federasyondan kopuşuna BAR üyelerinin ilk tepkisi Yugoslavya birliğinden yana olmasına karşın faşist Sırp generalinin emrindeki federal ordunun Slovenya'ya yönelmesi üzerine keskin birlik söylemlerinden manevra fırsatı bulmaları, parçalanmaya, emperyalistlerin timsal gözyaşları döktüğünü düşündürmektedir. Yugoslavya birliği için aktif diplomasi yapan Alman başbakanı Kohl'un başka kendi partisinden tepki almış olması, İngiliz hatta ABD'lilerin "bağımsızlık" taleplerinin benşil tarzda ileri sürülmesine sempati gösterebileceklerini ima etmeleri hatta

bu yolda telkinleri, gerçek eğilimlerin dışı vurmasıdır.

Slovenya'nın üzerine sopa ile giderken, Hırvatistan'a veto ettikleri başkanlığı yem olarak sunan Sırp egemenleri, birine sopa diğerine havuç politikasıyla şansını deniyor. Görünürde Hırvatistan yemi ve dolayısıyla zokayı kaptı. Ancak gerek federal başkanlık konseyinin artık pek bir kıymeti harbiyesinin kalmamış olması, gerek federal ordunun vitesten çıkmış bir tanker misali sembolik başkanı pek takar görünmemesi; bu adımın önemini ortadan kaldırıyor. Hırvatistan'ın konsey başkanlığına gönderdiği Stepan Meşiç'i ordunun tanıdığı açıklamalarına karşın birkaç defa ilan edilip bozulan ateşkesin istikrarı şüpheli. Daha çok Sırp egemenlerinin eğilimlerinin tayin edici olduğu askeri operasyonun geleceği Slovenya'yı Hırvatistan'ın sınırlarının kontrolü noktasında pratik tutumları ve "bağımsızlık" taleplerindeki ısrarın şiddetine bakıyor büyük ölçüde. Şimdilik "bağımsızlık" kararını donduran ve AT'nin arabuluculuğunda planını kabul eden Slovenya, Hırvatistan ve federasyon barış üzerinde anlaşta.

Federasyon birliğini koruyabilecek mi?

Bu noktada tarafların "bağımsızlık" ve federasyonun birliğinde ne ölçüde ısrarlı olacaktır? Avrupa'nın desteğini uman -bu olasılığın hiçte zayıf olmadığı kısa süreçte ortaya çıktı- Slovenya ve Hırvatistan, kendisini önemli ölçüde rahatlatacak ekonomik tavizler ve federasyon'la ilişkilerinde lehine statü değişikliğine kavuşması halinde birliğe yanaşacaktır. Bu tür bir konsensüs için ABD, Fransa, SSCB ve Doğu-Avrupa ülkelerinin bir kısmı federasyona baskı uygulayacaktır. Özellikle ekonomik ambargo ve kredi akışının kesilmesi tehditi federasyon için daha az tahammül edilir bir durum olmayacaktır.

Bugün Slovenya ve Hırvatistan'daki "bağımsızlık" hareketinin sınıf karakteri anti-emperyalist/anti-faşist nitelikte değildir. Aksine Slovenya ve Hırvatistan kompradorlarının, pazara hakim olmak hareketidir.

Türkiye sınıf bilinçli proletaryası emperyalizme darbe vurmaya, emperyalistlerin denetiminde ve desteğinde geliştirilen harekete karşı kayıtsız kalırken, kendi bağımsız tavrını; çeşitli ulus ve milliyetlerden Yugoslavya proletaryası ve ezilen halkların safında yeralma biçiminde gösterir.

KAYNAKÇA:

1. Alıntı (Marksizm Ulusal Sorun Sömürgeler sorunu, sf. 22)
2. Alıntı (Josip Broz Tito. 1946'da yayınlanan Yugoslavya KP yayın organı Komünist s.1'den makale. Aktaran Marksizm'de gerilla savaşı, sf: 174)
3. Alıntı. (Enver Hoca, Yugoslavya "öz-yönetimi" kapitalist bir teori ve uygulamadır. adlı broşüründen sf. 8)
4. Lenin, toplu eserler c. 32, sf: 226, am. baskı, aktaran E.Hoca, age)
5. Lenin toplu eserler, c. 35, sf: 285)
6. Lenin, "Sovyet iktidarının demokrasisi ve sosyalist niteliği üzerine", aktaran, Polemikler, sf: 148.
7. YKP MK tüm örgütlerine ve her seviyedeki yönetici fonksiyonerlerine açık mektubu. 17 Şubat 1958 akt. Polemikler, sf: 149.
8. Lenin, "Sovyet iktidarının acil görevleri" eserler c. 27, Akt. Polemikler, sf: 151.
9. SBKP MK açık mektubu üzerine 3. yorum. "Yugoslavya sosyalist bir ülke midir?" Polemikler, sf: 154.
10. Stalin "ilk Amerikan işçi heyetiyle görüşme", Eserler Cilt 10, akt. Polemikler, sf: 155.
11. SBKP MK açık mektubu üzerine 3. yorum'dan, Polemikler, sf: 157-158-159-160-161.

Terör Yasasına Karşı Mücadelede İdeolojik Yanılsamaların Olumsuz Etkileri Üzerine

Celal Pedük

Devlet yıllardır uygulayageldiği terörünün hukukunu hazırlayıp bütün bir halka dayatmıştır. Bunu yaparken de, "cezaevlerini boşaltıyoruz", "şartla salıvermeyi sağlayacağız" gibi propagandaları bütün bir yasanın özünü gizlemek için öne çıkartmıştır. Mahkumları şartla salıverme ve esasta faşist militanların salınmasını hedefleyen bir maddeyi yasanın bütününe ekleme ve terör yasasını bununla birlikte devreye sokma çabaları egemen sınıfların bütün partilerinin ve boyalı basının tam bir desteğini almıştır. Terör yasanının "şartlı salıverilme maddesinin" ikili bir amacı vardır. Birincisi, bu yasanın işçilere, emekçilere ve bütün bir halka yönelik saldırıyı içeren özünü gizlemektir. İkincisi, halktan binlerce insanı kurşuna dizmiş sivil ve resmi cinayet çetelerini ödüllendirmek. Bu, halk yığınlarına işkence yapmanın ve kurşuna dizmenin özgürlüğünün açıktan ilanıdır. 125.ve 146. maddelerin şartla salıverilmenin kapsamına alınmaması ve bütün sol siyasi mahkumların yeni yaptırımlarla

cezaevlerinde tutulması bu yasanın ve devletin ruhuna yaraşır olan bir tutumun göstergesidir.

Terör yasanının çıkarılması toplumda, değişik tonda ve biçimde tepkilere yol açmıştır. Devrimci, demokrat ve ilerici çevreler yasaya değişik biçimler altında karşı çıkarken, faşist Tercüman, Türkiye gibi gazeteler "hainler salınmadı" başlıklarıyla kendi niteliklerine ve devletin durumuna uygun bir tutum takınmıştır. Boyalı basının, köşe yazarlarının bir kısmı ise, yasanın bütün özünü gizleme çabası içinde olurken, yer yer 146. maddenin şartla salıverilmenin kapsamına alınmamasını bir "haksızlık" olarak belirtmiş, 125. maddenin kapsam dışı oluşunu onaylamıştır.

Bununla birlikte, bazı ilerici ve devrimcilerin de benzer tutumlar takındığını söylemek gerekiyor. Bunların bazıları yalnızca yasanın şartla salıverilme maddesiyle ilgilendirken, bazıları 125. maddeden söz etmemeyi yeğlemekte, bazıları ise, kendi durumlarından kalkış yaparak, "yardım elinin uzatılmasını" beklemektedirler.

Terör yasasına bu tarz bir

karşı çıkışın örnekleri daha çok cezaevlerinde görülmektedir. Bunun günlük basına ve kimi yayın organlarına yansıyan örnekleri var. Bu "masum" çağrılarının bir kısmı burjuva basında zarsız istekler olarak yerini alıyor. Doğrusu, bu türden çağrılar terör yasasını topluma kabul ettirmek isteyenleri fazlaca rahatsız etmediği gibi, bir çok burjuva yazarının ve "aydınların" tutumuyla da örtüşüyor. Bu nedenle, bu tür çağrılar üzerinde ayrıntılı olarak durmak gerekmiyor. Bu çağrılar, İstanbul'da İsmail Oral'ın, Hatice Dilek'in evde, Ankara'da Veli Geleş'in kelepçeli bir biçimde kurşuna dizilmesiyle de örtüşüyor. İşin bu yönünde geçiyoruz.

Bununla birlikte, terör yasanının düzene muhalefet olan tüm güçleri, bütün emekçi yığınları yıldırma isteyen özüne rağmen, toplumun pratiğini yargılama ve onu değiştirme iddiasını taşıyan bazı devrimcilerimizin yasaya karşı çıkıştaki gerekçeleri oldukça ilginçtir. İşte ben, bu yazımda bunlardan ikisinin gerekçeleri üzerinde duracağım.

Bu örneklerden biri, "Demokrat Dergisi"nin 12. sayısında "Al-

tan Öymen'e Açık Mektup" başlığıyla yayınlanan Bülent Forta'nın mektubudur. Bu sayıda benzer mektupların varlığını da belirteyim...

İkinci örnek ise; 26 Mayıs Tarihli Cumhuriyet gazetesinde, Mustafa Ekmekçi'nin köşesinde, "Cezaevindeki Hukukçu" başlığıyla yayınlanan Oğuzhan Müftüoğlu'nun mektubudur.

Bülent Forta mektubunda şunları söylüyor:

"Sayın Altan Öymen

"Yaklaşık 11 yıldır cezaevinde yatıyorum. Sadece ve sadece DEV-GENÇ yöneticisi olduğum için 146/1'den ömür boyu hapis cezasına çarptırıldım ve hala ceza kesinleşmiş değil.

Buna karşın "devlete karşı suç işlediğim" gerekçesiyle şartlı salıverilme yasasından yararlanamadım. Çünkü Piyango-tepe, Maraş, Çorum, Sivas katliamı sanıkları: Kemal Türkler, Bedrettin Cömert, Cevat Yurdakul gibi aydın insanların katilleri salınırken bütün sol görüşlüler içerde tutuldu. Bu adaletsizliğe bütün herkesin karşı çıkacağı inancıyla gazeteleri tek tek okudum. Bu arada ANAP'ın çıkarttığı 'Anti-terör ve şartlı salıverme yasası'yla ilgili sizin yazınızda okudum. Sizin bu yasayla gelen adaletsizliğe karşı çıkacağınızı sanıyordum. Yanıldım"

"Siz şu anda Abdi İpekçi'nin köşesinde yazıyorsunuz"

"Şartla salıverilme yasası aynı zamanda bir 12 Eylül öncesi muhasebedir Sayın Öymen. 12 Eylül öncesinde siz haklının ve güzelin yanındaydınız. Şimdi bu muhasebede haklı ve güzel olanın uğradığı adaletsizliği alkışlıyorsunuz. Bizim yüreğimiz hala öldürülen CHP'liler için çarpıyor; siz MHP'lileri alkışlıyorsunuz".

"Adalet için cesaret göstermek ancak o köşenin gerçek sahibi ya da Örsen Öymen gibi-

leri için geçerlidir. Sizin için değil".

Bülent Forta'nın, 12 Eylül öncesi CHP yönetim Kurulunda olan Altan Öymen'in tutumunda derim üzüntüler duyması "bütün herkesten adaletsizliğe karşı" çıkışı beklediği ve devlet kavramını unutup MHP'li hesaplaşmasını aradığı bir durumda son derece normaldir. Köklü beklentiler ve inançlar karşılığını bulmayınca daima böyle derin üzüntüler yaratırlar. Ümit edelim ki bu, derin bunalımlara yol açmasın...

Oğuzhan Müftüoğlu ise, yasanın teşhirini kendi mantığına göre yaparken, bir hukukçu olarak ilginç yargılarda bulunuyor:

"Sayın Ekmekçi, bütün bunlar bu kadar açık, bu kadar pervasızca ve rahatça nasıl yapılabilmişlerdir? Patagonya'da değil, Afrika'nın balta girmemiş ormanlarının içinde kalmış bir yamyamlar kabilesinde değil, dünya çapında anayasa hukukçuları yetiştirmekle övünülen 21. yüzyılın eşliğine gelmiş bir Türkiye'de tüm bunlara nasıl cesaret edebilmişlerdir?..."

"Evet Türkiye'yi 1980 öncesi bir iç savaşın eşliğine getiren Maraş'tan Çorum'a, kannlı 1 Mayıs'lara kadar, halkımıza izleri hala silinmemiş olan büyük acılar yaşatan bu Kontrgerilla zihniyeti, anti-terör yasanının bütün maddelerine sinmiştir.

"Sayın Ekmekçi, biliyorsunuz ben bir hukukçuyum. (Kendi durumumda hiç bir olaya adı bile karışmadığı halde, ölesiye hapis cezası almış N. Mitap gibi arkadaşlarımdan durumundan söz etmiyorum.) Cezaevinde bulunduğum 11 yıl boyunca yüzlerce dava dosyası, yüzlerce mahkeme kararı inceledim. Bunlar arasında öyleleri vardır ki bırakın hukukçu olmayı, sıradan sağduyu sahibi bir vatan-

daşın bile kabul etmesi bir yana, isyan etmemesi olanaksızdır...

"...(On yıl boyunca boş yere yattıktan sonra geçip giden yaşamlarının en güzel yıllarını kim geri getirecek?) 12 Eylül sonrası hay huyu içinde; cezası onaylanıp kesinleşmiş olanlar ne olacak? Hukuk fakültesinde okuduğum yıllarda hocalarımız çağdaş hukuk anlayışının, tek bir masumu cezalandırmaktan, on tane suçluyu cezasız bırakmayı tercih ettiğini, çünkü tek bir insanın haksız yere cezalandırıldığı bir yerde adaletten söz edilemeyeceğini anlatırlardı. 12 Eylül hukukunda ise bir tek erin işlediği suçtan, tüm bir bölüğü cezalandıran 'mantık' ege-mendi".

Böylece, mektup sahiplerinde birinde, "12 Eylül öncesi", CHP yönetim kurulunda olan Altan Öymen gibi burjuva köşe yazarlarının "iyiden, güzelden, haklıdan yana" olduklarını ve terör yasanının şartla salıverilme maddesiyle gelen "bu adaletsizliğe" başta burjuva basın olmak üzere "bütün herkesin karşı çıkacağı" gibi bir durumu, diğerinde ise, "çağdaş hukuk anlayışının" nasıl olması gerektiğini ve iç savaşın nasıl çıktığını öğrenmiş bulunuyoruz...

Kuşkusuz, çıkarılan her yasanın kendi iç mantığını, çelişkilerini, ezilen yığınlar açısından ne getirip ne götürdüğünü, görece "bağımsız" olan hukuk kurumlarını ve onların neye göre biçimlendiklerini ortaya koymak, teşhir etmek gibi bir çabamız olmalıdır. Buna kimsenin itirazı olamaz. Ancak, her yasayı, her hukuksal düzenlenişini ortaya çıkış nedenlerinden, onaylayıcısından yapıcısından ve koruyucusundan bağımsız olarak ele almak, onu meydana getiren nesnel zeminden kopartarak, varolan çelişkilerini gerçeğin ruhuna ters düşen kavram ve ya-

nılsamalarla çürütmeye çalışmak, yalnızca boş bir çaba olmakla kalmaz aynı zamanda, bu yanılsamaların yeniden üretimine omuz vermek anlamına gelir. Mketup sahiplerinin kullandıkları kavramlar ve bakış açıları bu yönlü yanılsamalarla yüküldür.

12 Eylül sonrasında burjuva liberal burjuva yazarların, aydınların, hukukçularının en sık kullandığı kavramlar arasında, "hukukun üstünlüğü", "çağdaş hukuk devleti", "çağdaş hukuk anlayışı" gibi kavramlar yer alıyordu. Bu, son derece normaldi. Çünkü her toplumsal çalkalanma dönemiyle birlikte devletin yeniden biçimlenmesi, toplumsal muhalefeti bastırmak için tüm güçleriyle harekete geçmesi, o arada hukuk kurumlarına "ağır yükler" yüklemesi, ezilen yığınların bu kurumlarla en çok karşı karşıya gelmesi "olağan" bir durum haline geliyor. Böylece, hukuk kurumlarının bütün çarkları son hızla devreye giriyor. Burjuva yazarlar, aydınlar, hukukçular hummalı bir faaliyet içinde ne kadar çok ideolojik yanılsamalar üretirlerse o kadar çok başarılı oluyorlar. Devletin hizmetinde örgütlenmiş bir koro, toplumsal sorunların ortaya çıkışını onun iç örgütleniş tarzından, kendiyasalarından ne kadar çok uzaklaştırırsa, ne kadar çok başka yönler çekerse görevini o kadar çok yapmış oluyor. Bu nedenle, bu sorunların çözümünü, uygulanan terörün, baskının ve çıkarılan yasaların geriletmesini, işleme hale getirilmesini ezilen yığınların örgütlenmesinden, eyleminden, gücünden ve baskısından uzak bir yerlere taşıyor. "Hukukun üstünlüğü", "çağdaş hukuk devleti", "çağdaş hukuk anlayışı" gelecek ve bütün dentler bitecek. Bunun içinde, "adalete güvenmek ve sabretmek" şarttır... O arada ufak tefek haksızlıklar

olabilir... Bunlar, "devletin ve egemen sınıfların selameti için gereklidir"...

Ne varki iş bu kadarla kalmıyor. Bu koronun bin bir çeşit cambazlıkla üretip biçimlendirdiği kavramlar büyüleyici etkisini kısa sürede gösteriyor ve bunların yabancı olan insanlar tarafından da kabul ediliyor.

Peki ama nedir bu "çağdaş hukuk anlayışı" ya da "çağdaş hukuk devleti"? Örneğin; toplumsal işbölümünün doğrudan bir sonucu olan ve toplumun üstünde, ona yabancı toplumsal bir güç durumuna gelen devletin hukuk fakülteleri, onun eğittiği hukukçular ne işe yarıyor, ne öğretiyor ve ne üretiyor? Hukuk hangi toplumsal ilişkilerin bir ürünüdür, onu kimler onaylıyor, kimler ve neye göre düzenliyor. Hukukçular suç ve suçlu kavramlarını hangi ilişkilerin korumasına göre belirliyor? Mevcut tarihsel ve toplumsal ilişkilerden, bu ilişkilerin yarattığı ve geliştirdiği sınıfların durumundan soyut bir "çağ" ve hukuktanının pratik bir anlamı ve değeri nedir? Hak ve adalet kavramları kime göre hak ve adalet oluyor, sözümona adalet kurumları hangi çıkarlara göre iş yapıyor? Bu ve benzer soruları sorup doğru yanıtlar verilmeden kullanılan kavramların ezilen yığınları yanıltmaktan öte hiç bir değeri olmaz...

Sorunu; sömürülen, baskı gören milyonlarca insanın çıkarlarına uygun olarak ortaya koymak gerekiyor: Okul da egemen sınıfın egemen ideolojisine göre ders veriliyor. Her soyutlama, her bilimsel buluş daima bun tabi kılınıyor. Egemen sınıfın ideolojik yanılsamaları yeniden ve yeniden üretiliyor. Kuru sıkı palavralarla, maddi üretim ilişkilerinden, onun işleyiş yasalarından yani onun hukuksal ifadesi olan mülkiyet ilişkilerinden, bunun biçim ve kurumlarından

kopuk kavramlar üretiliyor. Böylece, sömürülenlerin varlık koşulları "ölümsüz adaletin" gökten inme lütufları olarak gösteriliyor. Kuşaktan kuşağa sürüp gelen alışkanlıklar, ön yargılar değişik biçimler altında süslenecek gizemli bir dünya ve onun adaleti, hukuku yaratılıyor. Bir devrimcinin görevi bütün bu palavraları, ikiye bölme, yanılsamaları açığa çıkarmak olmalıdır. Orada üretilen yanılsamaları, toplumun gözünde fetişleştirilmek istenen kavramları hakikatın ifadesiymiş gibi görmek ve bunu bütün bir topluma taşımak toplumsal pratiği yargılayan ve onu değiştirmek isteyen bir devrimcinin görevi olamaz.

Öyle anlaşılıyor ki, hukukçu Oğuzhan Müftüoğlu aldığı hapis cezasını "çağdaş hukuk anlayışının" terazisine vurunca şaşırıyor. Bu cezayı niye aldığı anlamıyor. Çünkü o, okulda hocalarının ne dediğine bakıyor ama maddi hayatın nasıl olduğuna bakmıyor. "Hiç bir olaya adı bile karışmadığı halde ölesiye hayis cezası almış" olmasını çağdaş hukuk adına yadırgıyor. Besbelli ki bunun, "çağdaş hukuk anlayışında" hiç bir yerinin olmadığını düşünüyor. Ama "çağdaş hukuk anlayışı" nasıl oluşuyor, yasalar ve davranış kuralları nasıl belirleniyor, kimler onaylıyor? Kendisini destekleyen ve koruyan ve onaylayan bir devlet olmadan mülkiyet, dolayısıyla hukuk olabilir mi hiç?

Bu çağın mülk edinme biçimleri nasıldır? Örneğin; modern burjuva devletlerin, (diyelim ki, 1900'lerin başından bu yana) korudukları, yaptıkları ve sürekli olarak iktisadi ilişkilerin gelişme seyrine, tıkanma ve açılma durumlarına göre düzenleyip biçimlendirdikleri hukuku, hukuk ilişkilerini ve kurumlarını çağdaş sayabilir miyiz? Eğer sayabilirsek Hitler'in, Mussoli'nin ya da benzerlerinin temsil ettiği ilişki-

lerin ve devletin hukuku tam da bu çağda ve temsil ettikleri sınıfın ihtiyaçlarına, çıkarlarına, varlık koşullarına uygun bir çağdaş hukuktur. Tam da verili ekonomik ilişkilerin, onun anarşik karakterinin ve bu ilişkilerin biçimlendirdiği devletin açıkça kabul ettiği, onayladığı ve düzenlediği hukukun çağdaş olma halidir. Ekonomik düzenin gereklerine ve yasalarına uygun olarak biçimlendiğine ve bunlar görece hızlı ya da yavaş değiştiği oranda hukukta yeniden düzenlendiğine göre onu, bu çağın ürünü olarak görmek durumundayız. Hukuka göre bir çağ tanımlamak ve çağdaş hukuk önermek hukuk kavramının sınıfsal özünü boşaltıp, onu göğün bulutları arasına gizlemektir.

Çünkü tarih, bütün sınıfların çıkarlarını kendinde ifade eden ve hepsinin çıkarlarına uygun bir devlet, hak, hukuk, adalet yaratmamıştır. Ve yaratmayacaktır. Eğer böyle olsaydı, devlet, hak, hukuk gibi kavramlar insanlığın tarihinde yer almazdı.

Çünkü, özel mülkiyet ilişkilerinin doğuşundan bu yana, her tarihsel ve toplumsal çerçevenin durumuna uygun olarak, bütün kurumlar, bütün biçimler ve bütün düşünceler daima bu ilişkilere göre şekillenmiştir. Günümüz dünyasındaki ekonomik ilişkilerin boyutu muazzam bir karmaşıklığa sahiptir. Üretilen ürün dolaşım alanında birbir çeşit kılığa girerek kendini temsil eden sermayeyi toplumsal bir güç haline getirmekle kalmamış aynı zamanda insanın bütün ilişkilerine egemen olan bir sermaye fetişizmi yaratmıştır. Kapitalist üretim tarzı dev boyutlarda bir bölünmeye yol açmıştır. Bu ilişkiler kendi durumuna uygun kurumlar yaratmıştır. Bugünkü ya da modern burjuva devletler dizginsiz gelişen toplumsal işbölümünün ürünüdür.

İşte bu devletler, toplumsal bir güç olan, fakat belirli tekelde, kapitalistlerde "kişiselleşen" sermayenin çıkarlarına ve ilişkilerine uygun olarak emekçi yığınlar üzerinde siyasal, ideolojik zor ve terör uyguluyorlar. Fakat onlar yalnızca bununla kalmazlar, aynı zamanda ve bütün sistemin ilişkileri içinde üreyen yanılsamaları zihinsel olarak yeniden ve yeniden üreterek sayısız araç ve kurumla toplumun bütün gözeneklerine sınıra ederler. Bu devletin kurduğu hukuk fakültelerinin, düzenlediği ilişki ve kurumların en temel işlevlerinden biri de kendi varlık koşullarını kutsamak ve onun devamını sağlayacak tarzda düşünce üretmektir. İşte bu nedenle, Oğuzhan Müftüoğlu'nun okuldaki hocalarından öğrendiği "çağdaş hukuk anlayışı" yalnızca bir yanılsamadan ibarettir ve toplumsal pratik bakımından hiç bir değeri yoktur. Hukuk alanının maddi üretim ilişkilerinden görece "bağımsız" olan durumu ona gizemli bir hava verebilir, fakat gerçek hayatın ilişkileri onun büyüleyici kavramlarıyla açıklanamaz. Çünkü suç sermayenin ayrıcalığından, bütün bir topluma egemen oluş tarzından doğuyor ve hukuk bu ayrıcalığın kutsanmasından başka bir anlama gelmiyor.

Modern ya da çağdaş burjuva devletlerinden biri olan ABD'da bütün eğitim politikasının temel taşlarını Conand, döneminin en büyük kapitalistlerinden Rockefeller, kötü ünlü savunma bakanı McNamara gibileri döşemiştir. Çağdaş Amerikan hukukunun ve uygulamalarının nelere kadir olduğunu biliyoruz. Milyonlarca kızıl deriliyi "kelle avcıları ve yamyamlar" oldukları gerekçesiyle nasıl katlettiğini, dünya halklarının kanını nasıl döktüğünü ve buna hep "hukukun üstünlüğü", "çağdaş hukuk devleti", "uluslar arası

hukukun sağlanması" gibi kavramları örtü yaptığını biliyoruz.

İşte, George Bush'un Irak halkının üzerine yağdırdığı bombaların gerekçeleri:

"Büyük idealler, küçük bir ülkeden çok daha önemlidir- yeni bir dünya düzeni- yeni dünya düzeninde farklı uluslar, barış ve güvenlik, özgürlük ve hukuk kurallarından oluşan insanlığın evrensel değerlerini elde etmek için birlikte hareket ederler. Bunlar bizim mücadelemizin dünyasal değerleridir, çocuklarımızın geleceğine ait değerlerdir."

Evet çok açık. Yani henüz tam olarak belirlenmemiş sayılara göre yüz elli bin insanı bir ay içinde katledilişinin gerekçesini bu "dünyasal değerler" oluşturuyormuş!.. Çağdaş ve şu "bizim" Özal'ın yakın dostu Bush bunları söylüyor. Çağdaş Hitler şunları söylüyordu:

"1941 Avrupa'da büyük yeni düzenin en önemli yılı olacaktır, buna inanıyorum. Dünya herkesi açılacaktır. Bireysel imtiyazlar belirli ulusların diktatörleri ve onların mali kuralları yıkılacaktır. Ve bu yılın sonunda halklar arasında gerçek anlayışın temelleri atılacak ve uluslar arasında kesin temelli bir barış kurulacaktır." Adolf Hitler.

Nasıl da birbirlerine benziyorlar. İşte mali sermayenin hukuku ve onun sözcüleri böyle konuşuyorlar. Peki çağdaş İngiltere'nin hukukuna ne demeli? Önce Yunanistan vb. ülkelere, şu günlerde de Türkiye'ye transfer olan terör yasasının doğum yeri. Bobby Sands ve arkadaşları katledilirken bu hukukun kuralları uygulandı. Bundan kısa süre önce, yapmadıkları bir olaydan tam 16 yıl hapis yatan dört İrlandalı bu hukukun kurallarıyla suçlu bulunmuştu. Evet bunlar neyle açıklanabilir? Çağdaş burjuva hukukunun kurallarıyla.

Oğuzhan Müftüoğlu şaşkın bir biçimde soruyor: "Nasıl yapabilmişlerdir, nasıl cesaret edebilmişlerdir?" Öyle ya! "dünya çapında anayasa hukukçularını yetiştirmekle övünülen 21. yüzyılın eşiğine gelmiş bir Türkiye'de" böyle yasalar nasıl çıkabilir? Bunu anlamak çok güç!... Peki ama böyle hukukçular çıkınca ne oluyormuş ve bunlar ne işe yarıyormuş? 12 Eylül'ün anayasasını da o hukukçular yapmadı mı? Faşizm böyledir işte! Düzenin yetiştirdiği hukukçuların kendi emrine amade kullar olduğunu bilir ve "yap şu işi" deyince yaptırır. Aslında şu soruyuda Müftüoğluna sormak gerekiyor: Onbinlerce insan nasıl örgütsüzleştirilmiştir ve şimdi ne olmuştur? Terör yasasının kolayca çıkarılmasının bir yanıtı da buradan aranmalıdır.

Patagonya'da ne olmuştur ve Afrika'da ya da dünyada daha çok doğaya egemen olamaktan dolayı dinsel tapınmalarla veya töresel nedenlerle insan eti yiyen kabileler var mıdır bilemiyoruz. Bunlar Müftüoğlu'nun buluşları olabilir. Ama bildiğimiz bir gerçek varsa o da şudur: İnsanlık tarihi özel mülkiyet alanına girdiğinden bu yana en hayvani yönlerini, en vahşi içgüdülerini geliştirmiş ve benzeri bulunamayacak olan yamyamlık ("çağdaş hukuk anlayışının" olduğu günümüzde de) bu mülkiyet hırsıyla yapılmıştır. İki dünya savaşının çıkarılması ve milyonlarca insanın katledilmesi, üretici güçlerin yıkımı, milyonlarca Yahudinin gaz fırınlarında yakılması, Hiroşima'ya, Nagazaki'ye atom bombasının atılması, Vietnam'da her metre-kare alana dört kg. napalm bombasının yağdırılması, Irak'a bunun bir kaç kat fazlasının atılması, Kürtlerin kimyasal silahlarla imhası, hep o çağdaş yamyamların ve çağdaş hukuk yapılarının marifeti değil mi? Bun-

dan büyük yamyamlık olur mu? Müftüoğlu, daha çok dinsel törelerle kendi halindeki halkların ya da toplulukların bazı davranışlarını yadırgamak yerine, çağdaş dünyanın burjuva devletlerinin akıl almaz yamyamlıklarını ve onların hukukunu yargı-larsa daha iyi eder.

21. yüzyılın eşiğine gelmiş bulunan Türkiye'de özel mülkiyetin ve sermayenin ürünü olan devlet ne yapıyor?

Terör yasasını çıkarmakla, kendi hukukunu ilan etmekten, böylece, hem kendi hizmetinde olan terör çetelerinin özel ayrıcalıklarını daha da geliştirmekten hem de, kendi öz kökenini ve temelini açık seçik tanımlamaktan başka bir şey yapmıyor. Egemen sınıfların çıkarları gereği, yıllardır olağanüstü hal yasası uygulayarak, olağanüstü valilikleriyle, köy korucularıyla, terör timleriyle, askeriyeye, polisiye astığı astık, kestiği kestik davranıyor. Sistemin korunması için kendi varlık koşulu olan ve kendi adalet kavramının temelini oluşturan mülkiyet haklarına bile saldırıyor. Kürt köylülerinin mallarını yağmalıyor, evlerini başlarına yıkıyor, yerinden yurdundan kovuyor. Esnafın işyerlerini kırıp döküyor, talan ediyor. İnsanları "devlet yanlısı olan, olmayan" kategorilerine göre ayırarak işliyor. Devrimcilerle tuzak kurup, sorgusuz yargısız kurşuna diziyor. Askerlerini "yakala ve öldür" emirleriyle görevlendiriyor. İnsanları işken-ce yaparak öldürüyor. Kendi pisliğini, köpek pisliğini yediyor. Kısaca, Türk egemen sınıflarının çıkarları daha da ne türlü hayvani yöntemleri gerektiriyorsa onu uyguluyor. Şimdi ise, bütün bu yaptıklarından dersler çıkarmış, dolayısıyla hem bunların adını koruyor hem de alanını

biraz daha genişleterek terör çetelerinin ayrıcalıklarını çoğaltıyor.

Fakat, her şeye rağmen siyasal ve ekonomik bunalımın derinleşmesini önleyemiyor. Devam eden bunalımın toplumsal muhalefeti daha da yükselteceğini ve kendi sonunu hazırlayacağını görüyor. İşte bu nedenle, kendini yeniden, askerî, hukuksal vb. olarak biçimlendirmek ihtiyacı duyuyor. Toplumsal ilişkileri giderek daha da derinleştiriyor ve keskinleştiriyor. Böyle bir sistemin bekçisi olan devletin durumu nasıl olur? Bütün kurumlarıyla, hukuksal düzenlemeleriyle, ideolojisiyle, oluşmuş ve oluşturacağı politikalarıyla ilişkiler yumağı halinde olur. Sistemin ilişkilerinin tipik olan bütün görünümünü yansıtır. Bütün adalet ve haklar sistemini egemen sınıfların çıkarlarına, bürokrasinin, ordunun, polislin ayrıcalıklarının dizginsiz gelişmesine ve korunmasına göre düzenlediği için, kendi içinde bir düzen ve uyuma sahip olamaz. Bu nedenle, bütün kurum ve kademelerinde "gizli" ve açık rüşvet yiyiciliği, her türden çıkar dalaşı, iğrenç ayak oyunları, dalkavukluk ve uşaklık yapmak onun bütün ruhunu ve özünü biçimlendiren özelliklerdir. Ve yetiştirdiği "dünya çapındaki anayasa hukukçuları" da bu özelliklerden muaf değildir.

Bu nedenle de bu devlet, her türlü insani gelişmenin önünde engeldir ve toplumun sırtındaki bir urdur. Kapitalist üretim tarzının anarşik hareketini, insandışılığını, bütün maddi ve tinsel yabancılığını, soysuzluğu ve çürümeyi kendi varlık koşulu olarak gördüğünden dolayı, bütün bunları her gün, her saat yeniden ve yeniden üretmek için ne gerekiyorsa onu yapar. Hukukçuların bütün hünerini, buldukları bütün büyümlü sözleri, bilimsel buluşları, emek gücünün

ürettiği bütün ürünleri, tekniğin ve iletişim araçlarının sağladığı avantajları hep bu doğrultuda kullanır.

Ölümsüz hukuk, değişmez hak ve adalet yoktur. Bütün bu kavramların yüceltilmesinin, mistik bir dinsel görünüme büründürülmesinin amacı geniş halk yığınlarını yanıltmaktır. Onu çıkış kaynağına, toplumsal ilişkiler alanına indirdiğiniz an üzerinizdeki büyümlü tülü kaldırır ve çıkarıçplak açığa çıkar. Hakkı, hukuku, adaleti somut olarak belirlemek istiyorsanız onu bu alana indirmek zorundasınız. Çünkü bu kavramlar, bu ilişkiler tarafından yaratılmıştır ve bu ilişkilerden ayrı, bunlardan bağımsız kendi başlarına bir tarihleri yoktur. Ne var ki, Oğuzhan müftüoğlu'nun hukuk ve adalet kavramları bu ilişkilere göre biçimleniyor. Türkiye'deki hukukçuların dünya çapındaki durumlarına ve birde hocalarının sözünü ettiği "çağdaş hukuk anlayışına" göre biçimleniyor. Hukuk alanının kendine özgü gizemli dili O'nu büyülemişe benziyor. Bu nedenle, olaylara karışmış olmaya göre suçlu suçsuz ayrımı yapıyor ve "çağdaş hukuk anlayışına" sığınıp on suçluyu, bir suçsuzu cezalandırmamak için cezasız bırakıyor. Yoksa adaletten söz edilemezmiş! Yer yüzü böyle bir adalet görmüş müdür? Suçun bütün sosyal zemini ortadan kalkmadığı sürece böyle bir şey olabilir mi? Peki bu "çağdaş adalet anlayışı" nerede ve nasıl oluşuyormuş, kimin adaletiymiş? Evet, bir adalet var. Bu adalet mülkiyet ilişkilerine göre biçimlenmiş ve kurumlarını buna göre oluşturmuş olan, "köşeyi dönmek", egemen sınıfların çıkarlarını, devletin "kutsal" ayrıcalıklarını "vatan, millet" palavralarıyla korumak ve geliştirmek adaletidir.

Bu nedenle, her türlü soy-

suzluk, ezilen yığınların çıkarlarını dile getiren eylemlere en aşağılık yöntemlerle saldırmak ve cezalandırmak mübahtır ve varolan adaletin bir gereğidir. Onların bütün adalet kurumları buna göre çalışırlar. Çünkü, egemen sınıfların ve onların devletinin adaleti ve tarihi sömürülen, ezilen yığınların yarattıkları imkanların, yeteneklerin ziyan edilmesi üzerine kuruludur. Bu nedenle, ezilen yığınlar yapılan haksızlıklar, baskılar kağıt üzerine yazılan bir tek yasanın, belirlenmiş bazı kurulların çerçevesiyle de açıklanamazlar. Adaletsizlik ve haksızlık hem tarihsel açıdan, hem de nesnel olarak egemensinifların ve onların devletinin bütün ilişkilerinin, niteliğinin adıdır. Onların bütün tarihi böyle biçimlenmiştir. Polisiye kanunlar ve uygulamalar, SS kararnameleleri, olağanüstü hal uygulamaları, DGM'ler, terör yasası, 12 Eylül yasaları bütün bu tarihsel arka planın, vahşetin ve insandışılığın değişik biçimlerindeki görünüşü, uygulanışı ve ifade edilmişlerdir.

Demek ki, egemen sömürücü sınıfların ve onların uşaklarının, gönüllü kullarının varlık koşulları daima bu türden uygulamaları ve yasaları örtük ya da açık bir biçimde gerekli kılacaktır. Bu nedenle, onların varlık koşullarına düzenledikleri yasalara karşı olaylara karışmak, mücadele etmek hem tarihsel açıdan hem de, nesnel olarak haklı, meşru ve insana bir görevdir. Bu mücadele dün de, bugün de, gelecekte de haklıdır ve haklı olacaktır. Bu bağında, terör yasası egemen sınıfların ve onların devletinin ilişkilerini, iradelerini, haksızlıklarının boyutun somutlayan, insandışılıklarını, çürümüşlüklerini ifade eden bir yasadır.

Fakat, hukukçu Oğuzhan Müftüoğlu, egemen sınıfların tarihsel varoluşlarının haksızlıklar

üzerine kurulu olmasını yargılamıyor. 1980 öncesinin toplumsal durumunu, ilişkilerini diyalektik materyalist bir bakış açısıyla değil de, bir hukukçu kafasıyla ortaya koyamaya çalışıyor. Dolayısıyla, bir kez daha yanılıyor. O, 1980 öncesi sistemin gözeneklerinin tıkanmaya başladığını ve kendini yenileme sancısı çektiğini, ezenlerle ezilenler arasındaki ilişkilerin keskinleştiğini, ezilen yığınların muhalefetinin yükselmeye başladığını, egemensinifların varlık koşullarının iyiden iyiye sarsıldığını, tam da bu nedenle eli kanlı katiller sürüsünün devreye sokularak, egemen sınıfların varlık koşullarının yenilenmesi için devletini yardımcıları haline getirdiğini anlamıyor. Tam da bu nedenle, devlet kavramının devrimci güçlerin beynine yeterince çarpmadığını ve onlar tarafından anlaşılabilir olan bir durumda kaldığını dolayısıyla, ona karşı ciddi bir biçimde konumlanamadıklarını göremiyor. İç savaş ortamını mevcut sistemin kendi iç ve antagonist olan ilişkilerinin, karşıt sınıflar arasındaki mücadelenin kızışmasının bir sonucu olarak değil de, bir kaç çapulcunun yaratmış olduğunu sanıyor. Ezilen yığınlar bakımından doğan tarihsel fırsatların kullanılmadığını, dolayısıyla, kontr-gerilla zihniyetinin iş yapabilir hale geldiğini ve devletin yeniden biçimlenerek ezilen yığınların mücadelesini bastırıldığını, bunalımdan hakim sınıfların lehine bir sonucu yarattığını göremiyor.

O, bütün bunların ayırında olamadığı için, suçlu, suçsuz kavramlarını olaylara karışmış olmak ve olmamak durumuna göre belirliyor. Burjuva hukuk kurallarının çizdiği çerperleri aşmıyor. 12 Eylül öncesi gibi bir dönemde neler olmuştur. Toplum tam bir hareket halindedir. Ezenler daima zulme özlüm du-

yan bir dünya yaratmak istemiştir. Ezilen yığınlar ise buna karşı değişik biçim ve yöntemlerle mücadele etmiştir. 12 Eylül öncesi dönem Türkiye tarihinde bu mücadelenin çok açık olarak görüldüğü bir dönemdir. Birakalım, "durgun" ve "cansız" gibi görünen dönemleri, böyle bir dönemde olaylara karışmak, mücadele etmek, ezilenlerin yanında bulunmak sıradan her demokratın, her ilerincinin, her devrimci ve yurtsevrenin en meşru hakkı ve görevidir. Bunu yapmak değil, yapmamak suçtur. O halde, neden "hiç bir olaya adı bile karışmadığı halde" hapis yatmanın adaletsizliğinden, diğerinin ise adaletli olması gibi bir durumdan söz ediliyor. Burjuva hukuk kurallarına göre suç işlemiş olmak ve buna göre hapis yatmak adaletli ve dolu yere yatmak ise, adaletsiz ve boş yere yatmak mı oluyor? Bu durumda olaylara karışmış olmanın suç ve adaletsiz bir şey olduğunu kabul etmemiz gerekiyor. Ama bu, egemen sınıfın egemenliğini, onun egemen düşüncesini ve ideolojisini kabul eden, hak, hukuk, adalet kavramlarını da buna göre ele alan bir burjuva hukukçusunun ya da "hukuk bilimcisi"nin tutumu değil mi dir? Eğer olaylara karışmak gibi bir durum suçun ölçüsü olarak ele alırsak, devrimcilerin ve ezilen yığınların mücadelesini hem tarihsel açıdan hem de nesnel olarak haksız olduğunu söylememiz gerekir. Türkiye'de belirlenmiş yasaları, hukuk çerçevelerini aşan sayısız kitlesel olay ve mücadele görülmüştür. Sınıflara bölünmüş, çelişkiler yumağı halindeki bir toplumda bunların olmaması ve çizilen yasal çerçevelerin buna engel olması mümkün değildir.

Fakat, hukukçu Oğuzhan Müftüoğlu buradan kalkış yap-

mıyor. 12 Eylül hukukunu ezilen yığınların hem tarihsel açıdan hem de nesnel olarak haklı olduğu noktasında yargılamıyor. O, kendi durumunu (her ne kadar "anlatmıyorum" diyorsa da anlatmak istediği budur) hiç bir olaya adı bile karışmamış olan N.Mitap gibi arkadaşlarının durumunu ve bir de bir askerin suçuyla bir bölüğün yargılanmış oluşunu adaletin terazisine sığdırıyor...

Oysa, 12 Eylül rejimi, ondan önceki ve sonraki rejimler ve onların temsil ettikleri sınıflar, düzenledikleri hukuklar, yasalar ezilen yığınlar karşı daima suçlu ve haksız pozisyonundadır ve öyle olmak zorundadır. Çünkü bu, onların varlık koşuludur.

Denilebilir ki 12 Eylül hukuk bazı burjuva hukuk normlarına da uymuyor. Ama burjuva hukuk kuralları da statik bir şey değildir. İktisadi ilişkilerin görece hızlı ya da yavaş değişmesine, bir önceki durumu yadsıyış biçimlerine göre o da değişik ve yeni biçimler alır. Diğer yandan, kapitalist üretim tarzının anarşik karakteri ve iç çelişkileri onun hukuk kurallarına da yansır. Dolayısıyla onun en istikrarlı, en "adaletli" hali bile çelişkilerle ve adaletsizliklerle yüklüdür.

Bütün bunlar bir kenara bırakılarak burjuva hukuk kurallarının kendi iç çelişkilerini açıklamak ve teşhir etmek olanaklı mıdır? Bu yapıldığı an, o kuralların ve kavramların arasına sıkışıp kalmak ve olaylara karışmış olanları bir çırpıda "burjuva adaletinin" önüne çıkarmak kaçınılmaz olur. Oğuzhan Müftüoğlu'nun "çağdaş hukuk anlayışı" bunu öngörüyor. Bu nedenle o, "olaylara adı bile karışmamış olanların" en güzel yıllarının gittiğini görerek isyan ediyor. Peki bunların dışındakiler, diyelim ki olaylara karıştığı belli olanlar ne olacak? En önemlisi de; bir avuç parazitlerin elinde devlet gü-

cünü bulundurarak, milyonlarca işçinin, emekçinin zihinsel ve bedensel yeteneklerini ziyan etmesi, onların ürettiği tüm zenginlikleri dilediği gibi bölüşüp onlara karşı bir güç haline getirmesi ve her türlü vahşeti, hayvani yöntemi uygulaması ne olacak? Bütün bunlar suç değil, bunlara karşı mücadele etmek mi suç oluyor. Ah! Şu çağdaş hukukçular bunu bir bilselerdi!...

Sanki adaletsizliğin sırrına en son varmış ve buna karşı isyan edenlerin arasına katılmış ama, hala eskimiş büyüklük kavramların tutsağı bir çağdaş hukukçu isyancılara şunları söylüyor: "Adaletsizlik var. Hiç bir olaya adı bile karışmadığı halde ölesiye ceza alanlar var. Bu, ortadan kaldırılmalıdır. Bu durum devam ettikçe adaletten söz edilemez. Çağdaş hukuk anlayışı böyle değildir. Onu getirmek için uğraşalım". Buna karşı biz de şunu söylüyoruz: Olaylara katılın, olaylara katılmak suç değildir. En güzel yıllarınız boşa geçtiyse, onları ezilen yığınların isyanına katılarak güzelleştirin!

Modern burjuva hukuku hem kendisinden önceki dönemlerden bazı öğeler taşıyarak, hem de kendi döneminin özelliklerini alarak burjuvazinin pratik ilişkilerine, üretim, dağılım ve bölüşümdeki yerine uygun olarak biçimlenmiştir. Ve daima egemen sınıfın iktisadi, siyasi, ideolojik, kültürel egemenliğine hizmet etmiştir. Oğuzhan Müftüoğlu bunu özümseyememiş. Onun hasta, kötürleşmiş, insanlığının gelişmesinin önünde engel olan bir sınıfın çıkarlarına hizmet eden bir öze sahip olduğunu göremiyor. Bu nedenle de, her kavramının, her formülasyonunun burjuva ideolojisinin yansımalarıyla yüklü olduğunu, maddihayatin ilişkilerine gizemli bir tül örtmekten öteye gidemediğini anlayamıyor. Dolayısıyla

onu, hocalarının "çağdaş hukuk anlayışına" sığınarak kutsuyor. Dünya çapındaki "anayasa hukukçularından" güçlü beklentisi de bunu anlatıyor. 21. yüzyılın eşiğine gelmiş bulunan ve "dünya çapında anayasa hukukçuları yetiştirmekle övünülen Türkiye'de terör yasasının çıkarılmasına akıl sırrı erdiremiyor. Sistemin bir yan ürünü, deyim yerindeyse oldukça asalar bir ürünü olan hukukçuların varlığı O'nu oldukça çok ümitlendirmişe benziyor. Ne de olsa, ezilen yığınları yargılayanda onlar "savunan"da onlar. Birazcıkta "çağdaş hukuk anlayışı" taşısalar her şey yerli yerine oturacak...

Biz bu çağdaş hukukçularımızın en açık tutumlarından birini de cezaevleri rejimine yaklaşımda görüyoruz: Cezaevleri rejimi gündeme getirilirken, bazı iyileştirmelerin olması, elde edilmiş hakların korunması ve nispeten kalıcı kılınması, rejimin bir bütün olarak yargılanması için mücadele edilirken, açlık grevleri yapılırken, gerek günlük basın, gerekse kimi "solcu aydınlarımız" ve hukukçularımız kendilerine yaraşır olan bir tutum takınıyorlar. Ve hemen, bazı kısmi talepleri öne çıkartıp, Avrupa'yla kıyaslamalar yaparak, bir Avrupa çözümü sunuyorlar. Çünkü, "çağdaş" olmanın ölçüsü budur. Ne Avrupa'daki toplumsal biçimlenişler, ne ülkelerin özgül durumları, ne cezaevleri rejimi ne de mahkumların durumu onları ilgilendirmiyor. Onlar işin bu yanlarıyla ve birbütün olarak cezaevleri rejiminin, onun toplumsal nedenlerinin yargılanmasıyla ilgili değiller. Toplumun önüne köklü bir proje koymak, bu alandaki insandışılığın nispetende olsa kırılabilmesi için toplumu duyarlı kılmak onların aklının ucuna bile gelmiyor. Cezaevi denilen, burjuva toplumun bütün suçlarının somutlaş-

mış ifadesi olan yerlerin (içindeki insanlardan soyutlayarak) fiziksel olarak nasıl olması gerektiği üzerinde duruyorlar ve hemen orada Avrupa'yı hatırlıyorlar. Böylece, son derece gelişkin olan bir teknik donanmış, insanları birbirinden soyutlayan, onların her davranışını ve hareketini kontrol altına alan, dış dünyayla bütün bağlantılarını keyfi idarenini ve tekniğin "sihirli" gücüne teslim eden, insanı hem zihinsel hem de fiziksel açıdan çürütme işini bu görkemli donanımın gücüyle sağlayan bir "çözümü" öneriyorlar.

Hakim sınıfların çıkarları ve bütçesi buna ne der bilemeyiz ama, "çağdaş" hukukçularımızın her defasında dayattıkları çözüm önerisi budur. Doğrusu Türk hakim sınıflarının hakkının da fazlaca yememek gerekiyor. Çünkü onlar, çıkarlarına uygun düştüğü yerde Avrupayı takip etmekten çekinmiyorlar. Onlar da bu ölçüde çağdaşlıklar. Yaygın bir Avrupa hayranlığı görünce onu kendi durumlarına göre uyarlamayı biliyorlar. Bu, daha çok kemalizm döneminden devam eden gelen bir hayranlıktır ve kemalizm hayranlığıyla da örtüşüyor. 141 ve 142. gibi maddeler, tek tip devlet sendikacılığı örnekleri, politikanın devletin çıkarlarına uygun olarak yapılması gibi yasalara faşist Mussolini'nin temsil ettiği devletten transfer edildi. "En üstün ve arı ırk" gibi en uçtan ırkçı, sapkın Hitlerci zihinlerin ürettiği formülasyonlar, "bir Türk dünyaya bedeldir", "kudret damarlarındaki asil kanda mevcuttur" gibi formülasyonlarda karşılığını buldu. "Özel" bir "Türk kanı" kavramı türetildi. Bu ve benzeri sapık fikirler on yıllardır, daha insanların doğuşundan başlatılan bir eğitimle bütün bir topluma kabul ettirilmeye çalışıldı.

En sonu, "çağ atlayan Türkiye'nin" "aydınlık" dönemine ge-

lindiğinde 141. ve 142. maddeler kaldırıldı. Bunun yerine yine Avrupalının beyninin kıvrımlarıyla kavramlaştırılan terör (onlar buna anti-terör diyorlar) yasası İngiltere'den, Fransa'dan ithal edildi.

Bundan önce, bu terör yasasının altyapısı daha Ecevit hükümeti döneminde döşeniyordu. Bu hükümet ilk elden toplu gösterilere karşı bolca polis panzeri getirtti. Bununla birlikte, bir dizi polisi İngiltere'ye göndererek, İngiltere'deki terör timlerinden eğitim görmelerini sağladı. 12 Eylül döneminin bir dizi sorgucusu ve operasyon yöneticisi burada eğitilmiştir. Bugünde, bu uygulayıcıların yasası taşındı. Böylece, devletin terörüne ek hukuksal düzenlemeler getirildi. İşte bütün bunlar; çağdaş burjuva devletlerin, çağda uygulamaları ve hukuksal buluşlarıdır. Buralarda ithaledilen terör yasası şimdi bütün bir topluma dayatılıyor. İşçi sınıfı, emekçi halk ve Kürt ulusu bu hukukun sağladığı ek katkılarla yönetilecektir. Düzene muhalif olmanın bedeli karşılığını bu hukukta bulacaktır. Ve polis, evlerde, sokaklarda, fabrikalarda, köylerde, dağ başlarında kurşuna dizmelerinin ödülünü bu hukuka göre daha çok alacaktır. Devletin vurucu güçleri, işkencecileri, infaz mangaları, kelle avcıları, köy korucuları, pişmancılar, muhbirleri cinayetlerini işlerken bu hukuku özgürlüklerinin ve ödülleri için bayrağı olarak taşıyacaktırlar. Bu hukukla devlet, kendi terörüne kanlı bir gelinlik hazırlamıştır. Eteklerinde ezilen yığınların, toplumun en değerli evlatlarının kanları süzülüyor.

Oğuzhan Müftüoğlu, "çağdaş hukukun" açık kanlı halini anlayamıyor ya da biraz daha örtük olanını tercih ediyor. Ama, "açık, sürekli, sömürge tipi faşizm" gibi kavramları kullanan birinin bu kadar çok şaşırması-

si gerekirdi. Bunun yerine bütün kötülüklerin ve adaletsizliklerin kaynağına yönelen, sermayenin gemsiz hareketine temelli vuran bir hukuktan sözedilebilirdi.

Evet, "çağdaş burjuva hukuku" böyledir ve değişik ülkelerin özelliklerine göre değişik biçimler alır. Bununla birlikte bir çağdaş hukuk ve adalet daha var:

O da, aynı tarihsel evrimin değişik bir aşamasında ortaya çıkan, fakat aynı tarihsel arka plana sahip olması bakımından zorunlu olarak, bir öncekiyle birçok ortak yanı bulunan proletaryanın ve emekçi yığınların hukuku ve adaletidir. Burada da hukuk, maddi hayatın üretim ilişkilerine ve ekonomik yasalarına göre biçimlenir. Bu hukuk proletaryanın ve emekçi yığınların çıkarlarının, maddi hayatın üretici güçlerinin gemsiz gelişmesinin hizmetinde olur. Özel mülkiyetin korunması ve gelişmesine hizmet etmez. Tam tersine; bütün özel mülkiyet ilişkilerinin, toplumsal işbölümünün, her türden ayrıcalığın ve insandışılığın dolayısıyla, kendi varlık koşullarının ortadan kaldırılmasına hizmet eder. Kendiliğinden anlaşılır ki, bu hukuk soyut ve ne olduğu belli olmayan bir anlayışla hareket etmez. Toplumun gelişmesine engel olan ya da ona karşı suç işleyen on insanı bir "masum" yüzünden cezazasız bırakmaz. Bu, "iyi niyetli" bir istem olabilir ama toplumsal pratik bakımından hiç bir şeyi ifade etmez.

Ancak, proletaryanın ve emekçi yığınların egemen olduğu bir toplumun gelişme seyri suç ve suçlu kavramının ifade ettiği tüm ilişkilerin bütün maddi öncüllerini ortadan kaldırabilir ve gerçek bir adaleti sağlayabilir. Bu nedenle, böyle bir toplumun hukuku ve adaleti insan ilişkilerine en uygun olan ve insanlığın gelişmesine hizmet eden, insanal bir öze sahip ola-

caktır. Çünkü o, azınlığın çoğunluk üzerindeki egemenliğine göre değil, çoğunluğun azınlık üzerindeki egemenliğine ve bütün bir toplumsal üretimin toplumsal mülkiyetine, toplumsal bölüşümüne göre biçimlenecektir.

Bülent Forta'nın mektubunda ileri sürülen görüşlere gelince: Bu görüşler üzerinde uzun uzun durmak gerekmiyor. Gerçek durum şu ki, O'nun kavramları ve yakınmaları Oğuzhan Müftüoğlu'nun görüşlerinin de gerisindedir. Oğuzhan Müftüoğlu, yanlış bir noktadan kalksa ve yanlış kavramlarla karşı çıkarsa bile, terör yasasının bütününe yönelik bir tutum takınıyor. Bülent Forta ise, kendi durumundan kalkış yaparak, 146/1 maddesini örnekliyor ve yasanın bütününe getirdikleri üzerine değil, şartla salıverilmeyle "gelen adaletsizliğine" karşı isyan ediyor. Adalet ve adaletsizlik kavramlarını üstün körü ve tam da bir burjuva yazarın zihniyetine uygun olarak kullanıyor. Nitekim, Altan Öymen O'nu dinledi ve şartla salıvermede "bir haksızlık" olduğunu söyledi. Böylece, Bülent Forta'ya uygun adaleti kabul etmiş oldu. Ve belki de, 12 Eylül öncesi "haklıdan, iyiden güzelden yana" olan(!) Altan Öymen Bülent Forta'nın zihninde yeniden aynı konuma yükselmiştir. Aslında, "bir 12 Eylül öncesi muhasebe olan şartlı salıverilme yasası" ANAP'ı bile sınıfta bırakmayabilirdi. Nitekim, bu partinin bazı milletvekilleri de "bir ayırım ve haksızlık yapıldığını" açıktan söylemekte hiçbir sakınca görmüyorlar. Sanki Bülent Forta'nın "bu adaletsizliğe bütün herkesin karşı çıkacağı" noktasındaki derin inancını duymuşlar ve vicdanları sızlamış...

Bülent Forta, devlet kavramını unutmuşa benziyor. O'nun "devlete karşı suç işlediği ge-

rekçesine" itiraz olabilir. Sorunu bir 12 Eylül öncesi ve MHP'li, CHP'li ve solcular arasındaki bir hesaplaşma olarak da görebilir. Ama devlet böyle düşünmüyor. "Dev-Genç yöneticisi" olmayı kendine karşı suç işlemek olarak görüyor. Dahası binlerce işçiyi stadyumlara dolduran, işkence yapan, çeşitli hapis cezalarına çarptıran da bu devletin kendisidir. DISK gibi sendikaları, çeşitli kitle derneklerini kapatıp, mallarına el koyan yöneticilerini ve üyelerini cezalandıran yine bu devlettir. Altı yüz bin insanı bir kaç aylık bir zaman diliminde sorgulayıp yargılayan, işkence yapan, binlerce insanı işkencelerde, idam sehpalarında, evlerde, sokaklarda katleden de bu devlettir. Kürtleri katleden de odur.

Bülent Forta devletin işlevini ve daima işçi sınıfının, emekçi yığınların karşısında konumlanmış bir güç olduğunu anlayamamış. O, devletle MHP'liler arasında hiç bir bağıntı göremiyor. Hala MHP'li, CHP'li gibi kavramlar arasında gidip geliyor. Sanki halka karşı suçun işlenmesi yalnızca MHP'lilere özgü bir durummuş. Sanki bu devletin varlık tarihi halka karşı işlenmiş suçların tarihi değilmiş gibi bir söylem tutturuyor.

Bu nedenle de o, "anti-terör yasası"na bir bütün olarak karşı çıkmak gerektiğini anlayamadığı gibi, bu yasanın çıkışının nasıl örüldüğünü de anlayamamıştır. Terör yasası, Bülent Forta'nın sandığı gibi, yalnızca "ANAP'ın çıkardığı" bir yasa değildir. Bu yasa, egemen sınıfların bütün sözcülerinin elbirliğiyle çıkarılmıştır. Uygulana gelen devlet terörünün sınırlarını ve kapsamını dahada genişleten ve açıkça ifade eden bu yasanın çıkışında devletin esaslı örgütleri rol oynamıştır. MİT'in, Genelkurmay'ın, Polis'in, Bakanlıkların, Valilerin ve bunların kesişme

noktası olan "milli güvenlik kurulu"nun yasaya kazandırdıkları kimlik, burjuva basın, egemen sınıf partilerinin desteği ve onayıyla son şekline bürünmüştür. Bütün egemen sınıf partileri bu yasaya esastan destek vermiştir. Fakat, bunların politika yapış tarzları daima yalan, demagoji ve ikiyüzlülük üzerine kuruludur. Yaptıklarını açıkça savunamazlar. SS kararnamesi için Özal'la görüşen ve anlaşan Demirel, İnönü "devletin güvenliği için ne gerekiyorsa, güvenlik güçlerinin işlerini kolaylaştırmak için hangi yasa isteniyorsa destekleriz" diye açıklama yaptılar. Fakat, halkın tepkisini gördükleri durumlarda bu yasaya karşıymış gibi bir tutum takındılar. DYP çıkarılan terör yasasına pişmanları ve muhbirleri daha çok ödüllendiren maddeler konulmasını istiyor. Demekki, terör yasası yalnızca ANAP'ın çıkardığı bir yasa değil. Devletin organize olmuş, bütün güçlerinin çıkardığı ve halka dayattığı biryasadır.

Bunun anlaşılır olan bir niteliği var. Çünkü burada devletin güvenliği söz konusudur. Böyle bir durumda, her zaman olduğu gibi bütün egemen sınıf partileri ve basını üzerine düşeni yapıyor ve daima da yapacaktır. Eğer böyle olmasaydı egemen sınıflar, toplumu yönetemez ve kendi varlık koşullarını üretmezlerdi. Bülent Forta ne devletin ne de onun örgütleniş tarzını anlayabilmiştir. O, "bütün herkesin" öncelikle de burjuva basının ve onun köşe yazarlarının şartla salıvermeyle "gelen adaletsizliğe karşı çıkacağı inancıyla gazeteleri tek tek" okuyor ama Altan Öymen'in kendisini yanıltmış olduğunu görüp derin üzüntülerini bildiriyor. Ah! "o köşenin gerçek sahibi" Abdî İpekçi olsaydı! Varlık koşulu burjuva adaleti üzerine kurulu bir devletin varlığına bağ-

lı olanlardan ona karşı çıkmayı ve "halktan, iyiden, güzelden" yana olmayı bekliyor. Eğer çıkarılan yasalarla (ki, yasalar fiilen varolan adaletsizliğin ya da haksızlığın onaylanmasından ve kağıt üzerindeki ifadesinden başka bir şey değildir.) gelen adaletsizliğe herkes, özellikle de varlığı buna bağlı olanlar karşı çıksaydı insanlık tarihi adalet kavramını üretmezdi. Adalet ve adaletsizlik ancak toplumsal işbölümünün ve bu bölünme sonucu ortaya çıkan özel ayrıcalıkların ve haksızlıkların doğduğu yerde varolur. Bu bölünmede, özel ayrıcalığa sahip olarak toplumun üstüne çıkan ve ona egemen olan bir avuç zorba adaletsizliğin koltuğunda oturuyor demektir. Fakat onlar, bunun "adaletin" kendisi olduğunu ve asla değişmeyeceğini göstermeye çalışırlar. Bununla, hem tarihsel açıdan hem de nesnel olarak haklı olan ezilen yığınlar ve onların eylemi, mücadelesi daima haksız ve adaletsizlik olarak gösterilmiştir. Devleti sınıflar üstü "ulu" bir adalet dağıtıcısı güç olarak göstermek isteyenlerin nedeni de budur. Demekki adaletin gerçek ve doğru bir adalet olabilmesi için, öncelikle tepe üstü duran ve gizemli bir hal alan verili toplumsal ilişkilerin değişip ayaklarının üstüne dikilmesi gerekiyor. Yani, maddi hayatı üreten ve ürettikçe de kendisine karşı olan gücü daha da güçlendiren işçi sınıfının ve emekçi yığınların bu hayatı yöneten bir konumda olması gerekiyor. Bu bağıntıda, işçi sınıfının ve ezilen yığınların her eylemi, her mücadelesi insanlığın gelişmesine hizmet eden, tarihin önünü açan, aynı zamanda hak ve adalet mücadelesidir. Varlık koşulu verili ilişkilerin devamına bağlı olan, burjuva bireyin, köşe yazarının, basının bundan yana olması onun tabiatına aykırıdır. Çünkü,

ona göre "iyi, güzel haklı" olan yaşam tarzı varolan durumun devamı anlamına gelir. O kendi özgürlüğünü ve adaletini burada görür. Onun zihnindeki özgürlük, adalet, hak, hukuk, iyi, güzel kavramları bundan öte bir şey değildir. Bu kavramlar burjuva birey için böyledir ve onun bunları savunusu verili ilişkilere, kendi sınıfına daha çok bağlanmak anlamına gelir.

Sınıflar üstü bir devlet, hak, hukuk, adalet olamayacağına göre, 12 Eylül öncesi dönemle ve 12 Eylül rejimiyle nasıl hesaplaşılır? Bunun yolu, devlete karşı suç işlemedim, en güzel yıllar boş yere geçiyor, asil suçlu MHP'lilerdir ama onlar salınıyor gibi savunma araçları bulmak değildir. Asil suç kavramını yaratan, onu geliştiren ve koruyan sistemin bütününe ve onu onaylayan, koruyan, geliştiren kurumlara yönelmek gerekiyor. Soruna buradan bakılmadığı için sistemin kendi karakterinden kaynaklanan hukuksal çelişkiler ve açmazlar doğru bir biçimde teşhir edilemiyor. Bu nedenle, bu hukuksal çelişkileri kullanma işi faydacılığa ve oradan da devlete karşı suçlu yaratma zorunluluğuna götürüyor. Bu yanlışlık oldukça yaygındır. Bilişsizce kullanılması da sorunun özünü değiştirmiyor. Oysa, ortada bir suçlu varsa egemen sınıflardan ve onların koruyucusu ve geliştiricisi devletten başkası değildir. Bir avuç sermayedarın, tefecinin, ağanın, tüccarın bütün bir halkı soyan parazitler takımının ve bu yönleriyle insanlığın gelişmesinin önünde engel olanların ve koruyucularının varlığından daha açık ve çıplak bir suçlu olamaz.

O halde, ezilen yığınların yattıkları imkanları ve yetenekleri ziyan eden, onların sırtında bir tümör olan, egemen sınıfların ayrıcalığını bir "tanrı lütfu" olarak gören ve gösteren devlete karşı

mücadele etmek suç değildir. Son derece haklı ve yerinde bir insanlık görevidir. İyiden, güzel-den, haklıdan yana olmak da bunu gerektirir.

İşte, Türk egemen sınıflarının ve onun gözde koruyucusu, terör uygulayıcısı devletin ayrıcalıklarını yükselten terör yasasına da bu bütünlük içinde bakılmalıdır. Ve öncelikle bu yasanın bütününe karşı mücadele edilmeli ve bu mücadele sistemin bütününe karşı mücadele haline getirilmelidir. Egemen sınıflara ve onların devletine karşı suçtan değil, halka karşı suç işlemekten uzak durulmalıdır. Çünkü egemen sınıflar varlıklarıyla ve tarihleri boyunca halka karşı suç işliyorlar. Toplumsal üretimin yarattığı bütün zenginliklere el koyarak, bu zenginliğin avantajlarını kullanıp işçi sınıfına ve emekçi yığınlar karşı örgütlü güçler yaratarak, bütün silahları kendi tekellerinde tutarak terör estiriyor, halkın kanını, canını alıyorlar. Bundan daha aşağılıkça ve barbarca işlenmiş bir suç olamaz.

Terör yasası, egemen sınıfların ve onların örgütlü güçlerinin işlediği suçların fütursuzluğunu gösteriyor. Bu yasayla halkı katleden bütün terör çetelerine yeni imkanlar sunuluyor. Bu imkanları onların ellerinden almak bütünüyle emekçi yığınların örgütlenmesine ve mücadelesine bağlıdır. Bu yasayı işlemez hale getirmek ve ortadan kaldırmak emekçi yığınların imkanlarının geliştirilmesi, hakim sınıfların imkanlarının ise sınırlandırılması anlamına gelecektir. Bu nedenle, Marksist-Leninistlerin, devrimcilerin, demokratların ve tüm ezilen yığınların önünde duran en ivedi görev terör yasasını geniş kapsamlı bir örgütlenme ve mücadeleyle hakettiği yere göndermektir.

141. ve 142. maddenin kaldırıldığı, düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün getirildiği gibi propagandalar, kuru sıkı palavradan, adice baş vurulmuş bir demagojiden başka bir şey değildir. Çünkü, 141. ve 142. maddelerin kapsamına giren bütün "suç" gerekçeleri daha da çoğaltılarak terör yasasının kapsamına alınmıştır. Bu yasayla iki şey amaçlanmıştır. Birincisi; bütün terör çetelerine dizginsiz bir cinayet işleme özgürlüğü kazandırmak. Buna ne çok ihtiyaç duyduklarını yasayı yürürlüğe koydukları günden itibaren göstermeye başladılar. Yasa yalnızca terör çetelerine cinayet işleme özgürlüğü tanımıyor. Onlara muazzam bir rüşvet yiyiciliği ve talan özgürlüğü de tanıyor. Her yoksul insan, ya da küçük esnaf, memur her an, her saniye ya malından ya da canından olma tehdidiyle karşı karşıya kalabilir ve bunlardan birinden birini seçmek zorunda bırakılabilir. İkincisi ise; yıllardan beri hem Türkiye'de hemde uluslararası düzeyde 141. ve 142. maddeler, "düşünce özgürlüğü" denilince ilk akla gelen maddeler olmuştur ve bu maddeler bu alandaki mücadelenin somut ifadesi haline gelmiştir. Dolayısıyla devlet, bu maddeleri "kaldırdım" diyerek bir taşla iki kuş vurmaya amaçlamıştır. Böylece, hem düşünce özgürlüğünü "tanıdığına" kanıt gösterecek, hem de düzen karşıtı siyasal mücadeleyi terör mücadelesi olarak lanse edip onun etkisini kırmaya çalışacaktır. Artık yaşayabilmek için düzen karşıtı olmamak da gerekmiyor. Yakalayıp ne kadar paran var, beyninin kıvrımlarında neler geziniyor diye sorup kurşuna dizebilirler ve sonra da "azılı terörist polisle silahlı çatışma sonucu" öldü diyebilirler. Ve kimse bunun böyle olmadığını yazamaz, açıklayamaz. Bunu yapma cesareti

gösterirse aynı sonucu çeşitli cezalandırma yöntemleriyle paylaşabilir.

İşte bütün bunlardan dolayı, yasanın şartla tahliye maddesinden çok yasanın bütününe hedeflemek ve hakim sınıfların ellerindeki imkanları sınırsızca ve vahşice kullanmasını dizginlemek gerekiyor. Bu yasa düzen karşıtı olan olmayan bütün emekçi yığınları, öncelikle de düzen karşıtı olan güçleri hedeflemiştir. Dolayısıyla, bütün emekçi yığınlar ve düzen karşıtı güçlerin buna karşı mücadelesi yalnızca gerekli değil, aynı zamanda da vazgeçilmez bir zorunluluktur.

Sol siyasal tutsaklar bakımından ise, terör yasasının bütününe toplumsal açıdan önemine bağlı hareket etme zorunlulukları bir yana, bu yasa cezaevleri rejiminde öteden beri uygulana gelen çifte statüyü bir kaç kat arttırmış ve bundan böyle tutsak edilecek olanların en kısa ve en kestirme yoldan imha edilmesi, yürütülmesi için zemin yaratmıştır. Bu nedenle, "şartla tahliye" sorunu bütün bunların önüne çıkarılıp, yasanın tek belirleyeni haline getirilmemelidir. Tam tersine, bu sorunun çözümüne de yasanın bütünü içinde bakılmalı ve buna göre mücadeleye ağırlık verilmelidir. Aksi halde, "şartlı tahliyenin" şimdiki durumda çözümü bir anlam ifade etmeyecektir. Daha şimdiden yüzlerce insan bu yasaya göre tutuklanmıştır. Bütün bunlar, Marksist-Leninistlerin, devrimcilerin, demokratların ve emekçi yığınların kararlıca mücadele etmesi ve ortadan kaldırılması gereken sorunlardır. Hiç kimse benden sonrası önemli değildir diye düşünmemelidir. Çünkü, benden sonrası yoktur ve aynı sonuç ya da aynı tufan içinde herkes yerine ve zamanına göre yer alacaktır.

Haberler...Haberler...Haberler...Haberler...Haberler...Haberler...Haberler...Haberler...

Dersim:

* Dersim muhabirimizin bildirdiğine göre, 12 Haziran 1991 günü TIKKO gerillaları Ovacık Kozluca köyü civarında "güvenlik güçleri"yle çatışmaya giriştikleri, bu çatışmanın toplam 9 saat sürdüğü ve bu çatışmanın Ali Boğaz'ın yalçın kayalıklarına kadar dayandığı bildirildi. Kozluca köyü civarında başlayan iki çatışmada "güvenlik güçleri" 5 kayıp veriyorlar. Akşam saatlerinde Ali Boğaz'da tekrar başlayan çatışmada ise 1 astsubay 3 asker daha ölüyor. Bu çatışmada gerilla birliğinde Ali Asker Doğan'ı kayıp verdi. Gerillabirliği Ali Asker Doğan'ın cenazesini alıp kendileri Munzur'un doruklarında törenle toprağa verdiler.

* 12 Haziran 1991'deki çatışmadan sonra, çaresizlik içinde kıvranan güvenlik güçleri, gerillalara birşey yapamadıkları için, çaresiz ve savunmasız köylülere karşı intikam saldırıları yaptılar. Ovacık'ın bir çok köyünü kurşun yağmuruna tutmuş, ormanlar ve dağlar havan ateşi ile saatlerce dövülmüş.

Diyarbakır:

HEP Diyarbakır İl Başkanı Vedat Aydın, kontr-gerilla tarafından kaçırılıp işkence ile öldürüldü. Yapılan cenaze töreni tam bir protesto mitingine dönüştü. Cenazeye katılan 20 bin kişilik kitleyi özel tim hazm edemedi ve cenaze kortejini taradı. 10 yurtsever daha katledildi, yüzlerce yaralı, yüzlerce gözaltı ve yine işkence... Basın mensupları kayıp... Milletvekillerini dövüdü... İşte devlet terörünün çarpıcı sonuçları...

* Diyarbakır Muhabirimizin bildirdiğine göre, Bingöl, Genç, Maden, Palu ve Diçle'de "güvenlik güçleri" ile sık sık çatışmaya giren TIKKO gerillalarının son çıkan çatışmada, bir subay, bir astsubay, biri er ve biri de "köy korucu"su olmak üzere toplam 4 kişiyi öldürerek silahlarına el koydukları

ve uzun süren bu çatışmadan kayıp vermeden çıktıkları bildirilmiştir.

İstanbul:

* Avcılar'da Kürtçe türkü isteyen Kemal Kartay ve arkadaşı Ali Alpdoğan bir başkomiser tarafından öldürüldü, 2 kişi yaralandı. "Kürtçe serbest bırakıldı"(!) yalanını çürüten bu yalın gerçek devlet terörü ile örtüştü.

*Beşiktaş'ta Perihan Demirel'in evi polis tarafından basılıp, evde katledildi.

*12 Temmuz günü İstanbul'da katliam... İbrahim Erdoğan, Hasan Eliuygun, Niyazi Aydın, Nazmi Türkcan, Yücel Şimşek, Ömer Coşkunırmak, Cahit Özkaya, Zeynep Eda Berk, Mustafa Üstündağ, Bülent Taşova hunharca katledildiler.

*Cenazeleri 3 bin kişilik bir kitle tarafından törenle toprağa verildi ve katliamlar bir kez daha lanetlendi.

*Sağmalcılar cezaevindeki siyasal tutsaklar Diyarbakır katliamını portesöt etmek için 3 günlük açlık grevi yaptılar.

*Dergiler platformu ve kamu çalışanları platformu Diyarbakır ve Kürdistan'da gerçekleştirilen katliamları bir korsan mitingle protesto ettiler.

*Gaziantep cezaevinden tahliye olan Fahri Tırpan polis tarafından gözaltına alındı. Ailesi Fahri'nin hayatta olup olmadığı konusunda ciddi endişeleri var. Aynı operasyonda Süleymaniye doğum hastanesinde görev yapan Dr. Ali Erol Tezel ve hemşire, Metris cezaevi firarisi Hıdır Ulu dağ'ında içinde bulunduğu toplam 18 kişi yakalanmış, bugüne kadar polis bir açıklama yapmamıştır.

Ankara:

Ankara'da bir operasyon esnasında Dikmen Fintöz ve soyismi belirlenemeyen Firdevs isimli insanlar hunharca katledildiler.

* Avrupa'da yapılan bir basın

toplantısında 25 kişinin yakalandığı bunların hayatlarından endişe duyulmaktadır. Polis gözaltına aldığı insanları açıklamıyor. Kamuya açıklama yapmamasının nedeni ise, bu tür insanları gözaltında kaybetmektir. Gözaltılar, gece kapıların ansızın kırılıp içeriye dolmalara karşı uyanık olmalıyız. Yakınları gözaltına alınanlar, basın açıklamalarıyla durumu kamuoyuna açıklamaya çalışmalılar.

Erzincan:

Erzincan cezaevinde bulunan siyasal tutsaklar Kürdistan'da ve İstanbul'da yapılan son katliamlar protesto etmek için 2 günlük açlık grevine 18.7.1991 günü başladılar. Tutuklu ailelerinden 15 kişide açlık grevine destek veriyorlar.

MERHABA

Merhaba,
acıların çiçek açtığı çatal yürek
Korkusuz,
bedelsiz,
Düşüncenin isyanı,
Sevda kervanı...
Merhaba.

Merhaba,
Dağ kuytularında sessiz
yatan
İnce işlerin yiğit neferi
Zoru zorlayan
Filintamın sesi..... MERHABA
Merhaba,

Can parçası sevdiğim
Kan çökmüş yüreğimin
gülü
Sevdamın eşsiz,
sonsuz umudu...
MERHABA

Merhaba,
Can yarası goncagül
Civanım,
Sevdiğim,
Düşüncedaşım...
Merhaba...

Temmuz '89 H.Güreş

FAŞİZMİN YASASINA KARŞI HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİ SAVUNALIM!

Bugünkü faşist iktidar, ülkeyi artık yönetemez durumdadır. Toplumsal hareketlilik hemen her kesime yayılmıştır. Buna karşın faşist rejim herkesin sustuğu kimsenin muhalefet etmediği, haksızlıklara sessizce boyun eğen bir halk istiyor, "Terörle Mücadele Yasası"nın ardında yatan gerçek budur.

Toplumsal muhalefetin yaygınlaşmasından ürken egemen sınıflar gelişmeleri engellemek için bir yandan baskı ve teröre başvururken, bir yandan da bunu meşurlaştıracak yasal önlemleri peşpeşe çıkartıyor.

Bu yasa devrimci mücadeleyi boğma yasasıdır, faşist terörün yasallaştırılmasıdır. Ama hatırlatalım ki, bu yasa da işe yaramayacak ve sonunda faşizmi vuran bir silaha dönüşecektir.

"141-142'yi kaldırdık", "Tecil yasasını çıkardık" diyen faşist iktidar, "Terörle Mücadele Yasası" ile getirilen yasaklamalarla, tüm Türkiye emekçi halklarını potansiyel suçlu olarak görmekte, en temel haklardan olan "örgütlenme" hakkının önüne geçmeye çalışmakta, savunma hakkını kısıtlamaktadır. Bununla birlikte tutuklular toplumdan tecrit edilmek istenmektedir.

Gene bu yasayla özellikle sosyalist basın susturulmak isteniyor. Yüzlerce yıla varan hapis cezaları, yüz milyonlara varan para cezaları, keyfi kapatma cezaları bunun göstergesidir.

Özgürlükleri genişletme adı-

na yasakları aynen koruma daha da genişletme, af çıkartma adına faşistleri salıverme, devrimcileri daha uzun bir süre içerde tutma, yasadışı uygulamaları özgürleştirme, faşist iktidarın yaptığı reformların özeti budur. Özgürlükleri burjuvaziden bekleyenler içinde bunun bir hayal kırıklığı olması doğaldır, ülke gerçeğinden uzaktır, ülke gerçeğinden uzaktır, ülke gerçeğinden uzaktır.

Bugün faşist iktidar, emrindeki güçlere, devrimcilere ve halka yönelik anti-demokratik uygulamaları yasallaştırarak güvence vermiş, onları sınırsız yetkiyle donatmıştır.

Tüm bunlar yani "Terörle Mücadele Yasası", devrimci mücadeleyi boğma yasasıdır. Devrimci mücadele halka dayanır, gücünü halktan alır. Bu tür yasalarla onu engellemek mümkün olsaydı, bunu 12 Eylül'ün başarması gerekirdi. Oysa faşizmin tüm baskı ve terörüne, işkence ve katliamlarına rağmen, devrimciler yine mücadele ediyor, savaşıyor. Sokağa döken işçiler, öğrenciler, memurlar, emekçi halk önlerine dikilen yasakları bir bir aşarak harekete geçiyor.

Bununla birlikte zaten engelleyemedikleri, dağda, bayırda Kürtçe konuşma serbestisini de, Kürtçe üzerindeki baskıların kalktığı şeklinde ifade ediliyor. Bu yasaya göre Kürtlerin varlığından sözeden bir açıklama yapılamaz. Terörle mücadele yasasıyla egemen sınıflar Kürt

halkının düşmanı olduklarını ortaya koyuyorlar. 146. madde ile birlikte 125. maddenin tecil yasasının dışında bırakılması bunun açık bir kanıtıdır. Bu yasa ile getirilen yasaklamalar Kürt halkının ulusal mücadelesinden nasıl da korkulduğunu gösteriyor. Egemen sınıflar Kürt halkının bağımsızlık arzusundan ve bu uğurda verdiği mücadeleden nasıl kurtulacaklarını hesaplıyorlar. Ama boşuna Cizre, Silopi, Nusaybin ve Kürdistan'ın diğer kasabalarında alevlenen özgürlük ateşi burjuvazinin her türden yasasını sınır tanımadan geliştiriyor kavgayı daha da yükseltiyor.

Bu gün Türkiye'deki tüm ezilen emekçi halkların üzerinde estirilen ve Terörle Mücadele Yasasıyla meşruluk kazandırılan baskı ve teröre karşı çıkalım. Bu yasayı protesto yürüyüşüne katılalım!

-Terörle Mücadele Yasası Türk, Kürt ve diğer, çeşitli milliyetlerden halklara karşı açılan özel savaş hukukudur!

-Faşizmin yasasına karşı hak ve özgürlükleri savunalım!

ANTI TERÖR YASASINA KARŞI MÜCADELE KOMİTESİ.

15.6.1991
Yürüyüş yeri: Place Kleber
Saati :14
STRASBOURG

BASIN AÇIKLAMASI

Yıllardır çeşitli milliyetlerden emekçi halkımız üzerine bir kara basan gibi çökmüş olan sömürü, zulüm, işkence ve her türlü haksızlığı reva gören komprador egemen sınıflara karşı halkın sesi olmaya çalışan dergimiz HALK DEMOKRASİSİ ve diğer sosyalist basına yönelik saldırılar yeni boyutlar kazanarak devam ediyor.

"Terörle Mücadele Yasası" ile birlikte bir çok sosyalist dergiye arka arkaya yüz milyonlara varan para cezaları istemi ile davalar açıldı. Bu davaların sonuçlanması halinde, ekonomik olarak yaşayamaz duruma geleceği ve böylece kapılara kilit vurulmuş olacağı hesabı içinde olan siyasi iktidar bir yanda para cezası davalarını açarken, bir yandan da halkın sesi olmaya çalışan sosyalist basını toplatarak halka ulaşmasını engellemeye çalışıyor. Bu saldırının bir halkası olarak, dergimiz HALK DEMOKRASİSİ 6. (Haziran 1991) sayısı "Anti-Terör Yasası, devlet terörünün, işkencenin, katliamların... yasa ile güvenceye alınmasıdır" başlığı altında yayınlanan yazıdan dolayı, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından "28.6.1991 tarih ve 1991/635 Hz." yazısı ile toplatıldı. Dergimizin toplatılmasına neden olan yazı, devlet terörünün gerçek amacının en yalın biçimiyle geniş emekçi yığınlarına ulaşması ve tavır alınmasından çekindikleri için toplatıldı.

Her türlü yasal ve yasadışı uygulama; halk kitlelerine ulaşmamızı ve onların sesi olmamızı engelleyemez. Özgürlük için, bağımsızlık için, güzel yarınlar için, halk demokrasisi için ve sosyalizm için mücadele edenler bütün engelleri yıkararak yoluma devam edecektir.

Dergimizin keyfi olarak toplatılmasını ve sosyalist basın üzerindeki her türlü baskıyı protesto ediyoruz.

29 Haziran 1991
HALK DEMOKRASİSİ

BASIN AÇIKLAMASI

Biz Kale Sanayi Sitesi Kale Sk. No: 15'de bulunan BEYKO konfeksiyon imalat ve ihracatta halen çalışmakta olan işçiler;

İşyerimizde mevcut olan haksız uygulamalar ve keyfi yaptırımlara maruz kaldığımızdan dolayı yasal hakkımız olan sendikal ve sosyal haklarımızı elde etmek, işyerimizde yasal olmayan haksız uygulamalara son verip insanca yaşamak istediğimizden dolayı, sendikal örgütlenmemizi yürüttüğümüz sırada işveren tarafından duyulmuş ve haksız olarak 40 arkadaşımızın hiçbir -6 gün- ücret sosyal hakkı ödenmeden işten çıkarıldı. Ve biz çalışanlar işten çıkarma, işe son verme gibi tehditlerle aynı koşullarda çalışma mecburiyetinde bırakıldık.

İşyerimizde işveren tarafından uygulanan haksız yaptırımlar:

1- Çocuk yaşta işçi çalıştırılması ve bu çocukların haddinden fazla artı mesaide (sabah 8, akşam 6.30) normal çalışma artı mesai 6.30-10-12 haftanın 5 günü sigortasız ve hiçbir güvencesi olmadan çalıştırılmaları.

2- İşbaşı yapan işçilerin 3-4-5 ay sonra sigortalarının yapılması, sigortalı olarak bir yılı dolduran işçilerin işten çıkarılması veya ücretine zam yapılmayarak düşük ücret ödeyerek ve baskı yapıp işi kendiliğinden bırakmak zorunda bırakılması.

3- Biz işçilere bordro verilmemesi, 500 bin TL, 650 bin TL, 750 bin TL, ücret aldığımız halde SSK'ya yalnızca 320-330 bin TL gibi gösterilmesi ve çalışmış olduğumuz fazla mesailerin (haftanın 5 günü 6.30'dan 10-12'ye hafta sonu cumartesi sabah 8 akşam 6) kartlarımıza işlenmemesi ve SSK'ya gösterilmemesi bunun yanında servis, yemek, ikramiye gibi ek ödenekle-

rin SSK'ya bildirilmemesi.

4- Keyfi olarak işçiye bildirmeden ihtar yazılması ve işveren ve şef gibi kişiler tarafından imzalanıp tutanak tutulması ve bu ihtarların baskı aracı olarak kullanılması. Ayrıca işçilerin işten çıkarılıp hiçbir hak ödenmemesi bunun yanında "kendi isteğimle çıktım" diye tutanak tutulup ya zorla ya da tutanağın bir fiil kendileri tarafından sahte olarak imzalanması.

5- Bayanların, kadınlık psikolojilerinin bayanlara karşı baskı aracı olarak kullanılması ve haksız olarak iş saatinde hakaret edilmesi. Ve ücretlerinin az ödenmesi ayrıca mesleklerinin dışında işlerde çalıştırılmaları. Ortacı (çırakların) tokatlanması, dövülmesi.

6- Hasta olan arkadaşlara vizite kağıdı verilmemesi verirken aşırı zorluk çıkarılması.

7- Bilinçsiz olan işçilere okutmadan veya üzeri kapalı evraklar imzalatılması bunun yanında mecburi mesai sözleşmelerinin işten çıkarma tehditiyle veya üstü kapalı imzalatılması.

Yukarıda sıralamış olduğumuz insanlık dışı uygulamaları düzeltmek için yasal hakkımız olan sendikal örgütlenmemizi sağlamak ve bu olumsuzluklara son vermek istedik. Bunun sonucu olarak önce bir arkadaşımız 5.6.1991 mesai bitimi işten çıkarıldı. 6.6.1991 günü 16.30'da çay istirahatinde işyerinin dışında bulunduğumuz sırada personel müdürü ve ustalar tarafından amaçlı olarak işçilere saldırılmış ve tahrik edilmiş ve daha sonra kapılar kilitlenerek bir kısım arkadaş içeri alınmamıştır. Ve dışarda kalan işçi arkadaşların bir kısmı işyerinin önünde kalmış diğerleri toplu olarak olayı Bölge Çalışma Müdürlüğüne ve sendikaya bildirmek için işyerinin önünden ayrıldığı sırada kalan işçiler polis tarafından dağıtılmış ve tutanak tutulmuştur. İşyerinden dışarısını camlardan izledik ve kapılar kilitlendi içerde bir kısım arkadaştan polis tehditi ile üstü kapalı kağıtlar imzalatıldı. Daha sonraki gün ve ertesi günler arkadaşlarımızın müdahalesine rağmen polis engellemesi ile içeri alınmadı ve bizde kapılar kilitlenerek dışarı bırakılmadık.

BEYKO çalışanları

OKUR MEKTUPLARI

Sevgili Halk Demokrasisi Emekçileri,

Derginizi, daha doğrusu bizi pek çok konuda aydınlatan dergimizi düzenli olarak okumakta ve okutmaya çalışmaktayım. Saniyorum öğrenmek ve öğretmek isteyen her demokrat, devrimci insan böyle davranmaktadır. Ve bence her devrimci için bu bir görev olarak benimsemelidir. Tabii okurken eleştirel bir gözle okumak da şarttır.

Ben bu mektubumda derginin kapakıyla ilgili bir konuya değinmek istiyorum. Konu bir bayan okur olarak dikkatimi çekti. Aslında kadın-erkek ayrımı yapmayan her devrimcinin dikkatini de çekmeliydi. Belki de çekmişti.

Konu şu, arka kapakta Halk Demokrasisi pankartı arkasına veya yanına dizilmiş olan işçilerden, köylülerden, gençlerden oluşan kadınlı, erkekli, çocuklu amblemden orak, çekiç, silah hep erkeklerin ellerine tutuşturulmuş; kadınlara ise bir şey verilmiş. Neden? Kadın-erkek eşitliğini savunana bizler, burada erkek şövenizmine düşmüş olmuyor muyuz? Bence bilinçsizce yapılmış olsada böyledir. Mücadelede kadınlar her ne kadar yer alıyor görünse de erkek hakimiyeti hemen kendisini ele veriyor. Gerçi, kadın üzerindeki erkek hakimiyeti ha demeye kırlamaz. Yüzyıllardır hakim sınıflar tarafından oluşturulan bu kurumsallaşmış yanlış anlayış -ki bunun altında yatan ekonomik temeller var- bir anda yok edilemez. Toplumun dönüşümü için bu böyledir. Toplum içerisinde bu tür tavır ve davranışlar bugün açısından bir dereceye kadar normal karşılanabilir. Ama toplumu dönüştürmeye çalışsan, olaylara yön vermeye uğraşsan, kadın-erkek arasındaki haksız erkek egemenliğine karşı bayrak açan komünist yayın organında bunlar ne hoş ne de normal karşılanabilir. Ve müsamaha da gösterilmemelidir. Bütün dünyada, kendi kuruluşlarını proletaryanın sınıf kurtuluşunda gören milyonlarca kadın emekçi mücadele etmiş; vurmuş, vurulmuş, işkencehanelerde tecavüze uğramış katledilmişler ve silah elde toprağa düşmüşlerdir. Uzağa gitmeye ne gerek var; İşte Meral YAKAR, Sırma BQYOĞLU, Bahar YILDIZ, Yeter KOÇ, Suna AY, Cemile YAZGÜLÜ, Rojda'lar, Zilan'lar, Berivan'lar silah elde toprağa düştüler. Dünya komünist hareketine mal olmuş Klara Zetkin'ler, Emile Zola'lar var. Pekii öyle ise niye amblemdede her şey erkeklerine eline tutuşturulmuş. Bir komünist yayın organında neden erkek üstünlüğü bu biçimle yansıtılmış. Bu yanlış görünüm giderilmelidir. Bence erkeklerin elindeki malzemelerden biri kadınların eline verilmeli, ya da sol baştaki kadının eline bir silah tutuşturulmalı ortadaki kadının eline de bir kitap verilmelidir. Böylece görünürdeki kadın-erkek ayrımı ortadan kalkar. Bu, basit görünen ciddi bir konudur ve ciddiyetle üzerinde durulmasını öneriyorum.

Bundan böyle gördüğüm ve görece-

ğim her eksikliği ve yanlışlığı belirtmeyi mücadelelerimiz açısından gerekli ve zorunlu buluyor ve böyle davranacağım.

Hepinize yayın hayatında başarılar diler, halkımızı aydınlatmanız için sizleri kutlarım.

Istanbul'dan Bir Halk Demokrasisi Okuru

BÜYÜK ALMANYA'DA NEO-NAZİLER!

Yeni Nazi çocukları korku salıyor her yere. Bazen öyle olaylar oluyor ki, insan kendi (kulaklarına) inanmıyor. Bir zamanlar yabancı işçiler akın akın buralara gelirken düşün-halay çekilir, kimine 1500 DM ödül verildi. Ama şimdi işler değişik. Eğlence yerlerine yabancılar alınmıyor. İşyerleri iş vermiyor. Yiğinsal işsizlik korku salıyor. Hele hele aileler felaketin eşğine getiriliyor. Kızları evi terk ediyor, kayıplara karışıyorlar, sonrada kadın tüccarları elinde bulunuyor. Bunların çoğu uyuşturucu kullanıyor ve yavaş yavaş ölüme terk ediliyor.

Gençlerin bir kısmı Malya'nın pençesine kapılmış. Almanya, Fransa, İsveç, Avusturya, İtalya vs. ülkelerde kol geziyor. Binlerce emperyalist hukuğun pencesine takılarak yıllarca hapis yatıyor.

Bugün sorunlar büyük; bir yanda Nazi uygulamaları günbe gün Alman ırkçıları içinde destek buluyor. Bunlara en önde tekeller destek veriyor. Alman polisi destekliyor. Yabancılar saldırıyorlar, polise haber verildiğinde gelmiyor veya geç geliyor, suçlular kaçıp kayıplara karışıyor. Nazilerin en çok kullandığı yabancılar. Alman tekeli burjuvazisinin krizini yabancılar yükleyerek tekrar taban tutmaya çalışıyorlar. Krizin sorumlusu yabancılar gösteriliyor. "Yabancıları istemiyoruz", "Yabancılar dışarı" gibi sloganları atarak hedefi şaşırtıp, oy toplamaya çalışıyorlar. Naziler bunca yuhudinin kanına girerek, 6 milyon insanı fırınına doldurarak yakmışlardı. 2. dünya savaşıyla tarihi kana boğmuşlardı. Bugün suçlu Stalin gösteriliyor. Bunu yapan emperyalistler suçunu gizleyerek, suçlu aramaktadır.

Bu suç Kızıl Orduya yükletmek istiyorlar. Emperyalist savaşa karşı mücadele edilmediği zaman, haklı ve haksız savaşlar arasındaki fark konulmadığı zaman, devrimi savunmak mümkün olmuyor.

RSE'lerinin girmiş olduğu krizden kurtulmak ve geri adım attıktan sonra, insanlığın kurtuluşu için savaşın büyük Stalin'in görüşleri değil, onun kişiliğine başta RSE, batılı emperyalistlerin boy hedefi oldu. Ama nafile. O büyük düşünür proletaryanın can yoldaşı, emperyalistlerin can düşmanı Stalin yaşıyor ve savaşıyor.

Emperyalistlerin zafarından sonra Doğu-Almanyayı para karşılığında boşaltan Rus ordusu, Büyük-Almanya hayalinden sonra, rüyası gerçekleşmiş olan Alman emperyalistleri, kudurmuşçasına ırkçılığı körükledi. Her semtte nazi örgütleri boy

gösterdi. Naziler Almanya'da legal faaliyet sürdürüyorlar. Bir çok yabancıların evlerini ateşe vererek, bir çok insanın ölümüne neden oldular. Alman polisi bunları yapan "yabancı düşmanlırlar" gibi laflara, Nazilerin yaptığı bu eylemleri, sanki başkası yapmış gibi, Nazileri aklamaya çalışmıştır. Bu yangında bir çok Almanda yaşamını yitirmiştir. Bugün Nazilerin çalışmaları korkunç durumdadır. Bunların oturdukları evler yeni Hiç çalışmıyorlar. Arabaları son model. Parti binaları ekstra yapılmış. Geniş yerlere. Hitler amblemi asılmaktadır. Çoğu profesyonel çalışıyor. Polonya'dan gelen insanları engelliyorlar. Arabalarına taş ve sopalılarla saldırıyorlar. İltica eden insanlara saldırıyorlar, zaten Hitler kampını andıran bu iltica kampları Neo-naziler tarafından sürekli saldırıya uğruyor. Alman emperyalistleri, müdahale etmiyorlar, bilerek kıskırtıyorlar. Geline aşamada Nazi-faşistlerinin başkanı, Michael Kühnen, AIDS hastalığına yakalanarak öldü. Bu durumdan sonra gerçek yüzleri ortaya çıktı. Kadın tüccarlığı yaptıkları belirlenen Naziler için haftalık Stern dergisinin Nazilerin eşcinsel olduğu, bu nedenle bir çok genci bu yolla kazandıkları haberi de sorunun boyutlarını yansıtıyor. Yine Nazilerin gençlik önderlerinden biri olan Rainer Sonntag karanlık işlerle uğraşan kadın tüccarları arasındaki çelişkilerden ötürü öldürüldü.

Emperyalizmin bekçi köpeği polis ne kadar gizlerse gizlesin, gerçekler bunlardır. Bunlar karanlık mafyadır, tekeller tarafından destekleniyor. Nazi hayranlığı durup dururken ortaya çıkmıyor, bunun zeminleri hazırlanıyor. İşsizliğin, huzursuzluğun, açlığın yaygın olduğu dönemlerde bu sorunlar ve toplumsal problemler gözle görülür şekilde yaygınlaşır. Her sınıf ve katman bunların çözümü için uğraş verir. Bugün eskisine nazaran hayat şartları çekilmez durumda, ev bulmak nerdeyse olanaksız, ev bulduğunda senelik bir kira 1980'de bir evin kirası örneğin 300 DM iken, bugün 1000 DM'dir. 1980'de bir işçinin aldığı 1700 DM bugün 2000-2200 DM civarındadır. Yabancılar işten çıkartılıp, yerine Doğu Almanlar alınıyor. İşsizlik % 7 iken yabancıların orantılı olarak % 17'dir. Hergün işsizler ordusu çığ gibi yükseliyor.

Anarşistler seneden seneye bizde varız gibi, bir kaç yeri yıkmaları artık işe yaramıyor. Oyalanmak işi kurtarmıyor. "Naziler defolun" gibi sloganlarla yoğunlaşan Nazi karşıtı çalışmaları ihtiyaca karşılık vermiyor. Yeşillerin partisi ise "kravat takmıyoruz", "çevre sorunlarıyla uğraşıyoruz" gibi sorunlarla uğraşıyorlar. Çıkabilecek her olayın üstesinden gelmek için, mutlaka sınıf savaşımını kabullenmek, buna uygun taktikler üretmek, Alman işçilerle birlikte savaşmakla olacaktır. Hitler-Almanya'daki barbarlığın hesabı yeni Nazilerden sorulacaktır.

Yaşasın Proleter Enternasyonalizmi!
Berlin 12.6.1991

12 TEMMUZ ŞEHİTLERİNİ UNUTMAYACAĞIZ!

Ibrahim Erdoğan

Niyazi Aydın

Hasan Eliuygun

Nazmi Türkcan

Cavit Özkaya

Ömer Çoşkunirmak

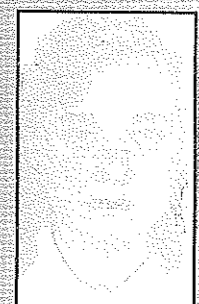

Yücel Şimşek

Mustafa Üsündağ

Hakkı Doğan

Bülent Taşova

Zeynep Eda Berk

Perihan Demirer

Dikmen Fintöz

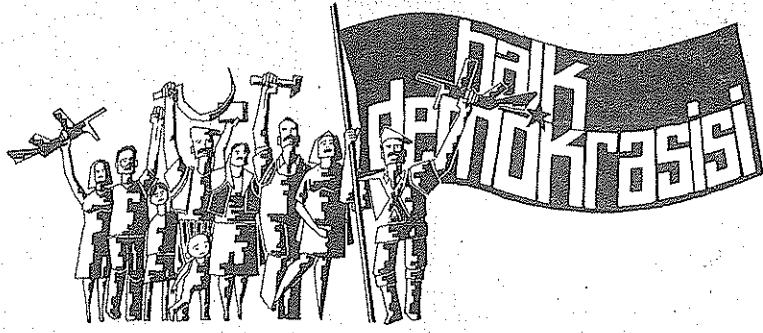
Firdevs

Kemal Kartay

Ali Alpdoğan

Vedat Aydın

KAN İÇİCİ BUSH'A ÖZAL'IN JESTİ:

KATLIAM!

